

МЕЙВ БИНЧИ СЪРЦЕ И ДУША

Превод от английски: Емилия Ничева-Карастойчева, 2010

chitanka.info

В памет на скъпата ми по-малка сестра Рени. И с безкрайна любов и признателност на Гордън, който прави тежките моменти поносими, а хубавите — възшебни.

ПРОЛОГ

Някои проекти трудно набират скорост.

Например запуснатият склад, собственост на болницата „Сейнт Бриджис“ — няколко неуютни халета и двор. Някога болницата ги използвала по предназначение, но новата инфраструктура усложни достъпа до тях.

Складът се намира в дъблински квартал със стари работнически жилища и заводи, преустроени на блокове. Тази част на града изживява възход, твърдят брокерите; скоро спекуланти ще хвърлят око на изоставените халета и ще предложат на „Сейнт Бриджис“ изгодна цена.

За това мечтаеше Франк Енис — финансовият гръбнак на болницата, който смяташе, че една солидна инвестиция ще ѝ се отрази добре.

Франк Енис изгаряше от нетърпение да прокара идеята си.

Всяка година, естествено, управителният борд провеждаше официално заседание и винаги възникваше едно или друго препятствие. И Франк не успяваше да продаде никому ненужните халета и да инвестира парите в болницата. Първо прът в колелата сложи лобито на ревматолозите — настояха за ревматологична клиника. Пулмолозите не закъсняха да предявят претенции за дневен център за пациенти с белодробни заболявания. Набираха сила и кардиолозите, които с всички сили дърпаха чергата към себе си. Сериозни изследвания показвали, че рядко се налагала хоспитализация на сърдечноболни, стига да се следи професионално състоянието им.

Франк влезе с въздишка в тясната, задушна зала за поредното събрание на борда. Членовете седяха около масата. Франк ги изгледа мрачно. Обичайната за болничен борд сбирщина. Първо жената, която той наричаше „цивилна“ монахиня. Някога „Сейнт Бриджис“ била католическа болница, изцяло обгрижвана от монахини. Понастоящем бяха останали само четири. Никакви нови попълнения. После идваше ред на представителите на здравните власти — бизнесмени, доказали

себе си в други професионални области. И накрая — благодушният американски филантроп Честър Ковач, построил частен здравен център в провинцията.

Цивилната монахиня пак щеше да отвори прозореца, книгата щяха да се разлетят из стаята и някой пак щеше да го затвори. До болка позната картина. Този път обаче Франк предвкушаваше победа. Носеше писмена оферта за огромна сума от предприемач, хвърлил око на безполезната и спорна земя около склада, Франк се надяваше парите да ги смълчат и вразумят.

После ще дойде ред на споровете в какво да ги вложат — за нови скенери или за цялостен ремонт на болничната фасада. Като при повечето сгради от началото на двайсети век към главния вход на „Сейнт Бриджис“ водеха труднопревземаеми каменни стълби. За инвалидите и контузените трябваше рампа или по-съвременно улеснение.

В женската хирургия леглата и изолаторите никога не стигаха. Интензивното отделение настояваше за повече самостоятелност, която също изискваше средства.

Е, поне ще отговорят на предприемача още днес, ще приемат офертата и ще спрат да пилеят време в междуособици кой пръв да разшири империята си.

Сервираха кафе и бисквити, раздадоха дневния ред и дискусиата започна. Франк веднага усети, че нещо не е наред.

Членовете на борда се бяха подвели по наскоро публикувана статистика, според която ирландците умирали от сърдечен удар по-често, отколкото се полага. Обяснявало се вероятно с начина на живот и хранителните навици, включително пиенето и пушенето. Всички заобсъждаха как да се помогне на преживелите инфаркт. Колко великолепно би било да оглавят борбата срещу сърдечните заболявания. Дневна клиника щяла да вдъхне увереност на пациентите, Франк Енис тайно кипеше срещу проклетата организация, публикувала статистиката точно преди заседанието. Заподозря и конспирация — кардиолозите в „Сейнт Бриджис“ проявяваха нечувана арогантност. Смятаха се за богоизбрани.

Погледна за подкрепа към Честър Ковач — обичайният глас на разума в подобни ситуации. Но и той кривна от правия път. Идеята му

се струвала перспективна, щял да се радва „Сейнт Бриджис“ да стане пионер в тази област. Просто не всичко се свеждало само до пари.

Франк кипна. Лесно му е да гледа отвисоко на парите, нали ги има в изобилие. Проявяваше щедрост, разбира се, но дотам. Беше американец с полско потекло и ирландски дядо — лесно ставаше жертва на донкихотовски идеи.

Франк се разгневи.

— Не става дума само за пари, а за много пари, които ще бъдат вложени в болницата.

— Миналата година искаше да продадеш земята, за да я превърнат в паркинг — напомни му Честър.

— Но този път предложението е по-добро — лицето на Франк почервения от напрежение.

— Е, Франк, значи не сме сбъркали, че не приехме миналогодишното предложение — кротко, но твърдо отбеляза Честър.

— Знаеш ли колко се пазарих?

— Миналата година единодушно отхвърлихме идеята за паркинга.

— Този път не става дума за паркинг, а за жилищно строителство от най-висока класа...

— Съвършено ненужно на болницата — довърши Честър Ковач.

— Щом разполагаме с тази земя, трябва да я използваме — намеси се един от индустриалците.

— Но ние я използваме. Ще получим срещу нея огромна сума и ще я инвестираме в болницата! — Франк имаше чувството, че разговаря с малоумни.

— Настояваме да бъде уважен духа на ордена, управлявал навремето болницата — отбеляза цивилната сестра.

— Да се строят жилища не противоречи на духа му, нали? — попита Франк.

— Добрите сестри едва ли ще одобрят излишествата в луксозните апартаменти — меко додаде Честър.

— Добрите сестри отдавна ги няма! Изчезнал вид са! — избухна Франк.

Честър се вгледа в цивилната монахиня. Изглеждаше много наскърбена. Налагаше се да успокои духовете.

— Господин Енис искаше да каже, че монахините са дали своя принос. И са ни оставили послание — да мислим повече за здравето на обикновените хора и по-малко за луксозни жилища, чиито обитатели притежават поне по две коли и задръстват все повече пътищата. Трябва да въведем стройна позитивна система, която да подпомага пациентите със сърдечни проблеми. И, честно казано, стигнем ли до гласуване, точно това бих избрал аз.

Думите му прозвучаха възвишено.

Франк Енис беше в губеца позиция. Нямахше да се отърве от мястото, както се бе надявал сутринта. Кардиолозите спечелиха битката. Сега месеци наред ще обсъждат разходи, ремонти, обзавеждане и оборудване. Ще се наложи да назначат директор и персонал, Франк въздъхна тежко. Няма ли капчица разум тези хора? Щяха да се радват на толкова придобивки. Ала явно не разбират как е устроен светът и само го усложняват.

Франк разсеяно проследи дискусията по останалите точки. Накрая дойде ред да гласуват какво ще правят с бившия склад на болницата. Както предполагаше, единодушно приеха да го превърнат в кардиологична клиника.

Франк предложи да се анализират възможните рискове и приложимостта на идеята.

Отхвърлиха незабавно предложението — щяло да ги забави с години. Решението е взето. Проектът е изпълним.

За разходите, офертите от строителите и персонала, след консултация с кардиолозите, естествено, щяха да свикат извънредно заседание.

Разлистиха бележниците си и насрочиха дата.

Франк настоя за шест месеца отсрочка. Честър Ковач отвърна, че проучвателната дейност ще отнеме не повече от няколко седмици. Строителите не отказват работа. Представителят на кардиолозите допълни, че в знак на благодарност колегите му няма да се бавят с изискванията.

— Изисквания! — изръмжа Франк.

— И трябва да обявим конкурс за директор, разбира се — подсети ги цивилната монахиня.

— О, да. Някой вече чака топлото местенце — горчиво вметна Франк.

— Някой или някоя — поправи го твърдо монахинята.

— Божичко, как забравих жените! — изломоти под нос Франк.

Не му се случваше за пръв път. Винаги се гневеше, когато в голф клуба обявяваха Ден на дамите. Дори беше забравил да се ожени. Навярно за добро.

— Някой или някоя, естествено — изрече на висок глас. — Още живея в миналото, сестро.

— Лошо, господин Енис — порица го монахинята и за пореден път отвори прозореца да влезе чист въздух.

ПЪРВА ГЛАВА

Уведомиха Клара Кейси, че за обзавеждането на новия ѝ кабинет е предвидена съвсем скромна сума. Досадният администратор с писклив глас, сплъстена коса и дразнещи жестове размахваше ръце в мрачната, неприветлива стая със сиви стени и безлични стоманени рафтове. Специалист с трийсетгодишен медицински стаж и практика надали би приел подобна килийка с въодушевление. Но не е мъдро да се настройваш отрицателно още на старта.

Помъчи се да си спомни името му.

— М-да, всъщност... хм... Франк — подхвана тя, — определено има... как да се изразя... потенциал.

Франк не очакваше такава реакция. Красивата, тъмнокоса жена още ненавършила петдесетте, в елегантен плетен лилав костюм, крачеше из стаята като лъвица в клетка.

— Опасявам се, че потенциалът не е неограничен — бързо вметна той. — Поне що се отнася до финансите, доктор Кейси. Но едно пребоядисване, някоя нова мебел и женският усет ще направят чудеса.

Мъжът се усмихна покровителствено. Клара стисна зъби да се овладее.

— О, да, разбира се, така щях да процедирам вкъщи. Но не съм у дома. Първо, не може кабинетът ми да е свърян в дъното на коридора. Щом ще ръководя това място, трябва да съм в центъра на събитията.

— Но нали всички ще знаят къде сте, името ви ще е написано на вратата — изломоти Франк.

— Нямам намерение да се барикадирам тук — отсече Клара.

— Доктор Кейси, от самото начало сте наясно с бюджета и условията.

— Мястото на кабинета ми не беше отбелязано никъде. Абсолютно никъде. Отложихме въпроса. Сега е моментът да го разрешим.

Не му допадна наставническият ѝ тон.

— Точно затова ви показвам къде е помещението — отбеляза той.

Изкушаваше се да му предложи да я нарича Клара, но реши, че не бива да скъсява дистанцията, ако иска да изкопчи нещо от него. Познаваше този тип хора.

— Не съм съгласна, Франк — отсече.

— Покажете ми тогава къде смятате да работите. Стаята на диетолога е още по-малка, при секретарката има място само за нея и за рафтовете. На физиотерапевта му е необходимо пространство за оборудването, медицинските сестри не могат без кабинет, чакалнята трябва да е до входа. Ще бъдете ли така добра да ми подскажите къде да ви намерим друга стая, щом тази не ви устройва?

— Ще се настаня в коридора.

— Коридор ли? Какъв коридор?

— Пред стъклените врати.

— Но, доктор Кейси, това е нелепо!

— И защо по-точно, Франк?

— Всички ще ви досаждат — подхвана той.

— И?

— Няма да разполагате с лично пространство. Ще изглежда, сякаш... Идеята не е добра. Има място само за бюро.

— Само това ми трябва.

— Не, докторе, моите уважения, ала ви е необходимо повече. Доста повече. Шкаф с рафтове... — печално довърши Франк.

— Ще го сложа в кабинета на секретарката.

— А къде ще държите документацията на пациентите?

— В стаята на медицинските сестри.

— Но понякога ще се налага да говорите насаме с пациентите.

— Ще наречем тази толкова скъпа на сърцето ви стая зала за консултации и ще я ползваме при необходимост. Ще я боядисаме в спокойни, ненатрапчиви цветове, ще сложим нови пердета. Ще ги избира лично, ако държите. Няколко стола, кръгла маса. Става ли?

Франк разбираше, че е загубил, но направи последен отчаян опит:

— Това е прецедент, доктор Кейси, нещо неவிжданo.

— Тук никога не е имало клиника за сърдечноболни, Франк. Сравненията с нещо небивало са безпредметни. Започваме от нулата и

щом съм отговорна за клиниката, ще я ръководя както трябва.

Клара тръгна към колата си, убедена, че Франк я изпраща с неодобрителен поглед. Вдигна глава и си залепи изкуствена усмивка.

Натисна копчето на дистанционното да отключи вратите и бързо се намести на шофьорското място.

След работа някой непременно ще попита Франк що за човек е тя. Не се съмняваше в отговора: „Самонадеяна мъжемелачка“.

Заразпитват ли го за подробности, ще уточни, че е властна, изгаря от нетърпение да седне в шефското кресло и да започне да се разпорежда. Само ако знаеше. Но никой не бива да разбере. Никой не бива да се досети колко ненавижда новата си работа. Подписа едногодишен договор. И ще изпълни ангажимента.

Вля се в следобедния трафик и сметна за безопасно да свали фалшивата усмихната маска. Реши да се отбие в супера за три вида сос за спагети. Каквото и да избере, все някое от момичетата ще недоволства. Кашкавалът е твърде солен, доматеният сос — прекалено безвкусен, тестото — много пикантно. Но с трите все ще им угоди някак. Дано тази вечер да са в добро настроение.

Дано между Ади и приятелят ѝ Джери не е избухнало поредното идеологическо разногласие за околната среда, китовете или биоземеделieto. Дано Линда не е преспала с поредния загубеняк, забравил да ѝ се обади на другия ден.

Клара въздъхна.

Предупреждаваха я, че момичетата са ужасни през пубертета, но влизат в правия път, щом наближат двайсетте. Както винаги, Клара беше изключение. Дъщерите ѝ — на двайсет и три и двайсет и една — бяха непоносими. Като тийнейджъри не бяха толкова ужасни. Но тогава, разбира се, онова копеле Алан беше край тях и улесняваше положението. Донякъде.

Ади Кейси влезе в къщата, където живееше с майка си и сестра си. Линда я наричаше „Имение Менопауза“. Много смешно и безспорно находчиво.

Майка ѝ я нямаше още. Ади си отдъхна — ще си вземе хубава, дълга вана с новите масла, купени пътьом от супера. Подбра и екологични зеленчуци; кой знае какъв пълнен с изкуствени оцветители и химикали полуфабрикат ще домъкне майка ѝ.

Долитащата от банята музика я изненада неприятно. Линда я беше изпреварила. Майка ѝ споменаваше за втора баня. Или поне душкабина. Но напоследък замлъкна. И понеже не я назначиха на мечтаното тежкарско място, сега не беше моментът да повдига темата. Ади подпомагаше семейния бюджет, но учителската ѝ заплата беше доста скромна. Линда не допринасяше с нищо. Беше студентка, но и през ум не ѝ минаваше да си намери почасова работа. Майка им движеше парада и поемаше ударите.

Телефонът звънна, преди Ади да успее да се добре до стаята си. Баща ѝ.

— Как е прелестната ми дъщеря? — попита.

— Май взема вана, татко, да я извикам ли?

— Имах предвид теб, Ади.

— Искаш да кажеш, че няма значение с кого разговаряш? Както обикновено.

— Моля те, Ади. Опитвам се да бъда мил. Не се цупи за нищо.

— Хубаво, татко, съжалявам. Какво има?

— Не мога ли просто да звънна да се чуя с моята...

— Не ти е в стила. Обаждаш се, когато ти потрябва нещо — сряза го Ади.

— Майка ти ще си бъде ли вкъщи тази вечер?

— Да.

— По кое време?

— Тук не е офис, татко, не се разписваме кога излизаме и пристигаме.

— Искам да поговоря с нея.

— Обади ѝ се тогава.

— Не ми вдига телефона.

— Ами ела.

— Знаеш, че ще се ядоса. Държи на личното си пространство и прочее.

— Вече съм голяма, татко. Омръзнали са ми игричките ви. Уредете си някак отношенията, моля те.

— Какво ще кажеш с Линда да излезете тази вечер? Искам да поговоря с майка ти насаме.

— Не, няма да излизаме.

— Черпя ви една вечеря.

— Ще ни платиш, за да ти освободим собствения си дом?

— Опитай се да ми помогнеш.

— Че защо? Ти никога не помагаш никому.

— Моля те за съвсем дребна услуга.

— Да, но с мама сме се уговорили да отпразнуваме новата й работа със семейна вечеря. Няма как. Отдавна сме го планирали. Съжалявам, татко.

— Така или иначе ще намина.

Баща й затвори.

От увитата с хавлия Линда се стичаха ручейчета. Ади я огледа недоволно. Сестра й се тъпчеше с вредни храни, пушеше и пиеше, но изглеждаше прекрасно — макар и мокра, дългата й коса сякаш току-що беше оформена от фризьор. Животът е несправедлив.

— Кой се обади — попита Линда.

— Татко. Или торба с невестулки. Все едно.

— Какво искаше?

— Да говори с мама. Предложи да ни черпи с вечеря в ресторант.

— Така ли? Колко ще даде? — лицето на Линда грейна.

— Отказах. Няма начин.

— Прибързана постъпка.

— Обади му се и се договорете, ако искаш. Но аз няма са излизам.

— Предполагам, че е ударил часът — вметна Линда.

— Защо пък ще се развеждат сега? Не го изхвърли, когато трябваше. Така са си добре. Той с мацката, мама — с нас.

Ади не виждаше смисъл да се променя статуквото.

— Обзалагам се, че е бременна — вдигна рамене Линда. — Мацката. Това са новините за мама. Сто на сто.

— Божичко! — възкликна Ади. — Ще ми се да бях взела подкупа, ако това ни чака. Май ще му звънна.

В крайна сметка му изпрати съобщение: „Дъщерите ще освободят терена в 7:30 вечерта. Отиваме в «Куентинс». Ще ти пратим сметката. С обич — Ади“.

- Алан? Алан, връзката е лоша. Чуваш ли ме? Синта е.
- Разбрах, скъпа.
- Каза ли й?
- Карам към къщата й, скъпа.
- Нали няма да се налееш като миналата седмица?
- Не беше точно така...
- Надявам се да не се повтаря, Алан, моля те.
- Няма, скъпа, разчитай на мен.
- Налага се, Алан, този път е важно.

Клара влезе в подозрително тихата къща. Очакваше и двете момичета да са у дома. На пода се въргаляха мокри хавлии. Значи Линда си е взимала душ. По кухненската маса видя разхвърляни диплянки за рециклиране на пластмаси. Следователно и Ади се е прибирала. Но и двете бяха изчезнали безследно. После забеляза бележката на хладилника:

Татко ще намине към осем да говори с теб; намекна, че държи да е на четири очи. Без нас. Всъщност се изрази съвсем ясно. Предложи да ни плати сметката, ако вечеряме навън, тъй че отиваме в „Куентинс“.

Целуваме те и двете — Ади.

Какво ли му е щукнало тъкмо тази вечер? След дългия, изморителен, неползотворен ден, прекаран в безлюдното място, където ще работи цяла година.

Часове наред мери сили с досадния бюрократ от управата на болницата. После обиколи три щанда за деликатеси в търсене на сосове за спагети за капризните си дъщери. А те, оказва се, ще вечерят

в лъскав ресторант, докато Клара отблъсква коварните опити на Алан да предоговори финансовите им отношения.

Клара остави продуктите; няма да дели нищо с Алан. Повече не. Онези години отминаха отдавна. Извади две шишета газирана вода от хладилника. Намести двете бутилки австралийски „Совиньон Блан“ в дъното зад млеката и обезмаслените сирена за мазане. Там няма да ги намери за нищо на света. А на нея със сигурност ще ѝ потрѣбват, щом той си замине.

Ади и Линда се настаниха доволно край масата в „Куентинс“.

— Сметката на онези там ще е колкото бюджета на малка държава — мрачно измърмори Ади.

— Нямах чувство за хумор — констатира Линда.

— Питам се дали сме кръвни сестри.

— Не ти е за пръв път — Линда бавно отпи от чашата с „Текила Сънрайз“.

— Кога смяташ, че ще си тръгне — попита Ади.

— Кой, господинът на онази маса?

— Татко, глупаче.

— Щом получи, каквото иска. Като всички мъже.

Линда улови погледа на сервитьора. Още една текила и после поръчката.

Телефонът не спираше да звъни и Клара така и не смогна да се преоблече. Майка ѝ я разпита за новото работно място.

— Имаш ли килим в кабинета? — започна от основното.

— Навсякъде е с модерна подова настилка.

— Значи нямаш.

Представи си как майка ѝ присвива устни. Както когато се сгоди за Алан, ожени се за Алан и се раздели с Алан. Спомняше си много такива моменти.

Приятелката ѝ Дервла се обади да разбере какво е излъчването на мястото.

— Гъби и магнолии — определи го Клара.

— Какво, за бога, значи това?

— Така е боядисано.
— Но имаш право да го промениш?
— О, да. Определено.
— Значи не само цветовата гама те безпокои.
— Долавяш притеснение ли?
— Не знам. Запозна ли се с колегите?
— Не, нямаше жива душа.
— Просто си вкисната. Права ли съм?
— Както винаги, Дервла — въздъхна Клара.
— Слушай, Филип е на делова вечеря и няма да мрънка, че не съм стотвила. Какво ще кажеш да донеса бутилка вино и половин кило наденички? Едно време помагаше.
— Не днес, Дервла. Онова копеле Алан плати на момичетата вечеря в „Куентинс“, искал да говорим, да ме пита нещо. Чудя се останаха ли още въпроси?
— Вчера бях на среща и една от точките гласеше ОКА. Помислих, че означава „Онова копеле Алан“. Винаги така го наричаш.
— А какво всъщност се оказа? — разсмя се Клара.
— Не знам. Май „Относно качествените анализи“ или нещо подобно — поколеба се Дервла.
— Човек би помислил, че схващаш трудно, Дервла. Винаги се преструваш на недоразбрала.
— Работи в моя полза.
— Ще ми се да можех да внедря патента ти. Не знам какво иска той, ала каквото и да е, не желая да му го давам.
— Ако е маловажно — дай му го. След изтощителни преговори, разбира се, но ако е нещо дребно — отстъпи.
— Но какво ли може да е? Няма как да претендира за къщата. Не иска момичетата. Достатъчно големи са да живеят където пожелаят, а и не им е до него.
— Вероятно е хванал ангина и иска да го прегледаш.
— Не, никога не съм го лекувала. От самото начало го пращам при Шон Мъри.
— Може би е решил да се ожени за онази младата и му трябва развод?
— Не, не иска да се обвързва.
— Откъде знаеш?

— От момичетата. Дори той се опитва да ми намекне, когато реши, че съм склонна да го изслушам.

— А ти как реагираш?

— Неблагодарно. Всички смятате, че отдавна трябваше да сложа край. Кой знае? Сигурно ще го направя. Или не?

— Късмет, Клара!

— Ще ми се да дойдеш с виното и наденичките.

— Друг път, Клара.

Прочете и електронната поща от магазина за бои — предлагаха на следващата сутрин да вземе мострите; братовчедка ѝ от Северна Ирландия съобщаваше, че Дамският клуб организира екскурзия до Дъблин — дали ще ѝ предложи паркинг за автобуса, сносен ресторант за обяд и магазин за сувенири, за да попият местната атмосфера на прилични цени; съсед дойде да иска подкрепа да забранят попконцерт, който щял да ги проглуши след има-няма три месеца. После удари осем и Алан цъфна на прага.

Изглеждаше добре. Прекалено добре. Никак не му личаха четиридесет и осемте години. Под тъмното сако носеше жълта, отворена на врата риза. „Раздава го небрежно“, отбеляза наум Клара. На мацката не ѝ се налагаше да глади ревери и яки. Държеше бутилка вино.

— Рекох си да спазим протокола.

— Кой протокол по-точно? — попита Клара.

— Да си сипем по чаша, вместо да се зяпаме с празни ръце. Божичко! Изглеждаш чудесно; прекрасен цвят. Меланж? Бледомораво?

— Не съм сигурна.

— О, недей да скромничиш. Цветовете са ти стихията. Може би лилаво или виолетово, или...?

— Може би, Алан. Ще влезеш ли?

— Момичетата навън ли са?

— Да, забрави ли, че ги черпиш в „Куентинс“?

— Уговорихме се да излязат да похапнат. Не знаех, че ще решат да пируват. Но такава е днешната младеж.

— Да, знаеш го от личен опит, Алан. Така и така си дошъл — влез и седни.

— Благодаря. Да взема ли тирбушона?

— В *моята* къща сме. Ще донеса *моя* тирбушон и *моите* чаши, когато реша.

— Хайде, хайде, Клара. Идвам с лулата на мира, така де... с бутилка вино. Откъде тази злоба?

— Откъде ли? Чудно? Дали задето ме мамеше години наред, или заради лъжите, заради празните обещания, че аферата е приключила или защото ме напусна и ми се нахвърли с цял отряд адвокати?

— Получи къщата.

Алан гледаше простичко на нещата.

— Да, получих къщата, която изплатих. И нищо друго.

— Това е минало, Клара. Хората се променят.

— Аз — не.

— Грещиш, Клара. Всички се променихме. Ти просто загърбваш действителността.

Изведнъж се почувства ужасно изморена.

— Какво искаш, Алан? Какво всъщност искаш?

— Развод — отвърна той.

— Какво?

— Развод.

— Но ние *сме* разведени, разделихме се преди четири години, за бога.

— Но не официално.

— Ти обяви, че не искаш да се жениш повторно. Че със Синта не ви трябва такива окови.

— Така е. Но, виж, тя забременя и така де, разбираш, нали?

— Не.

— Разбираш, Клара, просто не искаш да го признаеш. Всичко е свършило. Отдавна. Защо да не теглим чертата?

— Върви си, Алан.

— Какво?

— Върви си. Вземи и бутилката на мира. Отвори си я у дома. Определено улучи неподходящ момент.

— Но това е неизбежно. Чудно ми е защо отказваш да проявиш благородство, разум?

— И аз се чудя, Алан.

Клара се изправи и плъзна неотворената бутилка към него.

Не биваше да оставя проблема нерешен; прииска ѝ се да бе сложила веднъж завинаги край. Не смяташе обаче да му играе по свирката. Възможно ли е все още да мисли, че не всичко помежду им е свършило?

Отлага разговора, но какво от това? Така се чувства. Остана права, докато Алан наистина схвана, че трябва да си върви. И той си тръгна.

— Синта? Скъпа?

— Ти ли си, Алан?

— Колцина те наричат Синта и „скъпа“? — засмя се нерадостно.

— Какво каза тя?

— Нищо.

— Все нещо е казала.

— Не, нищо не каза.

— Не си отишъл.

— Напротив — ходих.

Несправедливото обвинение го жегна.

— И тя не отрони нито дума?

— Каза ми да си вървя.

— А ти?

— Скъпа, има ли значение?

— Има. За мен има — отвърна Синта.

Клара винаги се придържаше към максимата, че тревогите трябва да се изтикват от съзнанието. Преди години по обща медицина им преподаваше страхотен професор — доктор Мориси, бащата на приятелката ѝ Дервла, — който вдъхновяваше всички студенти.

— Никога не подценявайте лечебната сила на работата — наставляваше ги той.

Обясняваше колко по-полезно за повечето пациенти е да са поангажирани, вместо да бездействат. Беше си спечелил почти легендарна слава, че лекува безсъние, съветвайки пациентите си да стават от леглото и да си подреждат колекцията с видеокасети или да си гладят кърпите. Какво ли би ѝ предложил сега? Милият доктор

Мориси! Отнасяше се към нея по-бащински от родния ѝ дистанциран, сдържан баща.

Доктор Мориси би ѝ препоръчал да се захване с нещо, ангажиращо вниманието ѝ. Нещо, което ще измести на заден план онова копеле Алан, развода и инфантилната му приятелка.

Клара си наля чаша вино и се качи горе, решена да запълни всяко кътче от съзнанието си с проклетия център, който прие да ръководи.

В „Куентинс“ Ади наблюдаваше с неодобрение сестра си. Линда сучеше дългите руси кичури между пръстите си и се усмихваше на мъжа на отсрещната маса.

— Престани, Линда! — просъска ѝ Ади.

— Какво? — ококориха се невинно сините очи на Линда.

— Престани да му привличаш вниманието!

— Той ми се усмихна. Аз му отвърнах. Углавно престъпление ли върша?

— Ще си навлечем неприятности. Престани, моля те, да се усмихваш!

— Добре де! Ама че си противна! Само се цупиш — намръщи се Линда.

До масата им се приближи излъчващият талази неодобрение сервитьор.

— Господин Янг ви изпраща почитания. Ще имат ли нещо против младите дами да си поръчат кафе за негова сметка?

— Предайте на господин Янг любезния ни отказ — отвърна Ади.

— Моля кажете на господин Янг, че бих желала ирландско кафе — обади Линда.

Сервитьорът безпомощно местеше очи от едната към другата. Схванал ситуацията от другия край на залата, господин Янг се материализира до масата им. Висок мъж към петдесетте, в елегантен костюм и изражение, което говореше, че е способен да намери изход от всякакво положение.

— Просто си мислех колко кратък е животът и колко тъжно е да го прекарваш в делови разговори с костюмирани мъже — подхвана той с отработена усмивка върху лицето със слънчев загар.

— О, съгласна съм — усмихна се предвзето Линда.

— И аз — вметна Ади, — но с нас не си струва да си прахосате остатъка от живота. Господин Янг, сестра ми е дващсет и една годишна студентка. Аз съм на дващсет и три, учителка. Навярно сме връстнички на децата ви. Татко ни прати да се почерпим, за да поиска развод от мама. Разбирате, предполагам, че моментът не е подходящ. Вероятно ще се забавлявате повече с костюмарите.

— Колко сила и страст у толкова млада и красива жена!

Господин Янг изгледа по-голямата сестра с възхищение, което никак не допадна на Линда.

— Ади е права, *трябва* да си вървим у дома — каза тя и сервитьорът отпусна облекчено рамене. Проблемите рядко се разрешаваха толкова гладко.

— И ти си тръгна, щом тя ти каза да си вървиш? — невярващо попита Синта.

— За бога, Синта, какво според теб трябваше да направя? Да я стисна за гушата?

— Обеща да й поискаш развод.

— И го направих... наистина. Ще успеем. Има си закони.

— Но не преди да се роди бебето.

— Има ли значение? Важното е, че ще се грижим заедно за него.

— Значи забравяме за сватбата?

— Не съвсем, по-нататък ще ти уредя най-голямата и най-хубава сватба на света.

— Добре де, отлагаме го.

— Какво?

— Разбирам, че ти е трудно. Аз поне няма да ти придирям. Защо не донесеш да отворим онова хубаво вино, което беше приготвил за нея?

— Оставих го там.

— Даде й виното и си тръгна, без да я убедиш за развода? Що за клоун си, Алан?

— Не знам. Наистина — искрено отвърна Алан.

Когато срещна Алан, Клара беше първокурсничка в медицинския университет, а той от една година работеше в банка.

Майката на Клара твърдеше, че малцина банкери не печелят добри пари. Алан Кейси обаче се оказа от тях. Влечеше го към мащабни и спекулативни инвестиции. Така и не им осигури материален комфорт. Него винаги го прецакваха за някоя къща или луксозен имот. Клара спестяваше съвестно от заплатата си. Не даваше ухо на непоисканите съвети от майка си и приятелите. Защото така си избра да живее.

Амбициите на Алан нямаха граници — никога не се задоволяваше с малко и винаги искаше повече. Това се отнасяше и до жените. Известно време Клара си затваряше очите. Но накрая търпението ѝ се изчерпа и прие истината.

Разделиха се официално и Клара се погрижи да обзаведе и трите спални с рафтове и бюра. Така всички можеха да работят, без да си пречат. Първият етаж остана за общо ползване. Стаята на Клара беше изтънчена и елегантна. В единия край имаше легло, тоалетна масичка и голям гардероб. Другата половина служеше за работен кабинет, но шкафовете приличаха повече на стилни мебели, отколкото на офис оборудване. Имаше удобен кожен стол и достатъчно светлина. Отвори едно чекмедже и извади голяма папка с твърди корици, озаглавена „Центърът“. От три седмици отлагаше да я прелисти. Навяваше ѝ мисли за огромната загуба и нищожната утеха, която получаваше насреща. Но тази нощ настъпи моментът да запретне ръкави. Може би, след като изгледа новините в девет.

Купи три телевизора от разпродажбата в склада. Момичетата я оприличиха на смахнат милионер ексхибиционист, но Клара намираще инвестицията за разумна. Така Ади щеше да си гледа необезпокоявана предаванията за загиващата планета, Линда — поп — програмите, а тя — да отпочива със сапунените сериали.

Пресегна се за дистанционното, ала си спомни как доктор Мориси обясняваше, че хората винаги намират извинения да отложат работата, която ще отклони мислите им от тревогите. Сякаш не искат да се лишат от лукса да се притесняват на спокойствие. Отвори дебелия папка и с известно удовлетворение отчете стройната подредба. Тук пазеше документацията за цялата сърдечна клиника — какви ще са функциите ѝ, как ще я финансира, каква е ролята ѝ на

първи директор; беше приложила и записките си от образователните визити в четири клиники в Ирландия, три във Великобритания и една в Германия. Посещенията до едно се оказаха изморителни — часове наред сноване из отделения, чийто опит беше непримено в клиниката. Водеше си бележки, кимаше усърдно, промърморваше одобрително или задаваше въпроси.

Виждаше къде са пестили средства и къде са харчили с щедра ръка. На места действаха без план, другаде — твърде педантично. Нищо не я впечатли. Нито нелепото решение да направят сърдечна клиника на третия етаж в сграда без асансьори, нито недисциплинирания нещатен персонал, нито дублиращата се документация. Пациентите наистина изглеждаха обнадеждени, че се научават да овладяват заболяването си. Това обаче можеха да осигурят и личните лекари, и добрите амбулатории.

С два цвята химикали си беше отбелязвала какво харесва и какво — не. Лесно щеше да обобщи изводите. После мярна папката, озаглавена „Персонал“. Кладенецът, от който можеше свободно да черпи, за да намери помощници. Ще ѝ трябва диетолог, физиотерапевт, поне две опитни кардиологични сестри. Всяко полугодие от болницата щяха да ѝ изпращат нов ординатор. Трябваше да стартират кампания за популяризиране на клиниката с интервюта в националната преса и по радиостанциите.

Имаше опит от първа ръка — от годините, когато градеше кариера. Или си мислеше, че гради. Както и да е. Чакаше я работа. Щеше да я свърши както подобава. Нали затова прие длъжността?

Започна да преглежда папките.

Лавендър. Ама че име за диетолог. Но биографията ѝ беше добра; обясни, че иска да специализира здравословно хранене за сърцето. Изглеждаше млада, енергична, всеотдайна. Клара отбеляза името ѝ и се протегна за телефона. Защо да не започне отсега? Вярно, девет е, но момичето беше оставило мобилен телефон за връзка. Несъмнено е като пришита за него.

— Обажда се Клара Кейси. Дано не е много късно, Лавендър...

— Не, разбира се, доктор Кейси. Радвам се да ви чуя.

— Иска ми се да поговорим утре. Може ли да дойдете в клиниката? Има нещо като конферентна зала. Кога ти е удобно?

— Утре съм си у дома, докторе, така че по всяко време.

Уговориха се за десет сутринта.

Стигна до физиотерапевта, но не знаеше колко часа седмично ще ѝ трябва. Прегледа кандидатите да провери кой е на разположение на непълен щат. Измежду фотографиите изникна широко прямо лице. Скулесто, благонадеждно, не особено красиво, по-скоро напомняше бивш боксьор, но нещо в биографията му ѝ допадаше. Работил много по клубове, закъснял студент; думата „зрял“ някак не му подходеше. Усмиваше се накриво. „Страхотно“, помисли си Клара, подбирам персонала по снимки.

Той отговори на първото позвъняване.

— Джони.

Клара Кейси му обясни положението и той се съгласи да дойде в единадесет — „без проблем“. Вървеше ѝ. Подчерта имената на две медицински сестри и на един охранител. Тим. Позвъни на мобилния. Телефонен секретар с лек американски акцент я уведоми, че Тим ще я потърси по-късно. Някой трябва да се погрижи за сигурността, щом от утре започва да събаря стени.

Изненадано чу превъртането на ключа и недоволните гласове на дъщерите си. Влязоха в стаята ѝ, без да чукат. Напоследък и това я дразнеше.

— Какво искаше той? — попита Линда.

— Кой?

— Татко.

— Развод. Възнамерява да се жени повторно.

Момичетата се спогледаха.

— И?

— И аз му казах да се маха — небрежно отбеляза Клара.

— И той си тръгна?

— Не е ли очевидно? Вие добре ли прекарахте? Не? Е, той ви остави бутилка вино долу. Утешете се с нея.

Линда и Ади се спогледаха смутено. Телефонът на майка им иззвъня.

— А, Тим, благодаря, че се обаждате. Не, разбира се, не е късно. Ще наминеш ли утре да обсъдим един малък ангажимент? Ще събарям доста стени и сградата ще е открита няколко дни, така че ми трябва денонощна охрана. След това ще преминем към рутинни проверки. Добре. До утре тогава.

Клара се усмихна разсеяно на дъщерите си.

Обзе ги тревога. Вечерята в „Куентинс“ не мина успешно; баща им смяташе да се ожени за тяхна връстничка, а майка им сякаш се беше смахнала окончателно.

Следващият предобед отлетя като миг. Интервютата минаха по мед и масло. Лавендър се оказа акуратна и делова. Преценяваше реалистично ролята на диетолога. Предложи да организират седмични готварски курсове — оказали се полезни в лондонската клиника, където работела. Повечето пациенти нямали представа как се приготвят зеленчукови ястия и здравословни супи и се радвали да научат. Лавендър беше прагматична, неомъжена и в началото на четиридесетте. Всяка година си взимала отпуск през януари и февруари, за да пътува до Австралия, но сама щяла да осигури заместник. Предложи на Клара да ѝ помогне при обзавеждането на кухнята. Обеща след две седмици да е на разположение.

Клара реши, че може да ѝ се довери.

Физиотерапевтът Джони наистина имаше огромна фигура и широко лице, но излъчваше безкрайно търпение. Обясни, че сърдечноболните са се нагледали на филми, в които героите се хващат за гърдите, падат на пода и след секунди умират. Ужасявали се да не би упражненията да ги натоварят и да им докарат смъртоносен инфаркт. Затова оставяли мускулите си да излинеят. Попита дали Клара ще осигури на пациентите ЕКГ, за да следят напредъка им.

— Съмнявам се, че ще ми предоставят уреда — сподели Клара.

— Ще ги притиснем — увери я Джони и се присъедини към екипа.

Охранителят Тим бе живял две-три години в Ню Йорк. Там порботил в доста болници, та знаел какво е нужно. Няколко седмици щял да се посвети напълно на Центъра, но после смятал да започне самостоятелен бизнес и му трябвали доволни клиенти с тежест в обществото. Но не възнамерявал да измества никого.

— Защо не използвате болничната охрана? — попита Тим.

— Понеже искам сама да си бъда шеф — прямо отвърна Клара.

— Ще платят ли?

— Да, ако обосновем добре финансирането. Книжните плъхове се блазнят от мисълта, че пестят средства. Само това им е в главите.

— Навсякъде е същото — прагматично отбеляза Тим.

— Връщате се от Америка?

— Да, познатите ми там работеха по четиринадесет часа дневно.

А тук всички носят маркови костюми и си купуват имоти в Испания. Рекох да се върна и да взема дял от пая. Не падам по-долу от костюмарите.

— Радвате ли се, че пак сте тук?

— Не съм много сигурен.

— Рано е да се каже — философски заключи Клара.

Чувстваше се спокойна в присъствието на този ненадрапчив мъж.

Първата медицинска сестра, която интервюира — Барбара — ѝ допадна веднага. Отзивчива, пряма и схватлива. Отговори на рутинните въпроси за медикаментите за сърдечноболни, за кръвното налягане и критичните състояния.

Макар и по-възрастна, втората не беше по-мъдра. Казваше се Джаки и повтори името си буква по буква, за да не стане грешка. Обясни, че кандидатства за мястото, защото не харесва работата на смени и нощните дежурства. Традиционните празници трябвало да се уважават. Нуждаела се от час и половина обедна почивка, за да разходи кучето, което щяло да спи мирно в колата ѝ, щом се увери, че ще го „поразтъпчат“ добре. На сегашното си работно място се чувствала като в Третия свят. През повечето време се мъчела да обяснява на неграмотни чужденци. Клара си отбеляза наум, че тази жена няма да стане част от екипа.

— Кога ще ми се обадите? — самонадеяно попита Джаки.

— Предстоят ми още много интервюта. Ще ви уведомя след седмица — сряза я Клара.

Джаки хвърли неодобрителен поглед наоколо.

— Доста работа ви чака — вирна нос тя.

— Права сте, но точно това е предизвикателството.

Клара усети как усмивката застива върху лицето ѝ.

На другата сутрин откри каквото търсеше — още един чифт крака. Някой трябваше да тича за бланки, да разнася формуляри, да свиква на оперативка строителния екип и електротехниците. Но този някой така и не се появяваше. Налагаше се сама да го намери. Сблъскаха се случайно на паркинга. Слабоватото момиче с дълга, разпиляна коса с гъба в ръка ѝ предложи да почисти предното стъкло.

— Не, благодаря — любезно, но твърдо отказа Клара. — Не си случила на място — тук паркират служители и притеснени пациенти, които пет пари не дават как изглеждат колите им.

Момичето сякаш не я разбра добре. Напрягаше се да сглоби смисъла на думите.

— Откъде си?

— Полша — отвърна девойката.

— А, така значи. Харесва ли ти тук?

— Мисля, че да.

— Имаш ли работа?

— Не. Нямам работа. Правя това-онова — посочи гъбата.

— Какво друго?

— Ходя по къщите да мия чинии и да чистя подове. Събирам листата от дърветата в големи чували. Видях момчета да чистят прозорците на колите. Мислех си, че може...

Лицето ѝ беше бледо и изпито.

— Стига ли ти храната? — попита Клара.

— Да, живея над един ресторант. Дават ми по една порция дневно.

— Имаш ли приятели тук?

— Няколко. Да.

— Но ти трябва работа?

— Да, мадам, трябва ми.

— Как се казваш?

— Аня.

— Ела с мен, Аня — подкани я Клара.

Разговорите със строителите се проточиха изтощително. Началникът заяви на Клара, че няма шанс да убеди администрацията

да приеме промените, понеже бюрократите ненавиждат новото, страхуват се от открити пространства, харесват тесни, изолирани кабинети, където хората се срещат на четири очи.

Клара избра платовете за завесите между кабинките и щори за прозорците. Прегледа каталози с офис обзавеждане и набеляза бюра и шкафове. Времето летеше.

Пращаше малката полякия с поръчки насам-натат, докато тя се занимаваше с важните персони. Написа официално уведомително писмо, че Аня Праски е временен асистент на доктор Кейси и приложи всички възможни документи. Не искаше да я лишат от това попадение.

В четири се сети, че дори не е помисляла за обяд. Сигурно и Аня беше огладняла. Момичето пристигна тичешком, щом я повика.

— Обедна почивка — кратко нареди тя.

По лицето на Аня премина тревожна сянка.

— Не, мадам, благодаря. Ще работя.

— След едно силно кафе и няколко залъка работата спори повече.

Тревогата изчезна от лицето на Аня. Клара предложи да плати обяда. Дневната надница щеше да остане непокътната. Аня се усмихна като щастливо дете.

Клара не бе забравила как, когато осемнайсетгодишните Ади и Линда пътешестваха по света, мили хора са им предлагали при нужда топла храна и подслон. Съществуваше неписано правило — отнасяй се добре с децата на другите, за да се погрижат и за твоите.

— Хайде, Аня, да заредим батериите.

— Да заредим? — сепна се Аня.

— Не, не, такъв е изразът. Не си ли го чувала?

— Не, мадам.

— Хубаво, ще ти го обясня, докато похапваме — обеща Клара и се пресегна към сакото.

Франк не можеше да повярва колко много направи тази жена за толкова кратко време. Върху бюрото му се трупаха бланки със заявки за какво ли не. Един ден нямаше да му стигне да прегледа входящата

документация. Сега изникна и допълнителен проблем. Дочу, че полякиня с огромни тревожни очи поне половин дузина пъти донасяла още формуляри. Клара Кейси май беше решила да не остави тухла върху тухла на новото си работно място. Лични бележки придружаваха всяка молба или заявка. Клара ги пишеше собственоръчно върху бланки с нейното име, длъжност и адрес, отпечатани буквално за една нощ. За да го въвлече в грандиозните си проекти, се позоваваше на „предварителни разговори“ или „устни договорки“. Налагаше се да я спре, преди да го повлече към бездната. Или да я остави да продължава? Не харесваше такива жени, истински мъжемелачки, но като колега оценяваше удивителната ѝ работоспособност.

Франк реши да ѝ даде ден-два, преди да се намеси. Несъмнено през следващите четиридесет и осем часа Клара Кейси ще премине всякакви граници и ще се самоунищожи. Междувременно, за да се подсигури, ще изпрати предпазливо безсмислено писмо с предупреждение, че всичките ѝ идеи трябва да бъдат одобрени от борда.

Барбара ухапа огромния хамбургер. Вече шест седмици пазеше диета, но стопи само три килограма. Обеща си почерпка, ако я назначат на новото място в сърдечната клиника. Мислеше да си купи нови обувки или голяма стилна чанта. Но след дългия ден не ѝ останаха сили да обикаля по магазините. Уговори се с приятелката си Фиона да се срещнат и да отпразнуват събитието.

Фиона ѝ завидя. Тъкмо за такава работа си мечтаеше.

— Но ти не кандидатства — гневеше се Барбара. — Щяха да те назначат и да работим заедно, но не, под достойнството ти е да попълваш формуляри.

— Откъде да знам, че тя ще се окаже страхотна, че проектът тепърва стартира и дава толкова свобода. Очаквах да ни командват като марионетки.

— Е, вече е късно, сигурно е избрала някоя вещица, с която да работя, само защото ти не си направи труда да попълниш един формуляр.

— Как изглежда тя?

— Тъмнокоса, изискана, елегантна в духа на доброто старо време. Като жената на онази маса. Хей, почакай, това е тя — хамбургерът на Барбара застина във въздуха.

— Тя се храни тук? — зяпна Фиона.

— Да, а с нея е момичето от клиниката, чужденката, казва се Аня. Колко странно! — Барбара поклати невярващо глава. — Все някъде трябва да похапне, предполагам...

Но Фиона вече се беше запътила към Клара.

— Върни се — просъска Барбара, ала закъсня, Фиона вече разговаряше с нея.

— Доктор Кейси, простете, че ви прекъсвам обяда. Аз съм Фиона Райън. Колеги сме с Барбара. Седи ей там и след седмица ще се включи във вашия екип. Мислех и аз да се кандидатирам, но очаквах работата да е прекалено рутинна. Барбара тъкмо ми разказваше за вас. Звучи чудесно. Дали съм изпуснала момента да ви изпратя данните си? Ще бъдат при вас още тази вечер, ако мястото е свободно.

Клара вдигна поглед и видя симпатично момиче на около двайсет години с широка усмивка. Изглеждаше уверена и енергична — тъкмо такива хора ѝ трябваха. В далечината съзря Барбара, която отчаяно се опитваше да възпре приятелката си, ала нищо не бе в състояние да обуздае Фиона.

— Барбара се притесни, но аз реших да попитам. Как иначе ще разбере?

Стори ѝ се умна и действена. Няма да е зле да прегледа биографията ѝ.

— Разбира се — съгласи Клара. — Пратете ми данните и ми оставете телефон за връзка. А между другото — това е Аня.

— Здравей, Аня. Няма да ви притеснявам повече. Благодаря много.

Фиона се върна при Барбара, която я засипа с обвинения.

— Симпатична е, нали? — Клара се отнасяше с Аня като с равна.

— Има хубава усмивка. Ще я назначите ли, мадам? — попита силно поласканата Аня.

— Определено — отговори Клара. — А сега да си поръчаме ли по един сладолед, или да се връщаме към задачите в клиниката?

— Най-добре да вървим, мадам — предложи Аня.

Обядът мина приятно, но човек трябва да си знае мярката.

В седем Клара плати на Аня дневната надница.

— До утре в осем и половина.

По лицето на Аня грейна широка усмивка.

— И утре ли ще работя? — плесна с ръце.

— Разбира се, стига да искаш. Вече имаш опит. Но сигурно ще се наложи да поразчистиш и да разместваш мебели. Ще ти помагам, естествено.

— Благодаря ви, мадам, от цялото си сърце. И за чудесния обяд. Вие сте много мила лекарка.

— Вкъщи не мислят така — въздъхна Клара. — Смятат ме за откачена.

Ади бе довела приятеля си Джери на вечеря. Клара ги свари да похапват супа и салата в кухнята. Ади стана да ѝ сипе, но Клара махна с ръка.

— Само кафе, мила. Следобеда се натъпках порядъчно. С бургер и чипс.

Джери закипя от възмущение.

— Месо! Лоша работа! Много лоша.

— Надхвърляш обичайното си темпо, мамо — изненада се Ади.

— Права си, но тези дни събитията далеч не се развиват нормално — подхвърли Клара, отнасяйки кафето си нагоре. Почука на вратата на Линда.

— Влез.

С маска на лицето, Линда лежеше на леглото. Приличаше на мим или на дете, дегизирано като призрак за карнавала.

— Съжалявам, не очаквах да си легнала толкова рано — извини се Клара.

— Не, готвя се да излизам. Към единайсет отивам на клуб. Нощес е откриването и искам да съм в блестяща форма.

Линда погледна Клара, сякаш очаква порицание или съвет да се въздържа от социални излишества. Няма как майка ѝ да не спомене, че пренебрегва книгите и ученето. Но Клара винаги бе пълна с изненади.

— Кога всъщност смяташ да започнеш да печелиш пари, Линда? — меко попита тя.

— Знаех си, че ще започнеш да се заяждаш — смръщи се недоволно лицето на Линда под маската.

— Не се заяждам. Просто попитах.

— Е, след година-две, предполагам — изсумтя Линда.

— Не завършваш ли догодина?

— Какво има, мамо? Да не би да си решила да даваш стаята ми под наем?

— Не, радвам се, че трите живеем заедно. Просто днес гледах как строителите, електротехниците и водопроводчиците...

— И реши да основеш комуна? — прекъсна я Линда.

— И си рекох, че е време да помислим за втора баня — невъзмутимо продължи Клара. — Но твоят мил и щедър баща едва ли ще пожелае да спонсорира проекта. Чудех се откъде да намеря пари. Ади отделя по малко и се надявах следващата година да последваш примера ѝ.

— Смятах да си почина една година, преди да започна работа.

— Да си починеш от какво по-точно? — попита Клара.

— Не си изливай лошото настроение върху мен — разбунтува се Линда.

— Настроението ми не е никак лошо. Всъщност денят ми мина чудесно. Назначих момиче горе-долу на твоята възраст; работи от девет до седем като роб. Помолих я да дойде утре и тя се заплака от благодарност.

— Не е ирландка, нали?

— Един ден ще стане, но сега е полякиня.

— Аха! — тържествуващо възкликна Линда.

— О, млъкни, Линда, не си работила и час през живота си, а ми говориш за почивка. Не знаеш каква щастливка си!

— Щастливка, а? Никак даже. Родителите ми се ненавиждат. Татко ще се жени за моя връстничка. Помисли си как се чувствам! Майка ми е работохоличка и все хленчи, задето не превивам гръб да си изкарвам хляба, въпреки че се съгласи да продължи в университета. Лежах си, потънала в мисли и дрямка, а ти нахълта и ми стовари всичко това! Защо не поговорим за гладуващите сираци в Китай, Индия или Африка. Или за полякинчетата, които ти робуват?

— Ти си ужасно момиче, Линда — разгневи се Клара и тресна вратата на стаята.

— За какво си крещят там горе? — попита Джери.

— Добре дошъл в действителността, Джери — отвърна Ади. — Тук е светът, където хората не се разбират, не отстъпват от позициите си, не приемат светогледа на другите.

— Всичко е заради месото — констатира Джери. — Ако следобед си се натъпкал с умрели крави, не очаквай нищо добро вечерта.

На следния ден, когато Ади слезе да закуси, Клара вече беше излязла. По нищо не личеше да е яла и нямаше бележка за плановете ѝ довечера. Снощната кавга явно е била по-сериозна, отколкото ѝ се стори. Ади събуди Линда, която не остана никак доволна.

— Тъкмо си затвориш очите в тази къща и някой влита в стаята с пяна на уста — оплака се сънената ѝ сестра.

— Какво ѝ става на мама?

— Откъде да знам, за бога? Снощи ми се нахвърли като разярена лъвица; заоплаква се, че не съм полякиня, че не мога да финансирам новата баня, че още съм студентка. Едва не изкърти вратата от пантите. Губи равновесие според мен.

— Питам те какъв е *проблемът*, Линда?

— Нямам ни най-малка представа. Вероятно се тревожи, че татко иска да се жени за Синта.

— Вече не го обича.

— Откъде да сме сигурни? Тя е откачила напълно. А сега, ако не възразяваш, смятам да поспя.

Ами лекциите?

— О, за бога, Ади, върви да промиваш детските мозъци и ме остави на мира.

Линда се зави презглава. Ади вдигна рамене и излезе. Оттук нямаше да изстиска повече информация.

Завари младата Аня пред входа на Центъра.

— Наистина ли искате да ви помагам, мадам?

— Разбира се, Аня. Утре ще ти направя ключ, за да влизаш преди мен.

— Ще ми дадете ключ за тук? — удиви се Аня.

— Естествено, така кафето ще е готово, щом дойда.

— Ще имаме кафе машина? — развълнува се Аня.

— Да, утре ще я докарат. Ето ти малко пари. Върви да вземеш две огромни чаши с кафе и каквото избереш за закуска; нещо с много захар, та да ни зареди с енергия — кроасани, понички. Каквото и да е. По едно за всяка.

— Работата тук е прекрасна! — отвърна Аня и замарширува покорно надолу по улицата.

И този ден отлетя неусетно. Строителите се оказаха ведри и експедитивни. Скоро мястото наподобиха замисъла ѝ. Бюрото ѝ поставиха в центъра на събитията, за да наглежда всичко, фирмата за медицински уреди скоро щеше да оборудва стаята на медицинските сестри. Леглата за пациенти пристигнаха; със завеси от избрана лично от Клара материя отделиха малките кабинни. Прясно боядисаната чакалня обзаведоха с рафтове, където да поставят дупляни с информация какви грижи изисква сърцето. Щяха да сложат и резервоар с вода и кафемашина.

Стаята на диетоложката Лавендър беше готова. Теглилки за нея и за стаята на сестрите щяха да доставят утре. Залата за физиотерапия още стоеше празна. От Джони и Клара зависеше колко ще успеят да изстискат от администрацията. Напредъкът удовлетворяваше Клара. Франк ще види на какво е способна. Изненада се, когато по обед Аня ѝ донесе сандвич със салата и нова чаша с кафе.

— Нека платя — предложи Клара.

— Не, мадам, вчера ми дадохте повече пари. Днес обядът е от мен.

Сърцето на Клара се сви от гордото и доволно изражение на Аня. Още повече я подразни мисълта за мързеливата ѝ дъщеря, която сега навярно си отспиваше след бурната нощ.

— Назначихте ли целия екип, мадам?

— Не, Аня, нямам офис мениджър. Някой да следи финансите и да ми покрива гърба.

— Да ви покрива гърба? — Аня чуваше фразата за първи път.

— Да, да ме измъква от калта, от неприятностите.

— Нещо като секретарка?

— Да, но настояват да е младо момиче. Аз не съм убедена. Трябва ми човек, който да не се огъва пред чудовища като Франк Енис и бандата му. Дете няма да се справи.

— Мислите ли, че ще спечелите, мадам? — очите на Аня светеха от възмущение.

— Ако намеря подходящия човек, ще го назнача, преди да се усетят. Проблемът е да го открия.

— Ще се справите, мадам, убедена съм.

— Аз не съм чак такъв оптимист, Аня.

— Че как се живее без оптимизъм, мадам? — подхвърли Аня, грабвайки енергично метлата, за да изчисти след дърводелците и да им предложи по чаша чай.

Към края на първата седмица Клара реши, че е време да посети местния аптекар. Казваше се Питър Бари — педантичен мъж на около петдесет. Аптеката му се намираше в търговския център в съседство с клиниката. Той щеше да изпълнява рецептите на пациентите, щом клиниката заработи. Клара искаше да провери дали е запознат с различните медикаменти за сърце и кръвно налягане, които ще предписва. Оказа се, че няма място за притеснение.

Питър Бари несъмнено бе достатъчно компетентен. Педант или не, познаваше всички нови лекарства и противопоказанията им. На моменти Клара се чувстваше, сякаш отново присъства на лекция в медицинския колеж.

— Желая ви успех с клиниката — официално заключи той. — Хората се нуждаят болезнено от напътствия как да овладяват сърдечните проблеми.

— О, да, необходимостта отдавна е назряла — измърмори Клара обичайния учтив отговор за онези, които ѝ обясняваха колко благородна е новата ѝ работа.

Никой не биваше да разбере колко ненавижда глухия коловоз, където се е озовала. Ще свърши започнатото възможно най-добре и после ще напусне. Широката усмивка обаче не слезе от лицето ѝ.

— Права сте. Да можехте да видите колко ужасено стискат пациентите шишенцата с лекарства в неведение коя точно магическа отвара ще ги поддържа живи. Старая се да им вдъхна увереност, но те имат нужда да поговорят, да питат и да се учат, а времето просто не ми стига.

Клара остана впечатлена. Човечността на Питър Бари надмина очакванията ѝ.

— Много сте зает, признавам. Имате ли помощник?

Питър Бари си възвърна деловия тон:

— Винаги има квалифициран фармацевт в аптеката, доктор Кейси, уверявам ви. Помощникът ми работи почасово. Надявах се дъщеря ми Ейми да се включи в бизнеса. Но, какво да ви кажа — дъщери!

— Ейми предпочете друго? — съчувствено попита Клара.

— Да открива себе си. Търсенето отнема доста време.

В думите му прозвуча дълго трупано разочарование.

— Моята самонадеяно ми обясни, че ще си даде едногодишна почивка. Това означава пак да е на издръжка и пак да не се налага да взема решения.

Клара усети горчивината в гласа си. Надяваше се поне да не присвива устни студено и плътно като майка си. Дали разочарованието на майка ѝ е основателно? Какво постигна в живота? Две намръщени дъщери, разбит брак, провал за поста в кардиологията, който всички смятаха, че ѝ се полага по право. Сигурно майка ѝ е разочарована от нея, както и тя от Линда и както този слабават мъж с очила — от своята дъщеря.

Питър Бари продължи темата.

— Как бихте постъпили, ако можехте да върнете времето? — попита той.

Клара знаеше добре отговора. Не би се омъжила за Алан. Но тогава двете ѝ момичета нямаше да ги има, а това ѝ изглеждаше немислимо. Вярно, създаваха ѝ трудности, но все пак бяха нейните деца — спомняше си прекрасно появата им на бял свят. Понякога се държаха мило и обичливо, бяха забавни и нежни. Не би искала да ги няма. И все пак — ако не беше се омъжила за Алан, нямаше да се размине с поста в кардиологията. Твърде дълго обаче Клара бе

прикривала истинските си чувства и реакции. Не възнамеряваше да сваля гарда и да дискутира проблема с Питър Бари.

— Трудно е да се каже. Вие какво бихте променили? — върна решително топката в неговото поле.

Аптекарят не се поколеба нито за миг.

— Щях да се ожена повторно — простичко отвърна той. — Щях да предложа истински дом на Ейми. Беше на четири, когато почина майка ѝ. Не познава семейния уют.

— Не е лесно да срещнеш подходящия партньор — поклати глава Клара. — До голяма степен е въпрос на късмет, нали?

— Не знам. Наистина. Мисля си, че стига да решиш, няма начин нейде по света да не намериш половинката си, приятеля, съпруга...

Клара измърмори утвърдително и си тръгна. Видя, че Алан ѝ е изпратил съобщение, но не го прочете. Умът ѝ беше зает с належащи задачи, които трябваше да се придвижат или избегнат. Освен това не ѝ се мислеше за Алан. Надвечер обаче се почувства готова да му обърне внимание. Бе постигнала повече от очакваното. Отвратителният Франк Енис я посети без предупреждение, за да позлорадства при вида на хаоса и безпорядъка, но вместо това откри почти готова клиника. Докараха подовата настилка, строителите работеха бодро и ентузиазирани, мебелите стояха по местата си, а охранителят Тим гордо демонстрира избраната лично от него система. Двете сестри — Барбара и Фиона — енергично обсъждаха плана за стаята си.

Лавендър донесе постери за здравословно хранене. Джони подреди уредите за упражнения. И — най-забележителното — Клара си намери асистентка.

Хилари Хики се отби да попита дали търсят почасова помощ. Беше квалифицирана медицинска сестра, флеботомист и работеше в болничната администрация. На четиридесет и девет, вдовица с един син. Домашните обстоятелства изисквали напоследък да отделя повече време на семейството и не смогвала на пълен работен ден. Още преди края на разговора Клара разбра, че от Хилари Хики ще излезе отлична асистентка. Но удържа импулса да ѝ предложи веднага мястото и практично я поразпита още малко.

— Домашните обстоятелства със сина ви ли са свързани?

— Не, с майка ми. Тя е възрастна и живее с нас. Налага се да я наглеждам. От време на време да проверявам дали е добре.

— Разбира се, разбира се. Как е със здравето?

— Здрава като бик. Ще надживее всички ни. Само дето понякога се обърква, но нищо сериозно.

Хилари бликаше от енергия и не се боеше от работа. Помогна на Аня, Клара и Джони да пренесат огромен уред, наподобяващ резачка за бекон, но физиотерапевтът ги увери, че всъщност тренира ръцете. Хилари се спогаждаше с всички от екипа. Беше в Центъра, когато Франк пристигна на инспекция. Клара не можеше и да мечтае за подобър съюзник. Представи ги.

— Госпожа Хики.

Той кимна и се здрависа с нея.

— Приятно ми е, Франк — изчурулика Хилари, а Клара прикри с длан усмивката си. Стъписаният Франк се бе сраснал с респектиращото „господин Енис“.

Той изненадано изгледа Аня, когато му доля чашата с кафе.

— А вие коя сте... по-точно?

— Аз *по-точно* съм Аня Праски.

Той се вторачи в момичето, която очевидно не си правеше шеги с изказа му. По-скоро не владееше добре езика.

— Тук ли работите?

— Плащам на Аня от ежедневните разходи. Но предпочитам да я назнача официално — намеси се Клара.

— Плащате й в качеството на какво?

— Санитар — без да й мигне окото отвърна Клара.

— Но санитарите помагат на сестрите в отделенията, не тук.

— Открихме, че и на нас ни е много необходим. Някои пациенти ще бъдат в инвалидни колички, други ще трябва да придружаваме от и до автобусната спирка, някой трябва да поднася кафе, да почиства, да поддържа мястото приятно за посетителите. Необходим ни е човек да ходи до аптеката на господин Бари, вместо онези, които не могат. Освен това някой постоянно трябва да снове между болницата и клиниката за рентгенови снимки и информация. Нямаме свободна минута, уверявам ви.

— О, опасявам се, че е невъзможно да убедя болницата — подхвана Франк.

Клара видя как Хилари леко присвива очи. Битката започваше.

— Вижте, доктор Кейси, вече сте назначили госпожа... въ... Хики да ви помага. Нали не очаквате персоналът ви да е неограничен...

— Но, Франк — намеси се Хилари, — убедителен оратор като теб със сигурност получава от болницата каквото желае. Едва ли допускаш, че издържам на ходене, колкото Аня, и че ще се нагърбя да чистя подове, вместо да помагам на ръководителя на клиниката. Надявам се да се погрижиш Аня да остане с нас.

Клара остана с впечатление, че мълчанието се проточи повече от десет секунди, но всъщност надали бяха и три.

— Колко ѝ плащате? — най-сетне проговори Франк с глас, прозвучал по-скоро като лай.

— Минималната надница, но след като цяла седмица е набирала опит, си мислех...

— Минимална надница! — отсече Франк и си тръгна.

Аня ги прегърна и двете и извади шоколадовите бисквити. След всички положителни емоции, Клара най-сетне събра сили да прочете съобщението от Алан. Молеше я за среща. Предлагаше да пийнат нещо след работа, дори да похапнат някъде. Отговори му да дойде у тях, но да не носи вино; ще поговорят един час без кавги и без да въвличат момичетата. Ако е съгласен, да заповяда в седем.

Майка ѝ се обади да пита дали ще се отбие да ѝ помогне да избере плат за пердета. Клара знаеше, че срещата ще премине тягостно. Майка ѝ бе изтъкана от нерешителност. Нито ще постигнат съгласие, нито ще избере нещо.

— Не мога, мамо, имам уговорка с Алан — оправда се Клара.

— За да се отървеш окончателно от него, надявам се — рязко заяви майка ѝ.

— Може би да, може би не. Ще видим — меко отбеляза Клара.

— Вече видяхме — отсече майка ѝ — и не харесахме видяното.

— Права си, мамо — изнурено заключи Клара.

Хилари погледна към Клара, която бе работила без почивка цял ден. Изрази надежда, че доктор Кейси е планирала да прекара приятно вечерта. Остана изненадана от отговора ѝ.

— Досадният ми бивш съпруг ще идва у дома да иска развод. Отново — обясни лаконично Клара.

— Сигурно ще кажеш „да“ и ще се отървеш от него — Хилари сякаш изрече най-очевидното нещо на света.

— Защо да го улеснявам? — учуди се Клара.

— Защото иначе само си утежняваш положението. Трябва да тичам. Бог знае какво е измислила клетата ми майка.

Хилари излетя навън.

Дервла позвъни на Клара на път за вкъщи.

— Пак ще дойде тази вечер — уведоми я Клара.

Дервла не харесваше Алан, но се стараше да сдържа чувствата си. Този път обаче новината я изкара от равновесие.

— От двацет и пет години слушам все същото — „той ще дойде“, „той не се появи“... Клара, разведи се най-сетне. Приключи етапа, за бога.

— Благодаря, Дервла — засмя се Клара.

— Замисляла ли си се дали не му е писнало от новото завоевание и иска да се върне при теб?

— Не. Твърде съм стара и сбръчкана.

— А би ли го прибрала, ако поиска?

— А виждала ли си бели лястовици?

Нямаше намерение да затъва в това тресавище.

С облекчение завари къщата пуста. Това я улесняваше. Взе душ и си изми косата. Току-що я изсуши и си сложи чиста розова риза, когато Алан позвъни на вратата. Предложи му кафе и му напълни чашата. Черно, както винаги.

— Да си побъбрим, Клара, като в добрите стари времена — помоли той.

— Не като в добрите стари времена. В старите времена предимно си крещяхме, ако не си спомняш.

— Е, в най-старите времена тогава — усмихна се чаровно. Не можеше да се отрече. Навеждаше глава настрани, сякаш те убеждава да погледнеш от неговия ъгъл, което, разбира се, тя беше правила години наред.

— За какво си говорехме в прастари времена?

— За работата, за децата, за нас. — Лесно намираще отговорите.

— Е, работата е най-безопасна. Как върви твоята?

— Добре. Изморително е, естествено. Банките се промениха. Напрежението расте. А твоята? — изглеждаше искрено заинтересуван.

Разказа му за полякинята Аня, за новата асистентка Хилари Хики, за двете мили медицински сестри, за физиотерапевта, за диетолога Лавендър и охранителя Тим. Сподели дори за ужасния канцеларски плъх Франк и аптекаря Питър Бари. И, да, Алан продължаваше да я слуша с интерес.

Ами ако не беше срещнал онова отвратително момиче Синта? Дали щяха да заживеят нормално заедно? Опита се да прогони тази мисъл. Преди Синта имаше други; щеше да има и след нея.

Разпитваше я за хората, които му описа. Въпросите подсказваха, че я слуша внимателно. Припомни си колко леко обсъждаше работата си с него. Алан бе добър слушател. Липсваше ѝ, когато се наложи сама да преодолява унижението, че са я пренебрегнали за поста в кардиологията. Сипа му още кафе.

— Може би ще срещнеш някого на новото място — меко отрони Алан.

— Тази седмица срещнах стотици — въздъхна тя.

— Не, имах предвид *някого*. Човекът за теб.

Усмихна се въодушевено. Пожелаваше ѝ късмет в неизбродния страшен лабиринт на взаимоотношенията. Изгледа го стъписано. Колко невероятно нечувствителен и нетактичен беше понякога!

— Не мисля да губим време, обсъждайки тази нищожна възможност. Много мило от твоя страна, че ми желаеш доброто, но всъщност думите ти прозвучаха непоносимо покровителствено.

— Покровителствено? Аз да те покровителствам? Шегуваш се! Клара, винаги ти си била стратегът. И го знаеш.

— Стига, Алан. Остава да кажеш, че си се оженил за мен заради острия ми ум.

— До голяма степен. Но и защото беше и си една от най-прекрасните жени на света.

Приведе се и я погали по бузата. Клара подскочи изненадано.

— Моля те, Алан!

— Не ми казвай, че нямаш никакви чувства към мен. Толкова си красива, Клара. Косата ти е свежа и благоуханна. Миришеш на цветя. Ела при мен. Нека те прегърна.

Сварена неподготвена, Клара не успя да отблъсне целувката.

— Да не си полудял? — ахна тя. — Минаха пет години.

— Откакто ме изхвърли. Аз не исках да си вървя. Сърцето ми завинаги остана тук.

— Да не би и Синта да те е изхвърлила? — невярващо попита Клара.

— Съвсем не, но тя няма нищо общо с това. С нас.

— Няма никакво „нас“, Алан. Пусни ме!

Опита да се измъкне, но той я притисна още по-плътно.

— Спомни си старите времена, Клара — прошепна ѝ Алан.

Най-сетне го отблъсна и изтича в другия край на кухнята. Постави стола помежду им като преграда.

— Как така Синта няма нищо общо? Та ти живееш с нея! Чака дете от теб, за бога. Дошъл си да искаш развод, за да се ожените. — Очите ѝ горяха гневно. — Какво си намислил?

— Опитвам се да те поуспокоя. Напрегната си като изопната струна. Защо не се отпуснеш? Нека те направя щастлива като преди. В името на добрите стари времена.

Усмиваше ѝ се. Красавецът Алан, свикнал да получава каквото пожелае. Не беше се променил. Вече изневеряваше на Синта, както някога — на нея. Изведнъж — като пейзаж, прояснил се в обектива на бинокъл — Клара видя всичко кристално ясно. Този мъж не заслужава нито една пропиляна секунда; не си струва да мисли за него, да се опитва да разгадае намеренията му, да го разбере.

— Добре — рязко каза Клара. — Планът проработи. Върви си у дома и обясни на малката Синта, че получава развода и теб като награда. И че си го постигнал по обичайния начин — предлагайки да легнеш с мен.

— Няма да го опиша точно така — изчерви се Алан.

— Друг вариант не съществува.

— Нали няма да кажеш на момичетата? — стресна се Алан.

— Новината едва ли ще ги притесни повече от факта, че чакаш дете от тяхна връстничка.

— Моля те, Клара...

— Върви си, Алан. Веднага.

— Затваряш се в черупка. Все още изглеждаш добре...

— Върви, докато още можеш да ходиш.

Клара размаха стола, сякаш се кани да го използва като оръжие. Алан отстъпи към вратата и изчезна. Клара не се почувства ядосана или обидена. Дори не покровителствана. Обзе я празнота; срамуваше се от собствената си глупост, че е таила надежди на този никаквец да му дотегне от любовницата и да се върне при нея.

Още утре ще подаде молба за развод.

Алан постигна онова, което не успяха нито майка ѝ и дъщерите ѝ, нито най-добрата ѝ приятелка Дервла, нито асистентката Хилари. Дебелашкото предложение да правят любов и самонадеяността му, че тя ще го приеме с готовност, в крайна сметка му извоюваха желаното — развода. Дали не греши? Никога нямаше да узнае, а и не я интересуваше. По-важни задачи ангажираха мислите ѝ. За пръв път, откакто започна новата работа, Клара усети, че тя всъщност е най-съществената част от живота ѝ.

Ще изтика Алан окончателно от съзнанието си и ще обмисли какво ѝ предстои утре. Трябва да посрещне новия лекар и да го разведе из клиниката. Изглеждаше приятен млад мъж, с достатъчно опит; червенокос и спокоен — всичко, от което се нуждаят сърдечноболните. Казваше се Диклан Карол и Клара предчувстваше, че ще се справя отлично с работата.

ВТОРА ГЛАВА

Безполезно беше да обяснява на майка си колко непрестижен е постът в сърдечната клиника. Моли Карол разказваше на всички, че синът ѝ ще работи на ново място като старши кардиолог. Диклан вдигна ръце — мнението ѝ си оставаше непоклонимо. А и приятелите и роднините *искаха* да го възприемат като детето чудо. Не смяташе да ги обезкуражава с педантични обяснения, че кардиологичната практика е задължителна част от стажа на общопрактикуващите лекари.

Вече бе отработил шестте месеца в спешно отделение и още толкова в педиатрията и щом приключеше с кардиологията, му предстоеше половин година стаж в гериатрия. Тогава щеше да започне работа като квалифициран общопрактикуващ медик.

Така и не разбра дали баща му успя да схване системата. Пади Карол бе тих човек; работеше на щанда за месо в местния супермаркет и всяка вечер изпиваше по халба в кръчмата, а в събота — по три. Винаги повтаряше, че младият Диклан е стигнал толкова далеч като по чудо.

— Майка ти сигурно е преспала с гений! — възторжено възкликваше.

Диклан ненавиждаше тази реплика. Защо баща му се принизява толкова? Колко по-щастлив ще е, ако Пади Карол осъзнае, че постиженията на Диклан се дължат на усърден труд.

Моли приготвяше закуска, която би убила бик.

— Не се знае кога пак ще имаш възможност да сложиш зальк в устата, Диклан — тюхкаше се тя. — Цял ден ще те бомбардират с въпроси.

— Или ще ми показват слушалките и ще ми обясняват как се използват — пошегува се Диклан, вторачен в огромната чиния пред себе си.

Пади Карол погледна многозначително към Димпълс, огромния заспал пес.

— Нали няма да забравиш да разходиш кучето, преди да хукнеш на работа, Диклан? — напомни му той.

Диклан схвана посланието. Не бива да разстройва майка си, отказвайки да погълне чудовищната порция, но Димпълс ще оправдае набързо наденичките и пудинга. Майка му го прегърна и се втурна да отвори пералнята.

— Толкова се гордея с теб! Направо ще се пръсна! — възкликна.

— О, мамо, дължа го само на теб и на татко. Цял живот сте работили извънредно и сте пестили заради мен.

— Искан ми се да разкажа на всички клиенти, че момчето ми започва работа като кардиолог — грейна щастливо лицето ѝ.

Диклан Карол беше сигурен, че наистина ще уведоми всички, стъпили в пералнята. Ще им показва и снимката от дипломирането — Диклан в цялата му прелест: с лунички и червена коса, които, поне според него, му придаваха вид на шарлатанин. Увеличени копия на фотографията висяха по стените на трите стаи в малката им къща.

Димпълс — отчасти лабрадор, отчасти с неопределено потекло, възторжено излапа неочакваната закуска. На Диклан му се стори, че тази сутрин и кучето се гордее с него. Развинтено въображение навярно. Никой обаче не разбра колко се притеснява как ще мине първият му ден в клиниката. Трябва да пристигне навреме. Лошо начало е да закъснее. Потупа преялото куче по главата и яхна велосипеда. Провираше се из натоварения сутрешен трафик и му се искаше някой да е работил там преди него, някой да го въведе в рутината. Но Центърът стартираше тепърва. Нему се падаше честта да е първи ординатор, специализант, момче за всичко. Или както майка му вече тръбеше... старши кардиолог.

Диклан заключи колелото пред клиниката. Очакваха го в девет и половина, но подрани с трийсет минути. Когато обсъждаха назначението, елегантната, самоуверена Клара Кейси го разведе из Центъра. Предоставяше му много свобода. Наблегна, че не одобрява криенето из кабинетите. Ще разполага с бюро и шкаф, разбира се, но основната задача е пациентите да научат как да овладяват проблемите си и всички в екипа да участват на равна нога.

Биваше си я доктор Кейси; по-рано тази година спрягаха името ѝ за наследник на отговорната кардиологична длъжност в болницата, но не се получи. Може би е отказала. Едно беше сигурно — че не се бои от болничните власти. „Страхотно качество“, рече си Диклан. Почуди се дали той самият ще стане някога такъв куражлия. Едва ли. По природа е предпазлив, а от свитите си родители попиваше още повече страх от грешки. Спомни си как като специализант в спешното отделение млад мотоциклетист буквално издъхна в ръцете му. Прибра се треперещ у дома и разказа на майка си и баща си.

— Не могат да те обвинят в нищо, Диклан — категорично заяви Моли.

— Няма начин да те нарочат, сине — постара се да го успокои Пади.

Не им хрумна, че той изобщо не се чувства отговорен за смъртта на пияния търсач на силни усещания. Нуждаеше се просто от съчувствие, задето едно деветнайсетгодишно момче е издъхнало в скута му. Щеше му се да му стиснат ръката и да му кажат:

— Ти си добър човек, Диклан, и някой ден ще станеш страхотен лекар...

Вместо това родителите му се притесниха да не би да е виновен. Трудно е да си смелчага, когато си се наслушал на опасения да не затворят месния щанд и татко да остане без работа или как ще предпочетат някоя по-млада и по-симпатична служителка от мама.

Диклан обаче умееше да изслушва. Бързо ще опознае новото място.

Надяваше се да не е подранил много. Щеше да им се стори твърде припрян, твърде нетърпелив. Но момичето, което отвори вратата, го посрещна въодушевено и с доста силен акцент се представи:

— Аз съм Аня. Тъкмо надписах табелката с името ви. Ще ми кажете какво предпочитате.

— Просто да личи кой съм, предполагам — изненада се Диклан.

— Но как — с ръкописни или печатни букви?

— Да не би да сте калиграфът на клиниката? — пошегува се Диклан.

— Моля?

— Съжалявам, имах предвид краснописец.

— Не, но Клара хареса каква табелка си направих и предложи да изработя и другите. Изглеждали по-добре от баналните в болницата, дето и без това са твърде дребни и възрастните не успяват да ги разчетат. Купи ми специални моливи за тънки и дебели линии.

— От болницата несъмнено са одобрили идеята.

— Напротив, но Клара не се впечатлява — гордо обясни Аня.

— Правилно. Бих желал ръкописни букви, Аня.

— *Правилно.* Веднага ще се захвана и докато пристигнат другите, табелката ще е на гърдите ви. Ще знаят кой сте.

Изглеждаше щастлива; явно работата ѝ допаднаше. Диклан нямаше представа дали е секретарка, медицинска сестра или чистачка. Беше добър знак, че не сметна за необходимо да му обясни. Значи се чувства пълноправен член от екипа. Диклан се отпусна, наблюдавайки как с уверена ръка изписва името му. ДОКТОР ДИКЛАН КАРОЛ. Майка му ще го хареса. Дали да не го ксерокопира и да ѝ го подари?

Един по един запристигаха останалите от екипа.

Диетологът Лавендър поздрави Диклан за решението да практикува обща медицина. Твърде много младежи днес се стремели към наглед по-престижни специалности. Диклан щял да бъде полезен на обикновените хора, които, като Кити Райли, имат нужда от добър лекар.

Барбара — симпатична, жизнерадостна медицинска сестра — обясни, че клиниката е страхотна. Била тук едва от две седмици, ала в края на деня се чувствала удовлетворена от свършеното — за разлика от мнозинството работещи, поне ако се съди по изразенията им. Барбара сподели, че всяка седмица си поставя по три задачи. Този път се зарекла да отслабне с два килограма, да наплаши хубавичко устатата Кити Райли, та най-сетне да научи имената на хаповете си, и да посети благотворителния коктейл в елегантния голф клуб — с приятелката ѝ Фиона подочули, че там ще се съберат цяла тълпа неустойимо чаровни мъже.

Хилари Хики — асистентката на Клара — го поздрави с добре дошъл и изрази твърдото убеждение, че докторът ще се чувства чудесно в Центъра. Истинско чудо било да наблюдаваш как хора, преживели инфаркт и наплашени, че са с единия крак в гроба, в крайна сметка разбират как да надмогнат болестта.

Представи му се и охранителят Тим — идвал за кратко всеки ден, основно да се увери дали системата функционира добре. Попита Диклан ще държи ли лекарства в шкафа, защото в такъв случай се налагало да се вземат допълнителни мерки, да пишат списъци и да набавят заключващи устройства. Диклан обясни, че надали ще се наложи. Ще предписва медикаменти, но пациентите ще си ги купуват от аптеката.

Запозна се и с физиотерапевта Джони, който възлагаше големи надежди на новия Център. Клара била по-смела от мнозина мъже в гилдията. Няколко отделени средства за уреди, а тя отишла и поръчала всичко. Джони направо се страхувал да ги разопакова; опасявал се да не би онзи сухар от администрацията Франк еди-кой си да не се появи изневиделица и да му ги издърпа от ръцете. Но, не, хитрата Клара организира пресконференция — обяснила, че уредите са последна дума на техниката и благодарила публично на болницата за искреното съпричастие. Няколко връщане назад за сухара Франк.

Диклан забеляза, че всички използват малкото име на директора на Центъра — коренно различно от положението в предишното отделение, където всички бяха господин или доктор еди-кой си и спазваха стриктно служебната йерархия.

— А пациентите? — попита той Хилари. — И към тях ли се обръщаме на малко име?

— Съобразяваме се с тяхното желание. Клара мисли, че всички предпочитат да сме на „ти“, но често децата им важничат и го смятат за твърде фамилиарно.

„Разумен подход“, каза си Диклан.

Тогава се появи и Клара — висока, тъмнокоса и много изискана. От пръв поглед личеше, че полага грижи за себе си. Човек не можеше да пропусне и красивата усмивка. Сякаш ти казва, че от всички хора по земята е мечтала да зърне точно теб.

— Диклан Карол. Добре дошъл, добре дошъл. Съжалявам, че не успях да те посрещна. Бях на събрание с някакви неандерталци в болницата. Не бива да пропускам, иначе ще предприемат нещо налудничаво зад гърба ми. Но вече съм тук. Запозна ли се с някого?

— О, да, да.

— И си готов да започнеш?

— Да, абсолютно.

Почуди се дали някога ще придобие самочувствието и изискаността на тази лъчезарна жена.

— Добре. Да започваме.

Клара тръгна към трите кабинни вляво, всичките светли, разделени със завеси във ведри багри, които отделяха пространството и засланяха от любопитни погледи. Столовете с подвижна облегалка се разгъваха и пациентът можеше да легне при нужда. Спряха се до първата. Възрастна жена впери подозрителен поглед в тях.

— Това е доктор Диклан Карол, Кити. Диклан, това е Кити Райли. Тук е и талонът ѝ. В добра форма е, ще ни посещава през три седмици. Диклан ще преслуша сърцето и белите ти дробове, Кити. Оставям те на неговите грижи.

— Какво стана с другия лекар, който ме прегледа миналия път?

— Сулонг. Той се грижеше за пациентите, докато дойде доктор Диклан — обясни Клара.

— Беше ли квалифициран специалист, дали са го обучили добре в родината му?

— Разбира се, получил е необходимата подготовка в Малайзия. Но само ни помагаше, докато Диклан се включи в екипа.

— Как сте, госпожо Райли? Или предпочитате да ви наричам Кити?

С удоволствие забеляза одобрителния поглед на Клара.

— След като ще ми преслушвате гърдите и прочее, по-добре да ми викате Кити — изсумтя тя.

— Добре, Кити. Какви медикаменти използваш?

— Божичко, и вие сте същият като онази тиранка Барбара. Все ме пита дали знам за какво са тази или онази таблетка. Та нали вие сте ми ги предписали!

— За *теб* е полезно да знаеш с какво се лекуваш, Кити — усмихнато се опита да я убеди Диклан.

— Не разбирам защо — по лицето на Кити Райли се изписа бойна готовност за дълъг спор. — Това е работа на клиниката, нали? Моята е да си пия лекарствата.

— Така е, но представи си, че не ти стига въздух, обадиш ни се и ти кажем да вземеш диуретик, хапче за обезводняване. Как ще стане, ако не знаеш кое е?

Намръщеното чело на Кити се поотпусна.

— Значи да науча хапчетата е от моя полза?

— Определено, Кити. Хайде, покажи ми кутията си с лекарства. Ще ги прегледаме заедно, ако желаеш.

— Няма да ме караш да ги зазубрям като ученичка, нали? — презастрахова се Кити и за момент ѝ пролича колко уязвима и крехка се чувства.

— Не, разбира се. Да ги подредим на масата.

— Това няма ли да съкрати прегледа? — Кити искаше да се увери, че ще получи дължимото.

— Съвсем не, разполагаме с всичкото време на света — убедително отвърна Диклан.

— Само един въпрос — вметна Кити със светнали очи. — Какво мислиш за Падре Пио?

— За кого? — стъписано попита Диклан.

— Трябва да си чувал за него — белязан е със стигмата.

Диклан смътно си спомни как майка му спомена някакъв италиански свещеник, който имал рани като Исус по ръцете, краката и гърба.

— Мисля, че е истински благороден джентълмен — каза Диклан.

— Не съм убедена, че е джентълмен — Кити бе готова да се бори и със сянката си.

— Но е мил човек. Добротворец е, нали? А сега да прегледаме таблетките — имаме от всички цветове на дъгата.

Клара излезе усмихната от кабинката. Несъмнено беше случила с Диклан Карол, имаше качества на истински лекар, с удоволствие щеше да го шлифова в кардиологията, докато е в клиниката.

В другата кабинка Барбара мереше кръвното на господин Уолш. Към него се обръщаха на „вие“, понеже жена му възрази, че е обидно и свръхпокровителствено млади момичета да наричат съпруга ѝ „Боби“. Господин Уолш бе търпелив човек. Сподели с Барбара, че винаги е мечтал за спокоен живот и се чувства щастлив след пенсионирането. Синът му Карл беше учител и работата го удовлетворяваше. Боби рисуваше от време на време, основно с водни бои, ходеше за риба, прекарваше безметежни часове в библиотеката. Съпругата му мечтаеше за повече забавления, но, слава богу, кардиологът, насочил го към клиниката, го бе посъветвал да не се напруга. Барбара въздъхна. Добрите, благовъзпитани джентълмени като Боби винаги са женени за

отвратителни вещици като госпожа Уолш. Явно има някакво неписано правило. Важи и обратният вариант. Колко време и сълзи пропиля приятелката ѝ Фиона по онзи неудачник Шейн, когото прибраха в затвора за наркотици, Фиона, слава богу, го преживя. Но по онова време положението беше нетърпимо.

Барбара не се беше влюбвала истински. Поне не в смисъла да се установи с един мъж. Но това ще се промени след бляскавия коктейл в края на седмицата. В благотворителния търг щяха да участват всякакви известни личности. Присъстващите щяха да наддават известен певец да изпълни песен на партито им, майстор готвач да им сготви вечеря, художник да боядиса къщата или градината им.

Барбара дочу, че предстои нещо наистина звездно. Неин млад пациент, банков служител, ѝ даде два безплатни билета. Спомена за събитието пред господин Уолш, а той сподели, че младежите трябва да са слепи и смахнати да не забележат колко прекрасни са Барбара и Фиона. Според него двете щяха да заслепят всички.

Днес Фиона я нямаше в клиниката — Клара прецени за уместно да я изпрати на фармацевтична конференция. Някаква фирма бе поканила кардиологичната общност на обяд в луксозен хотел, Фиона се обади тъкмо когато Барбара седна пред бюрото си и се замисли за нея.

— Заета ли си? — попита я.

— Никак даже, отпочивам с крака върху бюрото и посръбвам „Текила Сънрайз“ — отвърна Барбара.

— Аха, значи чакаш следващия пациент. Кого видя днес?

— Да видим. Милият господин Уолш, лудата Кити, още неколцина. Позвъни симпатичната жена с гръмогласните кучета и си запази час за утре.

— О, да, Джуди. Всъщност по-добре да имаш свирепи джак ръсели, отколкото нищо.

— Не знам — проточи мрачно Барбара.

— А твоите твърди намерения? — попита Фиона.

— Обядвах една ябълка. И няма да повярваш — помниш ли, че се бях зарекла да удуша Кити Райли, ако и днес не успея да я науча да разпознава таблетките?

— Да, и стисна ли я за гушата?

— Не, новият доктор я спаси. Вече различава бета-блокери от медикаментите за сърце. Посочи ми диуретиците, сякаш съм малоумна.

— Бива си го май новия лекар.

— Симпатичен мъж. Казва се Диклан.

— Е, утре ще го видя. Трябва да вървя. Сервират омари за обяд. Не искам да ги пропусна.

— Омари? — викна Барбара. — Със заливка от сметанова майонеза? Или с топено масло? Божичко, как бих си похапнала омари.

Диклан минаваше край нея и я чу.

— Нищо подобно, Барбара, въобразяваш си — като гумени са и плуват в мазнина. Не забравяй какво си се зарекла.

— Кой беше този, за бога? — прошепна Фиона.

— Новият лекар, утре ще се запознаете.

— Нямам търпение — заключи Фиона и затвори.

* * *

Диклан яхна велосипеда към къщи. Пътят му минаваше край най-бързо променящите се райони от града. Всеки път го изненадваше нещо ново, незабелязано до момента. Подмина открит пазар, където доскоро продаваха зеле и картофи, а сега хора от далечни земи предлагаха индийска коприна и екзотични подправки; зърна и висок блок с луксозни апартаменти, изникнал на мястото на... на какво? Не успя да си спомни. За кой ли път тържествуващо си помисли, че се движи по-бързо от пълзящите коли и ето го отново у дома, на Сейнт Джарлатс Кресънт.

Родителите му го посрещнаха радостно, настаниха се край масата и го заразпитваха как е минал денят. За да им достави удоволствие, попреувеличи ролята си. Попита майка си за Падре Пио. Информира го по-подробно, отколкото имаше нужда. Полубопитства как е минал работният ден на баща му на месния щанд. Пади Карол вдигна рамене. Като всички други — на моменти много клиенти и всеки иска да му обърнат внимание, после затишие без жива душа. Диклан изяде двете си агнешки пържоли и граха от консерва. Спомни си как засмяната медицинска сестра обсъждаше омарите с приятелката

си. Щеше му се да живее по-вълнуващо. Вместо това до края на дните си се виждаше тук, край родителите, с една-единствена промяна. Той самият ще готви за тримата, когато майка му и баща му остаряят много.

На следното утро Диклан отново подкара колелото към клиниката. Този път очакваше работния ден без притеснение; вече всички го познаваха. Пристигналите разговаряха оживено в светлата, ведра чакалня.

Първата му пациентка се казваше Джуди Мърфи. Състоянието ѝ никак не я притеснявало. Чувствала се добре, много добре, но лекарите настоявали да влезе в болница за тридневни изследвания. Проблемът бил, че няма на кого да остави кучетата. Имала два малки джак ръсела. Кой ще се грижи за тях? Не е по възможностите ѝ да си позволи скъпите пансиони за животни, а и кучетата ще тъгуват. Съседката ѝ щяла да ги храни с консерви два пъти дневно, но не поема ангажимент да ги извежда. А те обичали да се разхождат. Нямало начин да постъпи в болница. Дали не е достатъчно да ѝ предпишат по-силни лекарства? Чувствала се добре. Слабото ѝ, угрижено лице го следеше как прелиства талона ѝ. Чести ангини, резки колебания на кръвното. Погледът на Диклан Карол се спря на адреса ѝ. Джуди Мърфи живееше на няколко пресечки от него.

— Аз ще ги разхождам — обяви Диклан.

— Вие какво?

— Всяка вечер ще ги разхождам. И без това извеждам нашето куче Димпълс. Просто ще взимам и тях.

По лицето ѝ просветна надежда.

— Димпълс?

— Едър обичлив полулабрадор. Вашите приятелчета ще го харесат. Като голяма котка е.

— Докторе, сериозно ли говорите?

— Диклан — поправи я той. — Започвам от утре.

— Но аз няма да постъпя в болницата още днес, нали?

— Не, Джуди, но утре ще те приемат. Кученцата ти трябва се запознаят с мен и Димпълс. Ще намина в осем. Сега отиди да говориш

с Клара, после Аня ще уреди документите ти за отделението и нямаш грижи.

— Страхотен сте, доктор Диклан.

И Клара не криеше възторга си.

— Карах я да идва тук три пъти седмично, за да я държа под око. А сега ти постигна невъзможното. Дали има Свети Диклан? Ако ли не, ти ще си първият.

— Сигурно има, но така и не съм успял да открия нещо за него. В речника на светците от Давид прескачат направо на Деметрий, та се отказах. Както и да е, мама ме е кръстила Диклан Франсис, за да се презастрахова.

— Е, правилно се е подsigурила — засмя се Клара.

Диклан обаче не я чу. Гледаше двайсетинагодишното момиче — в тъмни панталони и бяло сако, униформата на клиниката — приклепнало до възрастен мъж. Помагаше му да попълнят формуляра. Имаше дълги мигли и разкошна усмивка. Най-прелестното момиче, което някога бе виждал. За пръв път в живота си Диклан Карол усети чувството, за което бе чел, пял и мечтал. Болезнено закопня да опознае красивата Фиона. За пръв път, откакто навърши петнайсет, пожела да е висок, тъмнокос и със замечтано изражение, а не широколик, червенокос и луничав. Коя нормална жена би го харесала?

Фиона вдигна поглед от формуляра на Лар Кели и видя втренчените в нея кафяви очи на Диклан. Само слепец не би забелязал изписаната в тях възхита. Сигурно беше новият лекар, накарал Кити да научи лекарствата, а Джуди да се съгласи да постъпи в болница. Що за гуру е този човек?

— Диклан — поздрави го тя, — добре дошъл в лудницата.

— Тук лудница ли е? — стреснато се огледа Лар — дребен, закръглен мъж с плешива яйцевидна глава и папийонка.

— Съжалявам, Лар, разбира се, че не е лудница, просто се шегувам с работното си място. Диклан, това е Лар Кели. Той е склад с информация. Всеки път научавам нещо ново от него. Ще ми се да идва ежедневно.

— Какво разказа на Фиона днес, Лар? — попита Диклан.

— Знаете ми името? — съвсем беше забравила, че е написано на табелката.

— Определено. Знам и какво обядва вчера. Омари.

— Ненадминат си — Фиона изглеждаше поласкана.

— Не ми спомена, че си яла омари — скръбно отбеляза Лар.

— Не, не успях да стигна дотам. Всъщност си бяха спестили материала, омарите бяха много малко.

— И тъй — какво ново научи днес? — Диклан искаше разговорът да продължи безкрайно.

— Лар ми обясни правилата за засада във футбола — усмихна се Фиона.

— Знаеш какво е засада? — челюстта на Диклан увисна от възхита. — Трудно се обяснява това положение.

— Според Лар засадата е въведена, за да не се мотаят играчите около главата линия на противника в очакване на дълъг пас. В засада си, ако се окажеш по-близо до главата линия от защитниците, когато ти подават топката.

— Трябва да станеш спортен коментатор — възторжено я похвали Диклан.

— Няма добра памет — намеси се Лар. — Не различава блог и интерфейс. Не знам как изобщо работи с компютър. А ние им поверяваме живота си! Какъв ужас!

— Но си спомних какво е полевка — не падаше по гръб Фиона. — Когато ги срещам по книгите, все се чудех добри ли са, или лоши. Май ги няма в Ирландия. Но както и да е, Лар ми обясни, че полевката е тъпонос гризач с къси уши от семейството на мишките и плъховете.

— Добре ли е това, или зле? — поинтересува се Диклан.

— Много зле, предполагам. Хайде, Лар, че до утре ще го попълваме този формуляр.

— Държа да изчитам грижливо документите — обясни Лар.

— Да, но тук става дума за рентгенография и въпросът е „бременна ли сте“ — Фиона стрелна с очи и двамата.

— Вниманието никога не е излишно — заключи Лар.

Диклан се насили да ги остави.

* * *

Диклан прецени, че няма никакъв шанс с очарователната Фиона. Погледна се в огледалото на съблекалнята. Възшироко кръгло лице с ореол от ужасна червена коса срещна очите му. Ако прическата му не е толкова отвратителна, може би все пак има надежда?

На път за къщи вчера мина край редица елегантни магазини и луксозен фризьорски салон. Нищо не пречи днес да го посети, за да обсъди проблема.

Попадна в свят от черен мрамор, хром и стъкло.

— С кого мога да се консултирам? — попита.

— С мен. Казвам се Кики. Стилистка съм — отвърна момичето с дълга черна коса, тежък бял грим и тънморави нокти.

— Благодаря, Кики, да седна ли, или...? Какво да направя с косата си?

— Какво *искате* да направите?

— Дошъл съм за съвет. Не може да остане такава.

— Защо не? — широката прозявка на Кики разкри сливиците в гърлото ѝ.

— Ами, изглежда отчайващо — обясни Диклан.

— Капе ли? — осведоми се Кики.

— Не, не капе, но прилича на телена четка. Отчайваща е.

— Не виждам проблем — възрази Кики.

— Нелепа е.

— Не, подхожда на лицето ви. Добре си е — Кики даде да се разбере, че консултацията е приключила.

— Смятах, че целта ви е да набирате клиентела, а не да я отблъсквате.

— Господине, прическата ви е хубава. Какъв е смисълът да ви предлагам нова, боядисване, кичури, изсветляване и прочее, които ще ви струват стотина евро, при условие че изглеждате добре така. Колко пъти да ви го повторя?

Разменените на висок глас реплики привлякоха вниманието на управителя.

— Всичко наред ли е? — попита остро.

— Да. Кики ми помогна много. Ще дойда пак следващата седмица — отвърна Диклан и отстъпи към вратата.

Кики го придружи и я отвори.

— Благодаря — рече. — Просто мразя да изкарват пари от хора като вас. Които едва свързват двата края.

Диклан отключи велосипеда. Дали го взе за беден заради колелото? Майка му го смяташе за специалист кардиолог. Всъщност няма никакво значение. Важно е мнението на Фиона. И още — тя да не срещне на благотворителния коктейл някой, в когото да се влюби.

Малките джак ръсели на Джуди Мърфи не му създаваха грижи. Разбираха се добре с Димпълс, който виреше нос и се правеше, че не ги забелязва. Диклан говореше на кучетата, докато се разхождаха из парка. Разказа им колко красива, умна и забавна е Фиона. Беше пътувала по света, по едно време дори живяла в Гърция. Сега делеше апартамент с Барбара, но често посещаваше и родителите си. Диклан сподели с кучетата, че Фиона май го харесва, но жените са тайнствени създания. Проблемът е, че ако избърза, рискува да стане за посмешище, а ако закъснее, Фиона може да срещне някого на противната благотворителна вечер. Диклан се опита да им обясни колко по-лесен е животът на кучетата. Джак ръселите се съгласиха с ентусиазиран лай. Димпълс ги изгледа презрително. Тогава Диклан чу вик.

— Боже мили, не спря да говориш на тази глутница, а вкъщи ти вадим думите с ченгел — баща му Пади Карол отиваше към кръчмата за обичайната халба. — Ела с мен, вземи и сбирщината хъската, ще поседнем отвън на алеята.

— Не искам да се натрапвам на теб и приятелите ти, татко.

— Но аз се гордея със сина си — водачът на кучешки впряг — засмя се баща му. — Може да ми разкажеш и за момичето, в което си влюбен.

— Кое момиче?

— Деко, знам, че петдесет и седем ти звучи като преклонна възраст, но все още не съм забравил усещането. И аз като теб се влюбих до уши, щом видях майка ти.

Диклан се надяваше баща му да не изтърси нещо твърде интимно и неловко. Не му беше до това. Но Пади Карол с наслада се спусна по пътя на спомените.

— Беше 1980 и хитът се казваше „Очите ти са очи на влюбена жена“. Тогава срещнах майка ти. Носеше червена кадифена пола и бяла блузка. Танцувахме цяла нощ. Разбрах, че тя е жената и я

попитах: „А твоите очи?“ Отвърна ми: „Какво за моите очи?“. Казах й: „На влюбена жена ли са твоите очи, Моли?“.

— И какво ти отвърна мама — не успя да сдържи любопитството Диклан.

— „Може би“. Само времето щяло да покаже, но пред нас било всичкото време на света. Знаеш ли, Диклан, цяла седмица не мигнах. Как не си отрязвах пръстите в месарницата, не знам.

— Кога разбра, че е влюбена? — Диклан направо не вярваше, че водят този разговор.

— След осем седмици.

— А ти притискаше ли я?

— Не. Не ме бива по тази част. Лицето ми е твърде открито. И ако ме питаш, Деко, и ти не ставаш. Честността е най-доброто ни оръжие. Благоприличието, сигурността сред морето с акули.

— Сигурен съм, че си прав, татко — съгласи се Диклан, ала в гласа му прозвуча дълбоко съмнение.

— Диклан, искаш ли с Хилари да пийнем по чаша тази вечер в чест на първата ти ползотворна седмица при нас?

Почувства се поласкан, макар тайничко да се бе надявал да се сдобие някак си с билет за благотворителния коктейл. Дори откри ателие за дрехи под наем, което работеше до късно вечер, за да си вземе смокинг при необходимост. Знаеше колко е глупаво, но го измъчваше мрачно предчувствие, че в голф клуба Фиона ще срещне любовта на живота си. А след онзи вторник тя не излизаше от мислите му. Същото чувство, завладяло някога баща му. Любов, на която не й трябва много време, защото си усетил, че си срещнал Жената.

— Много мило от твоя страна, Клара, само ще попитам татко дали е съгласен да изведе кучетата вечерта.

— Още ли разхождаш ужасните мъници на Джуди Мърфи всеки ден? — удиви се Клара.

— Не са такава напаст, щом ги опознаеш. Лаят оглушително, естествено, но това е техният начин.

— Ти си много толерантен млад човек — одобрително заключи Клара и двамата се заеха със задачите си.

През обедната почивка Барбара и Фиона се бяха отбили във фризьорския салон. Когато ги видя на съвещанието на персонала същия следобед, на Диклан отчаяно му се прииска да прокара пръсти през фините къдрици зад ушите на Фиона. Успя да се мобилизира бързо. Държеше се като безумец. Прочисти гърло три пъти, преди да съумее да им пожелае успешен улов на коктейла.

— Ще чакаме понеделник да разберем — обяви, надявайки се копнежът в гласа му да не е проличал. Не бива да усетят колко отчаяно му се иска Фиона да пропусне събитието.

— Ще докладвам от първа ръка — обеща охранителят Тим. — Довечера ще дежуря там и ще изложа подробно събитията.

За миг в съзнанието му просветна безумната идея да помоли Тим да се погрижи Фиона да се прибере у дома рано, цяла-целеничка и сама.

— И аз ще докладвам — засмя се Аня. — Ще прибирам палтата там.

Барбара и Фиона останаха очаровани от новината и заскачаха радостно.

— Може и ти да срещнеш някого — предположи Барбара.

— Не и в гардеробната, подозирам — практично отбеляза Аня.

Диклан някак си дочака края на деня. С натезало сърце излезе и тръгна към колата на Клара.

— Хилари се отказа в последния момент. Има тревоги с майка си, но ние двамата ще отидем, нали? — попита Клара.

Сгънаха велосипеда в багажника и подкараха с колата към елегантния вино-бар.

— Много мило от твоя страна — Диклан се опитваше да се съсредоточи върху думите на седналата срещу него приветлива жена.

— Не, точно обратното, аз съм благодарна, че в петък вечер ще поговоря с приятен събеседник, вместо да се върна в празната си къща.

Клара поръча газирана вода, чаша бяло вино и после още една сода. Диклан изпи три чаши бордо. Клара му разказа за дъщерите си Ади и Линда, за трудния характер на Адиния приятел и за непонятния начин на живот на Линда. Спомена какви правила е въвела у дома за

тяхно и за нейно добро. Трябвало да разберат, че не могат вечно да се пречат в краката на хората.

— Не вярвам да притесняваш родителите си, Диклан — вметна неочаквано.

— Мисля, че приемам за даденост жертвите, които правят за мен — призна си Диклан. — Май всички сме така. Ти как смяташ?

И Клара отново взе думата — разказа за дистанцирания си баща, който не проявявал никакъв интерес, за вечно недоволната си майка, която предпочитала да изстрелва критика след критика, вместо да поговори с нея спокойно.

— Как би я описала с една дума? — попита Диклан.

— Разочарована. Това е думата. Винаги съжалява за нещо. Че на хората в днешно време им липсват маниери, колко скъп е станал животът, защо съм се омъжила за Алан, задето Ади има приятел, а Линда няма. Каквото и да стане, все не е както трябва. Преди не го съзнавах — изненадано констатира Клара.

— Дали да не се насоча към психиатрията? — пошегува се Диклан.

— Да не си посмял! Ти си призван да бъдеш личен лекар — от онези, за които сме чели, но не сме виждали. Упорствай, Диклан.

— Непременно. Ще ми се само да не бях толкова скучен и непохватен.

— Изобщо не те смятам за такъв. Само за седмица успя да помогнеш на мнозина. Обичаш хората и ти личи. Това ли наричаш скука и непохватност?

Думите ѝ прозвучаха искрено.

— Жените предпочитат хладнокръвни, нахакани мъже — небрежно подхвърли Диклан.

— Да, първите пет минути и докато са още малки.

— Надявам се да си права. Не ме бива много в хладнокръвните залози.

— Права съм. Довери ми се.

— Да ти вземем едно за из път — предложи Диклан.

— Не, доктор Карол, и запомни — никога не насърчавай шофьор да пие.

— Забравих — засрами се Диклан.

— Хубаво. Мисля също, че след всичкото това бордо не бива да те оставям да се прибиращ с колелото. Ще те закарам.

На връщане видя майка си да затваря пералнята. Моли дежуреше два пъти седмично до късно и парите все още отиваха във фонда за бъдещата практика на сина.

— Това е мама — посочи Диклан. — Може ли да вземем и нея?

Диклан седеше в колата, а майка му обясняваше на началничката му Клара Кейси колко добър кардиолог е синът ѝ и как е предопределен за велики дела.

В понеделник, докато преглеждаше Боби Уолш, Диклан го попита за картините му. Водни или маслени бои предпочита? Оказа се, че Уолш обича да рисува с акварели.

— Защо? — учуди се Диклан.

Лар слушаше от съседната кабинка.

— Винаги трябва да упражняваш мозъка си и да научаваш по нещо ново — обади се той обвинително. — Дори младата Фиона, безмозъчна невръстна медицинска сестра, успява да смели някои непознати факти.

Жегна го възмущение, че класифицират Фиона като безмозъчна недорасла медицинска сестра. Но не го показа. Беше рано сутринта. Прекалено рано да се разстройва. Скоро, съвсем скоро ще разбере как е минал благотворителният коктейл.

— Чудя се как са прекарвали момичетата снощи в голф клуба? — сподели с Боби Уолш, докато му мереше кръвното.

— Жена ми беше поканена. Спомена, че алкохолът се леел щедро — услужливо вметна Боби Уолш.

Диклан се зае с Джими — дребен мъж с лисиче лице от Западна Ирландия. Дошъл на футболен мач в Дъблин, получил инфаркт и го откарали в „Сейнт Бриджис“. След изписването му препоръчали да продължи лечението. Джими беше много свенлив, потаен човек. Предпочиташе да пропътува цялата провинция до клиниката, ала съседите да не разберат, че има проблеми със сърцето. Диклан чуваше как през две кабинки Фиона разговаря с Кити Райли.

— Е, Кити, истинска умница си. Ще трябва да внимавам да не си изгубя работата. Знаеш повече от мен за лекарствата, които вземаш.

Предполагам, че докторът ще иска да му обясниш за задъхването, но нали премина, след като изпи точното хапче?

— Помолих се и на Падре Пио, не помогна само лекарството.

— Да, Кити, обикновено е така. Влияят какви ли не фактори — дипломатично се съгласи Фиона.

Диклан се опита да отгатне нещо по тона ѝ. Дали е прекарала почивните дни в имението на някой плейбой? Не успя да прецени. Кити се беше развихрила.

— Все пак ще изслушам приятния млад лекар с червената грива. Дали е семеен, как мислиш?

— О, няма начин — отвърна Фиона. — Всички добри лекари са женени за безпощадни сухарки с очила и дебели научни проекти.

По лицето на Диклан цъфна широка усмивка. Мислеше го за добър лекар, при това семеен. О, мили боже, значи все пак има надежда. По обяд я покани на среща. Диклан Карол, който досега не беше излизал с момиче, както си му е редът — поради недостиг на пари, време и самочувствие!

— Искаш ли да вечеряме някой ден тази седмица?

Съвсем обикновени думи, но отекнаха в главата му като в огромна пещера. Може би ще се разсмее и ще го посъветва да не се излага. Може би ще откаже, понеже има приятел, но все пак ще благодари.

— Би било чудесно — отвърна Фиона и думите ѝ прозвучаха искрено.

— Къде да отидем?

— Заведи ме на някое твое любимо място.

Главата му се изпразни. Любимо място? Та той не знае нито едно заведение. Всеки ден вечеря в кухнята на родителите си. Колко тъжно. Наскоро в един вестник прочете статия за някакъв ресторант — „Куентинс“. Определяха го като „свр̀х елегантен“. Вероятно това означава претенциозен? И все пак друго не му хрумна.

— „Куентинс“? — предложи той, удивен колко нормално прозвуча гласът му. В ушите му прокъртня по-скоро като писък.

— Великолепно — впечатли се Фиона.

— Договорено значи? — опита се да вмъкне нотка небрежност.

— И няма госпожа Диклан, нали? — попита Фиона.

— Не. Не, ще бъдем само двамата — изпелтечи Диклан.

— Нямах предвид да поканиш и нея.

— Не, не, естествено. Искам да кажа, че няма госпожа Диклан. Не, за бога!

— Добре — отвърна Фиона и се зае да поправи бъркотията с кръвните тестове, предназначени за военната клиника, но незначайно защо пристигнали при тях.

Тази вечер Диклан избра маршрут край „Куентинс“. Ресторантът изглеждаше впечатляващо. Диклан се порица за смахнатата идея да предложи точно това място. Ако му излезе късметът, няма да имат свободни маси и честно ще обясни на Фиона, че е опитал, ала безуспешно. Но не, позвъни им иззад ъгъла от мобилния телефон и веднага му предложиха маса за двама. Резервира я с натежало сърце. Най-добре да влезе и да огледа поне бегло уж добре познатото му заведение. Отвори вратата. Беше доста пълно. Запътилите се на театър „ранни птици“ се наслаждаваха на вкусна вечеря.

Към него приближи елегантна жена на средна възраст с авторитетно излъчване; предложи да го настани, но овчарският пай на Моли Карол вече го очакваше на трапезата у дома.

— Не, моля да ме извините, влязох само да погледна. Виждате ли, преди не съм идвал, а поканих на вечеря...

Осъзна, че думите му звучат налудничаво. Жената навярно ще го подкани да си върви и ще му забрани да стъпва тук. Ама че глупава идея да проучва терена. Но поведението му явно не ѝ се стори странно.

— Трябва да видите как е, разбира се. Ще ви разведа. Казвам се Бренда Бренан, между другото. Съпругът ми Патрик е главен готвач тук. С удоволствие ще ви запознаем с ресторанта.

— Аз съм Диклан Карол — представи се той; не смееше да повярва, че се смили над него.

— А, господин Карол! Обадохте се преди малко; ще ви заведа до масата, която ви предложих.

Последва я като в унес през бара със стридите с купища натрошен лед към витрината с десерти с лавини плодове, спускащи се от малки колони. Показа му сепаретата и го отведе в кухнята да го запознае с Патрик и брат му със странното име Блаус. Зашеметеният от

видяното Диклан ѝ благодари и я увери, че с нетърпение очаква четвъртъка.

— Много мило от ваша страна, госпожо Бренан, че ми показахте ресторанта. Страхувам се, че нямам никакъв опит в изисканата гастрономия.

— Малцина имат, господин Карол, но още по-малко са разумните, които си го признават. Тържествено ли е събитието в четвъртък?

— За мен да. Поканих за пръв път на среща едно прекрасно момиче и се надявам да прекараме чудесно.

— Ще се постарая да ви помогнем.

Бренда Бренан го изпрати до входа като редовен и уважаван клиент. Видя как яха велосипеда и се влива щастливо в колоната коли.

— Много приятен младеж — сподели със съпруга си Патрик в кухнята.

— Да не би случайно да е лекар? — попита я Патрик.

— Не мисля. Щеше да каже, винаги го правят. А и не излъчва типичното за медиците самочувствие. Защо питаш?

— О, спомних си, че Джуди Мърфи спомена как някакъв млад червенокос доктор с велосипед разхождал ужасните ѝ хрътки. Мислех си, да не би да е той.

— Дъблин е пълен с такива като него — констатира Бренда и всеки се зае със задачите си. Зарече се обаче да поразпита Джуди, когато я види.

Диклан седна да вечеря. Моли го следеше нетърпеливо как атакува препълнената чиния.

— Разкажи ми какво стана днес — примоли се тя.

Не беше кой знае каква отплата. Не и ако цял живот си се лишавал, за да стигне синът ти далеч. Днес обаче Диклан нямаше настроение да ги забавлява с безцелно дърдорене как е преминал денят на Мъжа с бялата престилка. Отговори на няколко въпроса, но си личеше колко е неспокоен.

— Хоп, хоп, хоп — неочаквано подвижна баща му.

— Какво, татко?

— Чудех се дали ти и твоята глутница хъски ще наминете по-късно край кръчмата за халба бира? Така подвикват на кучетата да теглят шейната.

— О, Пади, не кани момчето в ужасни окаяни заведения. Отсега нататък ще му прилягат лоби и вино барове.

Диклан ги изгледа безпомощно. За нищо на света не бива да разбират, че в четвъртък ще похарчи четвърт заплата на баща си за една вечеря в „Куентинс“ и на всичкото отгоре е оглеждал местните и презокеански морски дарове, за да направи информиран избор, щом настъпи моментът.

Да знаеше само какво се бе случило в петък! Въздържа се да разпита Барбара и Фиона, за да не го вземат за стара клюкарка. Надяваше се да научи нещо от полякинята Аня. Или от Тим, който охраняваше коктейла.

Аня му каза, че не е прекарала добре.

— Съпругата на Боби се появи в много лошо настроение. Поздравих я по име. Много глупаво от моя страна. Тя се ядоса: „За бога, навсякъде налиташ на поляци днес, ще превземат страната“.

— Ама че ужасна жена! Дано не се сблъскаш с много като нея, Аня — опита се да я успокои Диклан, но любопитството продължаваше да го гложди. — Фиона и Барбара забавляваха ли се?

— Не мисля. Всъщност, знам, че не им беше приятно. Случи се нещо... двете страни не се разбраха. Как наричате това?

— Недоразумение? — предположи Диклан.

— Да, май така стана. Сериозно недоразумение.

Диклан не успя да изкопчи повече подробности.

Тим му разказа, че гостите наблягали на алкохола и дрогата. Влязъл в мъжката тоалетна и се натъкнал на цял стек за желаещите да си купят — като на открит пазар.

— Какво направи? Нали отговаряше за охраната? — Диклан си помисли колко оплетен е животът на другите.

— Обърнах се към началника по сигурността и той ме посъветва да си затварям очите. Така и постъпих, Диклан. Не съм месията, който ще прочисти държавата.

— А Фиона и Барбара? Те... Дали...?

— Не, те нямаха нищо общо. Тръгнаха си рано. Всъщност ме помолиха да им извикам такси.

— Заради дрогата?

— Не. Защото организаторите ги взеха за компаньонки. Това очаквал и така разпоредил човекът, който им дал билетите. Исусе, ама че нощ!

Диклан беше на седмото небе. Всичко се нареди. Отдъхна си. Дори кучетата усетиха, че тази вечер за пръв път е в мир със себе си.

В четвъртък сутринта Диклан отвори очи в трепетно очакване. Зарече се денят да премине гладко, да бъде силен и да мисли положително още със ставането.

— Няма да си бъда у дома за вечеря, мамо — подхвана на закуска.

— Кой тогава ще разходи животните? — попита Моли, едва прикривайки разочарованието си.

— Днес ще изпишат Джуди Мърфи от болницата, а татко ще вземе Димпълс, когато тръгва към кръчмата.

— А ти какво ще правиш, та няма да си дойдеш за чая? — не се предаваше Моли.

Диклан беше обмислил отговора. Ако излъже и каже, че има служебна среща, само ще отложи момента да сподели, че си е намерил момиче — съвсем нормално и естествено събитие. Странно по-скоро бе мъж на двайсет и шест да не излиза на срещи.

— Поканих момиче от клиниката. Ще вечеряме заедно.

— Момиче от клиниката — мрачно повтори майка му.

— Да, Фиона Райън, кардиологична сестра.

— Сестра — като ехо се обади Моли.

— Симпатично ли е момичето, Диклан? — попита Пади.

— Много симпатично — почувства се като на разпит, но искаше да довърши започнатото.

— И къде ще ходите? — Моли не оставяше нищо скрито-покрито.

— О, не знам още, не сме претенциозни — излъга Диклан, надявайки се думите му да не звучат неубедително, както му се стори.

— Е, надявам се да прекарате добре. Ще вървя. Все някой трябва да работи.

Моли тръгна. Слабоватото ѝ дребно тяло излъчваше дълбоко разочарование и покруса, че е изтикана на второ място.

Фиона му каза, че ще дойде направо в ресторанта. Диклан се замисли дали не трябваше да предложи да ѝ извика такси. Дали не ѝ се стори стиснат? Но Фиона обясни, че автобусът спира точно срещу входа на „Куентинс“, а спирката е пред блока ѝ.

— Едва ли другите им клиенти слизат от рейса — вметна Фиона.

— Е, в понеделник ме видяха да слизам от велосипед — изплъзна се от устата на Диклан; идеше му да си прехапе езика.

— Ходиш в „Куентинс“ два пъти седмично! — ококори се учудено Фиона.

— Не, не, ходих за резервацията — засрамено отвърна Диклан.

— Умирам да го посетя — възкликна Фиона с обичайния ентузиазъм; все „умираше“ за кафе, за обедна почивка, телевизионно предаване. Умираше и за коктейла миналата седмица, за който никой не издума и дума повече.

„Сигурно е чудесно да преживяваш всичко с такова вълнение“, помисли си Диклан. Надяваше се да не ѝ се стори твърде скучен, твърде мудар. Но пък тя не е длъжна да излиза с него.

Успя някак си да дочака вечерта. За пръв път времето се влачеше толкова бавно. Зачуди се дали Фиона очаква поне с мъничко нетърпение срещата. Стоеше пред входа на „Куентинс“, когато тя слезе от автобуса. Досега я беше виждал само в черно-бялата униформа на клиниката. Сега носеше сако с пайети и розова копринена рокля. Изглеждаше зашеметяващо.

Сърдечният поздрав на Бренда Бренан бе достоен за петролни магнати, посланици или влиятелни политици. Предложи им по чаша шампанско за сметка на заведението и им пожела приятна вечер.

— Как се е шлифовала така? — учудено прошепна Фиона.

— На жените им се отдава — възхити се Диклан.

— Не на всички. Не бих го постигнала и след милион години.

— Тя не би се справила с твоята работа. Отнасяш се чудесно с хората — с неподправен възторг възкликна Диклан.

Сервитьорът ги попита дали желаят стриди, Фиона бе забелязала цената и си поръча салата за предястие.

— Вземи си стриди, ако желаеш, Фиона — настоя Диклан, решен да ѝ осигури приятни мигове.

— Честно, опитвала съм ги веднъж; имат вкус на морска вода.

Диклан се усмихна с облекчение. Цената на стридите беше астрономическа. Отдъхна си.

Бренда Бренан ги наблюдаваше от разстояние. Не прекъсваше разговора им, но услужливо допълваше чашите и кошничката с хляба, доливаше им кафе.

— Благодаря, доктор Карол — каза Бренда, когато Диклан плати сметката.

— Знае, че си лекар — Фиона бе впечатлена.

— Не съм ѝ казвал, честно.

— Сигурна съм. Твърде си деликатен.

Времето отлетя неусетно. Диклан пожела да ѝ извика такси до къщи, но Фиона отказа — било чиста лудост. Нали автобусът спира до входа ѝ? Благодарни за прекрасната вечеря и го покани в къщата на родителите си следващата седмица.

— Не е ли редно първо да ги попиташ? — Диклан си помисли колко абсурдно би било да покани някого в своя дом на Сейнт Джарлатс Кресънт.

— Не, защо? Моля те, заповядай. Така ще ме видиш в домашна обстановка и ако ти харесам, пак ще излезем.

— Харесвам те много.

— И аз.

Диклан забеляза как Бренда Бренан ги изпраща с доволна усмивка.

Майка му и баща му още не бяха си легнали. Приятелят им Мати Скарлет им правеше компания.

— Ето го и Диклан! — възкликна радостно Пади Карол. Димпълс вдигна глава от постелката за поздрав.

— Диклан беше на среща с млада дама, медицинска сестра — съобщи Моли с вирнат нос — все още не му беше простила.

— А, чудесна новина! — одобри Мати.

— И какво хапнахте? — попита Пади Карол.

— Салата и рибно филе.

— Сигурно умираш от глад — отбеляза Моли и сякаш се наклони да извади тигана.

— Не, не. Хляб имаше в изобилие.

— Можеше да вечеряш *същото* и у дома — обидено заяви Моли.

— Някой ден ще поканя Фиона да я нагостиш, мамо. Сигурен съм, че ще ти хареса.

— Несъмнено — додаде баща му.

— Държа да ме предупредиш отдалеч, ако решиш да водиш някого тук — поруменя от вълнение Моли. — Кухнята трябва да се преобоядиса например. Да се сменят плотовете и евентуално да съборим стената към предната стая, за да направим трапезария.

— Не, мамо, ще ядем тук, както сме свикнали. Съвсем добре си е.

— Извини *ме*, но кой ще сервира вечерята? Аз, нали? И аз твърдя, че трябва да освежим къщата, преди да каним непознати.

Тримата мъже въздъхнаха. Място за спор нямаше.

* * *

На другата сутрин Джими пристигна след тричасовото пътуване с влака от Галуей. Диклан го въведе в кабинката и забеляза сивкавото му лице.

— Усецаш ли болка? — попита го.

— Ами... обичайната.

Диклан погледна картоната — никъде не беше отбелязано оплакване от болка.

— Колко е остра?

— Сякаш са ме опасали с тесен колан и продължават да го пристягат — сгърчи лице Джими.

— Ще се върна след минута — Диклан махна на Фиона да се приближи. — Клара тук ли е?

— Не, пак води финансови битки. Ще се върне чак след обяд.
Диклан ѝ обясни тихо и бързо:

— Ще повикам линейка от спешното. Затвори вратата на чакалнята, щом пристигне, за да не ни видят пациентите. Иди при Джими и му поговори. Постарай се да го окуражиш, но се опитай да разбереш с кого да се свържем в Галуей.

Той си даде сметка колко бързо тя пое нещата в свои ръце. Абстрахирайки се от чувствата си, призна, че в нейно лице Клара е направила чудесен избор.

Джими почина двацет минути, след като го настаниха в болничното легло. Клара се появи като по чудо. Похвали Фиона и Диклан, че са процедирали правилно. Фиона бе успяла да научи адреса и телефона на племенника и жена му, които искали да докопат фермата на Джими. Разбрала също и че завещанието му ще ги изненада неприятно. Ласкаво стиснала ръката му, го бе придружила в линейката и беше останала с него до края.

Клара помоли и двамата да отидат в кабинета ѝ. Налагаше се да пише рапорт защо пациентът е починал от сърдечна недостатъчност в клиниката. Клара знаеше, че са направили всичко по силите си, но болничната администрация изискваше безкрайни подробности и обяснения.

Аня излезе и им донесе сандвичи и супа. После понечи да ги остави насаме.

— Не тръгвай, Аня, ти си част от екипа като всички останали — възпря я Клара.

Диклан забеляза как лицето на младата полякиня порозовя от приятното чувство за принадлежност.

Погребението на Джими щеше да се състои във вторник в малко селце край скалистите брегове на област Галуей. Клара предложи Диклан и Фиона да присъстват от името на клиниката. В крайна сметка той нямаше други приятели в Дъблин. До Галуей отидоха с влака, после се качиха на автобуса до дома на Джими. Пътуването мина приятно. Чувстваха се като стари приятели, Фиона беше приготвила сандвичи, в случай че няма вагон-ресторант. Радваха се на почивката и с наслада следяха как след река Шанън пейзажът постепенно се

променя и на запад полетата се смаяват, изникват каменни огради, а овците вдигат любопитно глави към влаковата серпентина. Поговориха за Джими и странната му потайност. Да, естествено, пътуваше безплатно, но трябваше ли да бие толкова път, само и само да избегне любопитните погледи?

В малката църква се бе събрало солидно множество, Фиона и Диклан — единствените непознати — привличаха погледите. Представиха се на племенника и неприветливата му жена, която отговаряше точно на описанието на Джими.

— А вие откъде познавате чичо Джими? — кисело попита съпругата.

— Как откъде... — уклончиво подхвана Фиона — събират ни случайностите, нали? Странно нещо е съдбата.

Роднините не успяха да изкопчат повече.

Влакът към Дъблин беше чак в шест.

— Да се върнем в къщата — предложи Фиона.

Диклан се надяваше да се поразходят из околните гори и край скалите в близост до селцето на Джими.

— Пратиха ни на погребението — решително заяви Фиона. — Трябва да му отдадем заслуженото.

— Но как, Фиона? Ние крием, че сме от клиниката.

— Е, няма начин — той държеше да остане в тайна. Все пак искам да покажа на тази сбирщина, че е имал приятели и другаде.

Диклан се съгласи.

В скромния дом на Джими им предложиха шунка и домати. Джими не се оженил и цял живот прекарал сам в малката къщурка — нямаше снимки, сувенири за спомен, нищо, което да напомня за личността на обитателя. Дневната отпред очевидно бе почти неизползвана, Фиона и Диклан разговаряха с всички, но не издаваха естеството на връзката си с покойника. Научиха, че някога се влюбил в жена на име Бернадет, но нищо не излязло, понеже стопанството му било твърде малко и безперспективно.

Накрая обявиха, че ще отворят завещанието. Диклан и Фиона запротестираха вяло, че не са членове на семейството, та затова е по-

добре да вървят да хванат автобуса до Галуей. Но така или иначе се бяха запознали с всички; налагаше се да останат до края.

Очите на Фиона горяха в трескаво очакване да чуе завещанието и да види колко шокирани ще останат неприветливият племенник и намръщената му съпруга. Оказа се, че Джими кандидатствал да субсидират проект за туристически обект в малкото му стопанство. Одобрели го, а стойността на земята му надвишаваше очакванията на всички присъстващи. Племенникът и съпругата му едва сдържаха вълнението си. После изчетоха волята му наследството да се раздели поравно между кардиологичната клиника в Дъблин и някогашната любима Бернадет. Джими искаше да покаже на нея и семейството ѝ, че в крайна сметка не е бил толкова безперспективна партия.

Диклан настоя да се измъкнат незабавно, преди присъстващите да разберат, че имат нещо общо с клиниката. Тръгнаха, преди племенникът и съпругата му да се усетят и гласовете да се извисят в кресчендо. До Галуей стигнаха на автостоп. Прекараха няколко вълшебни часа в художествената галерия, книжарницата и в кафенето на открито.

По пътя към Дъблин Фиона заспа, склонила глава върху рамото на Диклан. Вперил очи в залязващото слънце, Диклан си мислеше, че никога не се е чувствал толкова щастлив.

Притесняваше се от срещата с родителите ѝ, но Фиона я приемаше съвсем спокойно. Качиха се заедно на автобуса и Диклан се помоли майка ѝ да хареса орхидеята в саксия, която беше избрал, Фиона го увери, че ще остане очарована, но тя винаги казваше така. Не беше отрасла в дома на Сейнт Джарлатс Кресънт, където анализираха и подлагаха на съмнение всичко.

Изтръпваше от страх при мисълта, че някой ден ще трябва да покани Фиона на гости. Ако изобщо се стигне дотам.

Бащата на Фиона, Шон, се оказа общителен човек.

— Божичко, наистина вдигна летвата с тази орхидея — каза на Диклан. — Морийн вече ще гледа отвисоко на букетите от близката бензиностанция.

— Дано да не съм объркал нещо — уплашено отвърна Диклан.

— Никак даже, момче, подаръкът е страхотен.

Фиона не се притесняваше ни най-малко. Никой не се суетеше, не настояваше гостите да си измият ръцете или да седнат в най-удобния стол, както би постъпила майка му у дома. Фиона сложи салатата и ярките салфетки на масата. Майка ѝ Морийн извика помалките и сервира голяма купа ориз и чили. Сякаш не забелязваха, че има гостенин. Диклан си представи на какъв разпит ще бъде подложена Фиона, ако се появи у тях. Потръпна. Защо Пади и Моли не са като това нормално, непринудено семейство? Защо баща му винаги раболепничи, а майка му все ще открие някоя дребна обида или подмолен намек?

— Дали ме харесаха? — попита притеснено Диклан на път към автобусната спирка.

— Разбира се. Няма начин.

— Защо мислиш така?

— Ами в сравнение с последния, който им доведох, ти си ангел с истински криле — заяви Фиона, сякаш това обяснява всичко.

Диклан отлагаше гостуването на Фиона на Сейнт Джарлатс Кресънт.

Връзката им се развиваше по мед и масло, защо да си развалят отношенията? Не бързаше и със секса. Целуваха се трепетно на раздяла нощем, а един ден вечеря с Фиона в апартамента ѝ. Барбара беше излязла. Даваше му шанс, ясен знак може би, но той се поколеба. Държеше много на нея и искаше всичко да е прекрасно. Дали не постъпва като глупак? Фиона бе нормално момиче.

Диклан беше правил любов. Не достатъчно, разбира се, но помнеше какво удоволствие му доставя усещането. Същото вероятно се отнасяше и до Фиона. Но този път искаше да е сигурен. Може би не е лошо да си организират кратка екскурзия. Вече излизаха почти всяка вечер след работа.

Работният ден в клиниката отлиташе неусетно. Научаваше много от Клара, която го наставляваше дискретно. Обсъждаха различните случаи, той задаваше въпрос след въпрос, а тя отговаряше. Опозна колегите си. Легендата как се съгласил да разхожда кучетата на Джуди Мърфи, когато я приели в болница, се носеше от уста на уста. Джуди му подари красива купа за лабрадора, на която бе изрисуван Димпълс.

Моли Карол отбеляза, че Джуди е твърде престаряла за него; предупреди го да не се заная с жени, които могат да му бъдат майки. Пади извъртя очи в безмълвна молба Диклан да не взема думите ѝ на сериозно.

— Ще следвам съвета ти, мамо, както винаги — обеща Диклан.

Сприятели се с Хилари. Веднъж го помоли да я замести по обед. Налагало се да се прибере у дома. Съседите позвънили да ѝ съобщят, че майка ѝ се разхожда по нощница в градината. Като всички, Диклан ѝ предложи да потърси специализиран дом за майка си. И както на всички, Хилари му отказа любезно. Никой не разбирал какво е направила тази жена за нея. Не заслужавала да бъде изоставена в заника на дните си, само заради удобството на Хилари.

— Ще се наложи да спреш да работиш, Хилари — отбеляза меко Диклан.

— Не, не. Синът ми Ник помага много. Вкъщи си е почти през цялото време. Музикант е, затова. И наглежда баба си.

Диклан си рече, че едва ли се старее много, щом старата дама се скита из градината по нощница. Но отстъпчив както винаги, обеща да вдига телефона и да поеме задачите ѝ през обедната почивка.

Тази вечер Фиона имаше покана за женско парти и Диклан вечеря у дома. Майка му не пропусна да се престори на изключително изненадана, задето го вижда вкъщи. Много се радвала, че тази вечер синът ѝ е решил да се задоволи с родния дом. Диклан изслуша внимателно тирадата. После Моли измайстори стек и пай с педантично подвити краища.

— Младата дама прави ли такива пайове? — попита Моли.

— Сама знаеш, че не прави, мамо.

— А дали ще имаме честта да я видим, как мислиш?

Ето го шансът.

— Много бих искал да я поканя на вечеря, мамо. Ще ни направиш ли пай?

— Не. Подходящо за гости е хубаво печено.

— Да уточним някоя вечер? — примоли се Диклан.

— Когато баща ти боядиса кухнята — отсече Моли.

— Какво съвпадение! Смятах да се заема тази събота и неделя — обади се Пади Карол.

Диклан погледна баща си и видя същото влюбено изражение, с което е следял Моли, когато я срещнал за пръв път на танци в бялата й блузка и червената кадифена пола.

Два дни опразваха стаята и три часа избираха цвета за стените. Пади хареса бяло, Моли се спря на лимонено зелено, а Диклан — на прасковения оттенък, наречен „Индианско лято“.

Уговориха деня за вечерното парти и Диклан покани Фиона.

— Разбира се — отвърна тя, сякаш нищо особено не се е случило. — Ще ми бъде много приятно, Диклан. Благодаря ти. На майка ти също.

— Тя ще остане очарована от теб — колебливо промърмори Диклан.

— Значи съм по-добра от бившата ти?

— Нямам бивша. Поне не съм я водил у дома — поруменя Диклан.

— Сигурно са се тълпели като мухи на мед — весело подметна Фиона. — Какво да взема на майка ти? Мама много хареса орхидеята.

— Може би малка кутия бисквити — след дълъг размисъл предложи Диклан.

Има ли подарък, който Моли няма да разкритикува? Едва ли.

Докато я преглеждаше, Джуди Мърфи неочаквано спомена, че работи почасово като счетоводител в „Куентинс“. Веднъж седмично им преглеждала сметките. Разказали й, че симпатичен млад лекар, досущ като онзи, който разхождал кучетата й, вечерял там с красиво светлокосо момиче.

— Дали не е нашата приятелка? — кимна Джуди към Фиона.

— Да, тя е. Как се досети?

— Всички се досещат.

— Божичко! — притесни се Диклан.

— Щастливка е тя! — уверено заключи Джуди.

Барбара бе поканена на сватба в Килкъни. Щеше да преспи там. Обясни на Диклан два пъти, в случай че не е схванал от самото начало. Той се запъти към Фиона, която помагаше на Лар.

— Може ли да поговорим?

— И още как — зарадва се Фиона.

— Благодаря — каза му, докато излизаха от кабинката. — Настояваше да изброя четири големи града в Тенеси. Не се сещам нито един. Има ли случайно Тенеси сити?

— Не мисля, но там са Мемфис, Чатануга и Нашвил.

— Измисли още един, Диклан, моля те.

— В този щат ли е Ноксвил?

— Обичам те! — възкликна Фиона и го целуна по носа.

— Почакай! — хвана я за ръката Диклан. — Почакай малко! Чудех се, след като Барбара няма да си е вкъщи тази вечер, дали мога да остана в апартамента?

— Мислех, че никога няма да поискаш — отвърна Фиона.

Чу я как рецитира имената на градовете в Тенеси, докато мери кръвното на Лар и го уверява, че определено ще доживее да види всички тези места, стига да спести малко от залозите за конни състезания, за да събере за екскурзията.

Диклан се запъти да звънне на родителите си, че тази нощ е дежурен. Друго обяснение просто нямаше да приемат.

Отначало се притесняваха. Отлагаха момента с дребни закачки. Накрая Фиона пое инициативата.

— Защо не занесем чашите с вино в спалнята? — предложи тя.

После всичко си дойде на мястото. Лежеше буден и гледаше заспалата с глава на гърдите му Фиона. Мислеше си как щастието, изпитано във влака от Галуей, е било бледа репетиция за блаженството, което изпитва сега.

Събудиха се късно и се наложи да тичат за автобуса. Струваше им се, че всички в клиниката са посветени в тайната им. Но навярно грешаха. Дали знаят, или не, нямаше значение. Диклан би се гордял да им каже. След два дни Фиона щеше да му гостува на Сейнт Джарлатс Кресънт, за да се запознае и да вечеря с родителите му. Нищо не може да помрачи живота му.

Моли си направи нова прическа специално за случая и предупреди сто пъти Пади, че за вечерята трябва да си сложи сако и вратовръзка. Изглади ленените салфетки за маса, които им бяха сватбен подарък и не бяха използвани никога.

Охранителят Тим обеща на Диклан да му заеме колата си за няколко дни.

— Включен ли съм в застраховката? — попита Диклан и му се прииска поне за миг да забрави предпазливостта.

— Разбира се. Имаш официалната ми благословия да караш колата. А и ти не си от най-лудите шофьори, нали? — засмя се Тим.

Диклан отрепетира маршрута, за да не изглежда пълен аматьор. В деня на знаменателната вечеря забеляза, че Фиона е с нова прическа и си е донесла официално облекло — бледожълта копринена рокля и сако. Най-официалният ѝ тоалет. Донякъде прекалено елегантен. Майка му може да се хване и за това. У дома изкъпаха и сресаха Димпълс и категорично му забраниха да се намества в любимия си стол. Предупредиха приятеля на татко Мати Скарлет да не идва да кани Пади на халба бира. На закуска майката на Диклан се появи с червило. Обясни им, че репетира, понеже обикновено не си позволява такива волности. Облегна прясно коафираната си глава на рамото му и помоли да ѝ каже, че е прекрасна, че я обича и никога няма да ги изостави. Той, разбира се, само се усмихна глуповато и изпелтечи, че вечерята ще мине чудесно.

Денят му се стори безкраен. Боби Уолш се оплакваше от болки в гърдите, а съпругата му се заканваше за нищо на света да не го пусне в онова отделение, където приемат хора от всички краища на страната и Бог знае от какви други държави. Оттам щял да излезе много по-зле, отколкото е влязъл.

На Диклан му се искаше синът им Карл да е с тях, та да поуспокои майка си.

За втори път, откакто работеше тук, се улови, че често поглежда часовника. Най-сетне дойде време да си върви. Гордо отвори вратата на колата на Тим, за да седне Фиона. Неговата приятелка. Поеха весело към Сейнт Джарлатс Кресънт. Фиона щастливо обсъждаше отминалия ден. Какъв невероятен човек е Лар, с колко много информация може да

те засипе. Как госпожа Уолш, ужасната съпруга на Боби въздишала демонстративно и мърморела, когато Лавендър ѝ връчила листа с препоръчителната диета за Боби.

— Поне сте ирландка. Това може да ви се признае — заключила накрая.

— Пред Аня, представи си! Тази жена е истинско чудовище — възмущаваше се Фиона.

След малко забеляза, че Диклан не отговаря.

— Много ли бърборя? У вас ще съм по-мълчалива — обеща тя.

— Не, моля те. Бъди каквато си. Само дето ще разбереш, че и те са си те — тъжно я предупреди Диклан.

— Нали са ти майка и баща. Няма начин да не ги заобичам. Те са те създали. Има ли причина да не ги харесам?

— Непохватни са и стеснителни. Не са нормални и естествени като твоите.

— Божичко, Диклан! Престани, моля те! Няма нормални родители. Всичко ще бъде наред.

На Сейнт Джарлатс Кресънт Моли и Пади бяха готови. Кухнята грееше с прасковените си стени и белите первази на прозорците. Пъпешът беше нарязан и върху всяко парче се мъдреше захаросана черешка. Избраното лично от майстор месаря Пади Карол говеждо се печеше в тавата. Пропуснали ли са нещо?

— На кучето ще му се припишка още щом пристигне момичето — заяви Моли.

— Права си, ще го изведа сега — съгласи се Пади Карол, комуто вечерта се струваше безкрайна още отсега.

— Но не закъснявай! — подвикна му Моли.

Пади сложи нашийника на голямото куче и го поведе навън. Пред портата Димпълс видя как някаква котка се прокрадва по улицата. Изръмжа. Пади не му обърна внимание. Не разбра какво предвещава ръмженето. Котката се стрелна през пътя, а Димпълс се втурна след нея, сподирян от влаещата се каишка. Събитията се развиха пред очите на Пади като на забавен каданс. Задалата се от кръстовището кола се опита да избегне кучето и се заби право в стълба

на лампата. Пади чу дрънченето на счупените прозорци, скърцането на бронята и видя кръвта на единственото си дете по предното стъкло.

През целия си живот не се беше чувствал толкова безпомощен и ужасен. Не помръдна и когато разкажаният Димпълс се приближи и му лизна ръката.

От мястото до шофьора излезе красиво светлокосо момиче. Лицето и роклята му бяха опръскани с кръв.

— Извикайте линейка — изкрещя тя. — Бързо! Кажете им, че има черепни травми.

Пади разбра, че това е тя, медицинската сестра, момичето, толкова скъпо на Диклан. Искаше да я доведе на вечеря вкъщи, но беше мъртъв. Погледна копнатата му под странен ъгъл глава. Вратът му сигурно е счупен.

Закрачи като робот към къщата. Заобиколи Моли, излязла да види какво става.

— Влез вътре, Моли — помоли я и грабна телефонната слушалка.

Тя обаче не го послуша и докато диктуваше адреса, видя как жена му закрива лице с длани и невярващо се взира в колата, където приклепналата Фиона говори нещо на шофьора през счупеното стъкло. Обясняваше на Диклан, че линейката е на път. И колко много го обича.

Димпълс разбра, че нещо не е наред, но не знаеше точно какво. Приседна тъжно до парапета и с огромен интерес задуши долитащата миризма на печено говеждо.

Пади донесе одеяло. На улицата се струпяха хора. Фиона хладнокръвно овладяваше положението.

— Не ни чува — обясни на Моли. — В безсъзнание е, повярвайте ми. Линейката ще пристигне всеки момент.

И като по чудо тя наистина се появи.

Медиците с облекчение установиха, че сред множеството има медицинска сестра, която се е погрижила за всичко. Фиона удържаше назад тълпата, успокояваше и запазваше самообладание. Увери ги, че тя има само повърхностни рани на челото, за които ще се погрижи, щом поемат към спешното отделение. Искаше да ги придружи, когато извадиха тялото през счупеното предно стъкло, но разбираше, че е по-необходима на родителите му.

— Как е? — попита един от медиците.

— Слаб пулс.

— По-добре от нищо — каза с бледа усмивка и се насочи към полицаите в патрулната кола, които вече бяха започнали да вземат показания.

— Може ли да поговорим вътре? — попита. — Това са родителите на Диклан, сигурно искат да поседнат вкъщи след преживения шок.

Помогна на Моли да се прибере, зави коленете ѝ с одеяло и ѝ разтърка ръцете. Пое чашка уиски от мъж на име Мати, за да върне цвета по лицето на Пади Карол. После изключи фурната, където се печеше огромният говежди бут. Сетне подхванаха безкрайните обяснения как кучето видяло котката и изтичало на платното, а синът зърнал кучето, свил, за да не го прегази, и се блъснал в електрическия стълб.

На няколко пъти Фиона излиза да се обади на приятелка в болницата за повече информация, отколкото щяха да ѝ дадат от рецепцията. Новините бяха в реда на нещата. Поставили го на командно дишане, но изгледите били добри, фрактура на черепа, счупена ръка, но без вътрешни наранявания. Чак на следващия ден щели да позволят посещения.

В единадесет, пет часа след като пристигна на Сейнт Джарлатс Кресънт, Фиона разговаря за последно и с приятелката си, и с рецепцията. И двата източника съобщиха, че Диклан ще живее. Извадиха говеждото от фурната, седнаха и го изядоха с резени хляб и масло. Остана да спи там, в къщата, където се беше родил и отрасъл Диклан. Успя дори да поспи малко в леглото му.

В болничното легло Диклан спеше спокойно и сънуваше клиниката. Беше се проснал на пода и се протягаше към бюрото, а Хилари му обясняваше да лежи мирен и да остави природата да свърши своето. След няколко безуспешни опита той в крайна сметка реши да я послуша. Хилари обикновено не грешеше.

ТРЕТА ГЛАВА

Хилари Хики забеляза отражението си във витрината и стъписано се закова. Изглеждаше не само много остаряла, но и твърде ексцентрична. Косата ѝ стърчеше, а дрехите сякаш беше навлякла напосоки. Така ли я възприемаха хората? Изненада се. Имаше коренно различна представа за себе си. Ако я помолеха да се опише, щеше да изреди: дребна, спретната, поддържана, стегната, с хубава широка усмивка, същата, заради която преди години Дан Хики заряза богатата си годеница на откриването на художествената галерия и дойде при нея.

„Днес никой не би зарязал никого заради мен“, тъжно си помисли Хилари. По-скоро биха минали на отсрещния тротоар. Поогледа се пак във витрината и осъзна, че стои пред фризьорски салон. Може би е знак от съдбата, послание, че е време да се погрижи за запуснатата си коса. Ще влезе да види дали имат свободен стилист да се заеме с нея. Ако имат, значи определено се е намесила съдбата. Младото момиче на рецепцията се казваше Кики.

— Разбира се — откликна Кики. — Веднага ще ви подстрижа.

Изглеждаше опасно млада и прекалено гримирана за консервативния вкус на Хилари.

— Ами... кой ще наглежда рецепцията? — нервно попита тя.

— О, сама ще се наглежда — отвърна Кики, грабна хавлии и я насочи към душа.

Кики не спря да бърбори за новия клуб, чието откриване било следващата седмица.

— Нищо чудно и синът ми да го посети — бодро вметна Хилари.

Звучеше като място тъкмо по вкуса на Ники — шумно, пъстро и отворено за клиенти след полунощ. Често го засичаше да се прибира, когато тръгваше към клиниката. Но се бе научила да не задава въпроси.

В много отношения Ник беше образцов син. Талантлив музикант; даваше уроци по кларинет следобед и наглеждаше баба си.

Доколкото може. Налагаше му се, естествено, да ходи в училището и по домовете на учениците си и тогава майка ѝ оставаше сама вкъщи.

Хилари дъвчеше устни и го обмисляше отново и отново. Не даваше пет пари за мнението на така наречените експерти. Майка ѝ Джесика нямаше да отиде в дом за склерозирани старци. Тя няма да предаде майка си.

Хилари бе единствено дете на всеотдайни родители. Баща ѝ беше красив мъж, който продаваше коли и обожаваше коли. Хилари си спомняше как прокарваше ръка по бронята, как им говореше галовно. Заричаше се един ден да спечели достатъчно, за да си купят хубава кола и в неделите тримата да обикалят из страната.

Преди да осъществи мечтата си обаче, баща ѝ срещна дама с руси коси и черно кожено палто. Дамата искала да си купи кола и настоявала да я пробва многократно. Лека-полека се оказало, че бащата на Хилари и дамата с черното палто са родени един за друг. Решили да заживеят в Южна Англия и да си създадат семейство.

Хилари беше на единадесет.

— Ще ходя ли в Южна Англия да ги виждам през ваканциите? — попита майка си.

Тя ѝ отвърна да не храни излишни надежди. По-добре да работи усърдно и да си намери добра професия, за да зарадва татко.

„Защо тогава той не остана да ми се порадва“, чудеше се Хилари. Майка ѝ така и не ѝ обясни. Животът ѝ доста се промени. Виждаше баща си веднъж годишно. Майка ѝ често излизаше. Помагаше на хората да поддържат градините си и правеше торти за приятелите им. Винаги насърчаваше Хилари да си кани гости в петък вечер и понеже татко го нямаше и къщата пустееше, дадоха под наем стаите на две невзрачни жени — Вайълет и Норийн, — които работеха в банка и водеха тих и спокоен живот. Дните на Хилари течаха в отгъпкано русло. След училище се прибираще вкъщи, изпиваше чаша мляко и хапваше домашни бисквити, после се залавяше с домашните.

Вайълет я учеше на счетоводство, а Норийн — да пише на стара машина, чиито букви бяха облепени с тиксо. Хилари завърши гимназия и оправда очакванията на родителите си — добро образование и начален старт в секретарската професия. Щеше ѝ се да се запише в университет като някои от съученичките си, но на осемнайсет разбра,

че няма откъде да намери пари. Майка ѝ не плевеше градини и не правеше торти от приятелски чувства, а за да им изкарва прехраната.

Хилари се записа в колеж за секретарки и понеже двете им наемателки ѝ бяха помагали много, за кратко усвои всички умения. За няколко месеца си взе сертификата от колежа и бе готова да започне работа. Наеха я в болничната администрация и там остана до края. Погълната от работата, не ѝ оставаше време да мисли за брак и мъже. Докато не срещна Дан Хики.

Всичките ѝ приятели я предупреждаваха да внимава. Повтаряха ѝ, че е твърде красив. Не може да се разчита на него. Щом е изоставил годеницата си заради нея, значи няма да му е за последен път. Дан не работи. А джентълмени като него се нуждаят от богати съпруги, за да ги издържат. Само майка ѝ намираше Дан за чудесен. Притеснената Хилари изреди на Джесика всички приятелски предупреждения.

— Може би наистина е твърде красив за мен, мамо? — попита тревожно.

— Глупости, Хилари, ти си симпатична млада жена със стабилна професия; можеш да му предложиш и дом.

— Няма начин да заживее тук — ахна Хилари.

— Че къде другаде ще живее? Работих дълго и усърдно да запазя тази къща за теб. Вече нямаме наематели. Направи ми малък апартамент зад кухнята и всичко се нарежда.

— Не искам да те гоня от собствената ти къща... — започна Хилари.

— Няма такова нещо. Така или иначе не мога да изкачвам стълбите догоре. Ще си имам и компания, и независимост. Какво похубаво от това?

— Но ще можем ли да си позволим пристройката?

— Несъмнено. Спестявах като катерица. Подготвила съм се за този ден.

— Той още не е дошъл. Дан не ми е предложил.

— Ще го направи. Само мисли положително — посъветва я Джесика.

Следващата седмица Дан ѝ поиска ръката.

— Не съм кой знае каква партия — извини се той.

— Ти си единственият, когото желая — отвърна Хилари и той остана очарован.

Остана очарован и от факта, че не му се налага да осигурява семейно гнездо. След скромната им сватба се нанесе без уговорки при тях.

Дан все се срещаше с някого за някаква инициатива или обсъждаше с някого някаква перспектива. Но през дванайсетте години брачен живот така и не изкара едно пени. Джесика пак се върна към градинарството и тортите. Добави и разхождане на кучета. Хилари поемаше счетоводството на частни клиенти, малки компании или богати хора, които ѝ плащаха добре.

Когато Ник навърши единайсет — точно на толкова тя изгуби баща си — Дан си отиде от техния живот. Той не изчезна в Южна Англия с жена в черно кожено палто. Удрави се в дълбоко тъмно езеро в сърцето на Ирландия, където замина на среща с приятел, който щял да му възложи работа. Полицаяте дойдоха да уведомят Хилари, майка ѝ и сина ѝ. Държаха се много мило. Влязоха и направиха чай на потресеното семейство и си тръгнаха, без да узнаят нищо съществено за удавника, освен че е оставил три съсипани същества.

Получиха скромна застраховка. Джесика настоя да организират стилно погребение на Дан Хики. По негов вкус. Хилари бе твърде шокирана и разгневена. Защо бе решил да плува в мрачните води? Защо се спомина, преди синът му да порасне достатъчно, за да го опознае?

С течение на времето жестът на Джесика ѝ се струваше все по-трогателен. Изпитваше благодарност, задето настоя да погребат достойно Дан. Помнеше изисканите сандвичи в луксозния хотел, многото приятели и познати, които така и не успяха да му намерят работа, но пък с радост се отзоваха на поканата да почетат паметта му. Всичко беше точно по негов вкус. Хилари не съжали нито за миг.

След това по примера на Джесика се зае да осигури на Ник щастливо и хубаво детство като нейното. Той прояви интерес към музиката и тя започна да го праща на частни уроци. Никога не придиряше. Предполагаше, че приятелите му тайничко го подкачат за смахнатото семейство с две попреминали жени. Хилари знаеше, че за връстниците на сина ѝ тя и Джесика са от едно поколение. Годишите се изнизваха. Хилари така и не срещна достатъчно привлекателен мъж, с

когото да се изкуши да се обвърже. Не ѝ липсваха приятели, нито предложения. Беше млада вдовица със собствен дом, работлива, с общителен, отгледан син, който композира и преподава музика, и ведро майка, изолирана в собствено жилище на първия етаж. Доста се увъртаха край нея. Поне навремето.

Откакто майка ѝ остаря, започна да забравя и все по-трудно се справяше сама, Хилари спря да обръща внимание на външния си вид. Лошо нещо е старостта — кой би предположил, че Джесика ще изгуби ясния си ум, щедрия дух и прозорливостта си.

По свой начин Джесика беше усетила какво ѝ предстои. Предчувствайки какво бъдеще я чака, бе оставила кратко, напечатано на машина писмо:

Остарявам и започвам все повече да забравям; възможно е някой ден да не разбирам къде съм, коя съм и, най-важното, кои сте вие. Затова, докато и доколкото все още съм сума си, искам да се сбогувам с вас и да ви благодаря.

Живях добре и се надявам някой ден да не ви наскърбя с обърканите си мисли. Истинската ми същност, дълбоко в мен, ви помни ясно...

После се обръщаше с по няколко думи към всеки. На Хилари беше написала:

Ти си най-добрата дъщеря на света. Не го забравяй. Постъпи както трябва, когато му дойде времето. Аз винаги ще те обичам...

Мама.

Майка ѝ даваше разрешение да я остави. Проявяваше благородство? Но дали с ясно съзнание? Хилари не можеше да го направи.

Без особен възторг разгледа отражението си в огледалото.

— Какво смятате да правите с това? — попита тя Кики.

— Ще оформя косата. Искате да е по-къса и блестяща, нали?

Всъщност за къса и блестяща я смяташе, преди да я види във витрината.

— Да, но не прекалено къса.

— Доверете ми се — настоя Кики и от косата на Хилари към пода се затъркаля огромна лавина кичури.

Хилари направо не вярваше, че се оставя в ръцете на това момиче с подчертани с черен молив огромни очи и зелен маникюр. Но причина навярно имаше.

Клара ахна възхитено, когато Хилари се върна в клиниката.

— Къде се подстрига? Изглеждаш с десет години по-млада. Отивам веднага в този фризьорски салон.

Хилари ѝ показа визитната картичка.

— Попитай за Кики. Момичето със зелени нокти.

— Е, в прическите поне я бива. Изглеждаш страхотно. Дали да не хвърлим мрежите някоя вечер?

— Потръпвам при мисълта какъв ще е уловът — засмя се Хилари, но в очите ѝ се четеше напрежение.

— Да не питам как е семейството? Всичко си е постарому, нали? — съчувствено отбеляза Клара.

— По-скоро е малко по-зле. Снощи се разхождаше по улицата и питаше всеки срещнат колко е часът.

— И колко беше часът? — попита Клара.

— Четири сутринта, но тя си мислеше, че е четири следобед и повтаряше, че скоро ще се прибера за чая.

Клара замълча.

— Хайде, Клара, кажи го.

— Не, ти го кажи, Хилари. По-добре знаеш какво следва.

— Смяташ, че трябва да я оставя в специализиран дом.

— Няма значение какво смятам аз.

— Сигурно ще ми предложиш прекрасно място. Готова си да ми връчиш адреса и телефона... — прехапа устни Хилари.

— Изборът е твой, но ако наистина се интересуващ, ще ти препоръчам пансиона „Лайлак Корт“. Управителката Клеър Котър ми е приятелка. Познаваме се от години. Грижи се хората там да живеят приятно.

— Не съм готова. Още не.

— Разбира се, разбира се.

— Не ме разбирай погрешно, Клара. Не знаеш колко е направила за мен тази жена. Сърце не ми дава да я изоставя.

— Навярно така е по-добре.

— По-лесно — да, но не и по-добре. Готова съм дори да спра да работя и да си остана вкъщи.

— Натам вървят нещата.

— Знам, може би ти се струва, че отсъствам твърде често... — подхвана Хилари.

— Не, нищо подобно. Ти компенсираш многократно отсъствията. Нима не виждам, че работиш през обедната почивка и оставаш след работа, когато Ник си е у дома? Справяш се прекрасно, повярвай ми.

— Как би постъпила на мое място, Клара?

— Щях да поверя майка си на първия срещнат дом и да си тръгна.

— На думи е така.

— Не, на дело. Мама беше и е вечно недоволна мърморана; вижда най-лошото у всеки и във всичко. Бедата е там, че твоята е мила и те е дарявала с обич. Това ти пречи да вземеш правилното решение.

— Не бих го нарекла беда — поправи я Хилари.

— Не, разбира се, това е най-прекрасното нещо, за което си мечтае всеки, лишен от топлота. Струва ми се, че и аз се провалям като майка. На момичетата им е писнало от мен, все ме критикуват.

Прекъсна ги Барбара, която събираше пари за подаръка в чест на завръщането на Диклан. Задачата никак не я затрудняваше, понеже и персоналът, и пациентите обичаха доктора. И двете жени извадиха едри банкноти.

— Снощи ходих да го видя — обясни Клара. — Справя се добре. Скоро ще го изпишат да се възстановява вкъщи.

— И на мен ми се иска да го посетя — каза Хилари.

— Някой ден ще разполагаш с времето си, но засега трябва да се примириш — успокои я Клара.

— О, благодаря — доволно отбеляза Барбара. — И онзи симпатяга Тим задели едра сума. Каза, че хора като Диклан са национално богатство. Представете си!

— Може би в куфарчето му с инструменти е скрито сърце на поет — предположи Клара.

— Мислиш ли? Е, със сигурност има полски разговорник. Упражнява няколко фрази — *tak* и *dzien dobri*.

— Какво значи? — заинтригува се Хилари.

— Не знам.

— Да не би да харесва Аня? — почуди се Клара.

— Не, мисля, че си пада по съквартирантката ѝ — обясни Барбара, която винаги се стремеше да е точно осведомена.

В чакалнята Аня вземаше урок по английски от Карл — сина на Боби Уолш. Свела глава към него Аня се мъчеше да упъти въображаем събеседник как да стигне от болницата до центъра на града.

— Първо вървите по главната улица и следвате табелите към Тринити Колидж. Университетът ще остане вляво. Продължавате, докато видите голямата банка, където някога е заседавал парламентът. Тук свивате вдясно, ако искате да вървите по О'Конъл стрийт. Ако смятате да пазарувате, свийте вляво край главния портал на университета и ще видите търговска Графтън стрийт.

— „Търговската“ — поправи я меко Карл.

— Защо да не кажа просто „Аз съм полякия, не знам кое къде е“.

— Защото не е вярно. Знаеш всичко. Искам само да говориш без грешки.

Избухнаха в смях, щом видяха заслушаната в препирнята им Барбара. И двамата дадоха принос за подаръка на Диклан.

— Баща ти вече се включи — честно призна Барбара.

— Не, не и аз искам да участвам. Диклан е чудесен човек.

— Ще напиша „Добре дошъл“ на голям плакат — обеща Аня, а на Барбара ѝ се стори, че Карл стрелва с влюбен поглед полякинята.

Щом свърна по своята улица, Хилари разбра, че нещо не е наред. Неколцина съседни се бяха събрали пред къщата ѝ, а от кухненския прозорец излизаше пушек. Застина от ужас, краката ѝ окаменяха. После се втурна натам:

— Мамо, мамо!

Съседите и приятелите я спряха.

— Добре е, Хилари. Нищо ѝ няма. Ето я там, на стола.

Хилари видя как майка ѝ пие чай, заобиколена от група самаряни, а съседите полека се разотиват. Угасили огъня, но за всеки случай се обадили на пожарната. Хилари тръгна към майка си и огледа щетите. Пердетата ги нямаше, от корнизите висяха само разкъсани дрипи. През счупения прозорец видя почернялата кухненска стена. Слава Богу, че пламъците не бяха погълнали майка ѝ. За малко да изгори жива в собствената си къща.

Хилари разбираше, че трябва да благодари на providението. Майка ѝ наблюдаваше спокойно суетнята.

— Не разбирам защо е тази дандания — току повтаряше.

— Но, мамо, едва не загина. Пожарът можеше да те погълне! — Хилари почти крещеше от облекчение.

— Но нали Ник каза, че иска да му изпържа картопки като в добрите стари времена! Обещах му! Той тръгна нанякъде и тиганът пламна.

Хилари знаеше, че Ник не би допуснал баба му да се върти край горещия тиган.

— Не, мамо, сигурно не си го разбрала добре — заобяснява тя тъкмо когато Ник профуча по улицата с две порции картопки. Купил ги за баба си, защото поискала да си припомни добрите стари времена. Хилари най-сетне си позволи да се разплаче.

По-късно същата вечер, когато прозорецът вече беше сменен и изгорелите рафтове и посуда — изхвърлени, Хилари и Ник седнаха да поговорят.

— Май дойде време да решим какво ще правим — подхвана Хилари.

— Ами... дърводелците ще дойдат на сутринта. Аз ще изведа баба на разходка, докато те...

— Не, имам предвид в дългосрочен план, Ник.

— Колко дългосрочен?

— Тя вече не може да се справя сама. Помислила си е, че искаш да ти изпържи картофки.

Сякаш би могла.

— Нали твърдиш, че нищо й няма, мамо? Нахвърляш се върху всеки, осмелил се да ти противоречи.

— Е, вероятно съм заровила глава в пясъка.

— Мама щраус — мило се пошегува Ник.

— Така е. Чудно защо някой млад мъдър щраус не обясни на старците, че стратегията им е губеща.

— Сигурно са опитали, но възрастните са отсекли: „Глупости“. И накрая младите са вдигнали ръце.

— Приисквало ли ти се е да ми кажеш нещо за баба?

— Не. Не мисля, че й има нещо. *Ти* хленчиш и потръпваш, щом баба изтърси нещо несвързано. На мен ми харесва. Интересно ми е.

— Не я помниш, когато умът й режеше като бръснач.

— И досега си е така в много отношения. Ето, посръбва си горещ шоколад в леглото, а ние си напругаме мозъците какво да я правим. Кой е по-умен, а?

— Мъчно ми е да я гледам толкова объркана.

— Тя е просто един престарял щраус, мамо. Няма начин да не й се губи нещо.

— Колегите ме съветват да...

— Ще се справим, мамо. Ще поема повече ученици у дома и ще обикалям по-малко.

— Не мога да искам от теб да си загърбиш живота.

— Да го загърбя ли? Нали нощите са на мое разположение!

— Срецаш ли се с добри момичета?

— Срецам се с много момичета, мамо, но дали са добри, или не... това е въпросът.

— Намират ли се такива момичета в нощните клубове? Питам, защото съм загрижена, а не за да се меся.

— Никога не си любопитствала, мамо. Винаги си била страхотна.

— Но така или иначе не можеш по цял ден да наглеждаш баба си.

— Не по цял ден; просто ще отделя още няколко часа. Няма да я оставям сама — Ник огледа тъжно изгорялата кухня.

— Как мислиш, ще ни дадат ли нещо застрахователите?

— Не знам. Отстояват своето като зверове. Ще се оправдаят с баба. Честно казано, май е по-добре изобщо да не се занимаваме с тях; само неприятности ще си навлечем.

— Имаш предвид, че може да изискат да дадем Джесика в дом?

— Е, това си е наша работа, а не на безликите застрахователни компании. Моментът още не е назрял.

Вълна от облекчение се надигна у Хилари. Опасяваше се, че Ник ще се обърне срещу нея, ще настоява да прояви разум, да поверят баба му на специализирани грижи за доброто на всички. Оказа се, че и той като нея държи Джесика да си остане у дома.

Хилари огледа с усмивка кухнята. Няколко нови шкафа и кофа с боя ще оправят всичко. Малко повече счетоводна работа ще покрие разноските. Най-важното е, че Джесика е невредима и не е уплашена.

Прииска ѝ се да скочи и да го прегърне, но знаеше, че ще подхвърли: „Престани, мамо, да не си полудяла“. Затова само отбеляза ведро:

— Колко щастливо е вашето поколение! Можете да правите каквото си щете. Ние бяхме прекалено сдържани и обременени от скрупули. Всичко, което си чел за нашата младост, е вярно.

— Времената са били различни — всеопрощаващо заключи Ник.
— Сексът ви е вълнувал, защото е бил табу. Сега те дебне иззад всеки ъгъл, никой няма задръжки.

— Така ли е наистина? — меко попита Хилари.

В знак на благодарност Хилари купи на Аня шал в свежи цветове.

— За какво ми благодариш, Хилари?

— Защото поемаш много от моите задължения, а никога не се оплакваш. Толкова си умна, всичко ти се отдава.

Аня порозовя от гордост и помилва шала, сякаш е от най-нежната материя на света.

— Тази вечер ще пиша на мама. Ще ѝ разкажа за подаръка.

— Всяка седмица ли ѝ пишеш?

— Да, разказвам ѝ за новата страна, в която живея, и за хората около мен.

— А за любовните си увлечения споделяш ли?

— Не, пък и нямам такива. В Полша прекалявах с увлеченията, но тук — не. Работя много и не ми остава време за любов.

— Колко жалко — усмихна се Хилари. — Нали знаеш израза, че любовта движи света.

— Да, но обърна наопаки моя свят. Помъдряла съм, струва ми се. Сега е време да спестявам, по-късно ще търся любовта.

— Но представи си, че се появи изневиделица. Как ще постъпиш? Ще го помолиш да почака десет години?

— Е, не десет. Може би пет. Искам да купя на мама магазинче с апартамент на втория етаж и работилница долу. Тя е шивачка. Сложи ли си табела на вратата и няколко рокли на витрината, ще си извоюва име и съседите няма да я съжаляват.

— Убедена съм, че и сега не я съжаляват, Аня.

— Напротив. Съжаляват я заради мен. Постъпих толкова глупаво. Да знаеше само. Посрамах я много. Не смее да вдигне глава и да погледне хората в очите.

— За бога, какво си направила, Аня?

— Повярвах на лъжите на един мъж. Въобразявах си, че наистина ме обича.

— По света е пълно с жени, които си мислят същото. И мъже — вметна Хилари.

— Но твоят съпруг те обичаше, нали?

— Да, да, но времената бяха други. Сега е толкова различно. Снощи синът ми обясни, че няма по-достъпно нещо от секса. Представи си!

— С теб може да споделя. Мама никога не е споменавала нищо за секс. Нито веднъж. Много се притесняваше.

— А сестрите ти не говореха ли с теб?

— Не, защото всички се срамуваха заради мен. И двете се омъжиха на по седемнайсет — осемнайсет. За момчета от квартала. Аз се влюбих в мъж от друг град, който дойде в нашия да започне бизнес.

— И потръгна ли му?

— Известно време, да. Но му трябваха повече пари и се ожени за дъщерята на богаташ.

— Вместо за теб?

— Дъщеря на шивачка без баща? Но вярвах, че ме обича — в очите на Аня се изписа тъга.

— Може би те е обичал. По свой начин. Хората чувстват различно — опита се да я успокои Хилари.

— Не, Марек никога не ме е обичал. По-късно ми го каза. Присмивал ми се. Приятелите му също ме взимали на подбив.

— Моите приятели смятаха, че съм луда да се омъжвам за Дан. Предупреждаваха ме. Дори в деня преди сватбата.

— Но ти беше сигурна?

— Да, бях сигурна. И още повече — мама беше сигурна. Затова сърце не ми дава да я оставя сред непознати. Разбираш, нали?

— Не бива, естествено. Ще гледам да ти помагам, колкото мога — обеща Аня.

На път към къщи за обедната почивка Хилари си мислеше как да постави на Аня въпроса. Дали момичето няма да се съгласи да идва една вечер седмично и да прави компания на майка ѝ. Или от време на време да се отбива да ѝ приготвя обяд. Хилари можеше да задели пари и да помогне на Аня да купи мечтаната малка къща, където да постави табела с майчиното име. Магазинчето, което ще ѝ спечели уважение.

Когато се прибра, в кухнята вече чукаше и режеше дърводелецът. Ник и Джесика разглеждаха фотоалбум в предната стая.

— Тази е от сватбата на майка ти, Ник. Виж колко е красива. Един от най-хубавите дни в живота ни. Всъщност, най-хубавият, преди да се родиш ти.

Седяха си и весело обръщаха страниците; Джесика обясняваше, а Ник се радваше на компанията ѝ. Хилари задиша по-леко. Защо се тревожи? Майка ѝ е добре. Не ѝ трябва нито Аня, нито болногледачка. Специализираните грижи определено са излишни.

Четири дни по-късно майка ѝ си събра багажа и извика такси да я откара до гарата. Ник беше излязъл преди малко и нямаше кого да попита какво е предизвикало Джесика. Притеснено отпрати шофьора на таксито.

— Къде си тръгнала, мамо?

— Към Южна Англия. Да настоявам баща ти да прояви малко разум и да се върне при нас. Синът му Ник — толкова добро дете — го чака. Време е да опознае момчето.

— Татко почина, мамо. Забрави ли? Преди години. Татко се спомина, а *тя* се омъжи за съседа.

— Трябва да се върне при сина си.

— Ник ти е внук, мамо.

— Нищо подобно. Да не мислиш, че не познавам децата си?

— Ник е син на Дан. Помниш ли го? Красивият ми Дан, който се удави в езерото.

— Стига си ми говорила за мъртъвци. Не съм чувала за никакъв Дан.

— Напротив, мамо. Ти го харесваше. Държеше се чудесно с него. Каза на Ник, че сватбеният ми ден е сред най-хубавите в живота ти.

— Много си напрегната, Хилари. Тази работа не е за теб.

— Не ме изоставяй, мамо, моля те.

— Как бих могла? Нали отпрати таксито — обидено отвърна майка й.

— Почакай, мамо. Трябва да се обадя по телефона.

Хилари влезе в спалнята и набра мобилния на Ник.

— Какво стана, Ник?

— В смисъл?

— Баба ти. Притесни ли я нещо?

— Не, беше си добре, когато тръгнах. Проблем ли има?

— Не е с ума си; смяташе да отпътува за Англия с такси.

— Доста солено щеше да й излезе.

— Не се шегувай. Говори несвързано. Смята те за свой син.

— Да се прибера ли?

— Къде си?

— Прием капучино в кафенето с един приятел. Мислехме да отидем на кино, а после ще свиря в клуба.

Хилари разбра, че Ник не може да й помогне. Правеше достатъчно. Обзе я чувство за вина, че го е притеснила.

— Слушай, Ник, съжалявам. Забавлявай се. Тук всичко е наред.

В кухнята майка й втренчи невиждащ поглед в нея.

Хилари не мигна цяла нощ. На закуска отново се извини на Ник. Той вдигна рамене. Нямамо за какво. Цял ден щял да бъде вкъщи с баба си. Джесика се беше успокоила напълно и всичко изглеждаше нормално.

Хилари усещаше, че умората ѝ личи. В клиниката Клара заобиколно отбеляза:

— Напоследък всички са изморени; заради времето е сигурно, а и приближава коледната суматоха.

— Знам, Клара, не е нужно да увъртаме. Няма околоочен крем, способен да изтрие бръчките и торбичките по лицето ми.

— Майка ти ли?

— Разбира се. Понякога не знае на кой свят е, после дни наред е напълно с ума си. Кошмарно е.

— Мислила ли си за дневен център, Хилари?

— С Ник ще се справим.

— Заведи я на лекар. Знаеш, че трябва да го направиш.

— Да прехвърля проблемите и отговорността на друг? Не мисля.

— Споменах ти за приятелката ми Клеър Котър и дома ѝ „Лайлак Корт“. Хората там се чувстват щастливи...

— Тоест — не знаят къде се намират?

— Нищо подобно. Има прекрасна градина; храната е чудесна. Възрастните са на сигурно място.

— Въпреки че разбират къде са?

— Разбират, естествено. Иди да го видиш, Хилари, и тогава ще прецениш.

— Преценила съм, че не бива да оставям мама *никъде*.

— Този път ще ти напиша адреса — заключи Клара.

Два дни по-късно Хилари се прибра от работа и завари майка си да се държи много странно. Очевидно се опитваше да прогони Ник от стаята. Ник разбра и се оттегли покорно.

— Какво прави тук този? — просъска Джесика.

— Кой? Ник? Пригответе ти обяда, докато се върна от работа — с тежко сърце обясни Хилари.

— Но кой е той? Какво прави в къщата ни?

— Това е внукът ти, мамо, Ник, моят син.

— Не ставай смешна, Хилари, нямаш никакъв син. По-добре ми кажи кой е този нехранимайко.

— Мамо, наистина ли не помниш Ник?

— Ще ти кажа какво помня — помня как той ми срязва дамската чанта и ми обра парите. Стотици лири.

— Мамо, вече използваме евро, а и ти нямаш толкова пари — нито лири, нито евро.

— Да, вече нямам — съгласи се майка й.

Хилари извади адреса и телефона на „Лайлак Корт“ и се уговори да го разгледа. Стори й се чисто и свежо. Пред входа я посрещна Клеър Котър. Елегантно облечената жена се осведоми за майка й с предразполагаща усмивка. Хилари веднага се отпусна.

— Искам семействата да се чувстват щастливи и спокойни, колкото хората тук. Огледайте, госпожо Хики, вижте с какво разполагаме. Ще ви покажем свободна спалня. Когато видите какво предлагаме, елате отново да поговорим.

Хилари прекоси просторната проветрива трапезария, където обядваха неколцина възрастни. По масите бяха подредени вази с цветя; помощници обслужваха най-възрастните и онези, които се нуждаеха от помощ; атмосферата изглеждаше ведра, сътрапезниците разговаряха непринудено. Огледа няколко спални, всяка със самостоятелна баня, после обиколи светлата дневна, обширна като концертна зала, но с отделни кътчета, където приятели и роднини да седнат да поговорят на спокойствие. Видя и малък спортен салон, където правеха упражнения...

Клеър Котър предложи на Хилари чаша кафе. Разговаряха непринудено. Хилари обаче забеляза, че докато хората в „Лайлак Корт“ разполагат с всички удобства, кабинетът на госпожица Котър е обзаведен скромно. Никакви скъпи мебели и луксозни килими, само практичен работен кът с шкафове и полички.

Клеър Котър прочете мислите й.

— Влагаме средствата в дома, за да се чувстват възрастните и семействата им добре — отбеляза тя.

Хилари се усмихна за пръв път.

— Знаем, че не е лесно, госпожо Хики. Подходящият момент сякаш никога не настъпва.

— Как разбират останалите? — прямо попита Хилари.

— Когато осъзнаят, че близките им ще са по-спокойни така — меко отвърна Клеър Котър. — Никой не може да ви посъветва и никой няма право да ви подлага на натиск.

— През повечето време тя е съвсем добре.

— А какво смята лекарят й?

— Още не съм го обсъждала с него. Проблемите се задълбочиха през последните няколко месеца — призна Хилари.

— Разбирам. Защо не му предложите да поговори с нея? Така ще се ориентираме по-лесно.

— Благодаря. Непременно.

Клеър Котър й вдъхна спокойствие. Ще се справи с ужасната ситуация. Има на кого да се опре.

* * *

На другия ден майка й спокойно редеше пъзел, когато пристигна лекарят. Хилари си помисли, че няма да открие никакви тревожни симптоми и ще реши, че здравословното състояние на Джесика е отлично.

Майка й сметна, че доктор Грийн е дошъл да прегледа Хилари.

— Много се тревожи, докторе — довери му Джесика. — За работата, за мен, за невероятни неща. Открай време си е такава.

Хилари впери очи в нея. Усети промяната в гласа й. Вече разпознаваше кога е на път да изгуби бистрия си разсъдък.

Не сгреша.

Хилари стоеше и слушаше как майка й обяснява на лекаря колко е тъжно, че дъщеря й останала стара мома, понеже била твърде придирчива и сериозна.

— А как е младият Ник? — кротко попита доктор Грийн.

— Ник ли? Ник? Скитникът ли имате предвид? Ще ви разкажа какво ми отмъкна този нехранимайко... Не знам защо Хилари го оставя да се шири вкъщи.

Диагнозата на доктор Грийн беше категорична. Майката на Хилари страда от остра деменция и се нуждае от целодневни грижи.

Следващата събота Хилари заведе Джесика да разгледа „Лайлак Корт“. Клеър Котър ги посрещна с обичайната предразполагаща усмивка. Запозна се с констатацията на лекаря и трите обиколиха дома.

С ясния си глас Джесика благодари за чая и вниманието и поиска да се прибере у дома незабавно, понеже се нагледала на дома и чудноватите старци в него.

От този ден насетне никога не оставяха Джесика сама вкъщи.

Хилари, Ник и Аня редуваха дежурствата. Гари и Лиза — симпатичното семейство в съседство също я наглеждаха. Нищо лошо не можеше да се случи.

Хилари отново задиша спокойно. Не се налагаше да последва примера на останалите и да предостави грижите за обичната си майка на някаква безлика институция, понеже в собствения ѝ дом няма място за нея.

Две седмици по-късно Хилари се събуди от силно хлопване. Скочи да провери — вратата към спалнята на Джесика беше затворена, към банята — също.

Входната врата обаче зееше и удряше тежкото мраморно резе. Сърцето ѝ се сви. Майка ѝ едва ли е успяла да отвори. Винаги заключваха нощем, а ключът държаха във вазата в хола. Хилари вдигна вазата с треперещи пръсти. Ключът го нямаше.

Провери в спалнята на Джесика и в банята.

Празни.

— Ник. Ник! Баба ти е излязла навън! — изкрещя Хилари.

Но Ник още го нямаше. Бе едва три след полунощ. Свиреше в клуба, където навярно купонът се вихреше с пълна сила. Хилари навлече топли панталони и палто. Молеше се майка ѝ да не е отишла далеч.

Не я видя на улицата и се втурна във вледеняващата нощ към главното шосе. Закъде пътуват всички тези коли по това време? Сякаш е посред бял ден. Застина, вперила поглед в профучаващите

автомобили. Накъде ли е тръгнала Джесика? Няма как да прецени. Огледа се объркана.

Някъде в далечината зърна пулсиращи светлини и полицаи, отклоняващи движението. Беше станала катастрофа.

Замаяно се подпря на паркираната наблизо кола. Не може да е майка ѝ. Инциденти стават постоянно.

С натежали крака тръгна към тълпата. Очакваха линейката да пристигне всеки момент. Мъж и жена на средна възраст седяха на столове, донесени навярно от съседната къща. Мъжът се тресеше като лист.

— Изникна сякаш от нищото, застава пред мен по нощница. Видях замъгления ѝ поглед. Не знаеше къде е. За бога — кажете ми дали още диша!

Не прочете утеха по лицата на присъстващите. Хилари мълчаливо мина напред.

Тялото на майка ѝ беше покрито с одеяло, но познатите чехли стърчаха навън. Стисна ръката на полицаия за опора.

— Майка ми е. Със сигурност. Това са нейните чехли.

После се свлече на земята.

Когато се съвзе, тълпата още не беше се разпръснала. Линейката бе пристигнала. Тъкмо качваха тялото на майка ѝ. Няколко ръце подкрепиха и Хилари. Обясниха ѝ, че има нужда от лекарска помощ след преживения шок.

Преди да отпътуват, Хилари помоли:

— Успокойте горкия човечец; вината не е негова. Мама страдаше от деменция, няма за какво да се кори...

После седна в линейката до безжизненото тяло на Джесика.

Само преди две седмици минаха по същото шосе на път за „Лайлак Корт“. Защо не послуша всички и не повери майка си на техните грижи? Сега Джесика щеше да е жива и на сигурно място. Вината за този кошмар носеше само Хилари.

Знаеше, че до края на дните ѝ ще я измъчват угризения.

* * *

Пади Карол организираше тържество на Сейнт Джарлатс Кресънт по случай завръщането на Диклан у дома. В негова чест преобоядиха къщата отвън, макар Фиона да разбираше, че Диклан едва ли ще забележи колко труд са хвърлили. Ще се погрижи да го предупреди, че трябва непременно да се възхити на саксиите пред прозорците, засадени от Мати Скарлет, и на елегантните нови пердета, които Моли шиеше нощем в продължение на три седмици.

— Много мило, че си се отбивала често при тях.

Диклан я държеше за ръка, докато крачеха по болничния коридор. Вече ходеше без патерици, подпрян само на бастун.

— Беше ми приятно, Диклан. С майка ти се сприятелихме много. Наистина.

— Тя все се суети. Страхувах се да не те подлуди.

— И как по-точно? Нали ни свързва обща кауза — и двете сме луди по теб — засмя се Фиона.

— Няма задни мисли, но излизам от кожата си, когато заразправа на всички колко съм безценен — Диклан държеше да е пределно искрен.

— О, аз отдавна я вразумих. Обясних ѝ, че си въздух под налягане.

— Нима?

— Не, разбира се, глупчо. Казах ѝ истината — че си страхотен лекар и всички очакват с нетърпение завръщането ти.

— Значи заместникът ми не е спечелил сърцата ви? — попита Диклан, въпреки че знаеше отговора. Заместваше го претенциозен дребосък, който не допадаше никому.

— Стига разпитва; поеми дъх, утре ще се представиш пред обществото. О, и не забравяй да отбележиш новия тоалет на майка ти, купен специално за случая.

— Тя наистина ли си е позволила да купи нещо за *себе си*? — онемя Диклан.

— Е, аз ѝ го избрах. От магазин за преоценени дрехи. Тя ми даде парите.

— Не вярвам за магазина.

— Напротив! — Фиона обаче не умееше да лъже. — Добре де, прав си. Но в бутика имаше намаление. Стои ѝ чудесно. Не искаше да приеме, докато не ѝ казах, че е втора ръка.

— Кой друг е поканен?

— Всички от клиниката, приятелите ти, Мати, съпругата му и онези двамата — деца ли са, внуци ли — дето говорят като извънземни.

— Страхотни са — засмя се Диклан. — Сигурно вече са станали на шестнайсет.

— На седемнайсет. Спестяват за екскурзия в чужбина през пролетната ваканция. Предложиха да сервират и Мати едва не им откъсна главите, когато си поискаха надница от майка ти и баща ти. Така че ще помагат безвъзмездно.

— Не бива. Ще гледам да им дам нещичко. Забележителна двойка са. Дори не са роднини на Мати и Лизи.

— Не знаех. Какво правят при тях тогава?

— Бог знае — изгубени в лабиринта на времето... Някой си не можел да се грижи за тях, падат се май братовчеди на първия съпруг на Кати...

— Кати?

— Дъщерята на Лизи и Мати, това поне е сигурно. Ще дойде ли на партито?

— Не, ангажирана е с някаква известна музикална група. Кой би отрекъл, че Сейнт Джарлатс Кресънт не е сърцето на Вселената!

— Вече съм изтощен, а кракът ми още не е стъпил вкъщи — въздъхна Диклан.

— Да се връщаме в леглото тогава — предложи Фиона.

— И още как!

— В никакъв случай — крехък си като новородено. Не ми трябваш такъв — ласкаво възрази Фиона.

Но в гласа ѝ прозвуча увереност, че Диклан скоро ще се възстанови напълно.

Аня бе изработила огромния плакат с надпис „Добре дошъл у дома, Диклан“, опънат между двата предни прозореца. Съседите висяха по оградите и зяпаха, а Пади им махна с ръка да идват.

— Момчето ще ви се зарадва — викна им той.

Майката на Диклан бе неотразима в тъмновиолетовата рокля с дантелена яка. Прическата ѝ беше променена и за пръв път в живота си

Моли не се суетеше. Диклан не вярваше на очите си. Вместо да снове между гостите и да ги подканва да седнат, майка му се бе отпуснала спокойно с чаша вино в ръка. Диклан поклати изумено глава.

Мод и Саймън бяха блестящи в ролята на придворни и повече от всякога приличаха на извънземни, Фиона много на място бе отбелязала, че говорят като марсианци. Единият започваше, а другият довършваше изречението.

— Всички от Джарлатс Кресънт те поздравяват с добре дошъл...

— ухили се Мод.

— У дома след голямото изпитание — продължи Саймън.

— И да не забравяме колко тежко преживяхме инцидента... — добави Мод.

— Особено семейството с котката — довърши тържествено Саймън.

Както повечето събеседници на близнаците, Диклан изпусна нишката.

— Котката?

— Котката, която привлече вниманието на Димпълс и го предизвика да побегне от баща ти — обясни Мод, сякаш усъмнила се, че освен накуцването Диклан има сериозни проблеми с главата.

— О, бях я забравил — искрено призна Диклан.

— Е, добре, тя ще се зарадва — каза Саймън. — Не посмя да дойде на посрещането...

— Стопанката на котката — уточни Мод. — Самата котка няма никакъв спомен.

— Слушайте, разбирам, че помагате за тържеството. Искам да ви се отблагодаря — зарови Диклан из джобовете си.

— О, не, Диклан, вече поставихме на обсъждане финансовия аспект... — подхвана Саймън.

— И се оказа, че въпросът е неуместен — довърши Мод.

— Не, не, не бива да работите нахалост, всеки труд се заплаща — запротестира Диклан.

— Това не е работа, а добросъседски жест — твърдо заключи Мод. — И толкоз.

Диклан се дивеше на малкото общество, събрало се в къщата на Сейнт Джарлатс Кресънт. Майка му с лекота забавляваше хората от клиниката. Докато той беше в болницата, тя сякаш бе претърпяла пълна душевна промяна. Слушаше как Моли разказва на Клара колко усърдно е учил на младини, но измислиците за старшия кардиолог се бяха изпарили в небитието. Майка му кимаше в знак на съгласие, докато с диетоложката Лавендър обсъждаха колко много протеини съдържа хубавото крехко месо. Предложи на Аня почасова работа в пералнята.

Всичко се беше променило, откакто Моли и Фиона се сближиха, Фиона успя да постигне само за няколко седмици онова, за което Диклан се беше борил години наред. Погледна гордо към другия край на стаята, където Фиона се смееше весело, а изумрудените ѝ очи грееха, подчертани от зелената панделка, пристегнала косите ѝ. Барбара ѝ помагаше всеотдайно, включително да допълва услужливо халбата с бира на Пади Карол.

Искаше му се да се усамотят поне за малко, ала Фиона докосна с пръсти устните му и каза, че времето е пред тях.

По-късно, когато повечето гости се разотидоха, а Мод и Саймън се заеха да разчистят, Диклан и Фиона ги попитаха какво са намислили. Обясниха, че през пролетната ваканция смятат да пътуват до Гърция; надявали се да си намират работа по барове и ресторанти.

— Поназнайвате ли гръцки? — попита ги Фиона.

— Не още, но си мислехме... — започна Мод.

— Че ще го научим в движение — довърши Саймън.

— Имам малък учебник. Ще ви го дам. Добре е няколко фрази да се наизустят предварително — предложи Фиона.

— Какво работеше там? — попита Саймън.

— Е, всъщност не работех...

— Ваканция значи? — досети се Мод.

— Нещо такова... — За пръв път иначе уверената Фиона се смути. — Е, не ви трябва да се оплитате в глупости като мен. Нужен ви е съвет и препоръки.

— Нямаме против — съгласи се Мод.

— Ще ни ориентираш ли? — помоли Саймън.

— Няма да е зле да изберете по-малък град, който не е наводнен от туристи. После опознайте хората, мястото.

— Ще се оправим ли...?

— С няколкото ни фрази на гръцки?

— Вижте какво ще направим. Ще пиша на една приятелка, която живее на прекрасен остров, и ще ѝ кажа, че може би ще ви трябва работа.

— Наистина ли?

— Ресторант ли има?

— Не, магазин за сувенири, но приятелят ѝ Андреас е собственик на таверна.

— Таверна — тържествено повториха близнаците.

— Островът се нарича Агия Ана. Дайте ми карта да ви го покажа...

Сърцето на Диклан се пръскаше от гордост, когато близнаците хукнаха към дома да донесат карта на Гърция. От опит знаеше, че Фиона ще успее да им помогне.

Погледна я как прокарва пръст по картата. Показваше им пътя от Атина до Пирея — пристанищния град. После с ферибота щяха да стигнат до островите. Посъветва ги да запомнят как се пише на гръцки Агия Ана, за да разпознават думите, Фиона преливаше от ентузиазъм, сякаш и на нея ѝ предстои пътешествие. Диклан се сепна. Тя не му беше само приятелка, нито просто симпатична медицинска сестра, героиня в болничен романс. Изпитваше нещо съвсем различно. Гледаше я как отмята къдриците от челото си и все по-ясно разбираше, че не би могъл да живее без нея.

Присъствието ѝ бе станало неотменима част от живота му, не можеше да си го представи без ромона на нейния смях, без жестовете ѝ. Имаше нужда от подкрепата и одобрението ѝ. Искаше да знае мнението ѝ за всичко. Фиона вдигна очи да провери дали не го отегчават и улови втренчения му поглед.

— Какво има, Диклан? Много ли бърборя?

— Нищо подобно. Не ти е в характера — гласът му одрезгавя, сякаш е настинал.

— Хей! Забравих, че трябва да се грижа за теб! — разтревожено възкликна тя. — Гърлото ли те заболя?

— Не, боледувам от друго.

— Като например?

— Силни емоции. Както го описват в книгите: „гласът му пресекна от завладелите го чувства“.

— О, Диклан, не се занасяй!

— Честна дума — простичко отвърна Диклан. — Гледах те и си мислех колко си ми скъпа.

Мод и Саймън се престориха, че изучават вгълбено картата.

Фиона се приближи и леко целуна Диклан.

— И на мен — каза тя. — Но ще ми трябва лаптопа ти. Със сигурност ще открия по-евтин полет за близнаците.

Диклан задържа ръката ѝ; очите му не се отлепяха от лицето ѝ. Сякаш я виждаше за пръв път. Всичко друго щеше да се нареди, стига да е с нея — в родния дом на Сейнт Джарлатс Кресънт или в апартамента край брега, който Фиона споделя с Барбара. Където и да е. Идеята го осени изневиделица. Тя бе средоточието на живота му. Скоро ще се върне в клиниката — ще работят заедно по цял ден и няма да се разделят нощем.

Когато Диклан се върна в клиниката, всички го подкрепяха. Успя да навакса пропуснатото изненадващо бързо. Нямаше го, когато майката на Хилари почина, но бе разбрал всичко от Фиона и при първа възможност изрази съболезнованията си.

— Сега почива в мир.

— Благодаря, Диклан. Иначе казано, аз оставах глуха за съветите и заради мен я уби кола — с равен тон обясни Хилари.

— Не бива да разсъждаваш така. Няма да я върнеш.

— Не, но ако ви бях послушала, щеше да е жива. Не мога да го забравя. Нормално е да изпитвам срам и да тъжа.

— Обичаше майка си. Това е най-важното.

— Много си мил, Диклан, но не съм глупачка.

— Понякога се държа глупаво, вярно, но все пак ще ти кажа още нещо. Ако не бях катастрофирал, Фиона нямаше да опознае родителите ми, които са във възторг от нея. Ако онази нощ просто се бяхме събрали край масата, и досега щяхме да играем игрички и да си прехвърляме топката. Лудост ли е да смятам, че сме създадени един за

друг? Глупаво ли разсъждавам, или имам право да благодаря на съдбата?

— Съдбата не е много щедра към мен.

— Засега. Един ден ще разбереш колко по-добре е, че не е живяла в затъмнение години наред. Рано е още, но, повярвай ми, прозрението ще дойде.

— Каква щастливка е Фиона!

Хилари видя как Диклан се отправя към пациентите, понесъл талоните им с окуражаваща усмивка.

— Е, Джо, изглеждаш в добра форма. Надявам се и да се чувстваш така. Как е сърцето?

Сякаш никога не беше отсъствал.

Хилари и Аня го наблюдаваха, радостни, че отново е сред тях.

— Необходим е на клиниката — тържествено промълви Аня.

— Ти също, Аня. Без теб тук ще цари безредие.

Думите на Хилари прозвучаха толкова искрено, че очите на Аня се насълзиха.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Сякаш providението срещна Аня с доктор Клара Кейси, която ѝ даде работа в клиниката.

Аня беше най-малката сестра. Не помнеше баща си, загинал в катастрофа, когато била едва на три. В онзи ужасен ден клетият Павел се обърнал в дълбока канавка с новия си камион — радостта и гордостта на живота му. Платил едва първата вноска за машината, която щяла да ги направи богати. Баща ѝ бил готов да работи денем и нощем, за да живее семейството му охолно и щастливо. Дъщерите му щели да се оженят за заможни момчета от околността, а синът Джозеф да се включи в бизнеса. Щели да се прочуят из цялата страна като фамилия, на която може да разчиташ.

Разказаха ѝ историята, когато порасна. И понеже я повтаряха толкова често, понякога имаше чувството, че си спомня онзи ден, когато им съобщили за смъртта на татко Павел и разбрали, че трябва да изплащат камиона. Две еднакво трагични събития или поне така ги представяха разказвачите.

Прекрасният семеен дом останал само мечта, а бедната ѝ майка не вдигала глава по цял ден, за да изхранва децата. Братът Джозеф не се включил в никакъв семеен бизнес; заминал на север в Гданск да си търси работа. Първо пишел писма; обяснявал, че работи на доковете и се справя добре; пращал на майка си скромна сума. После срещнал момиче от Гдиня и парите секнали, защото трябвало да осигури дом на себе си и младата си жена.

Двете сестри на Аня работеха във фабрика. Там си намериха приятели и се омъжиха. Какво да правят у дома? По-добре да заживеят самостоятелно. Наминаваха от време на време, оплакваха се от роднините и от тежката работа.

— Остани сама възможно по-дълго, Аня — предупреждаваха я те.

Не че беше особено трудно — Аня бе твърде малка и след училище едва смогваше дори да си научи уроците. Не че много се

стараеше, но се налагаше да помага на майка си. Отговаряше за гладенето на дрехите, които майка ѝ преправяше. Не беше и чувала за модерните, хубави и леки парни ютии. Аня боравеше с огромни тежки парчета желязо, които се топлеха върху печката. Върху дрехата непременно трябваше да се постави навлажнен плат, защото тежко ѝ и горко, ако прогори плата.

Майка ѝ повтаряше, че ако клиентите получат поправената дреха с разгладени тегели, непременно ще им се стори по-хубава отпреди. И ще продължат да носят поли за отпускане на вече понаедрели фигури или за смаляване на ученически униформи за по-малките деца.

Приятелките ѝ ходеха на панаира и на цирк, черпеха се в сладкарницата до моста с кафе и газирани напитки. Не и Аня. От работа все нямаше време.

Майка ѝ не губеше ведрото си настроение; никога не се отчайваше.

— Остана ни доброто име, Аня. Съседите ни уважават. Татко ти беше почтен човек. Успяхме да изплатим дълга за камиона. Честността преди всичко. Нищо не може да ни сломи.

Ала майка ѝ не знаеше какво ги очаква и колко ще се промени животът им.

Когато Аня навърши петнайсет, майка ѝ подари спретнато сако, поръбено с тъмозелено кадифе. Клиентка донесла повече плат и майка ѝ внимателно заделила излишните парчета.

Аня остана във възторг от тоалета. Тъмната ѝ коса изглеждаше много лъскава. Помисли си, че може би не е чак толкова грозновата. Изглеждаше хилава и непохватна в сравнение с връстничките си; досега не знаеше, че е хубава, щом се понаконти.

Спести малко пари, за да излезе на кафе с най-добрата си приятелка Лидия, та да ѝ покаже новата си придобивка. Другите момичета се впечатлиха много. През цялото време един тъмнокос мъж я наблюдаваше с интерес.

Накрая дойде да се представи.

— Казвам се Марек. А ти си красавица.

Никога не беше чувала такива думи. Усети приятно вълнение. Този мъж наистина смяташе, че е хубава — малката Аня, домашната

помощница на мама.

— Благодаря — срамежливо отвърна тя.

— Колко жалко, че тук няма музикална кутия, за да потанцуваме.

— Не умея да танцувам добре — заби очи в земята Аня.

— Ще те науча — обеща Марек. — Аз обичам да танцувам.

— Пак ли ще те видя? — невинно попита Аня.

— Да, стига да искаш, но не на това скучно място. В близкия град има хубаво кафене. „Мотлава“. Почти всеки следобед ходя там.

И малката Аня, която нито веднъж не бе лъгала майка си, съчини дълга история как майката на нейна съученичка починала, а погребението ще е в близкия град. Получи парите за автобусен билет и тръгна сама към кафене „Мотлава“. Изплакна си косата с вода, смесена със сок от половин лимон — според Джулия така щяла да заблести.

На излизане майка ѝ пхна монета в шепата ѝ, та да запали свещ за душата на клетата покойница. През целия си живот Аня не беше усещала такова чувство за вина. Допълнителните пари похарчи за червило. Молеше се този следобед Марек да не пропусне да посети кафенето.

Забеляза го веднага. Звучеше музика. Посрещна я с разтворени обятия. Не след дълго вече танцуваха. Сякаш винаги бе усещала ръцете му около себе си. Не говореха много. Нямаше смисъл. Аня му каза, че трябва да хване автобуса и той я изпрати до спирката.

— Изглеждаш толкова красива в зеленото сако — възхити се той. — Като горско създание. Същинска нимфа.

— Единствената ми хубава дреха — призна Аня. — Ще ѝ се нагледаш до насита. — После усети, че е прекалено пряма. — Искам да кажа... ако продължим да се виждаме...

По лицето ѝ се изписа безкрайно смущение.

Той повдигна брадичката ѝ и нежно я целуна. Усещаше устните му по целия път към дома, докато се опитваше да съчини някаква история за погребението и да измисли ново извинение, за да отиде пак в кафене „Мотлава“.

* * *

Няма препятствия пред любовта.

Беше го прочела някъде. Сега разбра, че е истина. Местната учителка си бе поръчала няколко тоалета, за които трябваша елегантни копчета, каквито тукашният магазин не предлагаше. Аня обясни на майка си, че онзи ден, когато била на погребението, забелязала хубава кинкалория. Дали да не отиде да потърси там? Благодарността на майка ѝ отново я изпълни с вина.

— Колко добра дъщеря си, Аня. Благословена съм, че те имам — каза майка ѝ. — Когато Павел почина, а Джозеф замина за Гданск, бях сигурна, че мога да разчитам на теб. Благодаря ти, дъще. Много ти благодаря.

Аня намери бързо магазина, където продаваха подходящи копчета. Възрастният мъж я остави да си избере сама от кутията. Недовиждал заради силното късогледство.

Преди да осъзнае какво прави, Аня пъкна в джоба си дузина дребни перлени копчета. Сега разполагаше с пари за харчене. Носеше старото си тъмносино сако — доста поовехтяло, но щеше да го поосвежи. Излезе от магазина с копчетата в джоба и със „спестеното“ купи емайлирана розово-бяла брошка, която закопча на ревера.

Марек я похвали колко красиво изглежда и отново танцуваха цял следобед. Забеляза как посетителите я следят с одобрение. Не знаеха, че ще прекара вечерта в гладене на преправените от майка ѝ дрехи и шиене на откраднатите перлени копчета.

— Какво работиш, Аня? — прошепна Марек.

Значи не знаеше, че е ученичка.

— Помагам в шивачницата на мама — отвърна тя.

— Изкарваш ли добри пари, Аня?

— Не, много малко.

— Искат ли ти се да имаш повече, за да си купуваш хубави неща?

— О, да. Кой би отказал?

— И аз обичам да съм елегантно облечен и затова работя по въпроса с парите.

Беше прекрасен с искрящо белите си зъби, бяла риза и тъмносиви панталони от фина вълна. От пръв поглед личеше, че е богаташ. Но ако наистина е така, откъде намира време за кафенета и как танцува по цял следобед? Нали трябва да работи?

Аня недоумяваше. Попита го.

— Изчаквам да попадна на хубаво място, Аня, наистина хубаво. Не обичам да слугувам на другите. Някой ден ще стане. Междувременно наблюдавам и се уча...

Аня си намираще извинение след извинение да идва в „Мотлава“. След три месеца той ѝ предложи да пропусне автобуса.

— Не мога! — шокирано възкликна Аня.

— Остани с мен през нощта, и двамата го искаме...

— Но мама?

— Ще ѝ кажеш, че си изпуснала автобуса и си преспала при приятелката с починалата майка — помниш ли? Ще се върнеш на сутринта...

— Не, Марек, не мога.

— Добре — вдигна рамене той и Аня усети, че се сбoguва с нея.

— Ще остана следващата седмица — бързо предложи.

Той я дари с чудесната си усмивка.

Една от причините да откаже бе овехтялото бельо — стар сив слип, обезформен и отгънял от прането, и износен сутиен, наследен от двете ѝ сестри. Трябваше да се подготви както подобава за случая.

Цяла седмица майстори в стаята си; тук украсяваше с дантела, там — с розови пъпки. За да изкупи чувството за вина, помагаше усърдно и на майка си. Седмицата се точеше сякаш безкрайно, пропусна много часове в училище, защото се криеше в навеса за велосипеди да довърши по-бързо поръчките.

В събота, наконтена с най-доброто от гардероба си и отгоре, и отдолу, Аня се качи трепереца на автобуса. Тази вечер щеше за пръв път да прави любов. Цяла нощ щеше да остане в прегръдките на Марек. Сърцето ѝ биеше бързо-бързо, виеше ѝ се свят.

— Пази се, мъничето ми — предупреди я майка ѝ.

За миг на Аня ѝ се прииска да изтича обратно, да поплаче на майчиното рамо и да ѝ разкаже всичко. Мигът обаче отлетя и в следващия тя вече се намираще в автобуса.

Познаваше някои от редовните посетители в „Мотлава“. И те ѝ кимаха за поздрав.

Марек я очакваше, облегат в ъгъла.

— Добър ден, Аня — поздрави я тържествено.

— Добър ден, Марек — срамежливо отвърна тя.

После се прегърнаха и затанцуваха. Както винаги. Само дето този път нямаше да се прибере при майка си.

Помоли се всичко да е наред...

За пръв път оставаше толкова до късно. Видя как запалват свещите в бутилките и екзотичните сенки на пламъците заиграват по стените. После отиде до телефона и се обади на госпожа Жак, собственичката на кварталната бакалия.

Госпожа Жак се ужаси, че Аня е изпуснала автобуса.

— Каж ми къде ще преспеш, Аня, за да предам на майка ти.

— У приятелката ми Лидия, госпожо Жак. Утре ще се прибера.

Най-сетне, сякаш след цяла вечност, госпожа Жак затвори слушалката.

Аня се обърна и видя, че Марек я гледа.

— Красива си, Аня. Обичам те.

— За пръв път ми е. Може би няма да се представя много добре — започна Аня.

— Ще бъдеш чудесна. И двамата ще бъдем много щастливи — прегърна я Марек.

Качиха се в една стая на горния етаж с матрак и килим на пода. Имаше и буркан с цветя, оставени лично от Марек. Не беше чудесно, но Аня заспа щастливо в прегръдката му. На другата сутрин той стана и ѝ донесе закуска — кафе и кифлички.

Сякаш живееше в приказка.

После, усмихната на целия свят, Аня се качи на автобуса за вкъщи.

Майка ѝ не заподозря нищо. Същия ден се обадиха сестрите ѝ. Развълнувано обсъждаха новината, че едната е бременна. Умът на Аня се рееше надалеч, в кафе „Мотлава“. Търсеше начин да се върне отново в града на Марек, ала нямаше как да използва отново версията с изпуснатия автобус.

Шиеше, поправяше и гладеше с натезало сърце. Макар и толкова близо, любимият можеше неусетно да отлети.

На другия ден се отби в магазина на госпожа Жак за хляб и зеленчуци и чу, че продават кафенето на моста. Собственикът — висок, кльощав и мрачен човек — решил, че е безперспективно да предлага кафе и торти, които възрастните намираха за твърде скъпи, а младите предпочитаха да хванат автобуса и да отидат в заведение с музика. Затова искал бързо да го продаде.

— Да се надяваме, че купувачът няма да вдига шум до бога — тревожеше се госпожа Жак.

— Разбира се — съгласи се Аня.

— Защото бъдещият собственик може да реши да отвори бар.

— Така е, госпожо Жак. Ще купя и една марка.

Скъпи Марек,

Сецаш ли се за кафенето на моста в нашия град?
Продават го. Помня как каза, че търсиш собствено място.
Защо не го купиш? Така ще те виждам всеки ден. Би било
прекрасно!

С обич — Аня

Той пристигна още на следния ден. Доведе брат си и един приятел. Разговаряха дълго с мъжа с източеното, изпито лице, който стопанисваше кафенето. Обясниха, че искат да отворят тихо семейно заведение; трудно щял да се намери купувач за толкова непривлекателно място. Цял ден говориха и отпиваха от чашите с кафе; следобед се договориха. Марек, брат му и техният приятел купиха кафенето, за да опитат да го съживят.

Заради бързата си реакция успяха да спазарят добра цена. Преди да се разчуе и други да проявят интерес, сделката вече беше сключена. Оставаше само да вземат лиценз за продажба на алкохол.

Предвидливият Марек не се отби в къщата на Аня. Авторитетът на майка ѝ му вдъхваше респект. Затова зачака, убеден, че Аня ще го открие. Не сгреши.

Очите ѝ светнаха, когато зърна седналия на моста мъж.

— Марек! Получил си писмото ми! — извика Аня.

— Какво писмо? — учуди се той.

— Писах ти, че продават кафенето.

— Вече не се продава. Купихме го преди три часа!

— О, Марек, чудесно! Толкова се молих и молих...

— И Бог чу молитвите ти, малка Аня.

— Но как разбра?

— Дочух.

Разочарова се малко; искаше тя да му е посочила пътя. Но щастиято, че Марек ще се установи тук, засенчваше всичко.

— Представи си — идеята е хрумнала и на двама ни!

— И ти ли кроеше планове?

— Да, да, мислех си колко чудесно ще бъде. Исках да разбереш първи. Писмото ми ще пристигне утре, а ти вече си уредил нещата — Аня плесна възторжено.

— Наистина ли ти хрумна същото? Да работиш в новото ни кафене? — невярващо попита той.

Аня прехапа устни. Не беше го обмисляла, но защо не? Така ще вижда Марек всеки ден. Предстоеше ѝ обаче да преодолее още едно препятствие. Мама не би позволила да се издума и дума. Ще настоява Аня да не напуска училище толкова млада. Няма да се съгласи да работи в кафене, където продават алкохол на тийнейджъри.

Ще го премисли по-късно.

— В писмото не споменавам нищо за работа — подхвана Аня.

— Но идеята ти допада, нали, Аня?

— О, да.

Той не разбираше колко ѝ е трудно. Аня знаеше, че според Марек в живота няма нищо сложно. Пожелаеш ли нещо, правиш го. Не бе заобиколен от хора като майка ѝ, сестрите ѝ, госпожа Жак, учителите. Но проблемите могат да почакат. Докато назрее моментът.

Моментът настъпи по-рано, отколкото очакваше.

Марек се сприятели с авторитетната госпожа Жак и коленопреклонно я помоли да му намери симпатично момиче от добро, уважавано семейство, което живее при родителите си, но може да работи в кафенето, за да привлича почтена клиентела.

Госпожа Жак незабавно съобщи новината на майката на Аня.

— Колко жалко, че още си ученичка — отрони тя. — Иначе би било чудесно да работиш толкова близо до вкъщи.

— Що се отнася до училището — бавно подхвана Аня, защото това бе най-критичният момент в живота ѝ и не биваше да обърка нещо — миналата седмица учителката ми каза, че не вижда смисъл да продължавам...

— Сериозно ли! — майка ѝ остана потресена.

— Да. Отначало се притесних, защото не виждах как ще си изкарвам прехраната, за да ти помагам, мамо. Но сега може би... кой знае?

— Дали ще те вземат на работа? — обнадеждено попита майка ѝ.

— Ей сегичка ще проверим — отвърна Аня и се втурна към кафенето.

Първите няколко дни Аня носеше блуза на сини и бели карета и тъмносиня пола. Сервираше кафе и пасти на госпожа Жак, майка си, двамата свещеници в енорията, местния лекар и неколцина по-възрастни съседи. Стремяха се да предразположат хората и да не предизвикват критики. Рожденият ѝ ден мина и замина; навърши шестнайсет тихомълком, най-вече защото не искаше Марек да разбере колко е малка.

Над кафенето имаше тесен апартамент. Марек, брат му Роман и партньорът им Лев обитаваха трите стаи. Аня тайно уши пердета, възглавнички и покривка за стаята на Марек. Купи от разпродажба картина с полски цветя, намери стар скрин в задния двор и го лакира наново. Стаята на Марек скоро заприлича на малък палат.

Мечтаеше да заживее с него. Колко щастлива ще бъде — сутрин ще излиза да купи хляб и мляко, ще наглежда доставките за кафенето, може би ще се отбива при майка си веднъж дневно за по час-два да ѝ помага с шиенето и да си побъбрят.

Засега нямаше начин.

Сутрин шиеше, после отиваше в кафенето на моста, помагаше да разчистят след нощните посетители, проветряваше и шеташе, докато

Марек, Роман и Лев пиеха кафе и обсъждаха как да привлекат повече клиента. Един ден решиха да купят голям джубокс. Струваше скъпо, но скоро щеше да им се отплати.

Но не и ако госпожа Жак, майката на Аня и техните връстници останеха единствените им клиенти. Трябва да привлекат младото поколение.

Докараха машината и четиримата се събраха зяпнали край нея, а когато тя оживя и засвири, всички затанцуваха тържествуващо. Аня никога не се беше чувствала толкова щастлива. Като героиня във вълшебна приказка.

Заеха се да привличат младежите. Решиха Аня да смени униформата — сега приличаше на спретната ученичка. Посетителите идваха да забравят работата и училището, да се пренесат на повълнуващо, магическо място. Аня щеше да носи ефирна черна пола и къса червена блузка.

— Откъде да ги намеря? — ахна Аня.

— Нали си шивачка, ще ги ушиеш — нетърпеливо обясни Марек.

Така и стана. После Марек спомена, че Аня трябва да танцува, за да се отпуснат и другите.

— Искаш да кажеш, че ще ми плащат да танцувам с шефа! Няма проблем — засмя се радостно Аня.

— Да, с мен и с който те покани, разбира се — уточни Марек.

— Но аз не искам да танцувам с непознати, искам да танцувам с теб — запротестира Аня.

— И аз обичам да танцуваме, Аня, но работата си е работа. Когато се разотидат, ние ще оставаме сами на дансинга.

— Но аз не бива да окъснявам, трябва да се прибирам надвечер — с треперещи устни отрони Аня.

— Аня, да се оплакваш и да хленчиш ли започваш? — попита Марек.

Тръпки я побиха. В гласа му прозвуча досада. Сякаш е на крачка да изгуби интерес към нея.

— Аз? Да се оплаквам? Никога! — засмя се Аня.

За да я възнагради, Марек обви ръце около кръста ѝ.

— Това е то моето момиче!

Беше мъчително да танцува с непохватни мъже с нахални пръсти пред погледите на останалите, чакащи реда си да я поканят.

— Малко момичета идват — оплака се Марек. — Защо не отидеш в твоето училище, Аня, и да разкажеш на девойките какво страхотно местенце е кафенето на моста?

Аня покорно описа на момичетата пред оградата на игрището колко забавно си прекарват хората при тях. Най-добрата ѝ приятелка Лидия първо се дърпаше, но после обеща да доведе няколко съученички. Девойките заприиждаха една по една. Влизаха нервни, несигурно, не знаеха какво да очакват. Марек, Лев и Роман ги посрещаха топло и танцуваха с тях. Още по-мъчително бе да гледа как Марек танцува с други момичета, особено с надутата Оливия, чийто баща имаше голяма пекарна. Тя вечно си виреше носа в училище, а сега се държеше като принцеса и тук.

Оплака му се, а Марек се разсмя.

— Тя е богата, Аня, води и приятелите си. Неразумно ли е да я поощрим?

Според Аня Марек прекаляваше с поощренията. Виждаше как Оливия слиза от дансинга с поруменяло лице, а Марек все не успяваше да отдели време да прегърне Аня, за да се впуснат в един от онези чудни, бавни и кадифени танци. Не можеше да остава при него и нощем. Открадваха по няколко часа в ранния следобед, когато потокът посетители замираше. Усамотяваха се в стаята на Марек, но не можеха да се отпуснат. Все се ослушваха да не ги повика някой от другите.

Майка ѝ не подозираше нищо. Една от сестрите на Аня я предупреди, че заведението си е спечелило лоша слава — младите пиели твърде много.

Аня възрази, че слуховете са преувеличени. Госпожа Жак посещава кафенето на моста всяка сутрин. Тя ще се оплаче първа, ако забележи нещо нередно, защото е редовен клиент. Аня не спомена, че нейната задача е да се грижи всичко да блести и да не остават следи от среднощния разгул. Празните бутилки събираха в кашони в задния двор. Веднъж седмично Роман ги откарваше с микробуса във фабриката за рециклиране, за да не забележи никой натрупаните купчини.

Веднъж успяха да си откраднат един час. Аня откри в леглото на Марек женски шноли. Събра ги ужасена, сякаш са я зашлевили с все сила.

— Аз не нося шноли, Марек, откъде са се взели? — викна.

— О, аз си правя прически — засмя се той.

— Сериозно те питам. Друга ли си водил тук?

Лицето му се изопна.

— Как смееш да ми задаваш такива въпроси? Как смееш да ме обвиняваш? Знаеш, че обичам само теб.

— Как тогава са се озовали тук?

— Откъде да знам? Може би някой от другите си е довел момиче тук? Не сме полицаи, не се шпионираме...

— Другите си имат стаи. Тази е твоята.

— Да... както и да е — заключи нехайно Марек.

Аня се изправи разтреперана.

— Хайде, Аня, времето ни изтича — насърчи я той.

Но тя стана и мълчаливо се облече. Слезе долу и отиде зад бара.

— Олеле, много сте бързи! — възкликна Роман.

— Ще натовариш ли бутилките във вана? Насъбрали са се много в двора.

— Добре, разбира се.

— Преспивал ли си в стаята на Марек, Роман?

— Имам си своя — възмутено отрече Роман.

— И аз така си мислех.

Роман усети, че е сгрешил.

— Може и да съм се объркал, късно нощем... знаеш... Нищо чудно — жално довърши той.

Аня се залови да приготви обедното меню; вгълбена в зелето и тестото, не обръщаше никакво внимание на начумерения Марек. Разговаряше любезно с клиентите.

— Аня, ела да ме изслушаш — примоли се той.

— Заета съм. Нареди ми да се грижа за посетителите. Това и правя.

— Роман ще ги поеме. Само четирима са.

— Скоро ще дойдат още.

— Къде всъщност е Роман?

— Товари празните бутилки във вана. Аз го помолих.

— Вдигаш врява за дреболии, Аня.

— Работих пет часа. Уговорката ни е за осем дневно. Кога да са останалите три?

По лицето му се изписа известно страхопочитание.

— Повярвай ми, обичам само теб — повтори той.

— Любовта се изразява по много начини. Да вкараш в леглото си момиче с шноли не е сред тях.

— Не обичам момиче с шноли. Обичам теб.

Огромните му очи светеха искрено. Отдавна не й беше казвал, че я обича. Аня поомекна, но не се предаде.

— Та кога да дойда за останалите три часа, Марек?

— Не е в твой стил да следиш стрелките и да отмерваш минутите.

— Не, не е. Та значи?

— Ела в седем да потанцуваме — предаде се най-сетне той.

Аня се прибра да помага на майка си.

— Много си мълчалива днес. Обикновено говориш ли говориш.

— Малко съм изморена, мамо, затова.

Майка й пое щафетата и забърбори за бебето, което скоро ще се появи на бял свят — как ще му ушийт дрешки, какъв модел да изберат и как ще пришийт розови или сини ширити, щом разберат дали е момче, или момиче.

След вечеря Аня пое бавно към кафенето.

— Ела и седни до мен — помоли Марек.

— На работа съм — възрази Аня.

— Не, не си. Ела да излезем да погледаме реката.

Хвана я за ръка и я увери, че никога не е обичал друга.

Галеше я нежно и шепнеше.

— Дойдох да живея в твоя град. Всяка вечер те пускам да се прибиращ при майка си, въпреки че искам да те задържа. Танцувам с други момичета, за да върви бизнеса с кафенето, ти танцуваш с чужди мъже по същата причина. Значат ли те нещо за теб? Нищо, само работа. Значат ли момичетата нещо за мен? Нищо, освен че денят, когато двамата с теб ще бъдем завинаги заедно, е на крачка по-близо.

Аня мълчеше, ала той продължаваше да говори и да я гали.

— Знаеш, че те обичам, нали?

— Да — протичко отвърна Аня.

— Защо си тъжна тогава?

Тя се насили да се усмихне. Марек така и не даде обяснение за шнолите. Нито отрече, че водил момиче в стаята си. С натежало сърце Аня се питаше коя ли е. Вероятно Оливия. Наглото момиче с богат баща. Лидия й намекна, но Аня не обърна внимание.

— Къде е Оливия тази вечер? — изненада го тя.

— О, тя не идва всеки ден.

— Не, разбира се...

Аня се изправи и тръгна към кафемашината. Залепи на лицето си ведра усмивка заради клиентите и с ъгълчето на окото зърна как Марек победоносно вдига палец. „Добро момиче!“.

Роман и Лев си размениха одобрителни погледи. Кризата бе овладяна.

Оливия смяташе да завърши гимназия и после да учи в университет — поне така твърдеше пред тълпата в кафенето. Но плановете ѝ се промениха. Няколко месеца след като отвори заведението, Оливия спря да споменава университета. Повтаряше, че хората преувеличават ползата от висшето образование, а и в родния град има всичко, за което човек може да мечтае.

Аня искаше да поговори с Марек, но той отсъстваше често по работа. Опитваше се да докара свежи инвестиции в кафенето. Джубоксът и кафемашината не оправдаха вложението, дори заплатите, които отделяха от печалбата в петък вечер станаха по-малки.

Аня се надяваше Марек скоро да открие инвеститор. Роман и Лев с неохота обсъждаха положението; вероятно заемът ги тревожеше повече, отколкото им личеше. Скоро щеше да разбере.

Тежка кашлица повали на легло майка ѝ и Аня гледаше да разпределя работното време така, че да се грижи за нея. Върна се у дома да изпече пресен хляб и да направи супа. Майка ѝ изглеждаше малко по-добре и Аня реши да приседне до нея за час-два.

— Възстановяваш се, мамо, ще се оправиш бързо — разведри я Аня.

— Моля се на Бог и Дева Мария да доживея деня, когато ще си намериш добър съпруг и ще се установиш в собствен дом. Тогава с радост ще се сбогувам с този свят.

Понякога на Аня ѝ се приискваше да довери на майка си, че вече е намерила и в кафенето на моста я чака бъдещият ѝ дом, но с Марек бяха решили да не казват никому, докато не дойде моментът да разкрият връзката си. Аня се върна в кафенето. С облекчение установи, че имат много клиенти. Марек ще се зарадва, като се прибере вечерта.

Оливия бе център на вниманието. Показваше годежния си пръстен — малък диамант, който току проблясваше. Аня се зарадва — значи Оливия вече няма да кисне в кафенето в очакване да потанцува с Марек. Но пък дали той няма да се разочарова заради изгубената клиентела? Дали Оливия ще идва със съпруга си, или ще е твърде заета да обзавежда купения от баща ѝ нов дом?

Канеше се да се присъедини към възторжената компания около Оливия, когато Марек влезе в кафенето.

— Ето го! — викна Оливия и сякаш на бавен каданс Аня я видя да изтичва към него и да обвива ръка около кръста му. И, колкото и невероятно да изглеждаше, Марек прие поздравленията и аплодисментите с усмивка.

Призля ѝ. Сигурно има някаква грешка. Вероятно само се шегуват? После всички ще се разсмеят на наивността ѝ. Ала не приличаше на шега.

Помещението се разлюля. Чу как Марек казва на брат си:

— Роман, изведи я веднага!

Усети как силни ръце я избутват от кафенето към тъмния заден двор. Седна на железния стол и се загледа в градинката, създадена от нейните ръце. Цветята, които поливаше и каменните гнезда, които лично беше оформила. Смятаха някой ден да наредят маси на открито. За семейства с деца. Да сложат люлки и катерушка.

Всъщност предложи го Аня, а Марек се съгласи. Планът обаче нямаше да се осъществи. Видя, че Лев ѝ е донесъл чашка със сливовица. Намръщи се от миризмата на силната ракия, но изгарящият вкус съживи сетивата ѝ. Невъзможно е. Марек не би ѝ причинил това.

Опита се да стане и да се върне в кафенето, но силни, внимателни ръце я възпряха. Гласът на Роман долетя до ушите ѝ:

— По-добре остани тук. След минутка ще дойде...

Вътре пак избухнаха овации.

— Защо, Роман? — попита Аня. — Защо той постъпи така?

— Шшшт.

Роман избърса сълзите ѝ с мърлявата си носна кърпа. Притисна чашата с ракия към устните ѝ, но тя я отблъсна. Усети как ръцете му се отпускат.

Марек беше дошъл.

Вдигна към него обляното си в сълзи лице, а Роман и Лев се прибраха в кафенето.

— Малка Аня — коленичи до нея Марек и стисна ръката ѝ.

Тя мълчеше, очите ѝ сезираха в цветната леха зад гърба му — сама бе окопала и засадила някогашната канавка, сама тореше и махаше охлювите и насекомите, допълзели да се възползват от нейната градинка.

— Аня, това не променя нищо — повтаряше Марек.

Най-сетне Аня го погледна.

— В какъв смисъл не променя нищо?

— Пак ще се срещаме. Обичам теб. Знаеш го.

— Моля?

— Знаеш колко вълшебни са чувствата ни. Нищо не може да ги замени.

— Ще се жениш за Оливия — глухо рече Аня.

— Да, но това не променя нищо между нас. Пак ще работим заедно, ще си имаме нашата любовна стаичка — гледаше я, сякаш нищо не се е случило.

— Защо ще се жениш за Оливия?

— Знаеш защо.

— Не. Не знам. Защо?

— Защото е бременна, разбира се — обясни Марек, сякаш това е най-нормалното нещо на света.

— Не ти вярвам.

— Е, фактите са си факти — вдигна рамене Марек.

— И ти си бащата на бебето? — Очите на Аня станаха огромни.

— Още не е бебе... и никой не знае. Но понеже попита...

— И още как, Марек! Попитах. Може и да съм глупава, но не съм кретен. Естествено, че ще попитам как така друга жена е бременна и се е сгодила за мъжа, който твърдеше, че ме обича и ще се ожени за мен. Нямам ли право да попитам? И как така според теб нищо няма да се промени?

— Няма *нужда* да се променя, Аня — от теб зависи.

— Но щом си женен за нея...

— Тя ще си стои у дома, баща ѝ строи огромна къща. А ние ще си продължаваме като преди.

— Да не си полудял, Марек? Ти си луд и жесток.

— Просто мъж, сгодил се за богаташка дъщеря, за да спаси кафенето. Всичко е бизнес, любовта няма нищо общо. Надеждите ми са мъртви, ако не ми повярваш.

— Така се чувствам аз. Надеждите ми са мъртви. Безвъзвратно.

— Какво смяташ да правиш?

— Още не знам. Може би ще умра, може би реката ще ме погълне — спокойно отвърна Аня.

— Не, не бива да говориш така.

— Няма смисъл да живея.

— Ще видиш, Аня, всичко ще си бъде като преди.

— Ще се прибирам.

— Ще дойдеш ли на работа утре?

— Ще видим.

Откъм кафенето долитаха скандирания: „Марек! Марек!“.

— Най-добре да се връщам — каза той.

— Нейните шноли са били в леглото.

— Бизнес, Аня. Нямахте нищо общо с любовта.

— В *нашето* легло.

— Няма да се повтори.

— Не, разбира се, отсега нататък ще си имате семейно ложе — мрачно констатира Аня.

Следващите седмици тънеха в мрак и само тук-там проблясваха откъслечни спомени.

Майката на Аня се възстанови. Сестра ѝ роди момче, Аня се отби в кинкалерията в близкия град за сини ширити. Полуслепият

старец си беше там.

— Вече не идваш толкова често — отбеляза той.

— Не, вече няма защо.

— По-щастлива ли си сега? — неочаквано я попита старецът.

— Не. Никак. Животът ми се струва безсмислен.

— И аз се чувствах така, когато зрението ми започна да се влошава. Прииска ми се да отида на север, да отплувам далеч от брега в студената вода и да не се върна повече. После обаче реших, че може би и така ще живея щастливо.

Аня си спомни дребните перлени копчета, които открадна, когато за пръв път влезе тук.

— Сетих се, че веднъж по погрешка взех повече копчета. Все забравям да ви кажа. Трябва да ги платя. Сега. Бяха шест малки перлени копчета...

— Знаех си, че някой ден ще си спомниш — усмихна се облекчено мъжът.

— Знаехте ли? — лицето ѝ порумения от срам.

— Ето че съм бил прав — доволно заяви той, възвърнал си вярата в човешката доброта.

— И щастлив ли сте... сега? — попита Аня.

— Да, малката, много. Би било жалко да отплувам в Северно море.

— Ще го запомня — обеща Аня. Но трудно си припомняше останалото.

Не си спомняше дали през цялото време работи в кафенето на моста, дали Оливия се отбиваше там, дали с Марек се качваше горе в стаята, която с толкова любов бе подредила за съвместния им живот. Не помнеше строителите, дошли да издигнат голямата пристройка — отдавна планирания салон над реката. Но така трябва да е станало. Някой е докарал и обзавеждането. А Марек, Роман и Лев са наели главен готвач и още сервитьори.

Оливия несъмнено беше родила дъщеря, защото Аня помнеше тържеството в кафенето по случай кръщението на малката Катерина. Аня сигурно се беше запознала и с бащата на Оливия, но и за него нямаше спомен. Не си спомняше и защо Лев се скара с тях и си тръгна, заявявайки, че бизнесът е фамилен и той няма място тук.

Помнеше само вцепенението и от време на време устните на Марек, допрени до нейните, които шепнат колко много и дълбоко я обича.

Ако някой друг ѝ разкажеше подобна история, Аня със сигурност би сметнала жената за луда. Може би Аня бе точно такава — луда.

Така мислеха роднините ѝ. Сестрите ѝ я дърпаха настрани и ѝ обясняваха, че са чули слухове — Аня е любовница на Марек, семеен мъж.

Разбра и брат ѝ Джозеф и реши, че е крайно време да доведе жена си на гости. Говори с Аня още първата вечер. Обясни ѝ, че им е останало само доброто име. За щастие, мълвата не била стигнала до ушите на майка ѝ. Аня трябвало незабавно да прекрати връзката.

Не си спомняше ясно гостуването на Джозеф. Жена му Зофия се отби в кафенето.

— Разбирам защо си влюбена в него — заключи тя, след като огледа Марек. — Красавец е, но само си играе с теб.

Аня механично я попита защо смята така.

— Защото е женен — лаконично отсече Зофия.

— Но той не я обича — обясни Аня.

— Знам, знам, вярвам ти, наистина. Но не обича и теб. Разбереш ли го, ще бъдеш свободна.

— Не искам свобода. Искам да съм до него до края на дните си — отчаяно отвърна Аня.

— Един ден ще обикнеш другиго. Ще ни бъдеш благодарна за съветите.

— Съветите ви не ме притесняват, но няма да обичам другиго и никой няма да се влюби в мен...

— Желая ти само доброто — меко продължи Зофия. — Ако ти се ходи на екскурзия, ела ни на гости. Джозеф понякога се изразява глупаво, но е много привързан към теб. Все ми разказва истории от детството ти.

Може би им е готвила, трудно ѝ беше да си спомни. Непрекъснато ѝ благодаряха за вкусните ястия. Майка ѝ се усмихваше и сияеше от щастие, че синът ѝ, Аня и Зофия се разбират толкова добре.

— Самотно е без тях — тъжно констатира майка ѝ, когато си тръгнаха.

— Но нали обещаха да идват всяка година? — успокои я Аня.

Госпожа Жак предупреди Аня, че възмутените от поведението ѝ хора ще престанат да си шият при майка ѝ.

— И вие ли ще изоставите мама заради моето поведение? — попита Аня.

— Не, защото сме приятелки от деца. След трагичната смърт на клетия ти баща тя ви отгледа добре с неуморен труд. Не е виновна, задето не уважавах брачния обет.

— Дано и други мислят като вас, госпожо Жак.

— Де да беше така. Аз съм практична, работя. Повечето жени обаче по цял ден са си вкъщи. Много време им остава да клюкарстват и да съдят другите. Запомни ми думата — майка ти ще си изгуби клиентите...

— Ако?

— Ако не престанеш с глупостите, Аня.

— Благодаря, госпожо Жак.

Това определено не беше последният ѝ разговор с госпожа Жак, но месеците тънеха в мъгла.

Един ден срещна приятелката си Лидия. Заминаваше да работи в Ирландия, където трудолюбивите имали огромни шансове да се реализират. Попита дали Аня не иска да заминат заедно. Ще се впуснат в приключение, в нов живот и същевременно ще печелят пари. Ирландците били католици като поляците, така че промяната не била драстична. Лидия чула, че са приятелски настроени и благоразположени към чужденците.

— О, ти ще се чувстваш добре, Лидия, защото си учила английски и ще общуваш свободно. Аз ще съм като в небрано лозе.

— Ще ти помагам отначало — предложи Лидия.

— Не, ще ти преча.

— Просто не искаш да го оставиш, нали?

— Не, не е така.

— Така е, разбира се, Аня.

— Не съм готова да тръгна.

— Ще ти дам адреса си там. Ела при мен, когато си готова.

— Сигурна си, че ще дойда?

— Някой ден — уверено отвърна Лидия.

— Може би не мислиш така, Лидия, но ние се обичаме — тъжно отрони Аня.

— Ами ако има друга?

— Но, Лидия, той има друга — има дъщеря и жена.

— Не, исках да кажа още някоя.

— Не ставай смешна!

— Има, Аня, повярвай ми — настоя Лидия.

— Че защо?

— Приятелка е на сестра ми. И тя твърди, че се обичат. Също като теб.

— Не е вярно.

— Защо да те лъжа?

— За да ме накараш да дойда да работя с теб в чужбина, за компания. Не мога да оставя мама, кафенето, сестрите си...

— И Марек — довърши Лидия. — Но един ден ще го направиш, така че ще ти изпратя адреса, щом пристигна там.

— Как се казва?

— Кой?

— Приятелката на сестра ти?

— Джулита.

— Добре.

После събитията започнаха да се проясняват. Сякаш дойдоха на фокус. Аня си спомняше седмиците, след като научи за Джулита. Не предприе нищо, разбира се, само скъта информацията дълбоко в съзнанието си. Майка ѝ обаче започна да се оплаква, че някои от редовните ѝ клиентки си намират извинения да не идват при нея. Двете ѝ сестри повтаряха, че вече я обсъжда целият град. Симпатичният млад свещеник я попита дали я тревожи нещо. Умеел да изслушва, ако и да не успявал винаги да помогне.

Аня се срещна с Лев, който напусна кафенето на моста и си намери работа във фабриката за сладолед. Отиде при него да го моли за съдействие, за да възложат на майка ѝ поръчката за работно облекло.

— Как върви бизнесът в кафенето? — попита я той.

— Не много добре струва ми се. Знаеш го Марек, държи ни настрани.

— Трябваше да е по-искрен с теб, винаги съм го повтарял — поклати глава Лев. — Нали ти откри мястото?

— Не, писах му, но той вече беше разбрал.

— Нищо подобно, Аня. Просто не искаше ти да си припишеш заслугата.

— Навярно е станало объркване — оправда го Аня.

После получи писмо от Гданск от съпругата на брат си.

Скъпа Аня,

Не знам защо пиша това писмо, но те харесах веднага, когато ви гостувахме с Джозеф.

Преди две седмици посетихме търговско изложение на оборудване за ресторанти. Видяхме Марек. Разглеждаше скъпа машина за палачинки. Поздравихме го, но не си спомни кои сме, а и ние не се впуснахме в подробности. Беше с млада девойка — Джулита.

Каквото и да предприемеш занапред, ти желая щастие и късмет.

Джозеф смята, че трябва да си мълчим и да не се месим повече, но според мен е добре да го знаеш; може би ще ти помогне да вземеш решение.

С обич — Зофия

— Къде беше Марек миналата седмица? — небрежно попита Аня.

— О, ходи на търговско изложение, разгледа доста машини — отвърна Роман. — Предполагам, че е направил голяма поръчка.

— Може ли да си го позволи? — отдавна бяха спрели да го наричат „нашето“ кафене; беше на Марек и всички го знаеха.

— Е, нали тъстът му помага? — отвърна Роман.

— Да, стига да не кривне от правия път.

— Какво имаш предвид?

— Не знам — искрено отговори Аня.

Марек се прибра същата вечер. Чу как Роман го предупреди, че Аня е в лошо настроение. Марек пусна в ход целия си чар.

— Прекрасна Аня! Колко добре изглеждаш! Ще танцуваш ли с мъжете днес, та да умират от жажда и да пръскат щедро парите си?

— За да покриеш разходите по машината за палачинки?

— Откъде разбра? — подозрително попита Марек.

— Аз ли? Чета мисли. Виждам, че си харесал машина за палачинки.

— Аха. А предвиждаш ли да си попривдигнеш блузката и да размърдаш всичките тези мъже?

— О, не... защо?

Марек се запъти към Роман.

— Прав си, в странно настроение е — чу да му казва.

Аня излезе на двора и откъсна няколко цветя. Сложи ги в чаша и се запъти нагоре.

— Какво правиш? — препречи ѝ пътя Марек.

— Набрах ти букет. Исках да го занеса...

— Не, недей, много е разхвърляно.

— Нищо необичайно значи.

— Добре ли си, Аня?

— Да.

— Хубаво. Аз ще ги занеса по-късно.

— Да остана ли тази нощ?

— Ами... може би друг път.

— Разбирам.

— Разбираш? — притесни се Марек.

— Да, Оливия сигурно е станала подозрителна, а с баща ѝ трябва да останете приятели, за да плати поръчките от изложението.

— Откъде знаеш къде съм ходил?

— Ти ми каза, не помниш ли?

— Не.

— О, и Роман потвърди. Защо?

— Нищо.

— Права ли съм за бащата на Оливия.

— Донякъде.

— Страхотен късмет извади, че чу за това място, нали, Марек?

— Да, да, наистина.

— И от кого по-точно научи?

— Не помня, беше толкова отдавна.

Марек се притесни. Аня се почувства странно. Досега винаги тя се чувстваше поставена натясно. Не и тази нощ.

Работи до късно, не танцува, но сервираше и разчистваше старателно масите. После си сложи сакото и се запъти към къщи. Марек хукна след нея.

— Има ли нещо, Аня? Тази вечер се държиш много странно.

— Не — не забави ход Аня.

— Знаеш как е. Дължим на бащата на Оливия много пари, с теб не можем да предприемем нищо на този етап. И, естествено, малката Катерина расте и става по-наблюдателна, та няма как да се върти из кафенето. Налага се да се мяркам по-често вкъщи. Нищо ново, нали?

— Да — отвърна Аня, без да спира.

— И знаеш, че обичам теб и само теб?

— Разбира се.

— Защо тогава се цупиш?

— Върви си, Марек, връщай се в кафенето. Джулита ще се чуди какво е станало с теб.

— Джулита? — закова се като прострелян той. — Искаш да кажеш Оливия.

— Не. Искам да кажа Джулита. Тя поне ще е в добро настроение, задето си й оставил ваза с цветя, но ще се чуди защо не се качваш горе при нея.

— Не знам за какво говориш — изчерви се Марек.

— Сбогом, Марек.

— Какво означава това? — отчаяно попита той.

— Каквото означава. Сбогом.

— Напускаш кафенето?

— Вече го направих.

— Но не може така... ами заплатата ти... и... всичко.

— Взех си надницата от касата. Оставих бележка.

— Какво смяташ да правиш?

— Не знам.

— Ще го преодолееш — глупава забегка. Нищо не означава.

— Не, няма.

— Превъзможна женитбата. Върна се в леглото ми.

— Знам. Колко странно, нали?

Наближаваха дома ѝ и Марек разбра, че тази нощ няма да постигне нищо.

— Ще поговорим утре, когато се уталожат духовете. Нали така гласи поговорката: „Утрото е по-мъдро от вечерта“? Сигурно е вярна.

— Да, може би.

— До утре, Аня.

— Сбогом, Марек.

Цяла нощ не мигна — по-добре, защото ѝ предстоеше много работа. Довърши огромната купчина скроени дрехи, сгъна безупречно изгладените облекла и закачи етикет върху всяка. После седна и написа дълго писмо на майка си. След първите изречения мисълта ѝ потече бързо.

Обична мамо,

Бях лоша дъщеря и съм решена да изкупя вината си. Толкова глупаво постъпих, мамо; сметнах за любов нещо, което не беше любов, вярвах на лъжливи думи и станах за смях.

Трябва да замина. Ще ти се реванширам, мамо, повярвай ми. Заминавам за Ирландия при Лидия. Но първо искам да ти разкажа историята от игла до конец. Край на лъжите, мамо. Ще научиш цялата глупава история...

После думите потекоха сякаш от само себе си. Всъщност Аня недоумяваше защо не е споделила по-рано. Събра си багажа, а останалите дрехи сгъна в кашон, в случай че потрябват на сестрите ѝ. Най-отгоре сложи поръбеното с кадифе зелено сако. Същото, което носеше, за да се хареса на Марек.

В малка кутийка остави на майка си розово-бялата брошка, която купи, за да му се хареса. Призори поднесе закуската на майка си. Топъл хляб, мед и кафе с мляко.

Майка ѝ се изправи благодарна в леглото.

— Нямам рожден ден, Аня, какъв е поводът?

— Трябва да хвана ранния автобус, мамо. Не бързай да ставаш, долу всичко е готово.

— Ти си най-добрата дъщеря на света.

— Поспи още, мамо.

— Ще се видим довечера, Аня.

— Сбогом, мамо.

Беше почистила и подредила стаята си, а спестеното остави в плик на кухненската маса, за да го намери майка ѝ. Огледа за последно къщата и затвори вратата.

От съседния град хвана влака за столицата, а там се качи на самолета за Дъблин. Пристигна почти без пари. Остави всичко на майка си, която сега трябваше да се справя сама. Аня щеше да започне да пести наново.

Намираше се в богата страна; навсякъде търсеха работници. Лидия се зарадва, когато Аня ѝ се обади сутринта. Продиктува ѝ адреса си. Живееше в апартамент над полски ресторант. Аня щеше да пристигне късно вечерта. Посъветва я, ако още не се е прибрала, да пийне кафе долу. Обеща да ги предупреди, че очаква гостенка.

Аня седеше в автобуса и се дивеше на широките магистрали, новите сгради, високите кранове, извисили се до небето. В центъра на града големите къщи, блокове и административни сгради светеха ярко в нощта. Хиляди младежи се разхождаха по широките улици и красивите площи, фестивал ли са организирали или карнавал?

Показваше написания на ръка адрес на минувачите и те я насочваха с жестове в правилната посока. Скоро седеше в полския ресторант над чиния със супа и разговаряше с добронамерения персонал.

Обясниха ѝ, че Лидия ще си дойде скоро. Работела в различни барове и ресторанти; не знаели къде точно е тази вечер. Лидия се върна, прегърнаха се и се разцелуваха, а собствениците на ресторанта ги почерпиха с по чаша сливовица.

— Къде ще работиш, Аня? — попита я един от сервитьорите.

— Не знам, имам чувството, че още съм в Полша — усмихна се тя.

— Може да переш и да гладиш тук.

— О, с удоволствие...

— Ще ѝ бъде приятно да ви види спретнати и елегантни — прекъсна я Лидия.

— Но защо не дойдете при нас? И двете? — предложи мъжът с широка усмивка.

— Защото ако искахме да работим за безперспективни поляци, които изпиват по една кофа бира вечер, нямаше да бием толкова път. У дома е пълно с такива — весело отвърна Лидия и побутна Аня нагоре.

Апартаментът беше малък и тесен. На всяка се полагаше миниатюрна спалня.

— Не си намери съквартирантка! — възкликна възторжено Аня.

— Не...

— Знаеше, че ще дойда?

— Щом се почувстваш готова — отвърна Лидия.

Лесно се намира работа в Дъблин, ако нямаш нищо против да миеш подове и чинии, да гледаш старци или да зареждаш рафтовете в магазините. Аня обаче почти не владееше английски.

— Избягвай местата, където се събират много поляци. Иначе никога няма да научиш езика — предупреди я Лидия.

— Да се обърна ли към агенция?

— Не; по цял ден ще се срещаш с емигранти, а и агенциите взимат голям процент от заплатата. Просто ще поразпитаме. Няма да те вземат в кръчма, докато не научиш кое е черно пиво, половинка, пинта и тем подобни. Цял речник са — обясни Лидия.

— Благодаря ти, че не ме разпитваш, Лидия.

— Все някога ще ми разкажеш.

Аня пишеше на майка си всяка седмица. Питаше я как е със здравето, как е малкият ѝ племенник, как е госпожа Жак и дали се справя с поръчката за работно облекло от сладоледената фабрика. Никога не споменаваха кафенето на моста и собствениците му.

Разказваше за Дъблин, колко охолно живеят тук хората и колко добре са облечени; как дамските чанти по магазините струват цяло състояние, а младежите ходят с коли на училище и в университета. Повтаряше, че е досущ като в холивудски филм.

Писмата от майка ѝ и картичките от сестрите я настройваха носталгично, макар да не споменаваха Марек. Често си мечтаеше да заживее в малък град и да познава всеки срещнат.

Получи кратко писмо от Зофия.

Браво, Аня! Ти си храбра млада жена! Радвам се, че се реши и се надявам да имаш късмет. Сигурна съм.

Сега ще ти издам една тайна. Преди да срещна брат ти, се бях забъркала с мъж като Марек. Той взимаше ли взимаше, без да дава нищо. Чак когато намерих добър мъж, разбрах колко лош е бил предишният. И ти ще го разбереш. Нека съдбата те закриля в чуждата страна...

Зофия.

Няколко седмици наистина ѝ беше чуждо.

Чистеше офиси рано сутрин; ставаше в четири. В един фризьорски салон переше хавлиите и метеше пода. Но я вземаха само да замества, когато някой се разболее или излезе в отпуска. Още не си беше намерила истинска работа. Щеше ѝ се да намине в някоя шивачница или пералня и да помоли да им помага, но се затрудняваше с английския. Кому е нужен работник, който може да срича само „Моля?“, „Извинете!“, „Какво казахте?“.

Учеше усърдно от учебника за начинаещи и посещаваше уроците по английски в църквата. После срещна отец Брайън и уши пердета за клуба му; от време на време му помагаше с гладенето. Не пропускаше неделната служба.

Прие, естествено, да глади дрехите на собствениците на полския ресторант.

— Само те използват, нямат с какво да ти платят — поклати глава Лидия.

Ала те я хранеха в замяна и тя скътваше спечелените банкноти в кутия под леглото. Накрая си намери прекрасна работа в клиниката. И нещата потръгнаха чудесно. Набра самочувствие, стана част от екипа. Имаше нови приятели, които ѝ помагаша да напредва с езика. Молеше ги да я поправят, когато сбърка някоя дума. Как иначе ще проговори? Клара я покани на обяд още първия ден. И много пъти след това. Сближи се с медицинските сестри Фиона и Барбара. Ходеха заедно на кино понякога. Майката на доктор Диклан ѝ предложи да работи по няколко часа в пералнята ѝ. Приятелка ѝ беше и клетата Хилари, която изгуби майка си толкова трагично. Аня ѝ помогна да отнесат торбите с дрехите на майка ѝ в социалните магазини. Хилари имаше мил, доброжелателен син, Ник, който ѝ помагаше всеотдайно. С течението на времето Хилари успя да се съвземе.

Каза на Аня, че е чудесно да общуваш с миролюбив човек като нея.

— Миролюбив! — повтори Аня няколко пъти думата.

— Не ме вземай на сериозно — от мен ще научиш налудничав английски.

— Хареса ми тази дума — миролюбив. Такава бих искала да бъда.

Скоро в писмата до майка си Аня започна да разказва повече за хората, отколкото за пицния блясък на ирландската столица. Вече не гледаше иззад витрината, вече бе „вътрешен“ човек. Написа как е помогнала на Джуди Ръсел да изкъпе смешните си малки джак ръсели, как се е запознала със страхотния полски свещеник отец Томаш, който ги поканил всички на пикник край извора на Света Ана в Росмор. Разказа за ужасния инцидент с доктор Диклан, който обаче вече се беше върнал на работа.

Спомена и симпатичния младеж Карл, син на пациент в клиниката. Давал ѝ уроци по английски и същевременно я запознавал с Ирландия. Карл бил истински учител в истинско училище. Завел я на коледната пиеса. Не е ли чудно, че навсякъде по света децата разказват по един и същи начин историята за раждането на Исус?

„Можеш дори мъничко да се гордееш с мен, мамо. Ходя с високо вдигната глава, гледам хората в очите и никога не оставам без работа. Спестявам и след около година ще се върна в Полша да ти донеса спестеното“ — пишеше Аня.

Майка ѝ отговори, че винаги се е гордяла с нея и това няма нищо общо със спестените пари. Посъветва я да ги използва за себе си. Да отиде на театър, да си купи хубава рокля или бижу — така ще я зарадва повече.

Колкото по-близка ѝ ставаше Ирландия, толкова повече избледняваше Полша. Ако не броим писмата от майка ѝ, разменените реплики в ресторанта под апартаментата и момичетата, които срещаше в църковния център, Аня вече почти не говореше и дори не мислеше на полски. Всъщност, сподели с Лидия, че сънува на английски. Затова изживя истински шок, когато една вечер се върна късно и свари Марек в ресторанта.

Чакаше я.

Беше изморена. Нощта се проточи, а в заведението, където работеше, нямаше много посетители и бакшишите бяха скромни. Мечтаеше да си отнесе сандвича и кафето с мляко в леглото.

И определено не искаше точно сега да се вижда с Марек.

— Каква изненада! — каза тя на английски.

— Прекрасно е да те срещна отново — отговори той на полски.
— О, Аня, копнеех за този миг!

— Да — отвърна тя отново на английски — Закопнял си и още как!

— Каж ми — и ти ли изпитваш същото? — предаде се Марек и мина на английски.

— Чувствам умора. И нищо друго.

— Не се ли радваш да ме видиш? — Марек не можеше да повярва, че му отвръща толкова хладно.

— О, всички ти се радват, Марек. Оливия, Джулита...

— Приключих с Джулита.

— Заменил си я, безспорно — горчиво заключи Аня.

— Знаеш, че ти беше единствената.

Аня се усмихна уморено.

— О, да, знам — съгласи се. — И къде е сега Джулита?

— Онази клюкарка Лидия сигурно ти е разказала всичко за кафенето.

— Не, с Лидия никога не говорим за това — простичко отвърна Аня.

— Как не...

— Върви си у дома при Оливия, Марек.

— О, приключих и с нея. Голям шум се вдигна. Баща ѝ подочул нещо, много се разгневи.

— Жалко. Но това не ме засяга.

— Напротив, искам да започнем отначало. На чисто, от самото начало — погледна я с копнеж Марек.

— Да не си полудял?

— Върна се при мен, когато се ожених за Оливия — скръбно припомни той.

— Да, и аз не знам защо. Нямам обяснение. Май аз бях лудата тогава.

— Остана с мен, защото ме обичаше — обясни Марек като на малко дете.

— На екскурзия ли си дошъл? — смени неочаквано темата Аня.

— Не, чух, че тук има много възможности и с двама приятели сме решили да открием клуб.

— Напуснал си кафенето на моста?

— Вече не е мое.

— А дъщеря ти Катарина?

— Едва ли ще ѝ липсвам, нали си има майка и богат дядо?

— И защо дойде тук?

— Когато отворим клуба, искам да работиш при мен, както преди.

— В Ирландия няма такива кафенета.

— В клуба ще танцуват момичета; навсякъде има такива. А ти, Аня, си толкова добра...

— Не танцувам около пилони или по масите на клиентите — отврати се Аня.

— Ще те бива, спор няма. Още изглеждаш чудесно, не си се окръглила като Оливия.

— Лека нощ, Марек.

Аня понечи да тръгне нагоре, но той я хвана за ръката.

— Нека дойда с теб.

— Върви си, Марек, върви си у дома и оправи кашата, която си забъркал.

Този път я стисна по-здраво, за да ѝ попречи да тръгне. Аня видя как сервитьорите се приближават. Да я защитят.

— Всичко е наред, отива си — успокой ги тя.

— Дължиш ми го — трябва да довършим недосънвания сън.

— Точно така — сън беше. Поне за мен. За теб не знам. Никога не си ме обичал. Никога. Знаеш ли колко ми олекна, когато го осъзнах? Толкова време си въобразявах, че ме обичаш и аз съм те разочаровала с нещо. Сега ми е по-лесно. Вече не се плаша от теб. Не се страхувам, че ще ме отблъснеш...

Усети как Лидия се приближава. Застана закрилнически до нея.

— Е, кучко, защо не ѝ каза? — изсъска Марек срещу нея.

— Не ѝ казах, понеже не исках да те съжали, да те оправдае. Страхувах се, че още те обича и ще се опита да те защити.

Марек се протегна към Аня, ала тя го отблъсна. Чу как собственикът на ресторанта попита:

— А сега какво?

Лидия мълчеше. Аня трябваше да реши.

Отне ѝ десет секунди.

— Ще си върви — каза тя.

Вдигна високо глава, както бе писала на майка си. Гледаше другите в очите. Нямаше от какво да се срамува.

Разбраха го всички, особено Марек. И отблъсна ръцете, които се канеха да го сграбчат.

— Всичко е наред, тръгвам си — ядосано възкликна той.

После се обърна към Аня и грубо заключи:

— Обичах те... донякъде. Честна дума...

— Сбогом, Марек — повтори Аня, както стори преди месеци в нощта, преди да напусне Полша. Този път обаче наистина го мислеше.

Усети, че започва на чисто, отначало. Почувства се възродена, като след изповед. Владееше английски достатъчно добре, за да се изповяда и тук, в Ирландия. Може би трябва да се обърне към добрия отец Флин. Още тази седмица.

ПЕТА ГЛАВА

Когато новият полски свещеник пристигна в Росмор, отец Брайън Флин не знаеше какво да очаква. И определено не очакваше, че ще намери нов близък приятел.

Томаш беше ведър, млад оптимист и ентусиазирано се грижеше за паството. Точно като отец Флин преди двайсет години. Тогава той вярваше, че всичко е възможно, стига да има добра воля. Вече не. Сега хората сякаш не се нуждаеха от Църквата, защо тогава да се опитва да хвърля мост между Бога и вярващите?

Ако не броим неколцината старци, на сутрешната литургия в десет не се появяваше почти никой. Навремето жените започваха деня си с нея, а после отиваха на пазар. Отец Флин помнеше и как работниците в магазините се отбиваха в църквата през петнайсетминутната си почивка. Гимназистките идваха да запалят свещ и да се помолят за добра кариера или красив приятел. Родителите на болните деца търсеха помощ, притеснените и обърканите просеха умиротворение.

Къде се изгубиха? Или търсеха утеха горе при извора на Света Ана, или се справяха със собствени сили. Отец Брайън Флин знаеше, че ако наистина е така и тези хора успяват да се преборят сами, той трябва да е доволен. Бог също. Защо да се придържа към отживели ритуали, от които никой няма нужда?

Но това бяха еретични мисли. Оставаше само да се усъмни в спасителната роля на Църквата. А отец Брайън Флин не смяташе да се спуска по тази плоскост. Наблюдаваше със завист с какъв плам отец Томаш организира църковни шествия и празници, в които се включваха малцина.

Дните се нижеха. Всяка сутрин се отбиваше при майка си, която живееше при Неди Нолан — в щастливия дом, където Неди и Клеър успяваха да се грижат не само за малкото си момиченце и майка му, но и за стария отец и за двама объркани братя, които работеха в оранжерии, преди новопостроеното шосе да промени града.

Благодарение на тях Неди и Клеър се сдобиха с градина, на която завиждаше цял Росмор. Клеър все още преподаваше в девическото училище.

Понякога, докато играеха шах надвечер, Брайън Флин споделяше с Томаш, че добрите хора като Неди и Клеър са заменили Църквата. Томаш го поправяше, че Ноланови и другите като тях не изместват Църквата, а само я допълват и следователно трябва да се радват, а не да въздишат.

Томаш научаваше по три нови думи всеки ден. Особено харесваше израза „хлопа ми дъската“.

— Какво точно означава, Брайън?

Както често се случваше напоследък, отец Флин се обърка.

— Да ти хлопа дъската... означава, че не си от най-умните.

— Че си психично болен? Това ли означава?

— Не, не, по-скоро се държиш много глупаво.

— Защото преживяваш душевен срив?

— Не, не, по-скоро постъпваш налудничаво. Не, това няма да ти помогне. Ами... означава, че си перко.

— Перко! — възторжено възкликна Томаш. — Звучи чудесно! Какво е перко?

Отец Флин си отдъхна, когато разговорът се насочи към конференцията в Дъблин — лекции и семинари за Църквата и новите ирландци, за наболелия във всяка енория проблем как да интегрират мигрантите.

Брайън и Томаш заминаха с влака за столицата. През деня епископът се приближи до Брайън и му обясни, че в Дъблин не достигат усърдните, енергични свещеници.

— О, ваша светлост, не ми вземайте Томаш. Той ми е като спасителен пояс, вдъхва живот на църквата в Росмор.

— Споменах ли отец Томаш? Не, имах предвид вас — уточни епископът.

И толкоз. Решението бе взето. След три месеца прехвърлиха отец Флин в дъблинска енория.

Никой не се интересуваше къде ще живее отецът. Отдавна отминаха дните, когато хората отдаваха значение на свещеническия

дом. От отец Флин обаче се очакваше да се настани своевременно някъде. Поразпита и Джони — едър, безцеремонен мъжага с вид на професионален борец — му каза, че отдават под наем апартамент в блока, където живее. Непретенциозен, ала практичен, на ъгъла има хубава кръчма, а нагоре по улицата — денонощен магазин. Хазяинът не живеел в сградата — още едно предимство, но пък като се замисли човек, Брайън едва ли смята да организира шумни оргии. Договориха се набързо и отец Томаш нае микробус да докара в Дъблин скромните притежания на отец Флин.

— Вземи това хубаво топло одеяло, Брайън, зимите там сигурно са студени — настоя отец Томаш.

— Не, не, то е на свещеническата къща — отказа Брайън, опитвайки се да остане честен докрай.

— Исусе, като двама старци сте, дето си делят вещите след дълъг брачен живот — възкликна Джони. Мнението му за брака бе непоклатимо. Отрицателно докрай.

— Защо е цялата тази шумотевица около обета за целомъдрие? — повтаряше и поклащаше невярващо глава. — Нали всеки разумен човек гледа да не се обвързва?

— Говориш така, защото не си срещнал подходящото момиче — възразяваше Брайън.

— Няма подходящо момиче, всички са еднакви. Гледам братлетата, най-нормални хора, как бършат повърнато от раменете си, сменят пелени, дундуркат с часове ревящи вързопи и си мисля, че светът е луднал.

— Е, ако всички споделяха мнението ти, Джони, светът досега да е изчезнал безследно. Няма да има кой да го възпроизвежда.

— Няма лошо — промърморваше Джони.

В апартамента на Джони на първия етаж гъмжеше от спортни уреди. Единствените книги бяха наръчници по фитнес. Хладилникът бе зареден със здравословни напитки, а върху перваза на прозореца винаги имаше купа с пресни плодове. Джони, непретенциозно и добродушно момче, щедро раздаваше и времето, и уменията си. Няколко пъти седмично организираше тренировки в социалния център и насърчаваше всички — включително Брайън — да тичат с него в парка.

— Трябва да стопим това свещеническо коремче, отче — шегуваше се Джони. — В града оцеляват само стройните момчета.

От Томаш Брайън научи няколко фрази на полски. Томаш обясняваше думите от родния си език по-умело, отколкото Брайън — английския. С течение на времето Брайън разбра, че в Дъблин ще играе ролята по-скоро на социален работник, отколкото на традиционен духовник.

Нямаше нищо против. Успееше ли да помогне някому да си намери квартира или да му съдейства да получи минималната надница, или издръжка за детето, често се чувстваше по-удовлетворен, отколкото ако се е молил богу за нещо абсолютно невъзможно. Ако притежаваше оптимистичната природа на отец Томаш, вероятно и двата подхода щяха да му се струват добродетелни и ценни.

Всяка седмица хващаше влака за Росмор да види майка си, която вече не го разпознаваше. Неди го успокояваше, че забележи ли нещо нередно, незабавно ще се обади на доктор Дърмот. Междуременно госпожа Флин с радост се връщаше към юношеските трепети и очакваше да ѝ позвъни младежът, когото срещнала на екскурзията до остров Ман.

— За баща ти ли става дума, Брайън? — мило го попита Неди, който държеше историите винаги да завършват щастливо.

Брайън знаеше, че кракът на баща му не е стъпвал на остров Ман, но за нищо на света не би разочаровал Неди.

— Разбира се — отвърна отецът и видя как усмивката на Неди засиява още по-ярко.

От Ноланови научи също, че майка му внезапно е развила интерес към извора на Света Ана. Често се чуваше и със сестра си Джуди, която се омъжи за Скънк Слатъри; от време на време получаваше писма от бившите енориаши. Изразяваха признателност за делата му и го осветляваха относно последните чудеса на смахнатия извор на Света Ана — изцеления на алкохолизирани съпрузи, поврати в бездушни бракове, метаморфози на буйни деца, заловили се усърдно с учението.

Тичането с Джони му помогна да опознае Дъблин по-добре от туристическа обиколка с професионален екскурзовод. Поспираше да

си поеме дъх и зърваше малко известни статуи и паметни плочи, убягвали му досега. Откри, че дори в този голям, богат, лъскав град е пълно със самотници. Изпитваше съчувствие към младите източноевропейци, които търсеха подкрепата на сродни души в чуждата страна. Свикна с пикантните им ястия; откри чара на зелето и кюфтенцата. Брайън Флин, който се задоволяваше с две филийки месо, варени картофи и моркови, се превърна в дързък дегустатор. Лесно завързваше приятелства.

Джони го запозна с Аня. Малката полякиня работеше в кардиологичната клиника, където Джони отговаряше за физическите занимания на пациентите. Аня уши пердета за апартамента на Брайън Флин и обясни, че няма да вземе пари, понеже за нея е чест да обслужи на добрия отец. Брайън ѝ припомни думите на Господ, че всеки труд трябва да бъде възнаграждаван, а Аня отвърна, че Той наистина е много щедър. Срещнал я на един паркинг с лекарката Клара, която ѝ дала добре платена и отговорна работа. Сега Аня усещала, че всичко е по силите ѝ и може да бъде каквато пожелае. Понякога Аня посещаваше вечерните събирания, организирани от отец Брайън. Канеше ирландци, които да запознаят новодошлите с родината си.

Според Аня събратята ѝ харесвали срещите по различни причини. Някои искрено се интересували от Ирландия, други се надявали да се запознаят с местни хора и да получат работа. Мнозина се чувствали изолирани и самотни и се радвали на топлата задружна атмосфера. Брайън взе под внимание този довод и винаги гледаше да има по нещо за ядене и чайникът да е пълен. Дори инсталира камина, която всички много харесаха, и закачи по стените снимки на исторически и природни забележителности в Ирландия. Тревожеше се, че от многото работа не им остава време да опознаят страната, където са се установили.

В новогодишната вечер Брайън се запозна с Ейлийн Едуардс. Чула за социалния център и решила да даде своя принос. Брайън вежливо ѝ обясни, че Центърът е по-скоро клуб за наскоро пристигнали имигранти, но Ейлийн настоя да ѝ отредят някаква роля.

— Чух да го споменавате на литургията, отче. От вашата енория съм и искам да стана част от Центъра, ако разбирате намеренията ми.

Всъщност Брайън не схващаше намеренията ѝ. Двайсет и пет годишната красива блондинка с дълга къдрава коса носеше елегантни

кожени сака и живееше в луксозна сграда наблизо. Била писател на свободна практика. Само че получавала скромна издръжка от баща си и не била достатъчно гладна, за да пише, ако Брайън разбирал какво има предвид. Отецът отново не схвана. Според него човек или е писател, или — не. Чисто и просто. Но пък откъде да е сигурен? Една благородна католичка от енорията му предлага помощ. Значи трябва да ѝ намери поле за изява.

Постепенно Ейлийн Едуардс се приобщи към социалния център на Брайън Флин. Помагаше в курсовете по разговорен английски. Наливаше чай от огромния самовар. Винаги се обличаше като за специален повод. Понякога позволяваше на момичетата от центъра да пробват кожените ѝ сака. Разказваше им как в апартамента разполага със специален килер само за обувки.

— Просто иска да види как живее простолюдието, Брайън. И си търси някой мъжкар.

— О, Джони, не бъди такъв песимист — поклати глава отца.

— Нима не е очевидно, Брайън? Виси тук и оглежда всекиго от главата до петите.

— Взела ли ти е мерника вече? — полюбопитства Брайън. — Ти си истински мъжкар, искам да кажа. Със счупен нос и прочее.

Джони не се разсърди. Размисли сериозно.

— Не, не преследва мен. Досега да съм ѝ отрязал квитанциите. Струва ми се, че ухажва теб.

— Мен? — удиви се Брайън. — Дебел, попреминал свещеник!

— Нищо не пречи да хвърлиш расото и да заживееш като нормалните хора — предположи Джони.

— Като нормалните? Ти ли го казваш? Да не си полудял, Джони?

— Може и да съм — съгласи се Джони. — Халба бира е единственият лек срещу безумие.

— Не разбирам защо ме влачиш на изтощителни походи, след като накрая ще ме налееш с бира — измърмори Брайън.

— Някой трябва да се погрижи за социалния ти живот, иначе онази мацка ще ти завърти главата — заяви Джони.

Брайън се изсмя. Джони съглеждаше драма навсякъде и хищни жени зад всеки ъгъл.

Не само той обаче критикуваше Ейлийн Едуардс. Джуди Слатъри, сестрата на Брайън Флин, също я взе на прицел.

Джуди се омъжи за росморец. За нея той бе Себастиан. Изворът на Света Ана ѝ помогна да си намери съпруг и тя не даваше да се издума и дума срещу светицата или за суеверията, които подклажда. Беше си наумила да прекръсти съпруга си, когато всички открай време наричаха Скънк^[1], на Себастиан. Освен агресивно миризливо животно тази дума означаваше и ужасен наркотик. Себастиан не навяваше подобни асоциации.

Понякога разговорите между Джуди и Брайън се разгорещяваха доста. Скънк Слатъри винаги влизаше в ролята на миротворец.

— Остави клетия човечец. Джуди, той е само един объркан духовник и не знае на кой свят се намира. Нека си беснее срещу извора. Така се прави на герой.

Скънк обаче не беше наблизно да успокои страстите, когато Джуди намина при брат си в Дъблин.

— Защо позволяваш на това нахално момиче да виси в Центъра?
— попита Джуди.

— Помага. Доброволка е — смотолеви Брайън.

— Прав си, готова е на всичко, нали? — недоволно изсумтя Джуди.

— Защо не я одобряваш? Тя е безобидна и вероятно малко самотна.

— Хмм. Не ми харесва как говори за теб... „О, аз уча Брайън да изпраща съобщения“, „О, мисля, че Брайън трябва да знае как се пращат писма по интернет“, „О, Брайън помага много на тези хора...“.

— Да имитираш някого е жестоко — ядоса се Брайън. — Не е виновна тя за тузарското си произношение.

— Нямам предвид интонацията, а значението на думите ѝ — разгорещи се Джуди.

— Но тя говори истината. Учи ме да използвам интернет. Да пращам текстови съобщения по телефона. Много полезни умения.

Изсумтяването на Джуди се чу чак в другия край на града.

След няколко дни Ейлийн Едуардс се появи в приземния апартамент на отец Флин.

— Здравей! — изненадано я поздрави Брайън.

— Ами... писмото ти звучеше много самотно.

— Писмото ми? — учуди се Брайън.

— Да, получих го преди няколко часа.

— Не съм изпращал никакво писмо, Ейлийн.

— Как така, Брайън? Погледни... — тя извади принтиран лист от дамската си чанта.

— Трябва да си взема очилата.

— Покани ме. Не ме оставяй да стоя на прага.

Отец Флин неохотно я въведе в скромния си дом. Ейлийн се огледа и възкликна ужасено:

— Брайън! Как търпиш този овехтял килим!

— Не ми прави впечатление.

— Та тук няма два еднакви стола! Прилича на студентска квартира. Диванът е целият на буци. Заслужаваш по-добро жилище, Брайън — поклати глава тя.

— Добре съм си тук, Ейлийн — каза Брайън и тя очевидно усети раздразнението в гласа му.

— Не исках да критикувам, а само да ти покажа колко те ценим. Трябва повече да се грижиш за себе си, да си позволяваш някои удобства. Обзалагам се, че нямаш дори истинска кухня... — Ейлийн влезе без покана в кухнята и тъжно я огледа, цъкайки с език. — Грапави плотове, студен под, прокъсан балатум...

Преди да успее да я възпре, тя се вмъкна в спалнята, видя разхвърляното легло, дрехите, натрупани безредно по закачалките, които му служеха за гардероб. Стените бяха покрити с плакати на футболни отбори, налепени набързо да скрият влагата и петната по тапетите.

Чудна гледка!

Брайън неспокойно прокара пръст под яката си. Дали Джони няма да излезе прав? После се порица мислено. Ейлийн Едуардс бе красиво двацет и пет годишно момиче, а той — дебел свещеник на средна възраст. Да не е полудял да си мисли, че го харесва!

Ейлийн извади бележник и започна да прави списък. Брайън съобрази, че незабавно трябва да я спре.

— Много мило от твоя страна, Ейлийн, знам, че намеренията ти са добри, но всъщност никак не ми помагаш. Вещите не ме интересуват. Килимът и апартаментът ме удовлетворяват. Така че ще те помоля да не ми се бъркаш.

— Но, Брайън, ризите ти не са изгладени. Наистина!
— Нямам нужда от гладене — жалостиво отбеляза той.
— Нищо подобно. Целите са на гънки. Трябва ти мило, добро момиче да глади дрехите веднъж седмично.
— Моля те, Ейлийн!
— Не, говоря сериозно. Никой ли не ти гладеше в Росмор?
— Анна, жената на Джозеф. Май тя се грижеше за прането.
— „Май“! Даже не знаеш! — театрално възкликна Ейлийн.
— Е, не е чак толкова важно.
— Важно е, когато се срещаш с хора, богати благодетели, които могат да съдействат на Центъра. Какво ще си помислят, ако приличаш на дрипльо? Кой ще ти предложи финансова подкрепа?
Трябваше да я отпрати незабавно.
— Не бива да оставаш повече, Ейлийн. Вече ти благодарих за загрижеността. Ще обмисля предложението ти, но не мога да се съглася ти да ми гладиш...
— Аз? — викна Ейлийн. — Това ли помисли? Как ти хрумна, божичко!
— Съжалявам — извини се Брайън с почервеняло лице и врат. — Не каза ли, че трябва да си наема мило и добро момиче?
— Нямах предвид себе си. Центърът е пълен с девойки, които чистят по къщите, ще ти помогнат с радост.
— Да, разбира се. Съжалявам — промърмори Брайън.
— И дойдох само защото писмото загатваше, че се чувстваш самотен.
— Не съм пращал никакво писмо, Ейлийн. Казах ти вече.
— Какво е това, тогава?
Брайън Флин се зачете в редовете, които изглежда наистина бяха изпратени от неговия интернет адрес. Пишеше колко дълги и самотни са вечерите и колко му липсва приятна компания.
— Как иначе да го тълкувам? — удивено ококори яркосините си очи Ейлийн.
— Съжалявам, не съм го писал аз — отвърна Брайън.
— Виж името и имейл адреса.
Наистина беше изпратено от отец Флин.
— Добре, Брайън, моментът отлетя — разбиращо и всеопрощаващо заключи Ейлийн.

— Не може да става и дума за никакви моменти — отчаяно вметна Брайън.

Ейлийн само сведе очи към листа с писмото. Сякаш проверяваше доказателствата за пред съда.

Тази нощ отец Флин не спа добре. Изреждаше наум всички възможности. Никоя не изглеждаше разумна и правдоподобна. На другата сутрин проведе литургията и се ръкува с миряните.

— Би било чудесно от време на време някой полски свещеник да изнася проповед — каза му Аня.

С Лидия бяха в църквата и както винаги на излизане Аня го заговори. На Брайън му хрумна да покани Томаш да води службата един път месечно. На Томаш ще му бъде приятно, а хората тук ще го харесат. Измореното му лице грейна радостно.

— О, и отче, Ейлийн ми каза, че имате нужда от помощ за гладенето. За мен ще е чест...

— Не, Аня, Ейлийн ме е разбрала криво.

— Но нали е вечеряла у вас снощи и вие сте споменали колко са омачкани дрехите ви и ви е неудобно, когато се наложи да се срещате с джентълмени, та тя се запитала дали...

— Не, Аня, много благодаря, но няма нужда. И с Ейлийн не сме вечеряли в моя апартамент нито снощи, нито никога. Тя се появи с някакъв шантав имейл, който уж съм й написал.

— Но тя твърди, че вече се справяте чудесно с интернет и й пишете много писма — не пропусна да го похвали Аня.

— Не съм й писал нищо, Аня. Но защо всъщност ти крещя? Станало е недоразумение. Това е.

— Знам, отче Флин.

Сивите очи на Аня излъчваха съчувствие и топлота. Никак не приличаха на студените, яркосини и с лек налудничав блясък очи на Ейлийн.

Брайън Флин се зае със задачите си със свито от страх сърце.

Томаш се развълнува много, че ще говори пред сънародниците си. Чудеше се къде да отседне в Дъблин, навсякъде му се струваше скъпо.

— Ще ми гостуваш — предложи Брайън. — Диванът е на буци, но ще ги попълним с възглавнички.

Томаш одобри възторжено идеята и уточниха деня.

Томаш му изпрати имейл. С няколко реда на полски го уведомяваше за какво смята да говори. Брайън го прочете в интернет — кафенето. Попита собственика дали е възможно да се изпрати писмо от името на другиго.

— Само ако знаеш паролата — отвърна той.

Така значи. Брайън бе сигурен, че никой не знае паролата му. Какво ли е станало тогава? Дали в момент на умопомрачение не е писал на Ейлийн? Дали не губи връзка с реалността?

Отец Томаш хареса старите павирани улици и малките ресторанчета в квартала на отец Флин. Пийна половин халба с Джони и приятеля му Тим, който отговаряше за сигурността в кардиологичната клиника. Разгледа Центъра, обмисли сутрешната проповед и свърна покрай евтиния индийски ресторант към апартамента на отец Флин.

— Чудесно е тук, Брайън, имаш си всичко необходимо! — възхити се отец Томаш.

Буца заседна в гърлото на отец Флин. Това имаше нужда да чуе, а не, че е жалък загубеняк. Двамата седнаха и щастливо забъбриха за Росмор, за стария отец, за Неди Нолан, за новата книжарница на Скънк и Джуди и за дома за възрастни „Папрат и пирен“.

Посред нощ Брайън получи съобщение: „Не, Брайън, много е късно, не е удачно да ти идвам на гости. Ще се видим утре. Не губи присъствие на духа, опитай се да поспиш и бъди послушен — не ми се обаждай повече“. Беше подписано — „С обич, Ейлийн“.

Брайън показа съобщението на Томаш.

— Само дете не съм го писал аз — тъжно отрони той и лицето му се сбърчи като на престаряла хрътка.

Говориха до късно. Томаш изреждаше предположение след предположение. Вероятно милото отношение на Брайън е събудило у Ейлийн илюзорни надежди. Но това не обясняваше имейлите и съобщенията, които тя твърдеше, че получава от него. Или се изживява като реформатор — човек, който променя околните. Ето защо преспокойно е огледала апартамента му и го е разкритикувала.

Добре, но съобщенията оставаха загадка.

— Навярно е луда — предположи накрая Томаш.

— Да, и аз смятам така — тъжно се съгласи Брайън.

Сипаха си по още една чаша чай и въздъхнаха дружно.

— Не би било зле да поговориш с роднините ѝ — предложи Томаш.

— Едва ли поддържат връзка. Спомена, че получава издръжка от баща си. Но нищо повече. Изобщо не говори за семейството си.

— Сама ли живее?

— Да, така мисля.

— Май не знаеш много за нея, Брайън?

— Прав си, Томаш, почти нищо не знам за нея.

В кардиологичната клиника Джони провеждаше упражнения с група пациенти. Кити Райли непрекъснато повтаряше, че за доброто здраве и бързото възстановяване трябва да благодарим на този или онзи светец, а станеше ли ѝ зле, обвиняваше човечеството, задето е обърнало гръб на въпросния светия. Джуди Мърфи бе толкова заякнала, че помагаше на Джони да координира отпуснатите, нетренирани крайници на пациенти като Лар например. Боби Уолш с тревожното, тъжно лице, подметна, че душа дава да си позасили ръцете и Джони му позволи да се поупражнява на тренажора за бицепси. Всички се справяха добре, когато Клара влезе в залата.

— Търсят те спешно по телефона, Джони — съобщи му тя.

Джони се изненада. Кой ли му звъни в клиниката? Не беше изключил мобилния. Реши да се обади по-късно.

— Съжалявам, Клара. Не знам кой е, но...

— Свещеник е, отец Флин, звучи много притеснен. Върви да видиш какво има, Джони. Аз ще наглеждам групата.

— О, страхотно, ще си отдъхнем малко без старшината.

— Не знаете на какво съм способна аз! Дяволски съм добра на ходещата пътечка — разочарова ги Клара. — Ще се молите Джони да се върне, повярвайте ми.

— Здравсти, Брайън, как е положението?

— Зле, Джони. След литургията на полски Ейлийн ми съобщи, че съм я поканил на среща тази вечер. Харесала си страхотна дрешка.

— Какво?

— Май има предвид рокля.

— Знам какво има предвид. Но ти не си я канил, нали?

— Разбира се, че не съм, Джони. Какво да правя?

— Мисля, че е крайно време да спреш да се правиш на друид. Така поне смятам аз.

— Говоря ти сериозно, Джони.

— И аз. Щом и в расо ловиш красиви птички, представи си какви успехи ще жънеш, ако го хвърлиш.

Последва мълчание.

— Съжалявам, Брайън, тя е смахната, несъмнено.

— Вероятно. Да.

— Просто не ѝ обръщай внимание.

— Не се постъпва така с обърканите.

— О? Ами тогава изтупай се и ти в черно и го ударете на живот!

— Съжалявам, че ти прекъснах работата — пресекна гласът на Брайън.

— Исусе, Брайън! Ще те черпя една халба по обед, за да си избиеш проблемите от главата.

— Непременно. Добре — съгласи се отецът и затвори.

Аня проследи как Джони също оставя слушалката.

— Неприятности ли има клетият отец Флин? — попита тя.

— Да, донякъде — Джони не искаше да се разбъбри и да плъзнат слухове.

— Толкова е мил и живее толкова скромно. Гладя му ризите от време на време. Виждам колко сепгъл е домът му.

— Искаш ли да гладиш и моите ризи, Аня?

— Да, но трябва да си плащаш. Да помагаш на свещеник е чест, привилегия. А ти си просто гимнастик.

— Усъвършенстваш английския, Аня — похвали я Джони.

— Е, ако живееше сред поляци, и ти щеше да научиш езика.

— О, полски не мога да науча. Ще ми се заплете езика с вашите „ж“-та.

— Съжалявам — извини се на пациентите в спортния салон Джони.

Боби не беше успял да се строполи върху нещо; някои дори бяха увеличили темпото.

— Добре ли е твоят приятел, свещеникът? Звучеше много притеснен — попита Клара.

— Притеснен е наистина, преследва го една луда. Твърди, че я кани на срещи. Горкият Брайън не би го направил за нищо на света. Сигурно е единственият в Църквата, който спазва каноните.

— Малцина са като него, безспорно — съгласи се Клара.

— Чуди се какво да прави.

— Има само един начин — Клара виждаше просто и ясно разрешението. — Да се обърне към полицията.

— Да не си полудял? Да се оплача в полицията? — възкликна Брайън, след като си поръчаха по халба и сандвичи.

— Ще я принудят да престане с шегичките. Какви ги върши тя сега?

— Показва на всички съобщенията и имейлите и твърди, че аз ѝ ги пращам.

— Но нали не са от твоя телефон? — удиви се Джони.

— Напротив — от моя са. Показа ми ги. Отгоре видях моя номер. Не знам как е възможно. Може ли да ги е препратила някак?

— Не мисля. Възможно ли е да ти е взимала телефона?

— Едва ли. Почти винаги го нося у мен.

— А имейлите?

— Изпратени са от интернет — кафенето, откъдето наистина пращам писма.

— Възможно ли е да ти знае паролата?

— Не. Когато ме учеше, ми повтори сто пъти, че трябва да я пазя в тайна. Каза, че няма да гледа, когато я вписвам.

— Може би все пак е гледала. Тя е смахната, Брайън. Трябва да съобщим в полицията.

— Не мога така. Първо ще я предупредя. Иначе не е честно.

— Тя не играе честно с теб.

— Не, но има смекчаващи обстоятелства — както винаги Брайън намираще оправдания за простъпките.

— Защото не е с всички си?

— Нещо такова. Ще я предупредя. Надявам се да престане.

— А надяваш ли се над Дъблин да прелети ято розови прасенца?
— попита винаги скептичният Джони.

Лесно откри Ейлийн Едуардс. Пиеше кафе в социалния център и оживено разказваше на момичетата как си купила новата дамска чанта. В цяла Ирландия имало само тридесет и шест от този модел. Редила се на дълга опашка на Графтън стрийт. Момичетата слушаха зяпнали. Ейлийн идваше от друг свят. Свят, в който те копнееха да заживеят.

— Може ли да поговорим? Станало е недоразумение — помоли Брайън и седна на масата точно срещу останалите. Не искаше Ейлийн да разтръби, че са се срещали тайно или нещо подобно.

— О, добре, щом е *лично* — измърка Ейлийн.

— Не е лично. Просто си сбъркала. Не съм те канил на вечеря.

— Но нали ми прати съобщение? — Ейлийн размаха тържествуващо телефона пред лицето му.

— Да, точно за това говоря. Някой си играе игрички, защото не съм писал текста, който ми показва сутринта.

— Изпратен е от твоя телефон, Брайън — завъртя очи Ейлийн.

— Точно това ще трябва да проверим. С помощта на полицията.

— Полицията? — очите ѝ се разшириха.

— Да, ще проследят обажданията и имейлите. Трябва да разберем какво става.

— И ти си решил да уведомиш полицията за... връзката ни?

— *Нямаме* връзка, Ейлийн.

— Така ли? Може би ще се изненадат колко добре познавам спалнята ти, плакатите на „Реал Мадрид“ и „Съндърланд“ по стените, банята с големия старомоден бойлер и овехтеля диван в дневната. Откъде бих могла да знам, ако не си ме канил при теб?

— Ейлийн! — по широкото му, честно лице се изписа потрес от лукавството ѝ.

— Излишно е да се преструваш, Брайън. Повтаряше ми колко съм ти скъпа, как ще напуснеш Църквата, за да се ожениш за мен...

Запозна ме с приятеля си Джеймс О'Конър, бивш свещеник...

— Принуден бях, понеже ти дойде и се въртя толкова дълго около нас в „Кориганс“. Слушай, Ейлийн, откажи се, няма смисъл да продължаваш. Ти си красива млада жена. Можеш да имаш прекрасен живот, *трябва* да имаш личен живот.

— Все ми повтаряш колко съм прекрасна — замечтано отрони Ейлийн. — Но това не ми стига. Искам да знам кога ще можем открито да обявим връзката си.

— Връзката си? Ние *нямаме* връзка, Ейлийн. Ела на себе си, за бога!

— Ти ми се врече във вярност, не се опитвай да се отмяташ.

— Знаеш, че говориш глупости — започна отец Флин.

— Добре, кажи на полицията. Пет пари не давам — невинно и спокойно изрече Ейлийн.

— Ще им кажа, Ейлийн, заради теб и заради себе си. Нуждаеш се от помощ.

— Не и от полицията. И без това няма да ти повярват. Поредният параноичен свещеник. Ето, това ще си помислят.

— Ами ако ми повярват и те предупредят официално?

— Тогава ще се обърна към пресата. Отнесе се безсрамно с мен. Подклаждаше надеждите ми, сваляше ми звезди и когато получи своето, се отмяташ.

— Ейлийн, моля те, не си добре...

— Не съм добре, разбира се, защото ми отнемаш бъдещето, мечтите.

— А родителите ти, Ейлийн? Какво ще си помислят те? Не могат ли да ти помогнат? Ще ми се да ги видя и да им обясня.

— Нищо няма да промениш. Ще те сметнат за свещеник, злоупотребил с призванието си. Та кога ще се срещнем тази вечер и къде смяташ да ме водиш?

— Няма да се срещаме. Никъде няма да те водя.

— Добре, твоя воля. Ала намерят ли тялото ми в Лифи, ще открият цялата истина в апартамента ми. Подробности. Снимки. Всичко.

— Ейлийн — въздъхна Брайън, — полицията *не предоставя* налудничави материали на таблоидите.

— Добре, тогава сама ще се обърна към журналистите — изчурулика Ейлийн.

— Между нас няма нищо — подхвана Брайън.

— Точно така. Всичко свърши. Останаха само разочарование и болка.

— Никога *не е* имало нищо. Каквото и да е.

— Разбирам. Сложил си точка и очакваш да последвам примера ти.

— Няма на какво да слагам точка — меко обясни отец Флин. — Моля те, осъзнай се, проясни мислите си.

— Всичко ми е ясно, благодаря. Кристално. Намерил си друга. Но аз съм длъжна — заради нея и заради останалите — да оглася публично случилото се.

Тя грабна новата си дамска чанта и изхвърча от Центъра.

Брайън се върна в апартамента си. Усещаше смъртна умора. Прииска му се да легне и да се отпусне. Навярно ще му хрумне нещо. Облакът се на масата и потъна в дълбок размисъл. Не е ли тъжно, че след толкова години няма към кого да се обърне? Собствената му майка не го познава. Сестра му само ще отсече: „Предупредих те!“.

Не може да се допита до епископа, понеже той несъмнено ще сметне, че Брайън също носи вина.

Сети се за Джеймс О'Конър, с когото го ръкоположиха преди много години. Джеймс винаги бе категоричен и самоуверен. Искаше да стане свещеник, мисионер дори, после срещна любовта и реши, че иска да се ожени. И щом направи избора си, не се обърна повече назад. Успя да убеди дори родителите си, че постъпва правилно. Ето от кого ще потърси съвет.

И от Джони — стабилното непоклатимо въплъщение на здравия разум. Джони не си губеше времето с глупости. Веднъж сподели с Брайън, че никога не е мечтал, дори не знаел какво имат предвид онези, които все повтарят, че мечтаят за това или онова. Джони сигурно ще измисли как да постъпят. Може би ще намерят изход. Тъкмо посегна да му се обади, и телефонът иззвъня. Беше Неди Нолан.

— Много странно нещо, Брайън. Знаеш как майка ти трудно разпознава хората.

— Да. Особено Джуди и мен.

— Е, тя е убедена, че си напуснал Църквата и си се оженил. Съобщили й по телефона, че сватбата е в Дъблин следващия месец. Иска да присъства.

— Боже мили!

— Само те уведомявам, Брайън, понеже тя събщи и на отец Томаш и той подскочи до тавана. Опитах се да обясня на отчето, че клетата госпожа Флин не отличава фактите от измисления свят, но май ударих на камък. Отец Томаш цяла сутрин ме разпитва кой ли се е обадил на майка ти. Повтаряше „лоша, лоша жена“ и накрая ме увери, че няма предвид майка ти, та не знаех вече какво да правя и...

Брайън Флин разбираше колко си е блъскал главата как да постъпи.

— Питам Клеър и тя ми каза да ти се обадя. Ако *наистина* смяташ да се жениш, не би имал нищо против да узнаем, ако ли не — ще знаеш какво да предприемеш.

— Отговорът е *не* и не, Неди. Няма да се женя и не знам какво да правя.

— Томаш?

— Ти ли си, Брайън? Чул си значи?

— Наистина ли е говорила с майка ми?

— Да, сигурно. Домашната помощничка вдигнала телефона и го занесла на госпожа Флин. Това не може да продължава повече.

— Знаем, Томаш.

— Реши ли се вече да се обърнеш към полицията?

— Да — отвърна Брайън, ала не се чувстваше готов да отиде сам. Нуждаеше се от съюзник. А би трябвало да е силен и уверен — нали е Божи човек? Цялата му смелост обаче се изпари точно когато му трябваше най-много. А навремето си мислеше, че животът в Росмор е тежък и сложен.

Хвана влака, за да посети майка си. Стиснал ръката й, обясни, че свещениците остават свещеници до гроб. Дамата, която й се е обадила по телефона, е объркана. С жена е разговаряла, нали?

— Да, някоя си Ейлийн. Каза, че ще се омъжва за теб, документите ти от Рим вече пристигнали, ала го пазиш в тайна от мен,

за да не ме притесняваш.

— А ти какво отвърна, мамо?

— Че се радвам, задето си напуснал Църквата. Но поясних, че вече си сгоден за мен, подарил си ми пръстен. Посъветвах я да си избие от главата идеята да ти става съпруга.

Брайън Флин тъжно осъзна, че в рамките на няколко минути майка му е забравила кой е и го смята за баща му. Нямаше да научи повече за разговора ѝ с Ейлийн. Майка му кипеше от гняв. Ейлийн се бе превърнала в съперница. Заплаха, която се опитва да лиши семейството от отдавна починалия му баща.

Отец Флин изнурено се върна в Дъблин и се прибра в апартамента. Лампата в спалнята светеше. Отвори вратата. На леглото имаше букет червени рози. И бележка. В сгънатия лист намери фотография на Ейлийн, снимана между неговите възглавници и пред плакатите по стените на неговата спалня. Лаконичното писмо гласеше:

Благодарна съм ти, че ме допусна в живота, сърцето и леглото си. С надежда и радост очаквах общото ни бъдеще. Може би все още имаме шанс.

Завинаги твоя — Ейлийн.

Нямаше за кога да чака съюзници. Брайън Флин излезе от апартамента и решително се отправи към полицейското управление. Налагаше се да го направи, колкото и да е трудно. Опасенията, че няма да е лесно, скоро се оправдаха. Дежурният сержант беше дребен мъж с лисиче лице, патил и препатил. Днес не било рядкост свещениците да кривват от правия път, обясни той. Често се отвръщали от обета за целомъдрие и започвали нов живот.

Брайън изслуша нетърпеливо тирадата му.

— Но няма ли да предприемете нещо, сержант, ако обвиненията ѝ се окажат лъжливи? Тази жена разгласи пред приятелите ми, пред всички в социалния център и пред майка ми в Росмор, която страда от

деменция, че с нея сме любовници и планираме сватба. Няма една вярна дума!

Сержантът разгледа снимката на Ейлийн Едуардс в леглото на свещеника, писмата до нея, които отецът твърдеше, че не е изпращал, списъка с имена и адреси: отец Томаш, Джеймс О'Конър и Джони Пиърс.

Погледът му говореше по-красноречиво от всякакви думи — дори Брайън Флин да подаде жалба, полицията няма да предприеме нищо. Сержантът го подозираше, че е поредният свещеник, поддал се на мимолетно увлечение. На Брайън Флин неочаквано му се доплака. Отдавна не беше плакал. Но сега се чувстваше като плувец, устремен към брега. А брегът се намираще твърде далеч. Надали ще му стигнат сили. Може би наистина е насърчил някак си тази жена. Една сълза капна върху бюрото на сержанта.

Човекът не беше съвсем безчувствен.

— Най-добре се приберете у дома. Обмислете го и ако не се успокоите, намерете адвокат и се свържете с младата дама...

Брайън прибра всичките си вещи обратно в платнената пазарска чанта. Логото върху нея гласеше: „Пазете земята“. Брайън си помисли, че всичките му усилия удрят на камък.

* * *

— Аня, ще дойдеш ли да пийнем бира в „Кориганс“ тази вечер?
— попита я Джони, когато тя се отби в спортния салон с формулярите, които пациентите попълваха след всяка тренировка.

— Не и ако се налага да говоря с отец Флин — отвърна тя.

— Но защо, Аня? Той е толкова добър, малцина друиди са като него.

— Друиди? — обърка се Аня.

— Забрави. Друид е обидна дума за свещеник.

— Аха. Друид значи.

— Остави това, важното е, че е добър човек.

— Не е, Джони. Мислех го за добър, но не е.

— Защо? Някой да е казал лоша дума срещу него?

— Не, но видях приятелката му в неговото легло — гола като птичка.

— Гола-голеничка — поправи я Джони.

— Какво?

— Казва се гола-голеничка. Тя говори ли с теб?

— Разбира се.

— Става дума за Ейлийн Едуардс, по прякор Златокоска?

— Знаеш, че е тя. Всички защитават отеча. Постъпват лошо като него.

— Но тя лъже, Аня.

— Видях с очите си. Истина е. Тя лежеше в леглото му, Джони!

— Как е влязла?

— Дал ѝ е ключ.

— Брайън се кълне, че има само един резервен и той е у теб.

— Да не би да твърди, че аз съм я пуснала?

— Не, но какво пречи да е взела твоя ключ?

— Невъзможно. Стои в дамската ми чанта.

— И няма как да го намери? Аня, тази жена е луда.

— Не, не е оставала сама... — Аня млъкна. — Освен ако...

— Ако какво? — поощри я Джони.

— Не, невъзможно. Дойде един ден, докато гладех. Отец Брайън го нямаше. Помоли ме да ѝ направя чаша чай...

— И ти остави чантата при нея...

— Само за минути.

— Но ти беше в другата стая?

— Не очаквах да ми отвори чантата...

— Никой не е подозирал докъде ще стигне... вероятно го е върнала в чантата ти на другия ден, след като е извадила дубликат.

— Чувстваше се като у дома си в апартамента на отец Брайън.

— Фантазии, Аня. Тя наистина е луда.

— Знам, че е опасна.

— Вярно е — съгласи се Джони. — Моля те, ела довечера. Брайън има нужда от приятелите си.

— Имам урок по английски.

— Е, говориш го по-добре от всички ни. Ела в „Кориганс“, моля те.

Аня обеща да позвъни и да отложи урока. Карл щеше да разбере.

— И без това днес научих една нова дума — весело заключи тя.
— Коя?
— Дроо-ид, дума за свещеник — гордо произнесе Аня.
Джони се хвана за главата.

Тази вечер в „Кориганс“ всички изслушаха със зяпнала уста историята на Брайън. Накрая им показа снимката, разрида се и широките му рамене се разтресоха неудържимо. Джони изтича да му поръча бренди. В такива случаи бирата беше безсилна. Аня се разплака солидарно — заради несправедливия живот и от срам, че се е усъмнила в отца. Джеймс О’Конър отбеляза, че учителският опит го е научил на ползата от предварителен списък, преди да пристъпиш към действие.

Изушиха сълзите, отпиха от чашите и се заеха да обмислят какво ще правят. Дали да наемат частен детектив да проследи Ейлийн и евентуално да открият семейството ѝ? Така ще разберат повече за нея.

Но къде да открият детектив? В специализираните интернет сайтове? Дали отговорникът за сигурността на клиниката, където работят Аня и Джони, познава някой от бранша? Джеймс записа: „Да попитаме Тим“. Но пък услугата сигурно струва прескъпо, а не разполагаха с излишни средства. Те самите нямаше как да я проследят, защото щеше да ги познае.

— Моята съквартирантка ще ни помогне — предложи Аня.

Лидия работела в бар, била много уверена, обясни с благородна завист Аня. Справяла се с всичко, което животът ѝ поднася. Джеймс записа: „Да обсъдим положението с Лидия“. Отбеляза и други предложения: „Да разговаряме с епископа“, „Да се обърнем към повисшестоящ полицейски служител“, „Да напишем петиция“, „Да намерим журналист, който да представи гледната точка на отец Флин“, „Да разгласим, че е луда и да я изолираме“. Нито една идея не изглеждаше добра. Лидия оставаше най-голямата им надежда.

Лидия зяпна; Аня се появи в бара, следвана по петите от трима мъже. Още по-удивена остана, когато разбра за какво я молят.

— Шегуваш ли се, Аня? — говореше на английски от уважение към останалите, но Аня ѝ отвърна на полски, за да ѝ подсказе колко

сериозно е положението.

— Ти си единствената ни надежда да спасим добрия човек, трябва да ни помогнеш.

— Но ако се лъжете... — подхвана Лидия.

— Повярвайте ми, госпожице Лидия — намеси се Брайън. — Наистина искаме много, но без вас сме загубени.

— Но правителството, Църквата, закона? Не биха ви наказали, ако сте невинен?

— Ако е толкова просто, госпожице Лидия, нямаше да ви губим времето, повярвайте ми — обезсърчено обясни Брайън.

— Какво трябва да направя?

Малобройният комитет я помоли първо да проследи Ейлийн до блока, където живее. Ейлийн непрекъснато повтаряше колко чудесен, колко сладък и услужлив е собственикът на сградата. Обясняваше, че се сприятелила с повечето съседни и често я канели на гости.

Описваше прекрасния изглед към Дъблинските планини; поддържали жилищата в изрядно състояние. Момичетата идвали в четири да почистят площадките и стълбите. Работели много тихо. Ейлийн го разказваше на отрудените девойки, много от които наистина ставаха призори да чистят. Ейлийн не смяташе за нередно да подчертава привилегированото си положение пред доста по-бедните си събеседнички. Според нея момичетата обичали историите за приказния ѝ живот на избраница на съдбата.

Лидия се почуди защо ли Ейлийн търси компанията на неудачници от чужда страна. После сложи дънки и сако и като истински детектив си нахлупи черна шапка.

Първата вечер Лидия я последва към дома ѝ. Видя как вместо към главния вход Ейлийн се отправи към портиерната. Беше красива и елегантно облечена. Лидия се увличаше от мода и веднага разбра, че дрехите ѝ струват цяло състояние. Как ли живее? И какво общо има с грозноватото момче, което вдига бариерата пред колите? Лидия изненадано забеляза, че Ейлийн изпразни съдържанието на дамската си чанта в найлонова торбичка. Портиерът прибра скъпата вещ под бюрото си. Ейлийн изтича навън и се качи в автобуса от същата страна на шосето.

Накъде ли отива?

Лидия пресече тичешком улицата и едва не си счупи краката в отчаян опит да не изпусне рейса.

— Да? — изнурено проточи шофьорът.

Лидия не знаеше къде ще слиза. Нямаше представа закъде се е запътила Ейлийн.

— Последната спирка, моля — каза тя.

— Случайно да сте от Литва? — Попита я шофьорът.

— Защо?

— В един клуб се запознах с прекрасна литовка. Влюбих се. Чудех се дали не я познавате.

— Дъблин е голям град.

— Аз ли не го знам? Като малък тук се разхождах по зелени поля.

Лидия седна и се загледа в редиците къщи, изникнали на мястото на зелените поля от детството на шофьора. Наблюдаваше отражението на Ейлийн, готова да скочи при най-малкия знак, че жената се кани да слиза. Най-сетне Ейлийн стана. Огледа се, сякаш се притеснява да не я забележат.

Лидия слезе и нарочно пое в обратната посока. Свали черната шапка, уви косите си в червен шал и с надеждата, че се е променила до неузнаваемост, отново се спусна по петите на Ейлийн Едуардс. Повървя пет минути и видя, че Ейлийн спира пред порутена къща на западналата Маунтинвю Роуд. Преди да влезе, тя отново се озърна на всички страни.

Лидия снима къщата с телефона на Джони, взет специално за случая, после хвана автобуса обратно към блока и засне портиера. Накрая изтощена се прибра в апартамента над полския ресторант, където живееше с Аня. Аня четеше в леглото английската книга, която Карл ѝ беше дал.

— Навремето ирландците са били много религиозни — каза тя.

— Е, днес не са — отвърна Лидия, изу обувки и разтърка стъпала.

— Разбра ли нещо?

— Да. Ейлийн е изпечена лъжкия. Няма нищо вярно в историите ѝ.

Лидия показва снимките.

— Да се обадим на отец Флин — развълнувано предложи Аня.

— Късно е. Много се забавих.

— Едва ли е заспал, горкичкият. Ще се зарадва на събраните доказателства.

— Какви доказателства, Аня? Че е ходила в къща в бедняшки квартал? Това не е престъпление.

— Доказателство е, че лъже — щастливо отбеляза Аня и набра номера на отец Флин.

Брайън сякаш не се въодушеви много.

— Не сте ли доволен, отче? Вече знаем, че е лъжкия!

— Но аз винаги съм го знаел — тъжно каза Брайън.

Приятелите от комитета „Брайън Флин“ мобилизираха свои познати да следят Ейлийн Едуардс, за да научат повече. Джони помоли за помощ охранителя Тим. Тим обеща да поразпита за портиера и да набави информация за него. Съгласи се да проследи Ейлийн, докато пазарува. Тим беше тих човек, самотник, но пък свикнал на дълги дежурства и усърден труд; обясни, че с радост ще помогне на свещеника.

Разговаря със свои колеги от охраната в магазините. Не се наложи да им показва снимката. Всички познаваха Златокоска. Не я допускаха в бутиците и моловете в центъра. Златокоска бе всеизвестна крадла, на няколко пъти избягвала правосъдие с аргумента, че изнесла дрехите навън, за да ги огледа на дневна светлина. Толкова добре играела ролята си, че успявала да подведе магистратите, областните съдии и дори най-строгите прокурори.

Задължението на охраната било да следят да не влиза в магазините. Златокоска им се усмихвала всеопрощаващо, сякаш са полудели. Обясниха на Тим, че измамницата е отрасла в лоша семейна среда с агресивен баща. Тим предпочете да не споделя тази информация.

Брайън Флин беше благодушен и милозлив човек. Нищо чудно да ги възпре, ако разбере, че баща ѝ е насилник. Според Тим Златокоска заслужаваше белезници. Неоспоримо.

Доиде редът на Джеймс О'Конър. Щеше уж случайно да налети на Ейлийн, да ѝ припомни, че са се запознали в „Кориганс“ и да я покани да пийнат по чаша. Целта бе да я поразпита и на другата вечер

да докладва пред комитета. С колкото повече информация разполагаха, когато подават молбата за задържане, толкова по-добре. Джеймс изигра ролята си прекрасно и Ейлийн си го спомни веднага.

— Онази вечер бяхте в кръчмата със скъпия ми Брайън — сети се тя.

— Да, клетият Брайън изживява труден период.

— Нима? — съчувствено отрони Ейлийн.

— Наистина ли имахте връзка? — попита Джеймс.

— Знаеш, че имахме и още имаме, Джеймс. Той просто страни от фактите.

— Брайън отрича категорично.

— Представяш ли си как се чувствам? Толкова трудно повярвах, че нашата клетва да се обичаме, е по-важна от религиозния му обет.

— Така ли ти каза? — възкликна Джеймс невярващо.

— О, да, знаеш какъв безнадежден романтик е. И сега изневиделица реши да ме отблъсне. Много ми е тежко.

Джеймс се вгледа в овалното ѝ лице и невинните сини очи. Какъв ужас, ако това момиче набележи него и каже на децата му, че двамата се обичат дълбоко! Кой би се усъмнил? Потрепери при тази мисъл.

— Питам се, Ейлийн, няма ли начин да надмогнеш чувствата? Да го забравиш, просто да продължиш.

— Бих опитала, Джеймс. Всекиго бих посъветвала да постъпи така. Ала не е толкова просто. Бременна съм. Трябва да мисля и за детето, не само за себе си и за Брайън.

Джеймс поговори с Брайън насаме.

— Смятах, че не искаш всички да го чуят. Нали?

— Джеймс, допускаш, че може би е истина и затова трябва да ми го кажеш на четири очи.

— Не, нищо подобно — възмути се Джеймс.

— Кому е необходима тайнственост тогава? Защо да не разберат и другите колко абсурдно се държи тази жена? Всички ми помагат, защо да не видят до каква степен е изгубила връзка с реалността?

— Прав си, Брайън, съжалявам. Не разсъдих.

— Разсъдил си, но погрешно. Ако наистина е бременна, аз нямам нищо общо. Нищичко.

— Виж, може и да е в наша полза. — Джеймс изгаряше от нетърпение да се реваншира. — Знаеш, кръвни тестове, ДНК анализи и прочее.

— Благодаря, Джеймс. Признателен съм ти.

Лицето на Брайън обаче остана мрачно. Разтревожи се, че Джеймс се е усъмнил в него. Дори за миг.

Днес Хилари имаше почивен ден, но бе обучила Аня и тя я заместваше като обигран офисмениджър. Уверено попълваше формуляри, отмяташе и потвърждаваше прегледи. Провери дали в чакалнята има достатъчно удобни столове.

Роузмари Уолш седеше до съпруга си Боби и както винаги въздишаше тежко. Боби пък се усмихваше едновременно ведро и вежливо. Странно колко много прилича Карл на баща си и колко малко на горделивата си майка. Аня въздъхна. Не беше време да мисли за Карл. Може би изобщо не бива да мисли за него. Толкова лошо преценява мъжете; как глупаво хлътна по Марек! Не бива да повтаря грешката.

На вратата на клиниката се позвъни. Навярно нов пациент — всички други влизаха направо. Аня отиде да отвори.

Видя възрастна жена на около седемдесет, сгусена в тънко манто. Имаше права, разчорлена коса и огромни, уплашени очи. Представи се — Катлийн Едуардс, Маунтинвю Роуд 34.

Аня старателно вписа данните на личния лекар и кардиолога на госпожа Едуардс и приложи копието от болничните изследвания.

— Трябва да попълня човек за връзка, госпожо Едуардс. Формалност, знаете ги в болницата! В случай че ви призлее и трябва да се обадим на роднина. Името на съпруга ви ли да отбележа?

— Не, миличка, той е напълно непотребен — тъжно обясни госпожа Едуардс. — Или е пиян, или се гневи някому. Запишете дъщеря ми.

— Да...?

— Ейлийн Едуардс. Ще оставя номера на мобилния й телефон. Иначе няма да я намерите.

Аня попълни внимателно цифрите.

— Къде работи дъщеря ви?

Надяваше се жената да не чува гръмките удари на сърцето ѝ. Госпожа Едуардс изглеждаше двайсетина години по-възрастна от годините, вписани във формуляра.

— В голяма рекламна компания в стара сграда в георгиански стил. Предоставят ѝ елегантно облекло. Трябва да изглежда добре на публични срещи...

Аня виждаше, че тази жена не е получила нито една дреха, нито един грош от продажбата на откраднатото. Буца заседна в гърлото ѝ. Може би за това са майките. Да вярват на приказните истории на дъщерите си. Като нейната в Полша, която разказва на всички колко добре живее Аня в Ирландия, как обикаля големите магазини и пробва прескъпи палта!

Потънала в мисли, Аня първо не осъзна, че Роузмари Уолш ѝ говори. Предлагаше ѝ да чисти някъде.

— Понеже Боби не го бива буквално за нищо в домакинството, искам да ангажирам някого всяка вечер по час-два. За пране, гладене, чистене, елементарни неща. Среброто няма да ти поверя. Едва ли знаеш как се поддържа, ще го развалиш.

— Кога, госпожо Уолш?

— Възможно най-скоро. Още тази вечер, ако искаш.

Аня се почуди дали да приеме. Така ще вижда Карл по-често, ще бъде в дома му, може би дори ще учи английски там. Но пък... На госпожа Роузмари едва ли ще ѝ се понрави нейният син и наследник да ухажва обслужващия персонал, и още по-лошо — *полския* обслужващ персонал. Трябва да откаже. Защо ли изобщо спомена пред тази жена, че ѝ трябва пари?

— За съжаление, госпожо Уолш, вече работя на много места. Няма да се справя. Мога да ви предложа приятелката си Данута. Или Агниешка? Съгласна ли сте? Да им кажа ли да се отбият при вас?

— Стига да имат време, естествено. Ако не са окупирали всички работни места в Дъблин.

— Трудим се усърдно, госпожо Уолш. Щастливи сме да живеем тук. Радваме се, че Ирландия ни приема с отворени обятия — отвърна

Аня, опитвайки се да скрие сълзите на гняв и унижение.

Стъписа се, когато госпожа Едуардс протегна ръка и стисна дланта ѝ.

— Добро момиче — каза тя. — Добро силно момиче. Откъде събираш кураж?

— Не знам — искрено отвърна Аня.

— Никога не позволявай на мъж да те нагрубява така.

И Аня за пръв път в живота си призна:

— Веднъж го направих, госпожо Едуардс. Вече няма.

Тази вечер комитетът се събра в „Кориганс“. Всички се изумиха от новината за майката на Ейлийн.

— Голяма рекламна агенция, която ѝ осигурява дрехи! Ха! — възкликна Джони.

Тим докладва, че портиерът се оказал познат на полицията мошеник, който препродава крадени маркови стоки. Джеймс смяташе, че Ейлийн държи повечето вещи в къщата на Маунтинвю Роуд. Де да можеха да влязат там! Аня обясни, че колкото и да е неуместно, изпитва неудобство да използват клетата жена — пациентка на клиниката все пак — като капан за залавянето на Ейлийн.

— Ще разбием тъжното ѝ старо сърце — заключи Аня.

Всички мълчаха. Само Брайън Флин сякаш я разбра и прояви съчувствие.

* * *

През следващата седмица всичко вървеше постарому. Отец Томаш пристигна от Росмор. Разказаха му новините. Отвърна, че му звучат като роман с неизвестен край. Ейлийн се появяваше както обикновено в социалния център, но за кратко. Не обелваше и дума за отец Флин, само тайнствено отбелязваше, че всички ще разберат, когато настъпи моментът. Много скоро.

При второто си посещение в клиниката Катлийн Едуардс се спъна на излизане в разклатена плочка. За късмет не се нарани сериозно. В спешното отделение ѝ дадоха успокоително и почистиха

драскотината на челото ѝ. Попитаха в клиниката с кого да се свържат. Джони разбра и предложи:

— Защо да не я придружа до дома ѝ? Имам работа в района на Маунтинвю Роуд.

— Откъде знаеш къде живее? — размаха Клара формуляра на Катлийн Едуардс.

— Май Аня го спомена. Тя ще излиза в обедна почивка, защо да не заведем двамата госпожата?

По принцип Клара не би приела да улесняват Франк Енис и болничните аристократи, както ги наричаше, но предложението ѝ се стори разумно.

— И ще се свържете с дъщерята, нали? — увери се тя.

— Абсолютно, ще позвъним в рекламната агенция — обеща Джони.

Къщата на Маунтинвю Роуд приличаше на запусната съборетина. Два прозореца бяха счупени и заковани с дъски.

Аня тръгна да направи чай, а Джони се поогледа.

— Трябва да отдъхнете след изживяната уплаха.

— Да, ще полегна на дивана — съгласи се Катлийн Едуардс.

— Не, по-добре в леглото.

— Той може да се върне. Няма да остане доволен, ако ме намери в леглото.

— Има ли друга спалня? — попита Джони.

— На Ейлийн, но ние никога не влизаме там. Заключена е.

Погледна към вратата в отсрещния край на коридора. Джони я удари с рамо. Дървената рамка се разби.

— Вече не е заключена.

Надзърнаха вътре. На две закачалки висяха палта, рокли и сака. Някои в найлонови опаковки. В нишата до прозореца стояха строени чанти и обувки, а по рафтовете на едната стена бяха сгънати пуловери, джинси и блузи. Катлийн Едуардс се хвана за гърлото.

— Счупихте ѝ вратата — ахна тя.

— Случаят е спешен — отвърна Джони. — Няма да се разсърди. Да ѝ се обадим да ѝ разкажем.

Ейлийн вдигна веднага.

— Майка ти преживя инцидент. Добре е. Доведохме я вкъщи, но някой трябва да я наглежда.

— Щом е добре и сте с нея, значи няма нужда от други.

— Върни се веднага, кучко! На секундата! — отчетливо заповяда Джони.

— С кого разговарям? Какво става?

— В спалнята ти съм, Ейлийн. Идвай веднага.

— Не може да бъде! — ахна тя.

— Искаш ли да ти изредя стоката? Отляво надясно?

— Полицай ли си? — разтрепери се гласът ѝ.

— На път съм, не — на крачка — да позвъня в полицията. Да речем — десет минути.

— Не мога да се прибера толкова бързо. Автобусите...

— Вземи такси.

— Не мога да си го позволя.

— Напротив. Използвай част от парите, които взе от портиера на блока — онзи, дето му продаде чантата.

— Кой си ти? — Ейлийн едва шепнеше.

— Ела и ще видиш.

Аня и Джони успокоиха госпожа Едуардс. Увериха я, че сърцето ѝ е добре, кръвното — почти нормално и е само уплашена. Изведоха я от стаята склад на Ейлийн. Сега седеше на масата в кухнята и им обясняваше колко се страхува съпругът ѝ да не се прибере пиян. Бил човек с две лица. Коренно различен, когато е прекалил с чашката и когато е трезвен. Проблемът бил, че никога не се знаело какво да очаква.

— Не се тревожете, аз съм тук.

— Много ще се ядоса заради вратата — предупреди го Катлийн Едуардс.

— Великолепно се справям с разгневени хора — увери я Джони.

— Няма да... нали няма... — вторачи се разтревожено в него Аня.

— Няма — обеща Джони. — А сега е време да се връщаш в клиниката.

— О, трябва да остана да се погрижа за госпожа Едуардс.

— Не си медицинска сестра, Аня. Върви при Клара.
— Но как ще разбере?
— Ще се видим довечера в „Кориганс“.
— Ако клетата ми майка знаеше, че всеки ден вися в кръчма! — измърмори недоволно Аня. Той обаче беше прав. Време бе да се връща на работа.

Таксито докара Ейлийн пред Маунтинвю Роуд. Джони забеляза, че днес е облечена в елегантно лилаво сако, черна риза и лилави боти. Явно пазаруваше в тон. Около врата ѝ бе увит скъп копринен шал. Приличаше на дамите по трибуните на конните състезания. Би изглеждала на място там, а не в порутената къща с агресивния баща и нервната майка, които съжителстваха със заключена стая, пълна с крадени вещи. Джони се стегна. Никакво съчувствие, никаква жалост. Тази жена е решила да унищожи отец Брайън Флин, един от малцината му достойни приятели в западния свят.

Катлийн Едуардс вдигна уплашено поглед, когато чу превъртането на ключа. Въздъхна облекчено, щом видя Ейлийн.

— Не биваше да идваш. Добре съм — подхвана тя.

— Е, наложи се. Къде е той?

— В стаята ти. Обеща да поправи вратата.

— И още как. Кой е той?

— Не знам. Помогна ми след инцидента.

Джони слушаше разговора. Учуди се, че младата жена не прояви никаква загриженост към майка си. Ейлийн влезе в стаята си и свари Джони небрежно седнал на леглото. Веднага го позна — редовен клиент на „Кориганс“, често помагаше и в социалния център. Живееше на горния етаж в къщата на Брайън Флин.

— Трябваше да се досетя, че той стои зад това — констатира Ейлийн, оглеждайки разбитата врата.

— Той няма представа, че сме тук.

— Ние?

— Аня и аз. Придружихме майка ти след инцидента. Всичко е наред с нея, ако това изобщо те интересува.

— А ти, Джони, може би ще се заинтересуваш какво ще ти стори баща ми, щом се върне и разбере, че си влязъл с взлом в къщата — с

равен тон го предупреди Ейлийн. Не трепна, не показа страх.

— Той, разбира се, ще свари къщата пълна с полицаи, а дъщеря си — арестувана за кражба. И него ще го закопчат за домашно насилие.

— Тя не би се оплакала за нищо на света — презрително погледна Ейлийн към кухнята, където седеше майка ѝ, понасяла цял живот безволево побоите. Едва ли щеше да се опълчи и сега.

— Напротив. Вече го направи — нехайно, сякаш пет пари не дава, произнесе Джони.

— Не ти вярвам.

— Сподели с мен и Аня. Този път е склонна да говори пред полицаите.

— Мечтай си.

— На кого друг би могла да се оплаче? — попита Джони.

Последва мълчание.

— Какво всъщност искаш, Джони? — обади се накрая Ейлийн.

Майкъл Едуардс се прибираше вкъщи от кръчмата, където се отби по обяд. Случи се нещо много странно. В заведението получи съобщение, че на връщане трябва да вземе дъски, болтове и брава от железарията на Фин Фицджералд. Материалите били платени. Нещо в дома му трябвало спешно да се ремонтира. Много озадачаващо. Майкъл не си спомняше да е вдигал скандали предната вечер. Когато влезе в магазина, Фин Фицджералд беше приготвил нещата — наистина били платени предварително.

— Какво става, Фин? — попита той.

— Прибирай се бързо у дома, Мик. Не ми хареса изражението на онзи приятел, дето беше там с дъщеря ти. Прилича на щангист.

— Той ли плати?

— Не, дъщеря ти. Кеш. Направо да не повярваш, Мик. Върви, върви!

* * *

Влетя в къщата на Маунтинвю Роуд 34 с обичайния трясък и метна дъските и бравата в коридора.

— Какво става? — кресна той.

— Съпругата ви падна, господин Едуардс. За щастие не се нарани сериозно. Уплашена е, естествено. В кухнята е, ако искате да се уверите лично как е.

— Кой си ти да ми заповядваш какво да проверявам и какво не в собствения ми дом? — лицето на Майкъл Едуардс почервения от гняв.

— Кой съм аз ли? Приятел на дъщеря ти. Освен това работя в клиниката, където се лекува госпожа Едуардс. Ето кой съм.

— А защо си останал? Тя си е вкъщи. Добре е. Какво търсиш още тук?

— Ще помогна да поправим вратата, която за нещастие пострада.

— Какво?

— Мислех си, че ако започнем сега, ще я поправим бързо заедно.

— Е, грешно мислиш. Пия си аз бирата, правя си планове и видите ли — някой спешно ме привиква.

— Да се захванем да разчистим счупените дъски — предложи Джони.

— Как по-точно се счупиха?

— Прави, каквото ти казва, татко — обади се за пръв път Ейлийн. — Не се шегувам. И за трима ни е по-добре.

— Няма да търпя някой да ми заповядва в собствената ми къща...

— Къщата е на мама, татко, наследство от баща й. Забрави ли?

— Няма значение.

— Сега има. Ситуацията се промени — хладно отвърна Ейлийн.

— За теб — може би, щом си решила да търпиш прищевките на приятеля си.

— Не ми е приятел — изстреля думите като куршуми Ейлийн.

— Е, аз нямам нищо общо с всичко това — заключи Майк и се нареди да се върне в кръчмата.

— Татко, бъди разумен. Мама е решила да се оплаче на полицията. Най-сетне.

— Няма свидетели.

— Има. Този натрапник, полякинята Аня и аз.

- Но ти няма да се разприказваш.
- Този път ще го направя.
- Защо по дяволите?
- За да отърва решетките.
- Ами аз?
- Поправи вратата, татко. После Джони иска да поприказвате.
- А ти какво ще правиш, ако смея да попитам?
- Супа и препечени филийки за мама.
- Никога не си готвила.
- Отсега нататък ще се наложи — Ейлийн изпепели с очи

Джони.

Майк Едуардс си свали сакото. Явно положението беше сериозно. Надникна в стаята на дъщеря си. Върху дрехите бяха метнати одеяла. Не би могъл да ги види, дори и да пожелае.

— Няма да изглежда добре закована оттук-оттам — измърмори Майкъл Едуардс.

— И прозорците никак не ги бива. Следващата седмица Ейлийн ще извика майстор да ги поправи. Нали, Ейлийн.

— Да — мрачно потвърди тя.

След час вратата и бравата бяха готови. Имаше два ключа. Ейлийн взе единия, а другия остана у Джони.

— Ще намина след седмица да проверя как върви ремонтът — обяви той. — Новите прозорци навярно ще са готови.

След като почисти коридора под зоркото наблюдение на Джони, Майк се отправи към кръчмата.

— Мразя загадките — подхвърли през рамо той. — А ти си истинска загадка.

Катлийн Едуардс не беше свикнала да се суетят около нея.

— Не е ли време да се връщаш на работа, Ейлийн? — тревожно попита тя.

— Не, мамо, освободиха ме за цял ден.

— И за почти цялата седмица — услужливо додаде Джони, в случай че е забравила.

Катлийн Едуардс си легна. Джони и Ейлийн останаха сами в кухнята. Той си сипа чаша чай с отработен жест на чест гостенин, стар приятел.

— Няма да ти се размине — просъска Ейлийн.

— Напротив — лаконично отбеляза Джони. — Направих ти предложение. Ти прие. Чисто и просто.

— Не беше предложение, а изнудване.

— Поисках три неща. Да отнесеш целия склад в социалните магазини, да се погрижиш майка ти да се чувства спокойна и в безопасност в дома си и да обясниш на Брайън, че циркът приключи.

— Всичко ли ще му разкажеш? — Устните ѝ потрепериха.

— Не, ако изпълниш условията ми.

— Иначе ще се обадиш в полицията?

— Старият ми приятел сержантът ще те подгони като хайка хрътки.

— Няма да е лесно да предам склада, както го наричаш, на социалните магазини.

— Ще се справиш. Щом си успяла да го измъкнеш от бутиците.

— Не нося отговорност, ако баща ми се напие.

— Оставил съм телефонния си номер на съседа. Обясних му, че съм социален работник.

— Няма да ти повярва.

— Изгледах многозначително питбула с намордника, дето се подвизава там. Повярва ми.

— А Брайън?

— Тази вечер в „Кориганс“. В седем. Сепарето отзад.

— Не знам дали ще се справя.

— Ще се справиш и още как. Или „Кориганс“, или приятеля ми в управлението.

— Но ако не успея да го кажа добре.

— Репетирахме два пъти. Да потретим, за да го научиш дума по дума.

Седяха плътно един до друг в сепарето в „Кориганс“ — Джеймс О'Конър, отец Брайън Флин, Джони, Тим, Аня, Лидия и отец Томаш, пристигнал с автобуса от Росмор специално за случая.

Брайън мислеше, че комитетът се събира както винаги. Учуди се, че Джеймс не носи обичайния бележник. Джеймс поръча по чаша на всички. Прочисти гърло.

— Скоро ще дойде и Ейлийн. Искате да ни каже нещо — започна той.

— Какво си намислил, Джеймс? — изправи се стреснато Брайън Флин. — Няма смисъл да я каниш. Не си ли го разбрал?

— Никой не я е канил. Тя поиска да говори. Ето я и нея.

Поизгубилата блясъка си Златокоска се взря в шестте чифта враждебни очи и притесненото лице на отец Флин.

— Брайън, искам да кажа нещо. Трудно ми е. Имах много проблеми и по навик търся спасение във въображаеми светове. Преструвам се, че живея в хубав апартамент, а не в разнебитената къща на родителите ми на Маунтинвю Роуд. Лъжа, че имам много приятели от хайлайфа, а всъщност баща ми е агресивен алкохолик, който посяга на мама. Нямам издръжка, банкови сметки и прочее. Крада дрехи и луксозни стоки. Забранено ми е да влизам в повечето магазини на Графтън стрийт и Хенри стрийт, затова сега обикалям покрайнините. Продавам част от откраднатото... — Ейлийн млъкна и погледна само към отца.

— Понеже никой не ме обича, си измислих любовник. Лъжех, че имам връзка с Брайън. Сега разбирам колко опасна, глупава и погрешна е постъпката ми. Но се чувствах много самотна. Фантазиите ме успокояваха. Всичко — отначало до край — е измислица. Гледах, когато Брайън си пишеше паролата и изпращах писма до себе си от интернет — кафенето. Взех телефона му в Центъра и изпратих съобщение до моя. От дамската чанта на Аня откраднах ключа му, за да влизам в апартамента.

Мълчанието тежеше като олово. По лицата им се четеше потрес от стореното.

— Много, много съжалявам, Брайън. Ще ми простиш ли?

Брайън сякаш бе онемял. Не намираше думи.

— Защо сега? След всичко... — заекна накрая той.

— Тази сутрин Ейлийн преживя голям шок — обясни Джони с кадифен глас. — Осъзна кои са важните неща в живота. Подреди си приоритетите. Нали, Ейлийн?

— Да. Вече знам кое е от значение, и кое — не.

Широкото, великодушно лице на Брайън грейна от желание да я приобщи отново сред тях, но Джони бе помислил и за това.

— Очевидно на Ейлийн ще ѝ бъде неудобно да се вижда с хора, запознати с тази история. Затова няма да идва повече в Центъра. Искане да се сбoguва с Брайън още тази вечер и да го увери пред всички свидетели тук, че реши ли да ѝ прости и да не я съди, тя никога няма да се мярка пред очите му.

— Да, така е най-добре — съгласи се Ейлийн.

— Прощавам ти, разбира се — обади се Брайън. — Ти прояви огромна смелост да дойдеш по своя воля...

— Наложил се — прекъсна речта му Джони. — В края на краищата тя е обикновена жена. Не би издържала да живее в измама. Разбра, че трябва да се придържа към истината. Няма друг изход.

Златокоска си тръгна — от „Кориганс“, и от живота им. Докато Ейлийн крачеше към вратата, Аня забеляза, че не носи нито обичайните елегантни кожени обувки с високи токчета, нито копиренен шал като дамите по трибуните на конно състезание. Аня забеляза също колко внимателно Тим изслушва Лидия и я разпитва каква музика обича.

Брайън бършеше очи, прелели от сълзи на облекчение и щастие.

— Вие сте много добър друид, отец Брайън — успокои го Аня.

— Добър какво? — попита той.

— Аз ли трябва да ви уча на английски? Друид е мила дума за свещеник.

— Нищо подобно, Аня.

— В нейния свят е. Но ти навярно вече си достатъчно закален да излезеш оттам и да се впуснеш в реалността.

— О, Джони, Джони, и ти имаш какво да учиш! — възкликна Брайън и весело го тупна с юмрук по ръката.

---

[1] Skunk на английски означава „скункс“. — Б.пр. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

Въпреки романтичното си име, квартал „Маунтинвю“ в Дъблин далеч не предлагаше идилични планински пейзажи. По-големите къщи бяха свърталища на наркодилъри; нощем улиците представляваха опасно място. Училището бе изживявало и възходи, и падения, но за щастие новият директор Тони О’Брайън се справяше с трудностите с твърда ръка.

По-възрастните учители трудно привикваха на промените. Навремето беше различно, преподаваха в съборетина, но поне ги уважаваха. Децата от бедни семейства се стараеха да се представят добре на изпитите. Днес на първо място поставяха парите. Ако по-големият ти брат кара лъскава кола и носи скъпи кожени сака, едва ли ще полагаш усилия да си намериш работа в банка или в офис, където заплатата едва стига за скромна кола и дом, а кожените сака остават в сънищата. Нищо чудно, че уличните банди привличаха толкова много младежи. А за уважение и дума не можеше да става.

Ейдън Дън се оплакваше на жена си как по-едрите ученици блъскат учителите в коридора и им събарят книгите. После се разсмиват:

— Ръцете ви май не държат вече, сър?

Някога децата се спускаха да му помогнат. Вече не. Наричаха го „Плешивко“ и го питаха помни ли Първата световна.

Така се държаха и с учителките. Ако не са омъжени, по-грубите ги питат да не са фригидни или лесбийки. Ако са семейни, любопитстват по колко пъти нощем го правят.

— А ти какво отговаряш?

— Гледам да не им обръщам внимание; казвам си, че са уплашени деца, само че изразяват страховете си различно. Това обаче не улеснява работата.

— А как се справят жените?

— По-младите им влизат в тона: „О, в леглото моят съпруг е несравним“. Или: „Да, предпочитам лесбийките пред ужасни пъпчиви

момчета с мръсни нокти“.

Ейдън поклати глава и тъжно добави:

— Силите ми са изцедени още преди да вляза в класната стая.

— Защо не напуснеш? — неочаквано предложи Нора.

Водеше вечерни курсове по италиански и ежегодно организираше екскурзия до Италия за групата. Поемаше и други ангажименти, но парите, пенсията и бъдещето не я интересуваха. Седеше на купения от разпродажба плетен стол и се опитваше да придума Ейдън да заживее безгрижно като нея.

Но той се притесняваше. Глупаво ще е да напусне училището няколко години преди пенсия. Тоест — да се лиши от сигурен доход на старини. Нали трябва да мисли и за бъдещето на Нора и на първото си семейство?

— О, те са добре осигурени! — весело вметна Нора. — На Нел даде почти всички пари от продажбата на къщата, Граная е омъжена за директора на училище „Маунтинвю“, а Бриджид стана партньор в туристическата агенция. Те трябва да ти помагат, ако се замислиш.

— Ами ти, Нора? Искам да се погрижа за теб, да ти предлага удобство, някакви удоволствия.

— С теб не ми липсват удобства и удоволствия.

— И сигурност, Нора — жално добави той.

— Никога не съм държала на сигурността. Не ми трябва и сега.

— Налага се да отработя останалите години.

— Не и ако не ти харесва. Ами прекрасните мигове, които си обещахме и които имаме?

— Зависят от стабилната ми работа, Нора.

— Нищо подобно. Не и ако тези въшльовци те притесняват и тревожат. Не ни трябва пенсията ти, Ейдън. Ще си съсипеш здравето.

— Няма — твърдо заключи Ейдън.

След седмица Нора и Ейдън отидоха в една от любимите си антикварни книжарници. Разглеждаха различни рафтове. Нора погледна към Ейдън и забеляза, че вдига ръка към гърлото си, сякаш не му достига въздух.

— Ейдън? — подвикна му тя.

— Съжалявам, много е задушно тук.

— Не е, даже става течение.
— Течение? — разсеяно повтори той.
— Ами да — мързеливият вятър, който не си прави труда да те заобиколи, а минава направо през теб... — усмихна се Нора.
Той не се развесели.
— Има ли нещо? — стресна се Нора.
— Не мога да дишам. О, Нора, скъпа, нали няма да припадна?
— Не, разбира се. Седни ей там — бързо се взе в ръце Нора.
Веднага съобщи на собственика на магазина.
— Коя е най-близката болница? — попита.
— „Сейнт Бриджис“. Проблем ли има?
— Съпругът ми не се чувства добре. Къде е пиацата за таксита?
— Не се притеснявайте. Ще ви закарам — предложи мъжът.
Нора не възрази. По-късно ще намери начин да му се отблагодари.
— Хайде, Ейдън, Дара ще ни закара.
— Къде? — прошепна Ейдън.
— Където ще ти помогнат да дишаш, скъпи.
Ейдън затвори облекчено очи.

Медицинските сестри в спешното отделение безмълвно го откараха зад паравана. Дадоха му кислород и се обадиха на личния им лекар.

— Свалете му панталоните — разпореди лекарят.
— Какво? — изненада се Нора.
— Хайде, мадам — любезно помоли китаецът, — дробовете му са задръстени с течност, трябва да я изтеглим, да поставим катетър...
Нора обясни всичко на Ейдън.
— Колко странно. Изобщо не ми се ходи до тоалетна — учуди се той.

Кислородът помогна. Вече се беше поуспокоил. Нора погледна големия контейнер, в който се оттичаха сякаш цели литри.
— Как е възможно?
— Сърцето няма сили да изпомпва — обясни китайският лекар.
— Получил е сърдечен удар.

Силите я напуснаха. Сърцето беше изневерило на добрия, мил мъж, когото обожаваше и който толкова я обичаше. Животът им се промени завинаги.

След час Ейдън се почувства добре и се приготви да си върви у дома. Изненада се, че настояват да остане в болницата.

— Но аз се чувствам отлично — запротестира той.

Нора се прибра да му донесе пижама и халат. Външно не издаваше безпокойство, но желанието за живот сякаш я бе напуснало безвъзвратно.

Следващите няколко дни се изнизаха като в мъгла — консултации със специалисти, придружени от млади асистенти с бележници, медицински сестри, санитарии, колички с храна. Близки и приятели с угрижени лица. И в центъра — Нора Дън, висока, с искрящи очи и дълга червена коса със сиви кичури, пристегната с черна панделка.

Седеше до леглото на Ейдън. Безгрижно играеха шах. По-наблюдателните биха забелязали, че никога не обсъждат домакинството, сметките, ремонтите, пазаруването. Нито съседите, роднините и приятелите. Живееха един за друг. Най-наблюдателните биха забелязали, че Нора се държи като робот. Поддържаше илюзията заради Ейдън.

Канеха се да го изпишат след седмица, но преди това го разпитаха сериозно до каква степен е подложен на стрес в ежедневието. Когато разказа на кардиолога за училището, той го посъветва да напусне работа.

Ейдън не даде и дума да се издума. Обясни, че ще си взима лекарствата, ще почива повече през деня, но няма да напусне, защото това е единственият му шанс да предложи сигурност на жена си. Не внасял много в семейния бюджет. Имал и други отговорности. Първото му семейство. Уважавал мнението на лекаря, но щял да остане в училището, докато се пенсионира.

Медицинският екип разговаря и с Нора, но удари на камък. Тя отново и отново повтаряше, че не се интересува от материални неща и пенсии. Живеели в малък апартамент под наем. Нямало проблем да работи повече, за да плаща наема, а и не харчели много.

— Значи ще го насърчите да напусне? — предположи кардиологът.

— Не, щом не го иска, докторе. Защо да вървя срещу желанията му? Ейдън харесва професията си, ще се почувства съсипан, ако го принудим да се откаже от училището.

— Няма ли начин да дава уроци вкъщи? Частни, може би?

— Не. Ейдън не одобрява платената допълнителна подготовка. Не би загърбил принципите си.

— Но вие сте толкова силен човек, госпожо Дън. Положително ще успеете да го убедите.

— Бих успяла, ако реша. Но не е честно да го караме силом да постъпи против волята си.

— Дори ако животът му е подложен на риск?

— Но той така или иначе ще умре, нали?

— Всички сме смъртни, но ако се грижи за себе си, ще живее дълго.

Лицето на Нора остана безизразно.

— Живот, пълен със страх и опасения задухът да не се завърне.

— Ние ще го предотвратим. С всички средства.

— Но не е сигурно? — рязко попита Нора.

— Не, както не можем да сме сигурни дали на път за дома няма да ви блъсне автобус. Но сме помогнали на много пациенти да се върнат към нормалния живот след инфаркт. Вашият съпруг е един от тях. Насочихме го към клиника за сърдечно болни, която ще посещава редовно. Тя е към нашата болница. Там следят състоянието на пациентите, вземат им кръвни проби, изписват им медикаменти.

— Защо го наричате сърдечна недостатъчност?

— Защото точно това е проблемът — сърцата спират да работят на оптимален режим.

— И Ейдън трябва да идва всяка седмица?

— Отначало да, когато се възстанови — по-рядко. Така ще се чувства по-сигурен.

Нора замълча.

— Наистина, госпожо Дън. Статистиката показва, че пациентите са по-спокойни и уверени, а те се нуждаят точно от това.

— Фармацевтична компания ли финансира клиниката? Пациентите участват ли в експерименти?

— Категорично не. Клиниката е под егидата на нашата болница и ние много се гордеем с нея. — Лекарят се възмути до дъното на душата си от подозрението й.

— Съжалявам, докторе. За вас Ейдън е само пациент, за мен — целият ми живот. Може би не разсъждавам трезво.

— Заради него се налага да мислите по-трезво от всякога — отвърна лекарят; определено трябваше да спечелят за каузата тази жена. — Придружете го в клиниката, опознайте хората там и двамата ще извлечете полза.

За пръв път болезнено изопнатото лице на Нора Дън се поотпусна. Чак сега лекарят забеляза, че тя е красива жена.

— Ще опитаме — заключи тя с бледа усмивка.

Барбара посети Ейдън в болницата и му обясни системата. Ейдън изслуша внимателно симпатичното енергично момиче. Кимаше разбиращо — в клиниката осигуряват всичко необходимо — физиотерапия, проследяване на кръвното и теглото.

Разполагат с денонощен телефон за спешни случаи.

— Защо да не дойдем направо в отделението? — попита Ейдън.

— Няма проблем, разбира се, но има и по-лесен изход. Да речем — да вземете друг диуретик. И след половин час се обаждаме да проверим нормализирано ли е дишането. Понякога е необходимо само това. Спестявате си труда да идвате дотук — ведро и практично обясни Барбара. — Ще ви харесат хората там, Ейдън. Страхотен екип са.

От апартамента на Нора и Ейдън до клиниката имаше удобна автобусна линия. Хората на спирката бяха топло облечени във февруарския мраз, а от канала излизаше пара. Преди да тръгнат, Нора уви около врата на Ейдън кариран вълнен шал. Той се чувстваше добре; тормозеше го само страхът инцидентът да не се повтори.

Автобусът спря пред входа на клиниката. Нора и Ейдън знаеха, че навремето тук е имало склад, който едва не се превърнал в паркинг, ала благодарение на „Сейнт Бриджис“ спасили сградата. Голямата месингова табела отвън гласеше: „Кардиологична клиника“. Вътре беше светло и свежо.

Симпатична полякиня на име Аня разведе Нора ѝ Ейдън из клиниката и ги запозна с персонала. Видяха залата за рехабилитация — Джони стисна крепко ръцете им и обясни колко вярва в силата на мускулите. Показа им уредите и ги увери, че очаква с нетърпение да потренира с Ейдън.

После Аня ги заведе в стаята на диетолога и им представи Лавендър. Тя им даде списък с полезни храни и топло ги покани на кулинарните ѝ демонстрации.

Ейдън разпозна ведрата медицинска сестра Барбара, която на свой ред ги представи на красиво момиче — Фиона.

— В случай че за беда улучиш ден, когато не съм дежурна, Ейдън — обясни Барбара, — Фиона ще се постарает да ме замести.

— Не ѝ обръщай внимание, Ейдън — намеси се Фиона, — тайничко ще звъниш да питаш кога я няма. Като всички останали.

Екипът включваше още младия лекар Диклан и офисмениджъра Хилари, която въведе всичките му данни и документация от болницата. И накрая, начело на войнството — чудесната доктор Кейси.

— Казвам се Клара — простичко се представи тя.

Разлистваше болничните му формуляри и когато Барбара поведе Ейдън към кабинката, Клара покани Нора да седне. Прегледа книжката и забеляза в полето лаконичната бележка: „Да се работи със съпругата“.

„Красива жена“, помисли си Клара. Рядко се срещаше жена над петдесет с дълги коси на сиви и червени кичури — смайващо дело не на фризьор, а на природата.

Нора умееше да чака. Навярно с нея се живееше лесно. Клара се почуди в каква посока трябва да „работи“.

Скоро разбра.

Нора Дън не вярваше, че съпругът ѝ ще се възстанови — несъмнено сложен проблем.

Клара започна с обичайното оптимистично представяне на клиниката и възможностите ѝ да държи хората далеч от болницата. Усети обаче, че думите ѝ отиват нахалост. Реши да смени тактиката.

— Установихме, че пациентите, обградени с оптимистична атмосфера и хора, които вярват в подобрието им, наистина се възстановяват по-бързо — подхвана тя.

— Съзнанието надделява над материята, така ли? — скептично вметна Нора.

— Не точно. Важна е подкрепата, която осмисля усилията.

— И вероятно според вас набожните се възстановяват още по-бързо?

— Нямам представа. Може би искрената вяра помага. Няма как да преценим.

— Но сте преценили, че слънчевата, ведра домашна атмосфера прави чудеса? — иронично я прекъсна Нора.

— Разгледа какво предлага клиниката, Нора. Разговаря с хора, убедени, че внимателно подбраните медикаменти, редовните изследвания на сърцето и кръвта, упражненията и правилното хранене спасяват и удължават живота на пациентите. Защо си скептична?

— Понеже качеството на живота, който пазите и удължавате, не е същото — отчаяно отвърна Нора.

— Откъде си толкова сигурна? — ядоса се Клара. — От години се занимавам с медицина и не споделям категоричното ти мнение.

— Аз съм най-неувереният човек на света — тъжно отрони Нора. — Готова съм на всичко, за да помогна на Ейдън. Но вие искате да повярвам в илюзии. Трудно ми е.

— Как възприемаш компромисите? — неочаквано попита Клара.

— Някога им бях противник, но сега вярвам в тях. Защо?

— Смятах да те помоля за един шанс. Шест седмици да се преструваш, че работата ни дава резултати и Ейдън се подобрява. Ако след това все още мислиш, че замазваме очите с празни приказки, ще се върнеш към принципите си — Клара си отвори бележника. — Да изберем дата през април, когато ще обсъдим преценката ти. Инвестираш само шест седмици. Месец и половина. За Ейдън.

— Как бих могла да откажа? — Нора имаше прекрасна усмивка. Съпричастието ѝ щеше да е наистина жизнено необходимо за възстановяването на съпруга ѝ.

Шест седмици Нора Дън спазваше дадената дума и пред всички хвалеше ентузиазирано каква клиника посещава Ейдън.

Разказа на Хелън и Рита, които не проявяваха особен интерес към каквото и да било. Срецаха се веднъж седмично в дома за

възрастни, където живееше майка им. Хелън и Рита не криеха, че смятат сестра си за ексцентричка, на която не може да се разчита. Нали години наред търчеше из Италия след женен мъж. Когато най-сетне се прибра у дома, прогонена вероятно, носеше извънредно странни дрехи. После си нае стая в окаян квартал и започна да преподава италиански в западнало училище. „Омъжи“ се за тамошен учител, но, разбира се, нямаше истинска сватба, понеже той вече се беше женил веднъж, бе разведен и двамата се венчаха само в общината. Хелън и Рита изсумтяха, сякаш да покажат, че сърдечният удар е най-малкото наказание за изневярата на Ейдън.

Нора и Ейдън посетиха една от кулинарните демонстрации на Лавендър; разбраха как да намаляват количеството сол в ястията и как да готви риба „в плик“. Лавендър подреди квадратни парчета фолио и върху всяко постави парче треска, добави резенчета праз, грах и домати. После подправи с нискокалорична мазнина и сгъна фолиото като плик за писмо. Отне двайсетина минути. Докато ястието се печеше, Лавендър им даваше полезни съвети как да пазаруват постни меса.

Не очакваше слушателите ѝ да разполагат с неограничени средства. Беше практична и се стремеше да е полезна. Всички опитаха готовата треска и я похвалиха. Лавендър съобщи, че следващата седмица ще демонстрира как се приготвят десерти с малко мазнина.

Ейдън очакваше реакцията на Нора. Тя изглеждаше очарована; чудеше се защо всички купуват тлъсти меса, вместо да се хранят така. Ейдън се зарадва на ентусиазма ѝ и двамата щастливо поеха да търсят рибен магазин.

Лавендър ги посъветва да купуват повече риба и да я замразяват във фризера.

Нора и Ейдън обаче нямаха хладилна камера.

— Няма значение, полезно е да се разхождаме по-често до магазина — увери го Нора на излизане от клиниката.

Клара я чу и се подсмихна тайничко. Нора определено спазваше дадената дума.

Добрата приятелка на Нора Бренда Бренан, която работеше в „Куентинс“, я посети да разбере как е Ейдън.

— Как ще се оправят без теб в страхотния ти ресторант? — попита Нора.

Никой не можеше да си представи „Куентинс“ без спокойната и компетентна Бренда.

— Уча се да свиря втора цигулка, Нора. Назначиха дългокрака блондинка от Латвия с безупречен английски и отработен стил. Тя е поела кормилото сега и когато се върна, нищо чудно да са ме забравили.

— И аз се опасявам от същото — вметна тревожно Ейдън. — В училище ме замества блестящ млад преподавател по латински. Защо съм им аз?

— Защото това момче няма да стигне нивото ти и след сто години — подкрепи го Нора.

— Трябва да се връщам. Вече се чувствам чудесно...

— Директорът те посъветва да не бързаш — напомни му Нора.

— Да, но той ми е зет — тъжно отвърна Ейдън.

— О, Ейдън, това няма значение — намеси се Бренда. — С Тони О'Брайън сме стари познайници, сигурна съм, че е искрен.

— Само дето се притеснявам, че пиляя време — тревожеше се Ейдън.

— Ти? Прахосник? Ама че нелепо! Радвай се на почивката, като ти надянат пак хомота, ще съжаляваш, че не си я използвал ползотворно — предупреди го Бренда.

— Но щом вече мога да се забавлявам, не е ли редно да се връщам на работа?

— Ейдън! Хванете влака и идете на море. Чудесно е да погледаш как бушуват вълните. Зимата е най-подходящото време. Или вървете в Сандиков или Далки, там е пълно със страхотни ресторанти, където... — Бренда бликаше от идеи. Нора не беше толкова инициативна. Не след дълго Бренда ги запали да направят списък с двайсет неща, с които да се заемат, докато Ейдън е свободен.

— Изглежда много добре, цветът на лицето му се е върнал — сподели Бренда с Нора, която я изпрати до входа.

— Щом се върне в училището, ще стане пак белезникаво.

— Ами...?

— Как мислиш? Заинатил се е като смахнат мачо, че не бива да напуска. Да изкарва прехраната, да вземе пенсия. Не мога да му се меся.

— Аз щях да се намеса — отсече Бренда. — Щях да се просна в краката му и да го моля да не се връща. Така щях да постъпя с Патрик.

— Друго е, Бренда. Вие сте заедно отдавна. Ние се срещнахме късно, уважаваме странностите си, никой не иска да променя другия.

— Дано да си наясно какво правиш — колебливо заключи Бренда.

— Синьора?

Нора вдигна изненадано поглед. Всички я наричаха така, разбира се — обръщението се бе превърнало в знак на мили чувства. Директорът на училището идваше да поговорят след часа ѝ по италиански.

— О, Тони, не забелязах кога си влязъл. Доста се бяхме разгорещили като за февруари.

— Добре ли е Ейдън?

— Много добре, Тони. Момичетата му са страхотни. Бриджид е с него тази вечер, а Граная ще дойде утре, защото отивам да видя майка си, така че не го оставяме сам. Възстановява се учудващо бързо.

— И на мен ми се иска да го видя, само че...

— Знам, ще си помисли, че трябва да се връща на работа.

— Не искам да се връща в тази лудница, синьора. Ще се опитам да му осигуря някаква издръжка, пенсия...

— О, Тони, познаваш Ейдън — въздъхна Нора.

— Надявах се ти да помогнеш — подхвана Тони О'Брайън.

— Не е пеленаче, голям човек е. Всички ме съветват да го третирам като душевно болен. А той има проблем със сърцето, не с мозъка. Той си функционира както трябва и Ейдън е решен да продължи.

— И ти ще му позволиш?

— Не смятам да го натоварвам допълнително с разногласия у дома — сърдито обясни Нора.

— Ще се постарая да измисля нещо — упорстваше Тони.

— Познаваш го, надушва съжалението от километри. Дори несъществуващото.

Нора Дън не виждаше алтернатива, освен съпруга ѝ да се върне в училището.

Тони О'Брайън се прибра у дома тази вечер и завари Граная необичайно развълнувана.

Зачуди се дали не е попаднала на екзотична екскурзия, която ще поиска да резервират за Великден. Надяваше се да не е. През почивните дни трябваше да отхвърли доста работа в „Маунтинвю“.

Върху подредената маса забеляза букет цветя. Божичко — да не би да е някакъв празник? Не, разбира се. Той помнеше дати. Погледна я неразбиращо.

— Седни, Тони — каза му тя.

Той покорно се подчини.

— Имам добри новини — продължи Граная. — Бременна съм. Сигурно е. Чакаме бебе, Тони.

От очите му неусетно потекоха сълзи. Тони О'Брайън захлипа неудържимо.

— Не се ли радваш? — Граная разтревожено го прегърна.

— Радост е твърде слаба дума. Щастлив съм, безумно щастлив — с пресекилив глас отвърна Тони.

Бриджид сподели с баща си, че е влюбена. Твърде рано било за сериозни изводи, но за пръв път срещала човек, с когото е склонна да остарее.

Ейдън се зарадва.

Бриджид обясни, че се запознали и разговорили на презентация пред пресата преди няколко седмици. И двамата били там по служба — тя представяла зимните им туристически пакети, а Като отговарял за бюфета. Всички се разотишли, а те останали в празната зала и говорели ли говорели. Той възнамерявал да отвори магазин за африкански стоки. Оттогава се виждали всяка седмица. Харесвали едни и същи филми, театри и прочее. Май бил дошъл моментът да го запознае с баща си и Нора.

— А майка ти как го намира? — Ейдън знаеше, че момичетата ходят от време на време при Нел.

— О, тя не знае — твърдо отсече Бриджид.

— Така ли? Защо?

— Като е мароканец, татко — сякаш това обяснява всичко. — Представи си да запозная мама с африканец.

Нора се прибра след часовете и Бриджид ѝ съобщи новината.

— Къде по-точно е роден? — поинтересува се Нора.

— В Маракеш — изненадано отговори Бриджид.

Нора плесна радостно с ръце.

— Чудесно! Ще ви дойдем на гости там!

— Но Като ще живее тук! Отваря магазин, нали ти казах?

— Да, но ще купувате стоки оттам и с баща ти може да ви дойдем на гости. Ще ни разведете из огромния площад в центъра на Маракеш, където има какво ли не — голям пазар, змиеукротители, музиканти... ще бъде чудесно да ни го покаже местен човек.

Бриджид се усмихна щастливо при мисълта за предстоящите приключения.

— Имаш ли снимка на Като? — попита Нора.

— Разбира се.

Бриджид извади купчина фотографии, на които позираше с прегърнал я през рамо висок красив мароканец.

— Хубавец е! — възкликна Нора.

Не спомена, че е чужденец, не я предупреди колко различия ще трябва да преодоляват. Само че е красив и ще е страхотно да посетят родината му.

Ейдън погледна с любов Нора. Какъв щастливец е само! Ще събере сили да се изправи срещу широкоплещестите си питомци в „Маунтинвю“, за да ѝ осигури подобаващ живот и пенсия. Заслужава го. Заслужава много повече.

В спортния салон Джони демонстрираше комплекс упражнения. Нора и Ейдън следяха списъка, а Джони показваше точните движения. Мъж в инвалидна количка влетя весело в салона и се зае с упражнения за врата и ръцете. Проследи завистливо как Ейдън издържа четири минути на ходещата пътечка.

— Как ми се иска да можех и аз — възкликна. — Но се задъхвам само след няколко секунди. Безсмислено е.

Казваше се Боби Уолш. Бизнесът му вървял добре, но след инфаркта решил да се оттегли.

— Зле ли ти се отрази пенсионирането?

— Отначало да, но постепенно преоткрих толкова неща, за които преди не ми оставаше време. Жена ми обаче го преживява тежко. Все ѝ се пречкам в краката.

— С теб ли е днес?

— Не, Роузмари има хиляди ангажименти, срещи...

Ейдън се почувства щастлив и обичан, понеже Нора бе винаги с него. Разпитваше Джони какви тежести трябва да вдига Ейдън.

— Намират ви се големи консерви с грах, нали? — отвърна Джони.

— Децата ли поеха бизнеса? — попита Ейдън.

— Не, Карл никога не е проявявал интерес. Преподава в „Маунтинвю“ — учениците са трудни, но той се справя. Казва, че на възрастните им е по-тежко.

— И аз съм сред тях — обясни Ейдън. — Преподавам латински. Стига да се добера до класната стая, разбира се.

— О, Ейдън Дън, нали? — усмихна се Боби. — Карл неведнъж е споменавал как умееш да накараш децата да заобичат латинския. Истинско постижение!

— Как се казва синът ти?

— Карл Уолш.

— Сещам се, естествено. Чудесен младеж, преподава английски, нали?

— Точно така.

— Е, ще го видя след няколко седмици, като се върна.

— Смяташ да продължиш да работиш? — изненада се Боби.

— Налага се — уточни Ейдън Дън.

* * *

Клара се радваше, че Нора Дън я подкрепя. Макар и за шест седмици, но с всички сили. Проявяваше искрен интерес. „Чудесна

жена“, рече си Клара.

Нора вадеше джобния си атлас и проверяваше на картата на Полша къде точно е родният град на Аня. После го вадеше отново да види малкия гръцки остров, където Фиона прекарала цяло лято. Разговаряше с другите пациенти и обсъждаше предимствата на шумните джак ръсели на Джуди Мърфи. Всеки ден доставяше нова информация на Лар. Обсъждаше сериозно диетите на Барбара. Изваяната от глава до пети Нора Дън се питаше защо супата с керевиз се отразява добре на теглото, а картофите с масло са дяволски вредни. Беше любознателна и умееше да се забавлява — дар, по-прекрасен от всичкото злато на света.

— Може ли да не казваш на баща си за бебето? — помоли Тони О’Брайън.

— Как така? — учуди се Граная.

— Засега имам предвид.

— Но защо? Смятах да му съобщя още тази вечер.

— Мислех си да изчакаме до обяда в неделя. Нали ще ни гостуват?

— Но Бриджид ще доведе Като, едва ли ще й хареса да оберем овациите.

— Според мен няма да имат нищо против за малко да останат зад кулисите.

— Нямам търпение да им съобщя!

— Така е по-добре, ще ги помолим да ни помагат за бебето. Добър повод баща ти да напусне училището.

— Шансът е нищожен — предупреди го Граная. — Той е като теб — живее за проклетото училище.

Нора и Ейдън поеха с автобуса за неделния обяд. Очакваха го с нетърпение. Радваха се, че Бриджид най-сетне е открила любовта. Често си мислеха колко ли самотна се чувства в малкия си апартамент. Граная обеща да не сервира нищо пресолено и мазно. Вместо прословутия си ябълков пай щеше да поднесе плодове. Предвкусваха щастлив следобед.

Бриджид се притесни още преди да влязат.

— Не бива да им обръщаш внимание, ако кажат нещо нередно — предупреди тя Като.

— Ще се обидя само ако ми забранят да се виждам с теб.

— Няма такава опасност.

— Значи няма проблем — успокои я Като.

Като застана в коридора — симпатично високо момче с прекрасна топла усмивка.

— Господин и госпожа Дън! Колко се радвам да се запозная с вас.

— И ние, Като!

Нора го целуна по бузата, а Ейдън се здрависа с него. Бриджид се усмихваше щастливо зад гърба му. Представянето приключи. Дойде време за обяд.

Всички, освен Ейдън и Като си сипаха чаша вино. Като наля газирана вода на Ейдън и вметна, че утре само те няма да страдат от главоболие. Тони почука с вилица по ръба на чашата и обяви, че Граная иска да им съобщи нещо. Бриджид тайно се надяваше сестра й да не огласи поредното повишение в банката. Не искаше да потискат Като със служебните си успехи още при първата среща. Ейдън се помоли наум Граная и Тони да не се местят в друг град. Нора си помисли, че Граная навярно е организирала пътешествие в чужбина по случай рождения ден на Ейдън. Дано да не излезе права. Съпругът й още не е закрепнал достатъчно.

Граная оповести новината. Посрещнаха я с възторжени възгласи. Чудно как не събориха покрива на малката градска къща. Плачеха и се прегръщаха.

Най-красивите думи изрече Като, бършейки сълзите си:

— Вече знам, че съм член на това прекрасно семейство. Благодаря ви, че споделихте с мен чудесната новина.

Граная се усмихна на Тони. Както винаги, беше излязъл прав. Само дето ще остане разочарован от отказа на баща ѝ да напусне училището. Прииска ѝ се да са приключили с това. Несъмнено щяха да ударят на камък, по-добре да не го отлагат.

Не ѝ се наложи да чака дълго. Над въодушевените поздравления и въпроси кога са разбрали, се извиси гласът на Нора:

— Ще напуснеш ли банката, за да гледаш бебето, Граная?

— Ще ползвам само майчинството. После се връщам — весело съобщи Граная.

— Но как ще се справяте? — попита Бриджид.

— О, всяка сутрин ще оставям бебето в офиса на туристическата ти агенция. Отбележи си го в специална папка с главно „Б“ — засмя се Граная.

— О, да, ще ми бъде приятно. Но все пак — сериозно?

— Е, смятаме да помолим някоя писателка или художничка да го наглежда през деня. Ще се чувстват спокойно, ще се налага само от време на време да сменят памперси и да пълнят биберони. Лесно ще го уредим...

— Не са ли прекалено безотговорни, бохеми? — загрижи се Ейдън.

— Не е задължително да е поетеса или художничка. Може да е учител, някой, който дава частни уроци.

Ейдън се заслуша внимателно.

— Не, Тони.

— Чуй. Ще ни направиш двойна услуга. Ще отиваме на работа с леко сърце, ако знаем, че вие със синьора сте тук — напълно откровено сподели Тони.

— И няма да се налага да разтребвам специално за вас — додаде Граная.

— В училището има момчета, които се нуждаят от индивидуално обучение — напомни Тони.

— Ще им преподавам в училището. Ще оставам след часовете, ако желаеш.

— Няма как, Ейдън, те са тихи деца, страхуват се от бандите. Не искат да замръкват; по-спокойни са, ако си тръгват с другите. Наистина бих искал да ги пращам да учат на сигурно място.

— Добър опит, Тони, но не.

— Татко, и аз ще съм по-спокойна така, ходът е печеливш и за двете страни. Ти получаваш пари от индивидуални уроци, а бебето получава страхотни грижи.

— Вече казах — благодаря, но не.

— Синьора, ти как мислиш? — попита Тони.

— Ейдън трябва да реши — кротко отвърна Нора.

— Не искам да помрачавам семейното събиране с излишна настойчивост — Тони изглеждаше объркан. — Но, Като, ще ни дадеш ли мъдър съвет?

Като ги огледа един по един.

— Главата на семейството, естествено, постъпва както смята за добре и е редно останалите да уважат избора му.

Ейдън го погледна, сякаш му разрешава да се ожени за Бриджид още на другата сутрин, ако пожелае.

— Искаше, предполагам, да кажа „да“ на Тони — подхвана Ейдън, когато с Нора се прибраха вкъщи.

— Искам да постъпиш, както желаеш — спокойно отвърна Нора.

— Но намираш идеята за добра?

— Мисля, че сме длъжници на тези млади хора. Ще ги зарадваме, ако им помогнем. Винаги са се държали мило с нас. Тони ме покани да преподавам италиански, назначи те за отговорник на вечерните занятия. Граная винаги ме е посрещала топло, с Бриджид са чудесни. Повечето момичета на тяхно място не биха позволили кракът ми да стъпи у тях. С радост бих им помогнала.

— Не, Нора, не ми насаждай чувство за вина. Това е заговор. План да ми се намери нова работа.

— О, да — прекъсна го Нора. — Знаели са, че ще преживееш инфаркт и са предвидили бременността на Граная специално за случая!

— Не, нямах това предвид. Възползват се от обстоятелствата.

— О, Ейдън, спри да възприемаш света като конспирация. Не си параноик. Както и да е, казах, че ще те подкрепя. Ще постъпим както пожелаеш.

— Приятно ли ще ти бъде да гледаме бебето?

— Разбира се, ще бъдем заедно, ще опознаем детето, то ще опознае нас. Да, ще ми бъде много приятно.

— Помогни ми, Нора. Искам да взема правилното решение.

— Правилното за теб, Ейдън, не за мен — запъти се Нора към малката им кухня. — Няма да си угаждаме с обилна вечеря след обедното пиршество, нали? Какво ще кажеш за едно яйце и препечена филийка?

— Помогни ми, Нора — повтори Ейдън.

— С всички сили. Ала ти вече си решил да се върнеш. Защо да те тревожа допълнително? — спокойно отвърна Нора.

— Но ти би предпочела да напусна?

— Една от причините да те обичам толкова силно е, че никога не си се опитвал да ме промениш. Никога не си ме молил да си боядисам косата, да се обличам по-консервативно и какво ли още не. Длъжна съм да ти се отблагодаря със същото.

— Нуждая се от съвет...

— Не, любов моя, нищо подобно. Нуждаеш се от подкрепата ми и я имаш.

— Виждам Ейдън Дън в чакалнята — обяви Фиона. — Днес няма преглед.

— Да не би да са дошли на демонстрация? Джони и Лавендър консултират тази сутрин — предположи Барбара.

— Сигурно. Съпругата на Ейдън е страхотна, нали? Силен характер — каза Фиона.

— Дали ще сме като нея, като остареем? — почуди се Барбара.

— Е, ако имаме съпрузи, влюбени като Ейдън...

— Ти си намери — мрачно отбеляза Барбара. — А ние, дето все не успяваме да отслабнем, не намираме.

— Фиона, дали може да ме прегледате днес? Знам, че не ми е ред — помоли Ейдън.

— Нали за това сме тук? — весело отвърна Фиона и въведе Ейдън в кабинката.

— Първо да ти премеря кръвното — насочи го към леглото Фиона.

— Добре ли е? — тревожно попита Ейдън.

— Малко по-високо от миналата седмица. Скачай на теглилката — спокойно продължи Фиона. — Теглото ти е същото, няма признаци да задържаш течности. Нещо неприятно през последните дни?

— Не, научих, че ще ставам дядо, но това е чудесно.

— И още как! Поздравления! Такива вести не вдигат кръвното.

— Защо тогава не се чувствам много добре? — тревожно попита Ейдън.

— Съпругата ти тук ли е?

— Знаеш я Нора — винаги е до мен. Отиде да поговори с Лавендър, докато се занимавах с мен.

— Да повикам Диклан да те прегледа? — предложи Фиона.

— Чудесно.

— Кръвното наистина е скочило. Да видим какво става — спокойно констатира Диклан.

— Пак ли ще получи инфаркт? — попита Ейдън.

— Силно се съмнявам. Може да е от лекарствата. Притеснява ли те нещо?

— Притеснява ме нещо, но не дотам да ми вдигне кръвното.

— Ще споделиш ли с мен?

Диклан се държеше прямо и искрено. Но Ейдън не искаше да разговаря с връстник на дъщерите си. Трябваше му по-зрял съветник.

— Може ли да поговоря с Клара, Диклан, с някой по-възрастен.

— Разбира се, но познаваш Клара — спести й това определение.

— Ще бъда тактичен — обеща Ейдън.

— Да извикам ли Нора? — попита Диклан.

— Не, по-скоро не, ако е възможно.

— Разчитай на мен — успокои го Диклан.

* * *

Клара въведе Ейдън в стаята за консултации и го покани да седне. Междувременно Диклан насърчи Нора Дън да поговори с Хилари. Трябвало да разведрят обстановката с още картини. Ще им помогне ли да изберат репродукции и постери?

— А къде е Ейдън? — попита Нора.

— Преглеждат го — отсече Диклан.

— Какво има, Ейдън? — поинтересува се Клара.

— На колко години сте, доктор Кейси?

— Ейдън, предложих да си говорим на „ти“. Обикновено спазваш уговорката. Наскоро подминах петдесетте. И?

— Не ми е удобно да моля Диклан за съвет, твърде... твърде млад е.

— Той е много способен, Ейдън.

— Разбира се. Но няма как да ме посъветва дали да напусна работа, или не...

— Разкажи ми по-подробно.

Клара умееше да изслушва. Кимаше и го насърчаваше, докато изля всичките си тревоги. Сподели, че наистина се страхува от хулиганите, променили облика на училището, в което някога се чувствал толкова щастлив. Притеснявал се и губел самообладание, когато му се подигравали пред всички. Ала не можел да загърби кариерата си заради проблемите със сърцето.

Не искал да оставя Нора без издръжка.

Не смятал да позволи на шайка шестнайсетгодишни хулигани да променя живота му. Не можел да приеме милостиня, да принуждава зет си да търси вратички и да мести пари от единия в другия джоб.

Клара го изслуша съчувствено, но не предложи изход. Изборът оставаше изцяло за него. Ейдън Дън се нуждаеше от някакъв подтик, за да реши.

Понякога спасението идва най-неочаквано.

Франк Енис избра точно този момент неочаквано да посети клиниката и да я покаже на члена на борда Честър Ковач. Клара стисна зъби, за да не издаде раздражението си. Типично за него — да избере най-неподходящото време. Кой би очаквал възпитано да звънне и да уговори час? Никой, естествено. Франк възприемаше клиниката като несъществена и незначителна част от голямата си империя. Как му е хрумнало да развежда тук събрата си филантроп точно сега?

Господин Ковач се оказа чаровен мъж. Не пестеше похвалите. Здрависа се с Ейдън Дън и се извини за прекъснатата консултация,

Франк Енис не би забелязал, че прекъсва нещо. Заговори на полски с Аня; обясни, че баща му дошъл от старата родина. Сподели, че токущо се запознал с извънредно интересна дама — Нора, и обсъдили заедно картините. Идеите ѝ щели да му послужат и за неговия здравен център в Росмор.

— Тя ми е съпруга — гордо отбеляза Ейдън.

— Наистина ли? Отдавна ли сте женени? Имате ли деца?

— Не, срещнахме се късно. Отскоро сме заедно, но сме много щастливи — чистосърдечно обясни Ейдън.

— Значи си приличаме, господин Дън. И двамата сме щастливи мъже. Ожених се късно за прекрасна жена. Казва се Хана. Помогна ли ви клиниката, господин Дън?

— Нямам думи да изразя благодарността си. Всички са страхотни, вдъхват ми смелост.

— И в докладните е отбелязано. Всъщност замислям се дали да не последвам този пример в Росмор. Днес на стрес са подложени всички, дори жителите на малките градове...

— Да, но в големия град е по-тежко — трафик, банди, хулигани...

— Нима не знам? Защо мислите напуснах Ню Йорк? Идвам в Дъблин само веднъж месечно за събранията на борда на „Сейнт Бриджис“. Понякога ме придружава и Хана. Отиваме на театър и преспиваме една нощ, но с радост се прибираме на спокойствие у дома.

— Работите ли активно, господин Ковач? — попита Ейдън.

— Не, оттеглил съм се от бизнеса, но съм по-зает от всякога. Преди две години извадихме голям късмет. Племенницата на жена ми — Орла — неочаквано се сдоби с рожба и нямаше кой да ѝ помага. Затова обзаведохме детска стая при нас и през деня с Хана се грижим за бебето, докато Орла преподава в училището. После идва и двете се прибират вкъщи.

Клара внимателно изучаваше пода. Отсреща различни набитата фигура на отец Брайън Флин, дошъл да вземе приятеля си Джони. Испита непреодолимо желание да се втурне към него и да му съобщи, че се връща в лоното на Църквата. Защото вярва в ангелите пазители, които се намесват тъкмо навреме.

Честър Ковач разказваше как той, Хана и кучето им Злоти се разхождали из Уайтторнската гора с количката, а сега малката вече проходила и станало още по-приятно.

— Искат ти се да споделиш с всекиго, когато си толкова щастлив — заключи Ковач, но някаква сянка по лицето на Ейдън го сепна. — Разбъбрих се за неща, които нямат нищо общо с вас. Простете.

— Не, моля ви. По-скоро имат връзка. Дъщеря ми чака дете. Със съпруга ѝ ни помолиха да гледаме бебето, но аз не мисля... — гласът му пресекна.

— Знам. И аз се чувствах така, преди да се роди малката Емър. Очаквах по цял ден да слушам рев, да сменям пелени и прочее. Но се оказа чудесно!

— Опасявах се, че сме твърде възрастни...

— И ние — прекъсна го Честър, — но с Емър се чувстваме по-млади.

— Мислех, че го правят от съжаление — да ми намерят работа, да ни подхвърлят пари — Ейдън не скри нищо.

— Повярвайте ми, вие сте благодетели; няма нищо по-хубаво роднина да дарява с обич и грижи малкия човек.

Ейдън видя Нора и Хилари да се приближават към тях. Нора погледна Ейдън и веднага разбра, че решението е взето. И че той се чувства щастлив.

Сбогуваха се с Честър, дълго се ръкуваха, размениха си адресите и обещаха някой ден да му гостуват в Росмор, за да се убедят на живо. Нора нямаше представа в какво, но благодари ентусиазирано.

Диклан се появи точно когато Нора и Ейдън си тръгнаха.

— Хей, някой трябва да измери кръвното на Ейдън! — подвикна той.

— Няма нужда, Диклан — успокои го Клара. — Твърдя, че е напълно нормално.

— Вече се опираме на предположения значи? — засмя се Диклан.

— Слушай, ако беше видял това, щеше коленопреклонно да благодариш Богу за грижите му — увери го Клара.

— Знаех си, че клиниката е твърде съвършена, за да е истинска. Работя в място за поклонение, а никой не си направи труда да ме уведоми.

В търговския център Нора и Ейдън седнаха да похапнат по сандвич. Държаха се за ръце и оставиха кафето в чашите да изстине, вгълбени в планове за бъдещето. За детето, което ще ги познава от самото си раждане. Свободното време за уроци за деца, които наистина искат да учат латински. Подходящо място за синьора да организира курсове по разговорен италиански за бизнесмени. Всеки ден Граная и Тони щяха да отиват на работа с леко сърце.

Колко прекрасен е животът.

За пръв път в спокойния им, отмерен съвместен живот Нора и Ейдън оставиха кафетата недопити. Горяха от нетърпение да се качат на автобуса и да споделят новината с родителите на бебето. Как ще го дочакат да се роди? Как ще дочакат септември?

СЕДМА ГЛАВА

Питър Бари бе предпазлив и разумен човек. Не подобава на фармацевт да е прибързан и небрежен. Питър се гордееше, че държи под контрол всички аспекти от живота си.

Дъщеря му Ейми не наследи нито едно от тези качества. Приличаше досущ на майка си — небрежна, лекомислена, нехайна. С парите и сметките Лаура беше безнадежден случай, затова Питър отговаряше за финансите. Водеше педантично счетоводството си. Счетоводителят му твърдеше, че се справя безупречно със сметките.

Лаура беше творческият тип. Умееше да метне индийска памучна покривка върху дивана така, че да заприлича на царски трон. Подреждаше витрината на аптеката. Когато Ейми беше малка, Лаура ѝ шиеше красиви роклички. Никое четиригодишно момиченце не можеше да се похвали с такива.

Погледна към старите снимки. Ейми приличаше на принцеса. Напоследък обаче напомняше повече за терористка или за роднина на семейство Адамс с разчорлената коса, белия грим и черните дрехи, наподобяващи военна униформа.

Каква ли щеше да е, ако майка ѝ беше жива? Никога няма да разбере. Дали двете щяха да са добри приятелки, съюзени срещу стария глупав татко? Или пък клиентите му са прави да твърдят, че в пубертета дъщерите мразят майките повече, отколкото бащите? Никога няма да узнае.

Ейми учеше в последния гимназиален клас. Предупреди го да не очаква добри резултати. Не можела да напредва, понеже учебниците били пълни с „дивотии“. Само да надникнел в клас, щял да разбере какви безсмислени глупости им преподават.

На родителски срещи се чувстваше безпомощен и объркан. Един след друг учителите обясняваха, че Ейми не създава проблеми, ала е напълно незаинтересована и по цял час зяпа през прозореца.

Предложи ѝ да се запише в подготвителен колеж.

— Защо? — учуди се Ейми. — Да уча същите дивотии, само че ускорено?

Всичко я мъчеше. С усилие ставаше и тръгваше на училище. След хиляди уговорки слагаше дрехите си в пералнята.

Живееха в малък апартамент над аптеката. Новата политика изискваше да се съчетават търговските и жилищните площи, за да се очовечат кварталите и да се избегне синдрома на пълното обезлюдяване. Ейми протестираше, че нямат градина.

— Кой щеше да я поддържа, ако имахме? — съвсем на място се поинтересува Питър.

Ейми вдигна рамене. Беше отработила жеста до съвършенство. Изразително и прискърбно вдигаше рамене и набързо преминаваше към друга тема, която в този случай се оказа екскурзия до Кипър в чест на дипломирането.

— Но нали каза, че нямаме поводи за радост, Ейми?

— Още едно основание да отида и да се поразтуша — отвърна Ейми.

Нищо обаче не успяваше да я разведри.

В осем сутринта му показа брошурата за екскурзията. Сумата беше астрономическа. Питър твърдо обясни, че няма да финансира две седмици престой в хотел, където Ейми ще участва в състезания за най-красива „мокра фланелка“ и ще купонясва по цяла нощ.

— Защо правиш всичко това, татко? — проточи Ейми и вдигна към него подчертаните си с черен молив очи, сякаш го вижда за пръв път.

— Правя какво?

— Ами стоиш по цял ден в аптеката с онази бяла престилка, взираш се в рецепти, изслушваш бръщолеветата на клиентите и на представителите на фармацевтичните компании...

— Това ми е работата — смая се Питър.

— Да, но за какво го правиш, татко, ако не за мен?

— За теб е наистина, но не за екскурзии до Кипър.

— Това е последната ти дума, така ли?

— Да, Ейми. А сега отивам на работа.

— Да печелиш още пари, които ще ми дадеш, когато престарея и не мога да се забавлявам.

— Никога не е късно.

— Грещиш, татко — заключи Ейми и млъкна, но очевидно смяташе, че баща ѝ илюстрира прекрасно твърдението.

Спря да му говори. Държеше се любезно, но дистанцирано. Благодарил му за вечерята, но обяви, че ще излиза със съученици. На другия ден на закуска се скри зад списанието, изяде си овесената каша, изми купата и тръгна с Питър.

— Държиш се глупаво, Ейми. Къде отиваш? — притесни се Питър. За пръв път мълчанието продължаваше повече от денонощие.

— Да си намеря работа! — подвикна му Ейми през рамо.

Проследи я как крачи покрай магазините, метнала чанта на гръб. Сякаш бе вчера, когато, стиснал ръката ѝ на погребението на Лаура, ѝ обеща да се грижи за нея. Не успя да изпълни дадената дума. Опитваше се, но собствената му дъщеря го възприемаше като чужд човек.

На нейната възраст пред него нямаше дилеми. Баща му просто реши, че синовете му ще учат фармация и те го сториха. И тогава, както и сега, трудно се започваше работа. Макар аптекарите често да се шегуват един с друг, че са почетни продавачи, те не са лишени от гордост. Държат на авторитета си.

Професията се беше променила, разбира се, в сравнение с времето на баща му. Господин Бари старши работеше в малък град с една-единствена аптека и имаше повече свобода от Питър. Макар и негласно, всички приемаха, че господин Бари не стои по-долу от лекарите. Предписваше на децата с бронхит антибиотик, без да чака рецепта от доктора; вадеше стъкла от пръстите и преценяваше дали глезенът е счупен, или само навехнат. Забъркваше еликсири и хора от близо и далеч се тълпяха да ги купуват, понеже им вярваха. Правеше и сироп за кашлица, който даваше магически резултати.

Баща му знаеше, че в аптеката няма да има работа и за двамата му синове. Терзаеше се кому да предложи да остане. Питър обаче предпочете Дъблин, а брат му Майкъл се установи в Корк.

Проблемът се разреши от само себе си.

Но не беше забравен.

В Корк Майк често се окайваше, че не е настоявал да поеме семейния бизнес. В Дъблин, след като се прибереше у дома, изкарал

дълъг работен ден, Питър изпитваше същото.

Когато съпругата му почина, баща им продаде аптеката на младия си асистент, а той я превърна в златна мина. После господин Бари старши се оттегли в бунгалo в Западна Ирландия — най-подходящия за риболов регион. Осигури си и „дамска компания“.

Питър му гостуваше всяка година. Миналата година Руби, приятелката на баща му, им приготви вкусна вечеря и им съобщи, че заминават на круиз.

Круиз!

Питър и Ейми пренощуваха в бунгалото и на следния ден поеха към дома. Чувство на неудовлетвореност глождеше Питър. Усещане, че баща му е извлякъл максимална полза от сделката. Хвалеше старата аптека и гордо обясняваше с колко квадрата се е разширила.

На връщане Ейми гледеше през прозореца градовете, реките и рухналите замъци, които подминаваха.

— За какво мислиш? — попита я Питър.

— Дали старците още правят секс?

Питър изпита такова неудобство от изплувалия в съзнанието му образ, че се зарече никога повече да не пита нито Ейми, нито някой друг какво мисли. По-добре да не знае...

Гледеше как дъщеря му тръгва да си търси работа и се чудеше какво ли се върти в ума ѝ. Дали не съжалява, че не е учила достатъчно? Или че няма майка, а само дребнав, суховат баща, който не разбира желанието ѝ да прекара петнайсет пиянски ноци в Кипър? Питър се почуди кой ли ще назначи Ейми и като каква.

Прищя му се да има побъркана приятелка като Руби, някой, с когото открито да поприказва за Ейми. Но нямаше никой.

Точно тогава в аптеката влезе Клара Кейси от кардиологичната клиника.

— Питър, идвам с молба — без уговорки започна тя.

— С каква благородна кауза си се заела сега? — Питър изкриви лице в шеговита мъченическа гримаса.

— Е, не съм те молила никога за пари, нали? Крада само от времето ти.

Обясни му, че организират лектория за пациентите на клиниката и техните семейства, както и за широката публика. Част от плана е да запознаят обществеността с нуждите и функциите на сърцето. Би се

радвала, ако местният фармацевт поговори за различните медикаменти — бета-блокери, препарати за нормализиране на кръвното. Добре би било да обяснява по-простичко, вместо като докторите да обърква аудиторията със сложни научни термини. Хората се доверявали и вярвали на фармацевтите, поласка го Клара. По-лесно щели да възприемат думите на човека в бялата престилка, когото виждат всеки път, щом влязат в аптеката.

Питър се зарадва на похвалата.

— Не си ме чувала да говоря пред публика. Не съм от най-великите оратори по света — призна той.

— Ще те изслушат с интерес, Питър; ще спечелиш и нови клиенти, ако поднесеш информацията приятно и разбираемо.

— О, щом ще рекламирам бизнеса, няма как да пропусна — усмихна се Питър.

Договориха датата и часа и Питър поиска да научи повече за проекта. Дали Клара би желала да излязат на вечеря някой ден? След кратко мълчание доктор Кейси обяви, че предложението ѝ допада. Но вземала проекта много присърце и можела да говори за него часове наред. Ще ѝ достави удоволствие, ако Питър обещае от време на време да сменя темата.

— Къде да отидем? — попита Клара.

На върха на езика му беше да предложи кафенето в търговския център, но бързите закуски не бяха подходяща вечеря.

— В „Куентинс“?

Клара го възнагради с широка усмивка.

— Е, това е чудесно угощение.

Уточниха дата и за вечерята и Клара се върна в клиниката.

Питър се усмихна. Денят все пак започваше чудесно.

— Намери ли си работа? — попита той Ейми вечерта.

— Да, благодаря.

— Би ли споделила каква? — почувства, че въпросът прозвуча високомерно и предвзето, вместо да я предразположи.

— Нещо като твоята, в магазин.

— Аз съм собственик, Ейми — поправи я Питър.

— Да, и аз може да се сдобия със свой някой ден.

- И какво по-точно ще продаваш?
- Мрежести чорапогащи и обувки с остри токчета.
- Има ли достатъчно клиентки за тях?
- Кой говори за жени, татко? Купуват ги травестити, актьори и прочее.
- Ясно — отвърна Питър и усети, че му призлява.

Клара се изненада, че Питър предложи да се срещнат в „Куентинс“ към шест и половина. Стори ѝ се твърде рано. Предпочиташе да се прибере у дома, да вземе душ и да се преоблече. Отдавна не бе излизала на вечеря с мъж. Но той явно имаше съображения и тя не възрази. Вероятно се прибира по-рано заради дъщеря си. Клара реши да си занесе официална рокля в клиниката и да тръгне към ресторанта веднага след работа.

През целия ден се питаше защо прие. Обикновено отговаряше, че натоварената ѝ работа я изморява и си ляга рано или намекваше за призрачен приятел, заради когото отказва срещи. Но Питър Бари се държеше естествено, с него се общуваше лесно. И какво толкова, една вечеря в „Куентинс“ ще я поразведри в студената пролет.

Бренда Бренан ги заведе до масата им. Бяха заети само няколко. Обстановката беше изискана и елегантна. Клара се огледа. Идваше за трети път. Първия път вечеряха тук с Алън малко преди да разбере за Синта. Алан става четири пъти заради спешни обаждания. По онова време Клара не забелязваше нищо необичайно.

Втория бяха тук с Дервла в нощта след смъртта на баща ѝ — мъдрият професор по медицина. Дервла повтаряше, че в живота ѝ повече няма да се случи нищо спонтанно и изненадващо и Клара реши да я разведри с изискана вечеря. Струваше си.

Питър Бари идваше за пръв път в „Куентинс“. Още не проумяваше защо предложи толкова скъп ресторант. Но Клара беше стилна жена, мястото ѝ подходеше. Питър веднага забеляза, че е облечена в елегантно брокатено сако и черна копринена рокля. Ентусиазирано разгледа менюто и избра пресни сардини и агнешко.

Разговорът потръгна леко от самото начало.

Питър ѝ разказа как е отрасъл в аптеката в малкия град. За позакъснялата романтична афера на баща си. Как всичко се е променило. Не непременно за добро. В аптеката на господин Бари старши имало четири стола. Старците обичали да посядат. Днес в неговата имало само един — в случай че на някого му призлее.

Майка му била свита и мила; би се стъписала да види колко много жени се занимават с фармацевтика днес. По нейно време професията била почти изцяло мъжка.

— Божичко, сигурно е чудесно да имаш скромна майка — замечтано го прекъсна Клара. — Моята винаги смята, че е права, за всичко. И досега.

— А наистина ли е така? — попита Питър.

— Нищо подобно — засмя се Клара. — Но и аз мисля, че винаги съм права, а моите дъщери изобщо не ме зачитат.

Заприказваха оживено за децата и трудностите, които им сервират.

Питър сподели как Ейми е намерила работа в магазин за фетиши, където продава зашеметяващи корсети от червен сатен и обувки с остри токчета. Клара каза, че ѝ се иска Линда да е експериментатор като Ейми; да си намери работа, вместо да си въобразява, че препитанието ѝ се полага по право. Поговориха за клиниката и колко необходима е придружаващата здравно образователна кампания. Как доходите на аптеките днес често зависят от козметиката. Питър спомена, че не е учил години наред, за да съветва майките какъв брокат да изберат за партито на дванайсетгодишните си дъщери.

Клара се съгласи. И тя работила усърдно, за да стигне дотук, а сега си губела времето в разговори със стиснатия Франк от болничната администрация, който се опитвал да ги саботира на всяка крачка.

— Такава скръндза е, отстоява буквата, а не духа на закона. Само си губим времето да измисляме дребнави методи как да се справим с него — засмя се Клара. — С Аня и Хилари всяка сутрин провеждаме оперативка как да го принудим да плати тоалетната хартия и чая. Детинско е, но не ми пука, няма да се откажа.

Питър я погледна възхитено — Клара бликаше от ентузиазъм и решимост. В същия момент забеляза, че повечето посетители си тръгват, а сервитьорката приближава към тях.

— Бихте ли желали да си изпиете кафето на бара? — попита ги любезно.

— Не, тук сме си добре — отвърна Клара, преди Питър да успее да се намеси. — Нали?

Тя го погледна за подкрепа. Но остана разочарована.

— Добро предложение, мисля — откликна Питър.

— Както искаш — изненада се Клара.

— Виж, резервирах ранна вечеря и масата им трябва за следващите клиенти.

— О, разбира се — разбърза се Клара.

— Стори ми се по-разумно, цените са наполовина — отбранително обясни Питър и магията някак помръкна.

— Дервла, да не би да ти звъня късно?

— Не, Клара, едва девет и половина е. Не си ли на среща?

— Бях, но вече съм си у дома.

— Много скоростна среща.

— Аха.

— И? Хареса ли ти?

— Ами да. Докато накрая не разбрах, че предпочел ранна вечеря, понеже било по-евтино.

— О, Клара, не ти е в характера да преценяваш хората според това колко харчат. А и доста се е изръсил независимо кое меню е избрал.

— Не знам... Просто някак... Не знам...

— Не ти е допаднал. Мачкаше ли ти коленете под масата?

— Не, допадна ми. И не ме мачкаше. Смятах да го поканя на обяд в неделя, момичетата обикновено не се свъртат у дома през почивните дни.

— И покани ли го? — Дервла настояваше за всички подробности.

— Не. Реших да поизчакам.

— Само защото е минал тънко?

— Знам, че звучи идиотско. Затова ти се обаждам.

— О, покани го. Утре. Още сутринта.

— Но защо?

— Защото винаги съжаляваме, че не сме направили нещо, и много рядко за стореното.

— Кой го е казал?

— Не помня. Марк Твен?

— Не е ли по-добре да се откажа сега, докато съм в печеливша позиция?

— Но ти не си в печеливша позиция, Клара, там е работата.

— О, боже, Дервла, какво щях да правя без теб?

— Работата щеше да те умори — рече Дервла и затвори.

— Добре ли мина вечерта? — попита Аня на другия ден.

— Храната беше вкусна, обстановката...

— Но?

— Ами... той беше очарователен, вежлив. Аз се държах глупаво.

— Вечеря с красивия господин Бари от аптеката, нали?

— Да. Смяташ, че е красив? Наистина ли?

— Да, прилича на филмов актьор.

— Да... може би.

— И ще се срещнете ли пак?

— Мисля, че да. Смятам да го поканя на обяд в неделя.

— О, добре...

— Защо ти се струва добре?

— Защото романтичните срещи са винаги добри — простосърдечно обясни Аня. Сети се за Карл и се усмихна загадъчно.

Клара посегна към слушалката, преди да си е променила мнението.

— Питър, благодаря ти много за вчера.

— О, Клара, и аз прекарах чудесно.

— Искаш ли да обядваме у дома в неделя? Ще ти сготвя...

— Колко мило. А дъщерите ти там ли ще са?

— Ако извадим късмет — не. Ще ти пратя адреса на електронната поща. Един часа става ли?

— Благодаря много, Клара.

Дервла, естествено, се оказа права. Клара се зарадва, че ще го види пак. Иначе щеше да си седи и да се окайва как някаква дреболия провалила срещата ѝ.

— Татко?

— Да, Ейми? — Питър се зарадва, че му се обажда.

— Все се оплакваш, че не споделям.

Но пък звънеште точно когато трима чакаха да им изпълни рецептите.

— Да, за какво става дума?

— Ще пътувам през почивните дни.

— Защо не го обсъдим по-късно?

— Няма начин, татко. Заминавам днес. Ще се върна късно в неделя.

— Къде отиваш?

— В Лондон, шефовете искат да видя как рекламират магазини като нашия, за да организирам и аз презентации в Дъблин.

— И с кого ще пътуваш? — плахо попита Питър.

— Това е, татко. Уведомих те. Ще се видим в неделя.

И Ейми затвори решително, сякаш е разрешила всичките си проблеми и сега ще се впусне спокойно да изучава света на фетишите и нетрадиционния секс на английска почва.

В неделя Ади и приятеля ѝ Джери щяха да участват в протестно шествие за опазване на горите. Дотук добре. Сега оставаше да разбере плановете на Линда.

Линда още се колебаеше. Засега нямала потвърждение.

— Би ли уточнила ангажиментите си по-бързо? — помоли Клара.

— Защо? — Линда надуши, че се опитва да се отърве от нея. Реши да заложи на изискан обяд, ако Клара бъде така добра да го финансира. — Май ще поостана у дома — опипа почвата тя.

— Добре тогава, но си купи нещо и обядвай в стаята си — предложи Клара.

— Да си купя нещо? — ужаси се Линда.

— Да, Линда. Въпреки уговорката ни не си внесла нищо в семейния бюджет през последните две седмици. Знам, че ще си намериш почасова работа и ще започнеш да помагаш скоро, но междувременно не очаквай да ти готвя.

— Добре де. Но как да си купя храна, щом нямам работа? — затрудни се Линда.

— А, да, там е проблемът. Тъкмо повод да се съсредоточиш малко.

— Какво смяташ да правиш в неделя? — упорстваше Линда.

— Поканила съм гости.

— Не се натискам да те слушам как бърбриш с някоя старица за клиниката!

— Е, да приемем ли тогава, че плановете ти са потвърдени?

— Добре де, мамо. И между другото няма нужда да опразваш хладилника, за да не ти изям млякото и бекона.

— Винаги съм смятала недомлъвките за излишни — ведро подхвърли Клара.

* * *

Питър донесе бутилка вино.

— Колко мило! Ще го отвориш ли? — Клара му подаде тирбушона.

— Отваря се ръчно. Купувам го от разпродажби в безмитния магазин, но е приятно на вкус.

— Разбира се. Лично аз смятам, че всички вина трябва да се отварят ръчно — констатира Клара и сервира съомга върху ръжен хляб.

— Винарите използват глупавите ни предубеждения — продължи Питър. — Хората се ориентират по цените — ако е скъпо, значи е хубаво. Нещо като „Новите дрехи на краля“. Вина като това например са много хубави и на половин цена в сравнение с така наречените „маркови“.

„Кога ли ще престане с тирадата за парите?“, запита се Клара. И двамата са на средна възраст, средна класа. Тя е лекар, той — фармацевт, живеят в собствени къщи. Могат да си позволят бутилка вино, за бога! Наложил си да потисне раздразнението си.

Разговорът отново потръгна гладко. Питър се възхити от светлия й просторен дом, от уютната цветна градина. Клара му обясни, че номерът е да посадиш големи цветни храсти, които хващат окото, а не

изискват грижи. Взеха чашите с вино и се разходиха из градината. Питър току посочваше някое растение.

— От семена ли си ги отгледала?

— Не, нямам нито парник, нито време да се занимавам по цял ден с лехите.

— Но не е ли по-евтино?

— Не, особено ако се налага да купиш парник и от изгрев до залез да плевеш посева — разгорещено обясни Клара.

— Така е — замисли се Питър. Приятели бяха споделили колко е скъпо да поддържаш градина. Утешаваше се с тази мисъл, изкачвайки стъпалата към своя апартамент.

— Ако ми гостуваш през лятото, ще седнем да обядваме навън — предложи Клара.

— Надявам се и тогава да сме приятели.

Похапнаха стек и пай с месо. После Клара сервира сирене и отвори бутилка червено вино. Той я попита откъде го е купила и колко струва, а тя излъга, че не знае, било подарък. Не събра смелост да му признае как поиска от продавача да ѝ предложи нещо реномирано, бургундско може би, без да се замисля за цената. Питър Бари би го сметнал за голям грях, а не за щедър жест на гостоприемство.

Разказва ѝ за представителите на фармацевтичните компании, които му предлагат стоката си.

Клара му обясни, че се чувства много удовлетворена, когато вижда колко добре живеят пациентите, прекарали инфаркт. Хора, прекрачили преди няколко месеца прага на клиниката с чувството, че са в преддверието на отвъдното, сега бяха уверени и способни да се справят сами. Питър ѝ разказа как през седмицата в аптеката нахълтал наркоман. Бил съвсем обезумял, настоявал да му даде морфин и антидепресанти. Размахвал като оръжие крак на стол, бил кльощав и целият в белези. Питър го въвел в склада и му показал сейфа със заключените чекмеджета. Обяснил на момчето, че се отварят с по три ключа, а единият асистент е излязъл в обедна почивка.

— Как реагира той?

— Повярва ми. Започна да плаче и да се тресе. Знаех, че другите са се обадили в полицията. Трябваше само да го задържа. Дадох му транквилант и не спирах да му говоря. Мислеше си, че чакаме колегата да се върне. Пристигнаха полицаите. Неприятна история.

— Искаш да кажеш, че и той е нечие дете?

— Да, някой е възлагал големи надежди на него, обирал му е каймака от свареното мляко. А сега... — Питър изглеждаше искрено натъжен.

— Знаем. Но не можем да се правим на богове. Преди два дни при нас дойде един мъж, виеше му се свят, пулсът му беше неравномерен. С Диклан решихме да му поставим холтер, за да проследим сърдечния ритъм. Окомплектовахме го и му казахме да се върне на другия ден. Проследихме данните и разбрахме, че го е свалил преди полунощ. Попитах го защо, а той ми отвърна: „Излезе ми късметът, докторе. Една прекрасна дама се съгласи да дойде у дома. Представяте ли си да ме беше видяла с жиците, щеше да ме помисли за откачалка...“

— Явно не е бил толкова зле със сърцето, щом до единайсет и половина е сколасал да си намери компания за леглото! — възкликна Питър.

— Е, не знаем как му се е отразило. Обиди се, задето му държим сметка и повече не се появи.

— Как ще процедираш?

— Диклан е дипломатът, ще намери начин, повярвай ми.

Заговориха за дъщерите. Как Ейми изучава фетишите в Лондон, Ади прегръща дървета, а Линда се цупи и мълчи. И двамата бяха очаквали друго, когато за пръв път бяха зърнали новородените си деца.

— Ще дойдеш ли с мен на театър през седмицата? В „Аби“ има ново представление — неочаквано попита Питър.

— Би било чудесно! Сутринта четох за него — отвърна Клара.

Дервла й позвъни вечерта.

— Тръгна ли си? — прошепна тя.

— О, отдавна.

— Забравих, че си ляга с кокошките — вметна Дервла.

— Е, бях го поканила на обяд все пак.

— Така де. А договорена ли е вече третата среща?

— На театър в „Аби“ в четвъртък — докладва Клара.

Дервла нададе победоносен възглас.

— Значи е по-сериозно от флирт?

— Не знам — предпазливо отвърна Клара.

— Не е забегка? Нали? — Дервла търсеше точната дума.
— Малко съм старичка за забегки — констатира Клара.
— Така... Да го наречем ли завоевание? Клара има ново завоевание — Питър...
— Дервла, не се дръж идиотски! — скастри я през смях Клара.
— Завоевание е — изпищя Дервла. — Официално го определяме като завоевание...

Ейми се прибра изтощена от летището.

— Видя ли интересни дрехи? — попита я Питър. С Клара стигнаха до извода, че трябва да проявяват съпричастие към живота на дъщерите си, за да не ги изгубят напълно.

— О, моля те, татко — не оцени жалкия му опит Ейми.

— Ти си ми дъщеря, Ейми — упорстваше Питър, — започна работа, толкова ли е лошо да се поинтересувам?

— Ще си помислиш само как съм опропастила шансовете си — подозрителността на Ейми не се беше разсеяла.

— Не, нищо подобно. Само се питах попаднала ли си на нещо, което можеш да внасяш. Но ако те дразня, да сменим темата — в тона му прозвучаха непознати нотки.

— Интересно беше — подхвана бавно Ейми. — Но според мен е рисковано да се пръскат пари за тези неща — много кожени облекла, колани, садо-мазо стил, ако разбираш какво имам предвид.

— Разбирам — сериозно потвърди Питър.

— Не че няма търсене, но повечето клиенти предпочитат да си купуват от Лондон, заради анонимността. Това е мое мнение обаче, може и да греша.

— Колко си наблюдателна! Значи пътуването не е било напразно?

— Не, никак даже. На връщане в самолета се запознах със симпатично момче. Утре ще се срещнем.

— И той ли е в същия бизнес?

— Бен? О, не, той е балсаматор.

— Моля?

— Балсаматор, татко. Дори и ти трябва да си чувал. Сещаш ли се? Когато почине някой... формалдехид и прочее.

— А, да, разбира се, това било значи.

— Сякаш може да е нещо друго.

Ейми си сипа чаша мляко и си взе бисквита. Враждебността изглежда се беше стопила.

Клара четеше, когато Линда се върна.

— Тръгнаха ли си гостите? — попита тя.

— О, да, отдавна. Прекарахме приятно. Остана един стек и малко пай, ако искаш да си ги претоплиш.

— Мислех, че си въвела ново правило — никаква храна за Линда.

— О, исках само да те предупредя да не очакваш, че съм длъжна да го правя. Но мога да те почерпя, нали?

Не се наложи да настоява. Линда вече бе пъхнала чинията в микровълновата фурна.

— Кого беше поканила всъщност?

— Питър Бари, фармацевт е.

— Аха. А какво мисли госпожа Бари по въпроса?

— Не знам. Мъртва е от дванайсет години.

— Вдовец? Охо.

— Правилно.

— Среца значи?

— Не точно.

— Ще се видите ли пак, мамо?

— Да, в четвъртък ще ходим на театър.

— Не мислиш ли, че първо трябва да ни го представиш?

Линда размахваше показалец и имитираше тона на Клара.

— Довърши пая и измий чинията, преди да се приберат вегетарианците и да се затръшкат.

На другата сутрин Клара свари Хилари в клиниката, задълбочена в документацията. Спомни си как някога на шега съзаклятничеха да запознаят нейната Линда с Ник. Щяха да са идеална двойка.

Нямаше смисъл да го припомня на Хилари. Само ще я погледне празно. След смъртта на майка ѝ всичко удряше на камък. Хилари

почти не разговаряше, а когато я питаха, отвърщаше едносрично. Хилари все още се обвиняваше за смъртта на Джесика и за пострадалия при инцидента шофьор. Полицейското разследване и съдийското решение не я успокоиха ни на йота. Работеше повече и от Клара, но душата ѝ витаеше другаде. Сякаш се преуморяваше, за да спре да мисли за ужасното събитие.

Все пак Клара се надяваше Хилари да си спомни името на онази фризьорка, която я подмлади с години.

Доктор Кейси искаше да изглежда свежо в четвъртък вечер.

Кики огледа внимателно косата на Клара.

— Много е гъста и лъскава за годините ви — констатира найсетне.

— Благодаря — студено кимна Клара.

— Но нали вие искате по-младежки стил? Аз само твърдя, че косата ви е достатъчно младежка. — Явно говореше искрено.

— Да, но това е строга прическа, а аз искам фризура за вечерна среща — усмихна се Клара.

— На прием ли ще ходите? — грейна лицето на Кики.

— На театър — отвърна Клара.

— На сцената ли?

— Не, сред публиката, но искам да изглеждам по-млада. Възможно ли е? — Клара долови напрежението в гласа си.

— Ушите ви са красиви — каза Кики. — Имате ли хубави обици?

— Да, струва ми се.

— Добре, ще я скъсим над ушите, ще променим формата. Това търсите, нали? Промяна?

— Май да. Хайде, променете ме!

Кики вдигна рамене. Да не би да са полудели възрастните днес? Някога се подстригваха два пъти годишно и това ги устройваше. Днес се стремяха да бъдат различни, да изглеждат модерни. И, както се изразяваше шефът ѝ, толкова по-добре за бизнеса.

— Ще ви измия косата, мадам.

Накрая Кики донесе второ огледало, та Клара да разгледа новата прическа от всички ъгли. Изглеждаше прекрасно.

— Благодаря, Кики. И какво по-точно означава да имаш хубави уши?

— Да са малки и прилепнали към главата като вашите — обясни Кики.

— Но нали и на другите са такива? — нервно сниши глас Клара.

— О, не, мадам, лъжете се. Някои сякаш ще ги разперят и ще полетят. Имате основание да се гордеете с вашите, мадам, не ги крийте!

— Благодаря, Кики.

Клара се зачуди защо никой досега не ѝ го е казал. Хората са толкова ненаблюдателни.

Питър я похвали, че изглежда прекрасно.

— Нещо различно? — попита той.

— Подстригах се — скромно отвърна Клара.

— Какви красиви уши имаш! — възхити се Питър.

Клара се нагани да се пошегува, но в очите му прочете искрено възхищение.

— Благодаря, Питър — скромно каза тя и двамата заеха местата си.

Продължаваха така — Клара го канеше веднъж седмично, той — два пъти. Един ден го заведе в зоологическата градина, а той я покани на цирк. След обяда у Клара избягваха да си гостуват. Къщите им бяха пълни с любопитни подрастващи, които щяха да нарушат спокойния им ритъм. Нищо не си обещаваха, не планираха и не се обвързваха. Отношенията им удовлетворяваха и двамата.

Скоро щеше да дойде ред и на секса.

Целувките за сбогом вечер ставаха по-дълги и по-смели. Бяха твърде възрастни за юношески глупости. И двамата бяха необвързани. Но никой не смееше да предложи първи, за да не развали магията. Един ден Ейми обяви, че с Бен заминават на конференция.

— На балсаматорите? — попита Питър.

— Не, разбира се.

— На тема фетиши?

— Не живеем само за работата, татко. Отиваме на сбирка по творческо писане, щом си толкова любопитен.

— Чудесно! Ще отсъствате и в събота, и в неделя? — надяваше се Ейми да не долови възторга в гласа му. Ето я възможността да покани Клара на гости.

* * *

— Няма да съм си у дома в събота — съобщи Клара на дъщерите си.

— О, при вдовеца ли ще бъдеш? — попита Ади.

— Нощта на истината значи? — полюбопитства Линда.

— Не ставайте смешни! — отсече Клара. — Достатъчно любезна бях да ви уведомя. Следващия път няма да си правя труда.

— И аз имам добри новини, мамо — обади се Линда. — Намерих си работа, така че от следващата седмица ще получавам наем.

— Браво, Линда, чудесно.

— Ще продавам компактдискове. Почасово е, не е на пълен работен ден.

— Няма значение. Ще ти допада ли?

— Няма да е зле — измърмори Линда.

— Няма да е по специалността ти — навири нос Ади.

— Да, ако бакалавър по изкуствата се брои за квалификация. И ти едва ли щеше да намериш работа, ако не беше изкарала допълнително педагогически курсове.

— Поне се трудех и допринасях за семейния бюджет — сръза я Ади.

— И аз ще печеля, така че млъкни.

Клара с облекчение си помисли как ще си отдъхне от тях при спокойния, непретенциозен Питър. Надяваше се всичко да е наред. Отдавна не беше правила любов. Казват, че не се забравя — като карането на велосипед. Но, по дяволите, тя познаваше само един мъж — онова копеле Алан. Прииска ѝ се да бе приела някои от предложенията, отправяни ѝ през последните години. Нещо като репетиция...

Вместо нощница взе скъпо дантелено боди. Нелепо бе на тази възраст да се чувства толкова напрегната. Но фактите са си факти.

* * *

Питър се постара много. Полира всички плотове; две вази с цветя красяха малките масички. За вечеря приготви пушена съомга и пиле с винен сос. Опита ястието три пъти, докато уцели вкуса. За гарнитурa имаше ориз и салата. После — плодове и сирена.

Питър огледа резултата доволно.

Клара пристигна, остави чантата си в коридора и въодушевено похвали дома му.

— Страхотно място, в центъра на събитията!

Питър й сипа леденостудено чери. Клара забеляза колко се е постарал. Почувства се поласкана.

— Радвам се, че хареса черито. Купих го на половин цена от супера, но е с превъзходен вкус — обясни Питър.

Защо му трябва да споменава цената? Същото изслуша и за пилето, и за сирената. Рецептата изисквала пресни подправки, но сушените били по-евтини и дълготрайни. Марковото френско сирене било безбожно скъпо, а ирландското не му отстъпвало, стига да го оставиш да узрее.

Мислено се молеше Питър да престане с напътствията за разумно харчене. Но навярно така е устроен. Реши да не остава по-назад. Кожената й чанта всъщност бе много скъпа, но Клара се похвали, че е купена от разпродажба.

— Зърнах я в кошничките с намалени цени в един бутик.

Лицето на Питър грейна, радваше се искрено на попадението й. Прокара ръка по чантата.

— Страхотна е. Колко хубаво, че си я забелязала. Струвало си е.

Клара усети, че печели червени точки за нещо толкова тривиално и маловажно. „Да“, рече си мислено, „и не бива да позволявам на тривиални и банални неща да провалят вечерта.“

Нощта завърши приятно и естествено, сякаш са отдавнашни любовници. Той ѝ каза, че е прекрасна, тя — че е пленителен. Възхити се на дантеленото ѝ бельо, а Клара облегна глава на гърдите му, докато и двамата заспаха. На сутринта изненадано се събуди в малката спалня, в легло, нито двойно, нито единично, а нещо по средата. Питър ѝ донесе портокалов сок и кафе и отново правиха любов.

Послушаха концерт на открито и си организираха пикник. Разходиха се по алеите на парка Сейнт Стивънс, където в неделя художници излагат картини. После се върнаха в апартамента на Питър и отново се отдадоха на ласки.

— Обичам те, Клара — призна Питър надвечер, когато Клара се наклони да си върви.

— И аз те обичам.

„Искрена ли съм“, питаше се Клара в колата, докато караше към къщи в слънчевия следобед.

Навярно да.

Толкова бе свикнала да не обича никого след Алан, че думата ѝ звучеше чуждо. Питър беше добър, топъл мъж, беше влюбен в нея и ѝ се възхищаваше. Толкова щастлив изглеждаше да са заедно, денем и нощем. Нима би могла да не го харесва?

Добре ще е да се запознае с дъщеря му и да го представи на своите. И на приятелите си. Така е редно. Но Клара искаше още известно време да запази връзката им непроменена — убежище, уютно място, където другите нямат достъп.

Вкъщи свари Линда, Ади и постоянно присъстващия Джери край кухненската маса.

— Добре ли прекара? — попита Ади.

— Как беше любовта? — Линда държеше да е наясно.

— Да, прекарах страхотно, благодаря. А вие?

— Татко се поинтересува докъде сте стигнали, мамо — усмихна се Линда.

— Е, със сигурност не съм я докарала дотам да записвам пиратски дискове като теб — Клара погледна към компютъра, където Линда копираше диск след диск.

— Не е точно така...

— Незаконно е, ще те закопчат — лаконично я прекъсна Клара, извади бурканче мляко от хладилника и се упъти към стаята си. Там си

направи чай и се обади на Дервла.

— Нетърпелива съм да науча новините. Филип е разгневен като оса. Цял ден съм отнесена в мисли как е минало.

— Много добре...

— А правихте ли...?

— Какво? — Клара искаше да я накара да го каже.

— Направихте ли с него... онова нещо?

— О, Дервла, а после критикуваме децата си, че са инфантилни!

— Отговори, Клара Кейси! Да или не?

— Да, три пъти. Доволна ли си?

— Много, честно. Опасявах се да не станеш монахиня.

— Невероятно е за какво си говорим.

— Определено. Кога ще ме запознаеш с него?

Първо Питър представи Клара на Ейми. Покани я у дома на по чаша вино.

Ейми се изненада, че баща ѝ очаква жена. Чудеше се каква ли ще е. Сериозна, вероятно, сивокоса и с очила. Ще обяснява колко е важно висшето образование. Ще се ужаси от заниманието на Ейми и от работата на Бен. Но пък баща ѝ се държа гостоприемно с Бен, макар да се притесняваше от него. Трябва да е любезна с неговата гостенка.

Не повярва на очите си. Жената беше елегантна, изискана, добре облечена. Никаква сива коса, никакви очила, напротив — съвършен грим. Нима излиза с баща ѝ? Ейми се обърка.

Бе приготвила канапета със сирене върху солена бисквита, но се укори, че не се е постарала повече. Но Клара остана очарована от непретенциозните хапки.

Заинтересува се искрено от магазина, където работи Ейми. Имала приятелка с много големи крака; попита я дали там се намират елегантни обувки като за Дервла, защото все се оплаквала, че ходи с модели като за инвалиди.

Ейми обмисли сериозно думите ѝ.

— Да, сигурно имаме от нейния номер, но я предупреди, че всички са с много високи и тънки токчета. Травеститите, естествено, държат да изглеждат бляскаво, а не като монахини.

Клара кимна; на и без това доста дългнестата Дервла ще ѝ е трудно да се крепи на кокили.

Клара поговори приятелски и с Бен, сякаш цял живот е бърбила с балсаматори. Обсъдиха колко важно е при кремация да се отстраняват пейсмейкърите. Понякога роднините забравяли да споменат, но Бен обясни, че свикнал да проверява за разреза. Противно на широко разпространеното мнение, ноктите и косата на мъртъвците не растели, просто кожата се свивала и ноктите изглеждали по-дълги.

Питър слушаше изненадано. Той самият никога не бе разговарял толкова много и толкова приятелски с Бен. Оказа се, че момчето е доста опитно в странния занаят и се отнася с подобаващо уважение към мъртвите.

Клара стана да си върви.

— Тръгвам. Ще водя една колежка на кино — обясни тя.

— Да дойда ли и аз? — нетактично вметна Питър.

— Няма начин — Хилари е много объркана след смъртта на майка си, избрали сме женски, сладникав филм. Няма да ти хареса, Питър, уверявам те. Ще се видим през седмицата.

И тримата я изпратиха зяпнали. Клара изтича надолу по стълбите и излезе от сградата.

— В събота смятам да поканя Питър на вечеря — обяви Клара.
— Ще сготвя съомга. Каня всички.

— Ще има ли предложение? — попита Линда.

— Съмнявам се. Освен ако ти смяташ да ни предложиш нещо, Линда.

— Много остроумно, няма що. Просто се питах...

— Поканен ли е Джери? — осведоми се Ади.

— Разбира се. Джери е част от семейството.

— Ще има ли какво да яде, да ядем?

— Да, а останалите ще хапнем съомга.

— Как да го наричаме, мамо? — попита Ади.

— Питър, както си му е името.

— Не „татко“? — не пропусна Линда.

— Не, Линда, не „татко“; не забравяш името на Синта, когато ходиш на гости при баща си. Бъди така добра да запомниш как се казва

приятелят ми.

— Ще остане ли да преспи? — любопитства Ади.

— Не.

— Трябва ли да сме официално облечени? — почуди се Линда.

— Не, само елате към седем и го посрещнете...

* * *

Ченетата им увиснаха, щом видяха Питър. Външността му надмина всичките им очаквания, фармацевтите са стари и прегърбени. А този се оказа висок и красив. С ведра усмивка.

Разпита Ади за децата в училище. С Джери обсъдиха органичните зеленчуци, а от Линда изтръгна обещание да му покаже как се работи с айпод. Подложиха го на кръстосан разпит, а той отговаряше искрено. Отдавна овдовял, имал една дъщеря, която го смятала за мухлясал старец, не пътувал често, но тази година се надявал да види Италия, да си наеме кола, да кара в погрешната лента и да се забавлява.

— Ти ще ходиш ли, мамо? — попита Линда.

— О, да — отвърна Клара, сякаш друг вариант не съществува.

Дойде време за тръгване. Питър целуна Клара по бузата, благодари за чудесната вечер и спомена, че ще се видят утре.

Градинската врата се захлопна и всички се развикаха в един глас. Бил страхотен, като филмова звезда, много забавен. Как е успяла да го омая?

Клара си легна доволна.

Най-лошото мина. Запознаха се с децата, други препъникамъни няма.

Майката на Клара научи новината.

В неделя се появи неочаквано вкъщи и момичетата ѝ разказаха с какъв красавец в кадифено сако ги е запознала мама. Очевидно аферата е сериозна.

— Нищо не си ми казала? — неодобрителните нотки долитаха ясно през слушалката.

Денят беше тежък, но Клара се мобилизира.

— Искях да излезем на обяд, за да поговорим на спокойствие, а не набързо по телефона — подхвана тя, придърпвайки бележника си. Нямахме за кога да отлага срещата с майка си.

— Какво предлагаш? — рязко попита тя.

— Защо не „Куентинс“? — Клара разлисти бележника да избере по-малкото зло; може би в края на седмицата. — В петък ще ти разкажа всичко, мамо.

Клара затвори слушалката с натезало сърце.

— Добре ли си, Клара? — попита Хилари.

— Не особено. Ще обядвам с мама, а тя ще ме разпитва за сексуалния ми живот.

— Нима?

— Не директно, разбира се, знаеш какви са майките... — Идеше ѝ да си отхапе езика. — О, Хилари, толкова съм глупава. Прости ми. Не помислих.

— Няма нищо, Клара. Не е важно.

— Напротив. Знам, че би дала всичко да излезеш на обяд с майка си.

— Не е сигурно. Зависи. Ако не ме вземе за пощальон или водопроводчик — тъжно се усмихна Хилари.

Клара усети напредъка. Хилари започваше да надмогва скръбта.

— Благодаря ти. Не те заслужавам.

Хилари видя, че за петък Клара е отбелязала в бележника „Куентинс“.

— Олеле, наистина глезиш майка си! „Куентинс“ — ни повече, ни по-малко!

— Най-добре да не споменавам пред Питър. Ще му се свие сърцето.

— Предпазлив е, а?

— Бих казала разумен — засмя се Клара.

— Изглеждаш щастлива — похвали я Хилари.

— Страх ме е да го кажа, но мисля, че съм — съгласи се Клара.

След половин час се обади Алан.

— Време ли е за поздравления? — попита той.

— Какво се крие зад това клише, Алан?

— Момичетата ми разказаха за твоя младеж. Радвам се за теб, това е всичко — скръбно обясни Алан.

— Благодаря. За това ли се обади, или има и друго?

— Е, смятах, че ще ми разкажеш за него, кога се срещнахте, накъде вървят нещата.

— И защо за бога, си въобразяваш, че ще го обсъждам с теб?

— Приятели сме, Клара... — подхвана Алан.

— Не сме, винаги сме на противоположни позиции.

— Защото ти се държиш нелогично.

— Довиждане, Алан.

Обади се пак на секундата.

— Не ми затваряй, нетърпимо е.

— Нетърпимо е точната дума. Опитвам се да работя и няма да търпя хленчовете ти, само защото нямаш с какво да си запълниш времето.

— Не, моля те, изслушай ме.

— Чакат ме, Алан. Извини ме.

Не почувства нищо, когато затвори слушалката.

Питър беше успял да прогони огромната, плътна сянка на Алан Кейси.

Питър запозна Клара с неколцина колеги, с брат си и съпругата му. Бяха приятни хора и се държаха мило с нея. На свой ред тя го представи на Дервла, Хилари, Аня и Диклан. Всички свикнаха да го виждат да я посреща след работа или да пристига по обяд с картонени кутии, за да похапнат заедно. Единодушно одобриха идеята им да заминат на екскурзия в Италия.

Майка ѝ си оставаше песимист.

— Твърде дълго е живял сам, закостенял е, бих казала — отсъди тя, дъвчейки стридите в „Куентинс“.

— Времето ще покаже, мамо — изнурено отвърна Клара.

— О, не, здравият разум ще покаже, но се опасявам, че не те бива в тази област.

— Хубав ресторант, нали? — смени темата Клара.

— Има си хас! При тези цени!

— Искаш ли да те запозная с Питър, или не?

— Етикецията повелява да ни запознаеш, но пък...

— Мен не ме бива и в тази област... това ли се канеше да кажеш?

— Клара, скъпа, не се цупи, ако този млад мъж е толкова чаровен, едва ли ще му е до сърдити жени.

— Права си, мамо, хайде по-весело!

За жалост разтегна устни точно когато Франк, мениджърът на болницата, я мярна от другия край на залата и си помисли, че се усмихва на него. Веднага се насочи към тях.

— Прекрасната доктор Кейси — протегна ръка той.

Едва прикриваше раздразнението си. Майка ѝ вдигна поглед.

— Вие ли сте Питър? — попита тя.

— Не, мадам, аз съм Франк.

— Божичко — още един! — зяпна майка ѝ.

Клара стисна зъби.

— Това е майка ми. Мамо, представям ти Франк Енис. Той управлява еднолично болницата с железен юмрук.

— Не съвсем — усмихна се скромно Франк, но даде да се разбере, че описанието е много точно.

— Чудесно място сте избрали да почерпите дъщеря си — обърна се той към майка ѝ.

Дали щеше да прояви дискретност? Не ѝ е в стила, разбира се.

— О, божичко, Франк, черпи Клара, тя се въргаля в пари, аз съм бедна вдовица.

Франк изгледа доволно Клара. Точка срещу нея. Клара се бори с него за всяко евро и всеки цент — за заплатата си, за персонала, за разходите, — а майка ѝ твърди, че разполага с дебел портфейл. Налудничав импулс да зашлеви гръмко майка си обзе Клара. Но животът е въпрос на хладнокръвие. Успя да устои на изкушението.

Клара и Питър сериозно възнамеряваха да заминат за няколко дни. Преглеждаха брошурите и картата на Италия, когато се прибра Ейми. Побъбриха весело няколко минути. Ейми изглежда искрено се интересува от плановете им.

— И мен няма да ме има по същото време. С Бен ще ходим в Кипър — съобщи тя.

— Чудесно! — възкликна Клара и отвориха картата да проверят къде е Агия Напа.

— Знаеш ли какво, Клара? — изгледа я изпод дългия си разчорлен бретон Ейми.

— Не, какво?

— Нямам нищо против да оставаш нощем при баща ми.

Гъста руменина обля страните на Питър. Клара разбра, че трябва да спасява положението.

— Много щедро от твоя страна, Ейми. Оценявам предложението и ако някога окъснея много, ще съм благодарна да остана, но засега не е належащо.

— Добре де. Но като се върнете от Италия, може да си промениш мнението. Ами ако не ви се разделя? Исках да знаеш, че за мен не е проблем.

Прекараха прекрасно. По няколко дни във Флоренция и Венеция и спокоен уикенд край голямо езеро. Преди да отпътуват, Питър я попита ще се омъжи ли за него.

Изненада я.

— Имаш ли нещо против да поизчакам още малко, преди да се съглася? — нежно попита тя.

Усети, че му стана неприятно; беше се надявал да му отговори веднага. Домъчня ѝ при вида на покрусеното му лице. Не му беше лесно да преодолее стереотипа, беше закостенял, както се изрази майка ѝ. Но Клара не смяташе да се съгласява под въздействието на италианската омая от цветя и сини води. Трябваше да се върне и да обмисли дали могат да живеят заедно. През нощта го видя да става и да сяда пред прозореца с тъжно лице и приведени рамене. По обратния път не споменаха предложението.

Когато пристигнаха в Дъблин, Клара обясни, че ще се прибере у дома, за да си приготви дрехите за работа.

— Не е това. Бягаш от мен.

— Нищо подобно. Не бягам от теб. Зададе ми прекрасен въпрос и сега, вече в реалния свят, ти обещавам да го обмисля много

внимателно.

— Кога ще бъдеш готова с отговора?

— Скоро, Питър, наистина.

— Но не може ли да поговорим какво те възпира. Жилището ми? Работата? Децата?

— Нито едното. Просто трябва да свикна с идеята.

— Нима не се досещаше?

— Не очаквах да ми предложиш женитба. — Питър усети, че е искрена.

— Знам, че първия път малко си се опарила...

— Не, не е това, отдавна съм го преживяла и затворила страницата.

— Но какво е тогава, умолявам те, Клара?

— Скоро — отвърна тя.

— Да заведем ли Димпълс на излет? — предложи Фиона на Диклан.

— Къде например? През Европа на „Ориент Експрес“? — усмихна ѝ се любящо Диклан.

— Някой ден може би, но първо трябва да потренира. Какво ще кажеш като начало да започнем от Килини Бийч?

— Как ще отидем дотам?

— С влака. Хайде! В събота?

— Смятах да наваксам с формулярите.

— Ще направя страхотни сандвичи с пиле. Един и за Димпълс. Моля те!

— Добре тогава. Кой би посмял да застане между куче и сандвич с пиле?

— Много си сговорчив, Диклан Карол. Ще излезе ли добро старче от теб?

— И още как — обеща Диклан.

Приличаха на малко щастливо семейство — червенокосият лекар, красивото момиче и големият лабрадор, наредени пред прозореца на влака. Димпълс хареса Далки, където слязоха. Градчето

беше пълно с интересни миризми и хора с миниатюрни кучета. Разхождаха се и разглеждаха къщите и градините.

— Представяш ли си, Боби Уолш е живял тук с жена си от самото начало! — обади се Диклан. — Човек би си помислил, че атмосферата облагородява, но... не.

— В тази жена няма и капчица благородство — съгласи се Фиона.

После видяха морето и Димпълс залая въодушевено.

Слязоха по скалистата пътека към плажа и закрачиха по Килини Бийч. Планините обграждаха прелестно залива. Хора с кучета подхвърляха пръчки наоколо. Поздравяваха се ведро. После седнаха на една скала и изядоха сандвичите. Димпълс забеляза птица и я подгони към брега.

— Леле, без малко да я хване! — ахна изумено Фиона.

— Не и Димпълс. Птиците са твърде бързи и твърде умни. Винаги успяват да избягат.

Гледаха как Димпълс възбудено лае до водата. Птицата се сниши, вероятно да се присмее на дебелия лабрадор. Димпълс се потопи решително в морето. Усети, че е в беда — вълните го заливаха, зарита трескаво и ужасено.

Фиона се събу и нагази във водата. Викна на Диклан да не си помисля да влиза, защото положението е под контрол. Не изглеждаше така. Водата я заливаше до кръста, когато сграбчи каишката на Димпълс и задърпа кучето към сушата.

Димпълс се изтръска енергично, заливайки ги с щедри струи вода. После кихна бързо осем пъти.

Диклан не бе потопил и малкото си пръстче.

— Нищо не направих — призна той. — Не мога да плувам.

Фиона се притече на помощ на Димпълс. Спаси го, нищо че се измокри до кости. Диклан я обичаше до болка и се чувстваше до болка безполезен.

— Дължи ти живота си — отрони той.

— Е, как да го оставя да се удави?

Фиона трепереше. Спокойно свали подгизналите дънки, чорапи и розови дантелени бикини и се уви в одеялото, върху което смятаха да седнат. Закрепи го за кръста с колана от панталоните, отпусна се на

каменистия бряг и пресуши половината бутилка вино, която бяха донесли за пикника.

— Заслужих си го — весело рече тя.

— Фиона?

— Да?

— Фиона... Сигурно ще ти прозвучи нелепо... но...

— Но не бива да се събличам на плажа. Няма да се повтори, обещавам, просто исках да сваля мокрите дрехи.

— Не. Нямах предвид това. Изобщо.

— Какво тогава?

Фиона присви очи срещу слабото слънце, вече стоплена и изсушена под одеялото.

— Исках да те попитам дали ще се омъжиш за мен? — като скоропоговорка изрече той.

— Да се омъжа за теб, Диклан? — удивено повтори тя.

— Да. Искам го повече от всичко на света.

Страхуваше се да срещне погледа ѝ, за да не види подигравка, съжаление или напрежение да измисли деликатен отказ.

Фиона мълчеше.

— Ще бъда много добър. Ще се грижа за теб. Обичам те, Фиона, с цялото си сърце.

— Да се оженим? — повтори Фиона. — Имаш предвид като възрастните?

— Моля те, кажи „да“. Моля те.

Диклан забеляза как опашката на Димпълс потупва по земята. Още не смееше да погледне Фиона в очите.

— Диклан — тихо отрони тя.

Погледна я. Тя се усмихваше.

— Мислех си, че никога няма да ме попиташ. Много искам да се омъжа за теб. Много — с цялото си сърце.

Диклан скочи, вдигна я на крака и я целува толкова дълго, че притесненият Димпълс закръжи, лаейки, край тях. И ако някой наблюдаваше малката компания, щеше да види как одеялото се смъква, а двамата го придърпват нагоре, сякаш животът им зависи от това.

В клиниката похвалиха Клара, че изглежда чудесно. Загоряла и отпочинала.

— И дяволски амбицирана да работя — заплаши ги тя. — Хайде, разкажете ми новините.

Първо научи най-важното — Фиона и Диклан ще се женят.

Мъчели се да го запазят в тайна, но всички разбрали, че се мъти нещо. Накрая Барбара успяла да изтръгне истината. Попитала уточнили ли са всичко, или не? Когато запристъпвали смутено от крак на крак и потвърдили уклончиво, всички пощурели.

Диклан и Фиона напразно протестирали, че пръстенът не е купен и датата не е определена. Всички били във възторг, че са отгледали първата „служебна“ двойка. Аня изтичала да купи шампанско, Лар подбрал няколко интересни факта за сватбите. Написали и картичка; само чакали Клара да я подпише. Хилари бе настроена носталгично; спомняше си младините и любовта. Боби Уолш остана очарован, спомена, че и Роузмари ще сподели радостта им, но никой не повярва. Джони успя да съдържи коментара, че от това няма да излезе нищо добро. Лавендър предложи да направи сватбената торта; предупреди ги да я уведомят, веднага щом уточнят датата.

Боби Уолш получил пристъп и го приели в интензивното; там всички се дивели колко добре е запознат с медикаментите. Направо ги заливал с информация. Оправил се бързо и отново ги посещавал всеки ден.

— Благодарение на Диклан — обобщи Клара.

Кити Райли открила нов светец — Свети Йосиф Купертински, очевидно с неоспорим авторитет на лечител. Раздавала листовки за него на всички в чакалнята, Фиона подметнала на шега, че Падре Пио навярно се чувства много изоставен там горе, на небесата и Кити донесла цял куп медальони с образа му, уплашена да не си навлече гнева му.

Лар дразнел всички в чакалнята, защото настоявал да му съобщават по един нов факт на визита. Единият джак ръсел на Джуди Мърфи си приклецил лапата на градинска порта и я счупил. Клетата Джуди го носела към кабинета на ветеринаря, когато срещнала Диклан и той му поставил шина. Ветеринарят похвалил майсторски свършената работа и обяснил, че ако на въпросния Диклан му писне от

досадни, кисели хора, мястото му при безсловесните най-добри приятели на човека е осигурено.

На една от образователните вечери Лавендър поканила известен майстор готвач за кулинарна демонстрация. Веднъж седмично Джони показвал упражнения за сърцето по телевизията. Тим се влюбил в Лидия, съквартирантката на Аня, и щял да ходи в Полша да се запознае със семейството ѝ.

— А нещо ново при теб, Аня?

— Нищо. Работя упорито и всяка нощ благодаря Богу, че ми помогна да те срещна и промени живота ми.

— Още ли спестяваш за къща на майка си?

— Няма да повярваш колко съм събрала, Клара. Работя в пералнята на Моли Карол, чистя в дома за възрастни, където Хилари смяташе да заведе майка си. Толкова са мили там... С госпожа Котър си приличате.

— Чудесно. А Карл Уолш още ли ти дава уроци по английски?

Аня сведе очи.

— Да, да. Но няма надежда. Никаква.

— Хей, английският ти е страхотен!

— О, да, напредвам. Не там е проблемът.

Чак сега Клара осъзна, че става дума за Карл Уолш. И Клара не би се осмелила да се изправи срещу страховитата госпожа Уолш. Боби беше мил човек, но съпругата му би скъсала и стоманени нерви.

— При равен старт би имала шанс.

— Моля?

— Изразът означава...

— Знам — ако се състезавахме наравно.

— Точно така. Но с майка му това е невъзможно.

— Добре е все пак, че според теб не бива да се отчайвам напълно.

Клара не беше свикнала да обсъжда лични проблеми с приятелките си, да ги анализира от игла до конец. Обичаше да си бърби с Дервла О'Мали, но иначе не споделяше трудностите. Никому не каза, че смята да се омъжи за Алан Кейси. Може би трябваше. И защо поставя Алан и Питър в една категория? Толкова са различни...

Дервла беше идеалният довереник. И много проникателна.

— Поиска ли ти ръката? — попита тя.

Пиеха кафе по обед в голф клуба на Дервла — едно от малкото места, където можеха да се усамотят.

— Да. Последната вечер — призна Клара.

— С ченгел ли да ти тегля думите? Или ще ми кажеш какво отговори.

— Как го намираш, Дервла?

— Не е направил предложение на мен. Забрави ли Филип?

— Сериозно, Дервла, какво мислиш?

— Мисля, че е идеален. Сякаш сме го съчинили.

— Аз не съм толкова въодушевена.

— Е, Клара, на колко си години? Щеше да е странно, ако летеше в небесата като влюбена тийнейджърка.

— Значи смяташ, че трябва да приема?

— Луда ли си? Искаш съвет? Ти, Клара? Но, да, мисля, че ако се спреш на Питър, ще имаш приятен, ведър, добронамерен и привързан към теб приятел. Нещо лошо?

— Думата „спирам се“. Там е пробойната — отвърна Клара.

— Божичко, и дяволът не би ти угодил!

— Ти спря ли се на Филип?

— Да. Знаеш. Не можех да се събера с безнадеждния младеж, в когото бях влюбена. Той искаше богата съпруга и я намери. После срещнах Филип и благославям всеки ден с него.

— Но го няма шеметният трепет? — попита Клара.

— Не знам какво е това шеметен трепет — засмя се Дервла.

— Разбираш ме много добре — настоя Клара.

— Изпитвала съм го, вярно, ала според мен изчезва, когато навършиш двайсет и пет.

— И след това просто се спираме на някого?

— Усецането е приятно, не се чувстваш самотен и рискът за трагичен край е минимален — обясни Дервла.

— Може и да си права — заключи Клара и никога повече не отвориха дума на тази тема.

Следобед я заговори Нора Дън, високата, интелигентна съпруга на Ейдън Дън, която помогна безрезервно на мъжа си да се възстанови.

— Доктор Кейси, благодаря ви за помощта — започна тя. — Трябваше да ви се доверя от самото начало. С Ейдън сме като преродени. Искам и да ви се извиня, заедно ви губех времето със своите тревоги и оплаквания.

— Не, няма защо. Вие изживявахте шок.

— Той е любовта на живота ми. Мисля за него от зори до здрач. Питам се дали би одобрил това или онова, запомням случки, които да му разкажа. Май полудях, когато чух думата „инфаркт“.

— Днес овладяваме успешно сърдечните проблеми. Не се преструваме, че ги няма, изчезнали безследно, но редовното проследяване на състоянието върши чудеса.

— Вече съм убедена, доктор Кейси. Но тогава сякаш бях изпаднала в ступор при мисълта, че може да остана без Ейдън. Толкова късно се срещнахме; мечтаех да сме заедно до дълбока старост.

— Разбирам, разбирам.

— Знам. Колегите ви ми казаха, че наскоро сте преоткрили любовта и сте заминали за Италия. Не им се сърдете, аз непрекъснато настоявах да ви се извиня лично. Направо ги подлудих. Разбрах, че сте на екскурзия...

— Няма място за извинения, госпожо Дън. Чудя се обаче защо са ви обяснили, че съм с приятел. Вярно е, но обикновено не дават информация за личния ми живот.

— О, вината е изцяло моя, не им се сърдете. Не ги оставях на мира. Накрая им дойде до гуша.

Клара я погледна. Нора Дън бе страстна натура. Най-сетне проговори отново.

— Зарадвах се, че и вие изживявате дълбоки чувства, защото ще разберете ужаса от загубата, безумното желание да бъдеш с любимия човек. Случи ли се нещо с Ейдън, животът ми приключва. Струва ми се, че собственото ми сърце ще спре да бие едновременно с неговото. Не мога да си представя нито един ден, нито една нощ без него, без да виждам милото му лице. И ако вие, доктор Кейси, сте били в прекрасната Италия с обичния мъж, значи ме разбирате и ще ми простите.

Клара я гледаше, но виждаше не нея, а бъдещето — животът с Питър, на когото се е „спряла“, ежедневие от разпродажби, специални предложения и намалени стоки, живот с приятел без самота, без рискове и свобода.

— Направихте ми голяма услуга. Отлагах едно решение, но сега всичко се проясни. Ще се заема още тази вечер.

Обърканата Нора Дън проследи как Клара излиза и се качва в колата.

Клара натисна звънеца и по домофона прозвуча въодушевеният глас на Питър.

Качи се по стълбите с тежко сърце.

— Ще го отпразнуваме ли с бутилка вино?

— Не, освен ако не искаш да отпразнуваш свободата — нежно отвърна Клара.

Питър онемя от изненада. След малко се съвзе и скочи на крака.

— Но защо, Клара, защо? Толкова добре се разбираме. Ейми те харесва, аз харесвам твоите момичета.

— Питър, знаеш ли какво означава шеметен трепет? — попита тя.

— Не. Какво?

— Няма значение.

— Ще го науча — в гласа му прозвуча надежда. Беше толкова мил. Клара си каза, че постъпва безумно. Както, когато се омъжи за Алан.

Но тя съществува — лудата, страстна любов. Видя я в клиниката едва преди час. Има я. Някъде. Няма да се спира на никого. Няма да премисля. Питър предложи да почакаат, преди да вземат окончателно решение, но Клара не отстъпи.

— Не можем ли да останем приятели? Любовници? — попита я той.

— Не, няма начин. Помисли си колко хубави спомени ще ни останат, Питър. Много хубави спомени. Радвам се, че опитахме, вместо да шикалкавим. Винаги съжаляваме за онова, което не сме направили, рядко — за стореното...

— Може би ще съжаляваш, че не си се омъжила за мен тогава?

— Ще си намериш жена, Питър, и ще бъдеш прекрасен съпруг.

— А ти?

— По-скоро не. Обичам свободата.

Прегърна го братски и напусна тъжния дом.

Слезе по стълбите и се озова в оживения търговски център, преди Питър да успее да проговори. В бижутерията на ъгъла предлагаха много пръстени с отстъпка. Клара беше убедена, че Питър е идвал и може би дори е избрал някой. Изправи рамене и за пръв път от много време закрачи решително напред.

ОСМА ГЛАВА

Вони си прибра пощата и видя писмото от Фиона. Странно — писа ѝ миналата седмица. Разказваше за Диклан Карол, лекарят в кардиологичната клиника, който катастрофирал, ала се възстановявал много бързо. Може би сега ѝ съобщаваше, че са се сгодили. Вони се надяваше да е така.

Малкият ѝ магазин за сувенири беше празен. Седна, наля си чаша гъсто гръцко кафе и отвори плика. Не ставаше дума за годеж, въпреки че романът продължавал чудесно, Фиона я молеше да намери каквато и да е работа на двама седемнайсетгодишни близнаци, които ще дойдат през пролетната ваканция.

Обясняваше, че потеклото им е обвито в мистерия. Биологичните им родители сигурно били някъде по широкия свят, но открай време за тях се грижели Мати и Лизи в дома си на Сейнт Джарлатс Кресънт.

Били умни и забавни. Момчето мечтаело да стане адвокат, а момичето — учителка. Приятни деца, биха могли да разнасят кашони, да ѝ помагат да пазарува или да чистят при Андреас. Не искали да изкарват много пари, само да си платят екскурзията и да натрупат опит.

Писмото завършваше с думите: „Надявам се да им намериш нещо, Вони. Въпреки безумните ми драми и трагедии, аз обичам острова и винаги си спомням с мили чувства за него. С обич — Фиона“.

Вони се замисли за секунда, после взе лист и започна:

Скъпа Фиона,

Прати ми близнаците, ще се радвам да се запозная с тях. Кокошките умряха от старост. Не събрах сили да купя нови и „кокошката къща“, както я наричаше, е празна. Ще я почистим и ще сложим две легла, за да отседнат тук. Кажим им да хванат нощния ферибот — Агия Ана изглежда

великолепно призори — упъти ги къде живея и аз ще се погрижа за тях.

Стана да пусне писмото в пощенската кутия, ала чу звънчето на входната врата. Погледна да види кой е. Беше Такис, адвокатът ѝ.

Влезе в магазина и се огледа.

— Сама ли си, Вони?

— Държавна тайна ли ще ми съобщаваш?

— Не, но въпросът е личен.

— Давай, Такис.

— Синът ти е в затвора в Англия.

— Божичко! За какво?

— Данъчни измами и прочее.

— И сега какво?

— Няма пари да си плати гаранцията. Много е голяма, страхуват се да не избяга.

— Откъде научи, Такис?

— Е, откакто му завеща всичко, реших да го държа под око. В случай че починеш и трябва да се свържа с него. Независимо какво мисля, това е твоята воля...

— И Ставрос те помоли да ми кажеш? — обнадявано попита Вони.

— Не, дори не знае, че съм запознат със случая.

— Не се е сетил за мен?

— Не.

— Но аз ще платя гаранцията, разбира се.

— Опасявах се, че ще поискаш.

— Опасяваше се?

— Информаторите ми твърдят, че ще избяга.

— Ако избяга, избяга. Трябва да му дадем шанс. Дължа му го.

— Нищо не му дължиш.

— Така си мислиш, но аз не смятам така. Когато беше малък, по цял ден се въргалих пияна и се държах като луда. Никога няма да изкупя дълга си.

— Няма да е лесно, Вони. Ще се наложи навярно да отидеш до Англия; няма да приемат пари от анонимна чуждестранна сметка.

— Ще отида, разбира се, ще отида.

Такис се поклони и излезе. От него младежът би получил ритник по задника. Но майките са друго нещо.

Фиона посети близнаците и им показа писмото от Вони.

— Странно име — отбеляза Мод.

— За ирландка — допълни Саймън.

— Май рожденото ѝ име е Вероника — обясни Фиона. — От Западна Ирландия е.

— Сигурно си ни похвалила много, щом е решила да ни приюти и да ни наеме — тържествено обяви Мод.

— Е, предоставя ви само кокошата къща, но, да, написах ѝ, че може да разчита на вас.

— Откъде знаеш? — полюбопитства Саймън.

— Понеже шефът на полицията там — Йоргис — ми е близък приятел и ще ви закопчае, ако не се държите както подобава.

— Аха, добре — кимна Саймън.

— Ще внимаваме много — обеща Мод.

— И ако изобщо се измъкнете от затвора, аз ще ви намеря и ще ви бия до посиняване, задето сте ме изложили.

— Божичко! — възкликна Саймън.

— Небеса! — додаде Мод.

— Диклан страхува ли се от теб? — попита Саймън.

— О, надявам се — усмихна се Фиона. — Как ще стигнете дотам?

— Резервирахме евтин полет до Атина...

— Ти спомена, че фериботите тръгват два-три пъти дневно...

— Хващаме автобуса до Пирея...

— И ферибота до Агия Ана...

— Тръгваме към Марч стрийт 26...

— Магазинът на Вони е вдясно нагоре по възвишението...

Фиона ги слушаше удивено. Как ли ще им се дивят хората в Агия Ана.

Вони и Андреас пиеха кафе на пристанището.

— Скоро ще се наложи да замина — каза Вони.

Андреас знаеше, че няма смисъл да пита. Или ще му каже, или не. Разприказва се за сина си Адонис, който се върнал от Чикаго да помага в бащината таверна. И, естествено, възнамерявал да изкупи половината град. Андреас поклати глава. Днешната младеж не се задоволява с малко. Винаги искат повече, повече и повече.

— Знам, Андреас. Много добре.

Вони млъкна.

Андреас се почуди дали пътуването не е свързано със сина ѝ.

— Да наглеждам значи ирландчетата, докато те няма?

— Ако се наложи да отсъствам докато са тук, ще ти бъда много признателна. Просто им хвърляй по едно око да не вдигнат на главата си кокошарника. Той, между другото, изглежда страхотно. Благодарни на Адонис, моля те, задето прати хората си да разчистят.

— Радвам се, че ти помогна. Много повече, отколкото на плановете му да отвори хотел с петдесет легла. Честно — Андреас се ужасяваше от рискованото, дръзко начинание.

— Говорих с Фиона. Обади ми се снощи. С нетърпение очаквали да се запознаят с нас. Представи си — на тяхната възраст да видиш за пръв път това прекрасно място... — Вони вдигна поглед към обрамченото от морави планини пристанище и се усмихна. — Фиона каза, че младежът ѝ поискал ръката. Много е щастлива. Изглежда добър човек.

— Не оставай дълго там, накъдето си се запътила, Вони — заръча Андреас.

Колко хубаво, че ги посъветваха да пристигнат призори! Мод и Саймън стояха облежани на перилата на ферибота, който се приближаваше към пристанището. Сочеха забележителностите, за които им бе разказвала Фиона. Голямата, ниска и дълга сграда трябва да е хотел „Ана Бийч“; огромната постройка върху скалите сигурно е болницата.

Мати спомена, че е добре да занесат на Вони бутилка ирландско уиски, Фиона забрани категорично; предложението било крайно неподходящо. Затова купиха ирландски кейк в метална кутия.

Малко се страхуваха от срещата с Вони. Фиона също не си поплюваше, но тази жена бе много по-стара, може би луда, и смяташе да ги настани в преобоядисана кокоша къща.

Фиона им поръча да правят каквото им каже — да подбират вълнени платове за слепите в болницата, да купуват подноси от пазара на хълма, да раздават на туристите дипляни за магазина ѝ. Освен това ги предупреди, че ще научава всяка тяхна стъпка от приятеля си Йоргис — шефа на тамошната полиция.

Толкова бяха наплашени, че не смееха да произнесат името му.

Пристанището беше прекрасно — възрастни жени в черно сваляха от ферибота клетки с кокошки и кошници със стоки. Роднини се посрещаха и поздравяваха. Откъм кафенето долиташе музика.

— Не ти ли се струва като на... — подхвана Мод.

— Като на кино! — щастливо довърши Саймън.

Нарамили раниците, двамата поеха нагоре по Марч стрийт и откриха къщата на Вони. Почукаха на вратата, чудейки се що за жена ще им отвори.

Оказа се дребна и жилеста, с дълга плитка, с набраздено от бръчки лице, но широко усмихната.

— Личи си, че се нуждаете от хубава закуска. Какво искате? — попита ги тя.

— *Авга* ако може... — започна Саймън.

— Всъщност няма значение — учтиво го поправи Мод.

— Яйца, разбира се, виждам, че сте понаучили гръцки.

— Аз знам само десет думи за храни, които можем да си позволим — призна Саймън.

— О, да бяхте дошли, когато бяха живи чудесните ми кокошки носачки, щяхте да опитате наистина вкусни яйца. Но ще се постарая да излезе нещо и от купешките — обеща Вони.

— Да ви помогнем ли? — Мод държеше да покаже колко са услужливи.

— Не, цяла нощ сте плавали с ферибота. Вървете и си оставете багажа в бараката, която трябва да спра да наричам кокоша къща.

— Когато си тръгнем, може пак да я използвате за пернати — успокои я Мод.

— Не, не мисля. Приятелите ме съветват да я давам под наем следващата година. Остарявам, магазините за сувенири са много... По-големи и по-хубави от моя.

— Ще ви помагаме с всички сили... — увери я Мод.

— За да си възвърнете заслуженото реноме — допълни Саймън.

Фиона бе права. Приличаха на двойка смахнати, симпатични комици.

Мати се отби в къщата на Моли и Пади Карол. Диклан тъкмо тръгваше на работа.

— Моля те, предай на прекрасната си годеница колко са й признателни Мод и Саймън за помощта. Обадиха се да съобщят, че са пристигнали благополучно и Вони е страхотна.

— Радвам се да го чуя — Диклан остана доволен, че ще занесе хубави новини на Фиона.

— Казаха, че островът е райско място. Там ли ще прекарате медения месец с Фиона? — попита Мати.

— Още не е уточнила дата за сватбата, все повтаря, че времето е пред нас.

— Много разумно момиче — одобрително вметна Моли Карол. — Благословен е денят, когато я срещна.

Изглеждаше толкова доволна, сякаш лично е обикаляла денем и нощем пътищата в търсене на Фиона.

— А по какъв повод е била там годеницата ти? — полюбопитства Мати.

— Преди няколко години посетили острова с приятели — обясни Диклан.

Фиона му спомена за някакво увлечение, което приключило трагично, но когато заговори за това, лицето ѝ се изопна тревожно и Диклан смени темата. Едва ли щяха да прекарат медения си месец на Агия Ана. Островът навяваше спомени за силно приятелство, но и за много болка и тъга.

Фиона се зарадва, че гръцкото приключение се развива успешно. Сети се за приятелите, които бе намерила там. Изпрати две картички.

Едната до Англия на Дейвид — милия млад евреин, който се държа толкова добре с нея през онова лято. Баща му почина и той убеди майка си да продаде фирмата, която никога не бе желал да ръководи.

Скъпи Дейвид,

Двамина мои седемнайсетгодишни приятели „работят“ при Вони и се забавляват страхотно. Казаха ми, че кокошата къща е сменила предназначението си и на пристанището вече има пет кафенета. И останалите ни приятели са там. Не е ли вълшебно?

Влюбих се, този път както трябва и истински. Той ми поиска ръката и аз приех. Как стоят нещата при теб?

С обич — Фиона

Скъпи Том и Елза,

Тези дни все мисля за Агия Ана, защото двама мои млади приятели ще помагат на Вони няколко седмици. Спомням си прекрасните ни дни и нощи там. Сигурна съм, че Калифорния не отстъпва на острова.

Срещнах чудесен мъж, лекар в кардиологичната клиника, където работя. Ще се женим. Най-сетне разбрах какво е истинска любов. Ще ви поканя, щом определим дата за Големия ден...

С обич — Фиона

— Забравих как съм живяла, преди да се появят близнаците — разказваше Вони на Андреас и Йоргис. — Толкова са странни и старомодни и винаги на разположение. Заведох ги в Калатриада. Пред затворения магазин бяха струпали огромна купчина кашони. Нямахте как да ги пренесем с автобуса. Саймън се върна, намери Мария и докара колата ѝ. Пристигнахме, преди да се стъмни. Прекалено е умно момчето за адвокат.

— Внимавай да не те чуе Такис — засмя се Андреас.

В същия момент се появи Такис, поел на обичайната вечерна разходка из селото.

— Да не чуя какво? — попита той.

— Критикува професията ти — ухилиха се Андреас и брат му.

— Вони! Точно теб исках да видя. Говорихме за едни документи, помниш ли? Да ти ги донеса ли вкъщи днес?

— Не, Такис, подслонила съм две ирландчета. По-добре аз да дойда у вас.

— Разбира се — съгласи се Такис и закрачи нататък.

Андреас и Йоргис се спогледаха. Документите сигурно имат нещо общо с пътуването на Вони. Но тя не смяташе да споделя, а те — да разпитват.

— И сега какво? — попита Вони Такис същата вечер.

— Уведомих ги, че парите за гаранцията са осигурени.

— Нали не каза от кого са? — разтревожи се Вони.

— Не, но това е проблемът. Няма да приемат пачки в брой с неизвестен произход. Парите може да са прани или от наркотици. Налага се да съобщим коя си.

— Много шум за нищо! Та това са си негови пари, завещала съм му ги.

— Законът трябва да се спазва. А и Ставрос не е знаел, че има пари, така че са още по-подозрителни откъде са се появили.

— Да, предполагам. Какво да направя?

— Ще ти обясня реда.

— Ще го видя ли?

— М-м... не... докато е в ареста, но като внесеш гаранцията, можеш да го видиш. Навярно ще поиска да ти благодари — колебливо завърши Такис.

— Не искам благодарности — отсече Вони. — Изпълнявам майчинския си дълг.

Вони обясни на близнаците, че заминава за Англия по работа.

Саймън посети компютърния клуб в Ана Бийч и резервира евтин билет от Атина.

— Няма ли да минеш през Ирландия? Съвсем наблизо е.

— Не, Саймън, благодаря. Само до Англия.

— По-добре да почака да се върнем ние, за да я посрещнем както подобава — отбеляза Мод укорително. — Ще дойдеш на сватбата на Фиона и Диклан, нали?

— Да, но Вони сигурно има роднини и други приятели там.

— Не си струва да си хабим думите за тях — отсеке Вони.

— Да ти помогна ли за куфарите? — предложи Мод. — Да изгладя нещо? Друго?

— Не, няма да нося много неща. Само ръчен багаж. Ще ви бъда благодарна, ако отидете с ферибота да ми купите билета; после се отбийте в болницата да им съобщите, че ще отсъствам известно време, но вие ще им помагате.

— Да кажем ли кога ще се върнеш? — Саймън държеше да е подготвен.

— След няколко дни. Не съм сигурна... — подхвана Вони.

— Значи ще обясним... — започна Саймън.

— Че ще останеш колкото е необходимо... — довърши Мод и Вони им се усмихна признателно.

Няма да се тревожи за къщата и магазина, щом близнаците ще ги наглеждат.

Изпратиха Вони до ферибота. Дойде и Андреас с високите си кожени ботуши. Носеше малък вързоп с маслини и сирене, в случай че Вони пропусне обяда.

— Хубав път, Вони, и се връщай скоро — пожела той.

Мод и Саймън ги следяха любопитно.

— По-специални приятели ли сте с Вони? — попита Мод.

— Да, точно така. Приятелството ни е много специално.

— Хрумвало ли ти е да се ожениш за нея? — почуди се Саймън.

— Да, но не улучих момента. Трябваше да помисля и да ѝ предложа по-рано. Твърде късно се сетих.

Възрастният мъж застина с отнесено изражение, но скоро лицето му се разведри.

— Хрумна ми нещо — брат ми Йоргис ще ми гостува на вечеря днес, като затвори полицейското управление. Защо не дойдете да ви

запозна с него?

— С Йоргис?

— Началникът на полицията?

— Ти е брат? — Близнаците се разтрепериха като издирвани от интерпол престъпници.

Андреас ги изгледа внимателно.

— Да, и той като мен е сам, често вечеряме заедно и наблюдаваме светлините на града.

— О, моля те, Андреас! Нищо лошо не сме направили!

— Съборихме сергията с портокали, но после с часове ги събирахме и почистихме всичко. Мъжът остана доволен и...

— ... И плувахме в пристанището, защото не знаехме, че е забранено заради лодките. Извинихме се сто пъти и началникът на пристанището каза, че няма нищо — побърза да обясни Саймън.

— Така че не викай Йоргис — примоли се Мод.

— Не искаме да се мяркаме пред очите му — уточни Саймън.

— Фиона ще ни убие! Заплаши да ни насини от бой! — с ококорени очи обясни Мод.

— Фиона ви заплаши? Фиона? — изненада се Андреас.

— Да, познаваш ли я?

— Да, едно лято беше тук, но не ми се видя страшна. По-скоро обратното...

— Така ли? — удиви се Мод. — На мен ми се струва много страшна.

— А и Диклан, синът на приятеля на Мати, все гледа да ѝ угоди.

Андреас изгуби нишката.

— Е, Йоргис ще намине към осем — върна се той на позната територия.

— Ако не възразяваш...

— Предпочитаме...

— Ще внимаваме повече за в бъдеще...

— Със сергиите и пристанищата.

— Нямам представа за какво говорите — прекъсна го Андреас.
— Просто елате в таверната в осем.

Скъпа Фиона,

Уведомяваме те, че снощи се запознахме с твоя приятел Йоргис, шефа на полицията. Срещата не беше по служба. Подчертаваме, че става дума за социално събитие. Оказа се, че е брат на собственика на таверната Андреас. Вечеряхме там снощи и Йоргис се държа много приятелски. Изобщо не се интересува от инцидента със сергията. Началникът на пристанището не беше споменал, че сме плували на забранено място, тоест — и тук няма проблем.

Прекарваме чудесно и сме ти безкрайно благодарни, че ни упъти към този прекрасен остров. Не ни се вярва, че в кокошата къща наистина са живели кокошки — има прозорец на покрива и плакати и картини по стените. Кокошките са се чувствали много удобно.

Местните твърдят, че си била много миролюбива онова лято. Но всички се променяме. Радват се, че си се сгодила.

Не се притеснявай. Срещата ни с Йоргис беше приятелска; той ни пъ след вечеря, което доказва, че не сме сторили нищо лошо.

Вони замина за Англия по работа и ние наглеждаме магазина. Мария, една млада вдовица, идва всеки ден да разговаря на истински гръцки с клиентите, но основно отговаряме ние.

Благодарим ти още веднъж.

С обич — Саймън и Мод

Фиона беше забравила, че е заплашила близнаците със саморазправа и с полицейския началник в Агия Ана, та писмото съвсем я обърка. И като всички около близнаците усети, че губи равновесие. Истински я учуди обаче новината, че Вони е заминала за Англия по работа. Вони няма нищо общо с Англия. Защо ли се е наложило да ходи там?

В пансиона, където отседна, я посрещнаха топло. Вони сподели, че за пръв път посещава Англия.

— Представете си само! А е толкова близо до Ирландия! Но много млада се омъжих за грък и заживях на Средиземноморието. Така и не стигнах до Англия.

Съпрузите, които стопанисваха пансиона, проявиха искрен интерес.

— Какъв авантюризм! — ахнаха в един глас.

— Прекален може би — тъжно отрони Вони.

— Искате ли да ви упътим до някакви забележителности? — предложи жената, почувствала скръбната нотка.

— Не — единствената забележителност, която ще посетя, е затворът.

Обясниха ѝ, че автобусът спира точно пред входа и повече не я разпитваха. Само ѝ допълниха чашата с чай.

Спокойни хора. Случи на хотел.

На другата сутрин Вони стоеше на спирката и гледаше обикновените хора, заети с обикновени неща. Момичета вървяха към магазините, където работеха, жени водеха децата си на училище, мъже тревожно си поглеждаха часовниците.

Хора със семейства, мъже, жени, деца, които живеят нормално. Никой не носи куфарче с потвърдени чекове, за да плати гаранция и да освободи от затвора син, отчуждил се през годините. Сърцата им не се свиват тревожно. За разлика от нея знаят какво ще им донесе денят.

Кардиологичната клиника набираше скорост, Франк Енис се появи да им съобщи, че в американски вестник публикували статия за тях. Положили невероятни грижи за жената на американски журналист, прекарала инфаркт по време на тримесечния им престой в Дъблин. Франк потупваше по вестника и повтаряше, че подобна реклама не се купува с пари.

Клара се зарадва, но не се впечатли особено. Обясни, че се отнасят еднакво към всички пациенти, съпругата на журналиста не правела изключение.

— Но пък споменава колко чиста, просторна и добре оборудвана е клиниката, Франк! — обърна му внимание Клара. — Ако се бях съобразила с теб, щеше да прилича на мечешка бърлога...

Хилари забеляза как лицето на Франк леко се изопва. Според нея Франк се интересуваше от шефката на клиниката не само професионално. Сподели прозрението си с Клара, която избухна в смях.

— Франк! — извика ужасено. — По-скоро ще отида в манастир!

— Обажда се да провери дали си тук — не се предаде Хилари — и въобще не се вясва, ако те няма.

— Повече старание ще трябва да вложиш, ако смяташ да се преквалифицираш като частен детектив или психолог! — засмя се Клара.

Кити Райли мина край тях, обзета от религиозен плам.

— В тази клиника прекалявате със смеха — неодобрително подметна тя.

— В работата сме сериозни, Кити — извини се Клара.

— Но в свободното време по-добре кажете десет молитви, вместо да се подхилвате. Помислете си какво добро ще направите!

— Знам, Кити, сигурно си права, но след молитвите е позволено да се посмеем, нали? — Фиона си запуши устата, за да прикрие усмивката.

Разказваше случката на Барбара в стаята на медицинските сестри.

— Тук сме като в цирка — съгласи се Барбара. — За какво се замисли сега?

— Чудя се защо Вони е заминала за Англия. При Дейвид? Ще ми се да знаех какво я води натам.

Съкилийникът на Ставрос беше шотландец — Джаки Макдоналд. И Джаки се бе озовал зад решетките по погрешка. Имаха само две допирни точки — несправедливият арест и липсата на пари за гаранция. Затова и двамата останаха шокирани от новината, че Ставрос вероятно ще бъде освободен под гаранция.

— Кой ли е платил? Баща ти? — завидя му Джаки.

— Възможно е, но нямам представа откъде е намерил пари. Дядо е починал може би, имаше няколко бръснарници. Оттам са сигурно.

— Не знаеш дали е жив, или мъртъв? — невярващо възкликна Джаки.

— Не, откъде да знам?

— Ами майка ти?

— Божичко, не, тя е безнадежден алкохолик! Пиячката сигурно я е убила вече. А и да не е, не би ми помогнала.

— Защо не?

— Преди много време ми прати едно прискърно писмо — искала да ми се извини, обичала ме и прочее. Исусе!

— А ти какво отговори?

— Иска ли питане? Написах ѝ: „Живей си живота и ме остави да живея моя“. Не, няма начин да е тя.

Всички служители се държаха любезно с Вони. Дори различни състрадание по иначе безизразните им лица. Беше им благодарна, че я улесняват.

— Ще го видя ли? — попита Вони.

— Настояха да не казваме кой плаща гаранцията. Гръцкият адвокат държеше много на това — меко ѝ обясни мъжът с бащинско излъчване. Никога не би разбрал разрива между Вони и сина ѝ.

— Да, точно така — потвърди Вони.

— Убедихме се в легитимността на средствата, както си му е редът, и съобщихме само, че са от Гърция.

— Да, да, разбира се.

— Когато го освободим, той вероятно ще се свърже с вас.

— Не е сигурно. Аз живея в Гърция и понеже така или иначе се наложи да дойда, сметнах, че може да се видим.

— Искате първо да говорите с него, да му обясните, че внасяте гаранцията...?

— Не, не възнамерявам да го шантажирам. Не желая да се чувства длъжен да ми благодари, длъжен да ме види.

— Но той ще поиска да ви види, майка сте му.

— Бях лоша майка — простичко обясни Вони.

— Всички сме лоши родители. Няма предварителна школа като за работата.

— Убедена съм, че вие сте се справили.

— Не съвсем. Синът ми мечтаеше да стане музикант. Насилих го да учи за истинска професия. Мислех, че съм прав. Излизаше с едно момиче, то забременя, ожениха се. Той и досега ненавижда работата си и вината е изцяло моя.

Вони го погледна удивено. Англичаните са прословути с дискретността си, а този човек ѝ споделя житейската си история! Познава Ставрос — може би я подготвя за предстоящото разочарование.

Трогна я.

— Ще оставя адреса и телефона на пансиона, където съм отседнала. Дайте му ги, когато попита.

— Ако попита — поправи я мъжът.

— Смятате, че може и да не попита?

— Човек никога не знае.

— Е, когато се уреди всичко, дайте му адреса...

— Непременно — обеща той и остави листа върху бюрото си.

— Искаш да кажеш, че всичко е готово и подписано? — Джаки зяпна удивено Ставрос.

— Страхотно е, знам! Съжалявам, че и на теб не ти излезе късметът.

— И кой плати?

— Не питах. Знаеш поговорката, че на харизан кон зъбите не се броят.

— Да, но сумата е огромна.

— Още една причина да не разпитвам. Просто ще изчезна.

— Наистина ли? — объркано попита Джаки.

— Естествено. Защо, ти какво щеше да направиш?

— Но нали каза, че е станала грешка?

— Абсолютно, но не смятам да реформирам съдилищата. Успех, Джаки... — сбогува се Ставрос.

Предадоха на Ставрос адреса.

— Кой го остави? — попита той.

— Една дама.

Ставрос прочете името и телефонния номер.

— Да я познавахте навремето, нямаше да я наречете дама...

— Сега изглежда добре — стисна неодобрително устни възрастният мъж.

— Както и да е...

Ставрос скъса листа на две и го изхвърли в кошчето за отпадъци.

Вони чакаше в пансиона.

И чакаше.

След два дни се обади мъж и помоли да говори с нея. Разбра, че не е Ставрос, гласът беше на по-възрастен човек. Мек глас, помнеше го.

— Не ми е работа, но реших да ви съобщя, че синът ви не взе адреса.

— Но защо не му го дадохте?

— Опитах се, но стана объркване.

Вони усети, че не бива да пита, но искаше да узнае.

— Какво объркване? Забрави го, като си тръгваше?

— Нещо такова, да.

— Как?

— Просто не го взе, мадам. Не исках да стоите там и да чакате. След всичко, което направихте за него...

— Каза ли нещо? Каквото и да е? Не се притеснявайте...

— Не, мадам, нищо.

— Благодаря ви. Олекна ми все пак.

Вони си събра скромния багаж и пое към летището. Саймън й беше обяснил как да намира по-евтини полети. Сега, разбира се, понеже не разполага с никакви средства, ще трябва да се вслушва в подобни съвети.

* * *

— Щом Вони е ходила в Англия, значи ще дойде и в Ирландия на сватбата ни — предположи Диклан.

— Разбира се — нехайно отбеляза Фиона. — Щом го организираме, непременно ще я поканим.

— Дали ще е скоро? — попита Диклан.

— По-важно е да го обмислим добре. Бързата работа, срам за майстора — пошегува се Фиона.

На моменти Диклан се кореше, че не настоя веднага да определят дата. Копнееше да се оженят още утре, ала не смяташе да я притиска. Ще почака. Целият живот е пред тях.

Приятелят на баща му Мати имаше адреса на близнаците. Диклан им изпрати петдесет евро.

Донесете подарък на Фиона, ако намерите нещо хубаво, характерно за региона и леко за носене. Не ѝ казвайте, защото е изненада. Според Фиона помагате усърдно на всички. Браво!

Сейнт Джарлатс Кресънт не се е променил; пролетта тук е приятна, но, естествено, не може да се сравнява с природата при вас. Аз съм в отлична форма, като новороден, почти не използвам бастуна. Успех и предайте сърдечните ни поздравии на Вони. Знаете ли защо е пътувала до Англия, между другото? Фиона твърди, че никъде не ходела напоследък.

Най-добри пожелания — Диклан.

Мод и Саймън прочетоха внимателно писмото.

— Огърлица — предложи Мод. — В Калатриада имаше красиви филигранни огърлици.

— Да, но те не са характерни за региона. Дали да не изберем тукашна керамика? — Саймън се мъчеше да спази изискванията.

— Ще я счупим. Много път е до вкъщи, Саймън — практически отбеляза Мод.

— Ако Вони се прибере, ще се посъветваме с нея, разбира се — предложи Саймън.

— Забравих. Срецнах Йоргис и той ми каза, че си идва утре.

— А той спомена ли...?

— Не, а и аз не питах... — довърши Мод.

— Нейна работа си е — съгласи се Саймън.

Обмислиха как да я посрещнат.

— Дали да не купим вино или шампанско? — предложи Саймън.

— Не, някак си не се връзва, тя е като монахиня — в гласа на Мод нямаше и капчица неодобрение. — Да купим яйца, гъби, хляб и мед. Сигурно ще си дойде със сутрешния ферибот. Така твърди и Йоргис.

— Ще я посрещнем — заключи Саймън.

Петима мъже и две жени очакваха Вони. Андреас, брат му Йоргис, доктор Лерос, адвокатът Такис, Саймън, Мария и Мод.

Когато фериботът навлезе в пристанището, Вони ги видя от палубата и възторжено им помахаша. Решиха да закусят в „Месанихта“. Всички се опитваха да разчетат по лицето ѝ как е минало пътуването.

Но понеже така и не я попитаха, нямаха причина да се оплакват, че ги държи в неведение.

Андреас се поинтересува гостоприемни ли са англичаните. Вони ги похвали. Йоргис полюбопитства шумни ли са. Бе въдворявал неколцина разюздани британци зад решетките. Вони обаче не беше се натъкнала на такива. По-скоро обратното.

Доктор Лерос беше по-прямо — осведоми се дали Вони не се е консултирала със специалист заради здравословни проблеми. Вони се изненада. Чувствала се отлично.

Мария попита как се обличат англичанките, а Вони отвърна, че не знае, не обърнала внимание. Адвокатът Такис полюбопитства дали надеждите ѝ са се оправдали. Вони го изгледа разсеяно и обясни, че планът е осъществен. И толкоз.

Мод и Саймън не разпитаха. Разказаха ѝ колко добре се продават сините ѝ чашки. Подредили ги на витрината и хората влизали да ги огледат отблизо. Помагали в болницата. Наели ги за детегледачи в хотел „Ана Бийч“ и им платили. Заделили парите, за да платят наема

и храната на Вони. Всеки ден научавали по десет гръцки думи; научили и един гръцки танц. Русите им коси грееха на светлината на утринното слънце, а кожата им хвърляше златисти отблясъци. Изглеждаха по-здрави и не толкова ексцентрични, както в началото.

Вони им се усмихна доволно. Не всичко, но поне нещо вървеше добре.

Това трябва да я крепи.

След закуската с топло мляко и мед в „Месанихта“ Саймън и Мод понесоха малкия куфар на Вони към къщата ѝ.

— Приятно ли е завръщането у дома? — попита Мод.

— В истинския ти дом? — уточни Саймън.

— Да, много приятно.

Вони се оглеждаше и ведро поздравяваше познатите.

— Купили сме много яйца, ако ти се яде омлет — обади се Саймън.

— Няма да откажа — прие с изморена усмивка Вони.

Отиде да се преоблече, докато близнаците приготвят омлета. Толкова мили, внимателни и деликатни деца!

— Е, вие двамата не бива само да работите — каза им по-късно Вони. — Искам да се позабавлявате, да си починете. Вървете да разгледате острова със спечеленото.

— Но ние смятахме да ти платим — обясни Саймън.

— Няма нужда. Нищо не ми липсва. Искам да видите всички красиви места — долината, пещерите, просторните плажове на север. Когато пораснете и се захванете с правото и учителството, винаги ще си спомняте тези дни. А това ще ме радва много...

— Ако наистина...?

— Ако си сигурна...?

Вони ги изгледа замислено. Скромната сума, спечелена в хотел „Ана Бийч“, щеше да им стигне да разгледат целия остров.

— Несъмнено. И още нещо?

— Да, Вони?

— Защо според вас ходих в Англия? Забелязах, че не любопитствате, но все пак — как мислите?

Те замълчаха и се спогледаха.

— Хайде, кажете, не се притеснявайте.

— Аз смятам, че някой е починал — каза Мод.

— Да, и аз мисля, че си била на погребение — додаде Саймън.
— Защо?
— Очите ти са тъжни. Някак различни.
— Дори усмивката ти е тъжна.

* * *

Времето отлетя. Ваканцията свърши. Загорелите Мод и Саймън се готвеха да се връщат в Ирландия. Вони им помогна да изберат подарък на Фиона — красив, ръчно рисуван шал.

— Ще дойдеш ли на сватбата ѝ? — попита Саймън вечерта, преди да си тръгнат.

— Не, Саймън, твърде стара съм за екскурзии.

— Но как ходи в Англия? — Саймън разсъждаваше безпощадно логично.

— За да помогне в труден момент — напомни му Мод.

— За да помогна в труден момент — удивено повтори Вони.

— Неправилно ли се изразих? — стресна се Мод.

— Напротив, чудесно се изрази. Смятате ли, че тук научихте нещо, което ще запомните за цял живот?

— Да, малко гръцки. Не достатъчно, опасявам се, но и това е нещо — прецени Саймън.

— И научихме, че не е необходимо да имаш много пари, за да си щастлив — добави Мод.

— Точно така. Откъде го научихте?

— От всички. От хората в планината, които живеят съвсем скромно. И от теб. Нямах много, но не мечтаеш за повече. Доволна си от живота. Независимо какво ти поднася.

— Но вие двамата не смятате, че щастието се купува с пари, нали? — изненада се Вони.

— Не, но мнозина мислят така.

— Знаете ли, струва ми се, че вие ще успеете да надмогнете всякакви трудности — похвали ги Вони. — Справяте се чудесно!

— Моля те, ела в Ирландия, ще се радваме да те поразведем — настоя Саймън.

— Ще се погрижим за теб, както ти за нас — предложи Мод.

— Да почакаме Диклан и Фиона да уточнят датата и тогава ще видим.

— Каже ли някой „ще видим“, значи „не“ — измърмори Саймън.

— Много си наблюдателен, от теб ще излезе добър адвокат — отбеляза Вони.

Привързва се много към близнаците. Отдавна не беше допускала някого толкова близо до себе си.

По-късно същата вечер се отби Такис.

— Къде са ирландчетата?

— На пристанището. С Андреас и Йоргис ще отидем по-късно, искаш ли да дойдеш?

— Не. Искам да говоря с теб.

— О, боже!

— Правилно. О, боже! Той е изчезнал, напуснал е Англия въпреки забраната. Не се появил да се подпише, заминал уж за един ден за Франция и не се върнал. Сбогува се с парите си.

— Парите са си негови, Такис. Да ги използва, както пожелае.

— Така и не ти се обади да ти благодари, нали?

— Откъде знаеш?

— Поддържах връзка с тамошните власти. Говорих с онзи мъж — спомни си те.

— Няма значение.

— Безсмислено е да споря с теб — въздъхна тежко Такис.

— Има и друго, нали?

— О, Вони, четеш мислите на всички, с изключение на сина си.

— Казах ти, че няма значение. Парите си бяха негови — да ги харчи, както и когато намери за добре. Давай нататък.

— Делил килията с някакъв шотландец — Джаки. Джаки ти написал писмо и помолил да ти го изпратят. Изпратиха го до мен. Отворих го, признавам.

— Наистина ли?

— Опасявах се, че моли за помощ.

— Оправдаха ли се опасенията ти, Такис?

— Да, донякъде. Но реших, че трябва да го прочетеш.

— Много щедро от твоя страна, че ми позволяваш да си прочета писмото.

— Ето го, Вони.

Уважаема майко на Ставрос,

Много седмици прекарах в една килия със сина ви. Беше щастлив, когато го освободиха благодарение на вашата щедрост. Надявам се, че сте богата и ще пожелаете да внесете и моята гаранция. Доста по-скромна е от неговата. Ще работя до края на дните си да ви върна парите. Ще ви бъда безгранично признателен.

Ставрос не е лошо момче, но е много объркан. Вижда всичко в бели и черни краски, не разбира, че светът е сив. Каза, че сте имали доста проблеми, когато бил малък. Оказа се, че алкохолът бил причината — всички сме го преживявали, но той не може да прости.

Ставрос ми се обади веднъж, след като го пуснаха. Искаше ми някакъв адрес. Попитах го дали сте се видели. Каза ми, че не сте. Попитах го защо е толкова неблагодарен и той отвърна, че сте платили гаранцията само защото изпитвате ужасни угризения за миналото. Тъкмо започвал да се чуди дали не се отнася твърде сурово към вас, но сега разбрал колко добре знаете, че сте му съсипали живота и сте го докарали дотук.

Споделям го с вас, за да ви уверя, че аз съм различен. Моля ви, майко на Ставрос, повярвайте ми, ще ви бъда много признателен и ще се грижа за вас, когато остарее.

Искрено ваш — Джак Макдоналд.

Вони вдигна очи. Такис се взираше през прозореца над покривите, които се спускаха към пристанището. Избягваше погледа ѝ. Застана така, че нищо в жестовете му да не подсказва укоризнено: „Предупредих те“. Както бе предвидил, всичките ѝ спестявания отидоха на вятъра.

— Благодаря, Такис. Вече сме наясно.

— Точно така.

— А сега да вървим към пристанището.

— Как ще се веселиш след това? Ти си забележителна жена, Вони.

Усмихна му се, както се усмихваше на всичките си приятели на острова — усмивка на щастлив и свободен човек, платил дълговете си докрай. Не искаше съчувствие, а съпричастие.

— Хайде, Вони. Да вървим — подкани Такис.

— Хайде, Такис, към таверната.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Линда Кейси мечтаеше да се е родила по друго време сред хора, оценяващи талантите ѝ. От нея би излязла кралска любовница или компаньонка с луксозен дом; дори жена на благородник, който да ѝ построи малка градска къща в Дъблин.

Но не, живееше тук и сега в свят, където всички — и мъже, и жени, трябва да се трудят, за да си изкарат прехраната. На феминистките ли да благодари за това? В този свят връзките са изтъкани от компромиси, а браковете не просъществуват дълго. Всички ти натякват колко благодарен трябва да си, задето имаш покрив над главата, образование, младост и красота.

На Линда това не ѝ стигаше.

Но опитай се само да го споменеш някому и гледай как ще реагира. Майка ѝ можеше да участва в рекламна кампания на тема „Образцов живот за добре поддържани жени на средна възраст“. Търкаше си саката с лимонов сок, слагаше калъпи в обувките си, за да не се обезформят, лакираше си дамската чанта и си налагаше врата с някакво тежко мазило. И защо? Оставаше си тъжна, нервна жена. Какво от това, че изглежда добре. В душата ѝ, като у всички, цари хаос.

Линда не си спомняше майка ѝ и баща ѝ някога да са се погаждали. Сестра ѝ Ади, с две години по-голяма, твърдеше, че си спомня, но пък тя беше прекалено сантиментална — дърветата имали чувства, не бивало да сядаме по кожени мебели, защото заради тях е умряло животно. Що се отнася до приятеля ѝ Джери... Истински досадник! Беше превърнал Ади в изтривалка.

Линда никога не би се държала така с мъж, пък бил той най-прекрасният. Така или иначе не беше срещала много прекрасни мъже. Всъщност, честно казано, нито един. И да ги има, те не са дъблинчани.

Излезе три пъти със Саймън — похвално постоянство за стандартите на Линда. Саймън беше привлекателен. Имаше богат баща, предана майка и работа в чичовата му брокерска къща, където

само се размотаваше. Саймън обаче бе свикнал да излиза с жени, които си плащат сметките. Не че дяляха наполовина в ресторанта, но момичетата организираха коктейли в хотели или канеха големи компании на италиански ресторант. Линда нямаше как да насмогне на такова темпо.

— Ти си от момичетата, които си търсят бащинска фигура, Линда. Някой да се грижи за теб — констатира Саймън, преди да хукне към нови завоевания.

Грешеше. Тя не е момичето на татко. Казваше на баща си „Алан“, за бога! Какво по-добро доказателство от това?

Баща ѝ винаги се държеше инфантилно и егоистично.

Майка ѝ е била луда да го търпи толкова време. Линда би го изхвърлила доста по-бързо. Алан е толкова незрял! Нямаше да се задържи и при Синта, „мацката“, както я наричаха, особено щом на хоризонта се задава ново бебе. Толкова е нелепо да имаш полубрат или полусестра. Баща им ще очаква да го дундуркат възторжено. Накрая ще изгуби интерес, както към всичко друго.

Веднъж майка ѝ горчиво отбеляза, че философията на Алан е „твой, докато смъртта ни раздели или докато се появи нещо по-интересно“. Понякога Клара умееше да е забавна. През повечето време обаче се държеше като военачалник и ръководеше домакинството и клиниката с еднакъв размах.

Напоследък се бе запалила да икономисва. Хладилникът стоеше полупразен. И все ѝ натякваше да си намери работа. Преди не обръщаше внимание. Линда смяташе да си почине една години и да обиколи света, преди да се захване с нещо. Но майка ѝ не даде и дума да се издума. Трябвало да избира — или тръгва на околосветско пътешествие и освобождава стаята си, за да я даде под наем, или остава и допринася за семейния бюджет.

Всъщност — никакъв избор. Линда нямаше пари за екскурзии, а нито майка ѝ, нито баща ѝ бяха склонни да дотират мечтата да посети Тайланд, Камбоджа и Австралия. Не искаше да работи в социалните служби, в банка или в застрахователен офис. Не споделяше страстта на Клара към медицината като цяло и кардиологията в частност. Не искаше и да преподава като сестра си Ади. Толкова бяха различни, че Линда често се питаше дали не е осиновена. Ади се радваше на дребните неща и обичаше кресливите си питомци. Всеки месец даваше

част от заплатата си на Клара, а останалата заделяше за спасяването на китовете или друга подобна кауза.

Ади и Джери спестяваха, за да участват в протест срещу изстребването на тюлените, прогонването на елените или нещо подобно. Представете си само! Линда не би се включила, дори да ѝ платят да отиде. Попаднаше ли ѝ някое евро, излизаше да си купи обувки или обикаляше разпродажбите. Така си откри яката от лисича опашка, която, естествено, криеше от „приятелите на Земята“, за да не я линчуват. Криеше я и от майка си. Клара не би одобрила покупката. Ще се развика откъде Линда има пари за такива глупости, а не внася и грош в семейната каса.

Е, вече си намери почасова работа в музикалния магазин, та поне отчасти запуши устата на майка си. От време на време в хладилника започнаха да се появяват печено пиле и шунка, от които и Линда имаше право да вкуси.

За доброто настроение на майка ѝ допринасяше, разбира се, и флиртът с красивия фармацевт Питър. Флирт бе точната дума. Ходеха на театър, на пикник, излизаха на вечеря. Дори посетиха заедно Италия. Ади и Линда одобряваха връзката, но тя приключи внезапно. Сигурно майка ѝ се е заинатила да се женят. Но макар и отново сама, Клара бе в забележителна форма. Въодушевено разказваше за някакво събитие за набиране на средства за клиниката. Линда го нарече благотворителна разпродажба на торти и Клара забълва огън и жупел.

— Какви торти? Това е сериозен опит да съберем пари, които на практика болницата е длъжна да ни осигурява! Поканили сме пресата, влиятелни медици и бизнесмени, за да популяризираме лекториите в клиниката. Всички от екипа работят за каузата и няма да ти позволя да се отнасяш снизходително!

— Извинявай, не съм чула добре — стресна се Линда. — Не съм разбрала.

— Ти никога не слушаш! Не ти пука за никого и нищо, освен за теб самата.

— Хей, мамо, преувеличаваш!

— Не ме мамосвай. Не си дете, Линда. Не ти отива този жален тон.

— Добре, вече няма да ти казвам „мамо“. Ще те наричам Клара.

— Не ме интересуват обръщенията! Стига да говориш смислено.

Клара затръшна входната врата и форсира колата.

Линда я гледаше през прозореца. Определено ядоса Клара. Незнайно с какво. Вдигна рамене. Няма смисъл да търси причини. Възрастните са неведоми.

Клара влезе забързано в клиниката.

— Не си в настроение — отбеляза Хилари.

— Напълно си права!

И Аня беше пристигнала. Засуети се край кафемашината.

— Имаме ли някакви неприятни задачи тази сутрин? — попита Клара.

— Франк ще дойде за, както се изрази, „сутрешна разговорка“ в одинайсет — обясни Хилари.

— Сякаш е възможно да се разговаря с него! — въздъхна Клара.

— Е, темата са парите, които клетият Джими от Галуей завеща. Имало проблем според Франк.

— Има си хас! Нали всеки ден вижда в огледалото основния проблем?

Аня се разкикоти.

— Добре. Давай нататък — измърмори Клара с въздишка.

— Лавендър има готварски курс днес, нали? — попита Хилари.

— Да, започва в одинайсет и половина. Всички трябва да я подкрепим — разгореци се Клара. — Да опитаме да разкараме Франк, преди да започне. Ще полудее, ако надуши печената скумрия.

— Това ли ще готви? — поинтересува се Хилари.

— Да — кимна въодушевено Клара. — Показва ми предварително рецептите. Звучи страхотно. Ще се облажим с ранен обяд.

— Никога не съм пекла скумрия, представи си.

— Хубава риба ли е? — попита Аня.

— Забравена риба — обясни Клара. — Баба ядеше четири-пет пъти седмично скумрия. После месото и пилето станаха по-достъпни и я изместиха.

— Научавам много от теб, Клара — благодари Аня и се залови доволно за работа.

— Прекрасно дете! Защо дъщеря ми не е като нея, а упорито, навъсено магаре! Знаеш ли, че Линда нарече приема ни „благотворителна разпродажба на торти“?

Отвратеното изражение на Клара разсмя Хилари.

— Съжалявам, Клара. Да можеше да си видиш физиономията! Защо да не му викаме вече „разпродажба на торти“, та да се поуспокоим. Какво друго прави Линда?

— Не ти трябва да знаеш, повярвай ми. Сигурно си е откачила ставите от вдигане на рамене. Няма никакви планове, никакви житейски цели.

— Много строго съдиш бъдещата ми снаха — отбеляза Хилари.

Клара съвсем бе забравила как заговорничеха да запознаят Линда и Ник, без да се усетят. Зарадва се, че Хилари започва да си възвръща чувството за хумор.

— Ще излезем някой ден на обяд да скроим плана — обеща Клара. — Но първо ми кажи какво друго предлага денят, освен кулинарната демонстрация на Лавендър — червена точка — и разговора с Франк — черна точка?

— Ужасната жена на Боби Уолш твърди, че сме предписали на Боби лекарство, което изтегляли от пазара в Щатите.

— Спомена ли кое точно?

— Да. Проверих. Никъде не го открих. Питях дори Питър в аптеката. Нямало такова нещо, иначе непременно щял да знае.

— Божичко, и тя ли смята да ни посети?

— В десет... — подхвана Хилари.

— Значи отрано ще разгонваме натрапници — довърши Клара.

Госпожа Уолш се появи с изрезка от списание. Статията твърдеше, че властите в Америка разследват медикамент от групата на АйСиИ-инхибиторите.

Клара търпеливо обясни, че тези лекарства редуцират вплътняването на сърдечния мускул. Посочи, че на пазара има над дузина подобни лекарства, а в САЩ проверяват за странични ефекти един конкретен продукт, който Боби не взима.

— Мога да обясня и по-подробно какво представляват АйСиИ-инхибиторите... — подхвана Клара.

— Не се дръжте покровителствено, доктор Кейси — прекъсна я госпожа Уолш с тон на електрическа резачка.

На Клара ѝ се прииска да я изгони от клиниката и да ѝ забрани да стъпва повече тук. Но нали основната ѝ грижа е сърцето на Боби Уолш? Дългът над всичко. Не бива да ѝ позволява да я извади от равновесие.

— Не исках да ви обидя, госпожо Уолш. Само ви обяснявам, че няма причини за тревога. Основните странични ефекти на тези медикаменти са замайване и суха кашлица. Боби няма подобни оплаквания. А сега ми кажете с какво още мога да ви помогна?

— Не ми допада небрежното ви отношение, доктор Кейси. Повярвайте ми, ще отнеса проблема по-високо.

— Загрижена сте за здравето на съпруга си. Постъпете, както намерите за добре, щом това ще успокои и двама ви.

— О, Боби не се притеснява изобщо. Вярва ви сляпо — презрително отбеляза госпожа Уолш.

Клара се изправи, за да покаже, че срещата е приключила.

— Хубава новина, госпожо Уолш. Има ли друго?

— Скоро ще научите, не се безпокойте. Уговорих си лична среща с Франк Енис от болничната управа. Убедена съм, че ще се обърне към вас.

— Той ще наmine след четирийсет и пет минути — ведро съобщи Клара. — Ако поостанете, ще ви представя и ще споделите проблема.

Клара злорадо си представи как изправя Франк Енис очи в очи с тази ужасна жена със стържещ глас.

— Не, няма нужда.

— Но защо, госпожо Уолш? Ще ви освободим стаята за консултации и аз няма да присъствам. Ще посетя кулинарния курс на Лавендър.

Госпожа Уолш буквално изтича навън. Клара и Хилари се поздравиха с вдигнат палец.

— Първият натрапник е прогонен — възкликнаха щастливо.

Франк твърдеше непреклонно, че Джеймс О'Брайън е оставил парите си на болницата. Така било написано в завещанието. Сумата ще

се насочи към общия бюджет. Ще се похарчи разумно. Клара се противеше със зъби и нокти.

Припомни, че Джими е посещавал клиниката. Не познавал никого в болницата, освен персонала в спешното отделение, където първо го закарали.

— И значи? — подхвана победоносно Франк.

— Понеже Джими държеше безумно на дискретността, отказа да им съобщи името на личния си лекар в Западна Ирландия. Когато го изписаха, отседна в пансион и от спешното го насочиха към нас. Харесваше клиниката. Споменава го в завещанието. Изказва признателност за грижите. Тези пари ще се използват за клиниката, Франк, дори ако се наложи да отнеса спора до Върховния съд и по-далеч.

— Няма по-далеч — вметна кисело Франк.

— Напротив. Има. Съдът по човешките права! — яростно го заплаши Клара.

— Ще се погрижим част от сумата да... — подхвана Франк и Клара усети, че го е хванала натясно.

— Неговата воля е парите да се използват за клиниката. И те ще дойдат тук — отсече тя.

— В дъното на всяка успешна сделка стои компромисът — отбеляза Франк.

— Глупости — с кадифен глас подхвърли Клара. — Няма средно положение. Ако артериите на пациента за задръстени и се нуждае от ангиопластика, но на мен не ми се занимава с попълване на формуляри, как ще се споразумеем? Да го помоля да дойде пак след три месеца и тогава да се заемем със случая? В реалния свят няма компромисни решения, Франк.

— Съжалявам, това е положението — каза Франк и вдигна мизата от една трета от парите на Джими до половината сума. Клара възнагради усилията му само с едно поклащане на лъскавата си грива.

— Сравнението не е уместно — възмути се Франк. — Ти си положила клетва да помагаш.

— Така е. И я спазвам.

— Аз не съм давал клетва.

— О, напротив — разсмя се Клара. — Зарекъл си се да усложняваш живота с бюрокрация, педантизъм и дребнаво

сметкаджийство. Дал си дума духът на медицината да остава на заден план, защото буквата на закона е по-важна. Но с мен не улучи десетката, Франк, аз няма да сведа глава.

— Да не съм те назначавал аз! Не бих си причинил това! — Франк най-сетне демонстрира някаква емоция. — Ще ти припомня, че доскоро тази клиника не съществуваше и не е сигурно дали ще я има след теб. Преувеличаваш ролята на този маловажен център!

— Такъв беше и щеше да е, ако ти бях позволила да ми се бъркаш. Но не ти разреших. Клиниката ще прогресира и парите на Джими ще ни помогнат за следващата стъпка — разгневи се Клара.

— Финансира ви болницата... — подхвана Франк.

— Няма да изгубя нито една минута повече да споря с теб, Франк Енис, дали да купуваме столовете за лекциите и да ги складираме, или да ги вземаме под наем. Никога вече няма да се унижавам да те моля да платиш скромните хонорари на лекторите... Ако си въобразяваш, че ще обсъждам надълго и нашироко с теб и твърдоглавите ти колеги целесъобразността — божичко, как ненавиждам тази дума — на младежката програма, която да запознае учениците със собствените им сърца...

— Не съм чувал да споменаваш, че ще водиш ученици тук! — В главата на Франк вече изникваха хиляди проблеми.

— Не съм. Изтощена съм до смърт да споря с теб за всякакви дреболии. Парите на Джими ще ни осигурят време и свобода на действие.

В гласа ѝ наистина звучеше умора.

— Но ти не можеш...

— Мога и ще го направя, Франк. А сега отивам на кулинарната демонстрация. Над петдесет души са се събрали в стаята на диетолога Лавендър, която според теб се нуждаеше само от бюро и стол.

— Не готви на открит пламък, нали? — ужаси се Франк.

— Надявам се, Франк. Разполага с газов грил и голямо скосено огледало отзад.

— И кой купи огледалото, ако смея да попитам?

— Не е твоя работа, но ще ти отговоря — с Хилари го купихме на търг. Джони и Тим го инсталираха на стената. Ти и паралиите в борда не сте дали пукнат грош!

Клара крачеше целенасочено към стаята на Лавендър. Франк забеляза, че и другите от персонала са се запътили натам: червенокосият лекар, който пострада при катастрофа, но се възстанови като по чудо; двете симпатични медицински сестри Барбара и Фиона; мускулестият Джони, който напомняше бияч в нощен клуб, нежели физиотерапевт; сдържаният специалист по сигурността Тим, когото Клара назначи на своя глава, вместо да включи клиниката към болничната охранителна система. Заприличваха все повече на задружно семейство, дори на самостоятелна провинция, решена да обяви независимост и суверенитет. Най-добре да отиде да провери до каква степен кулинарните ѝ демонстрации заплашват сигурността и здравето. Дружелюбните разговори в залата не го обнадеждиха. Тези хора наистина се бяха сблизили много. Не бива да ги изпуска от поглед.

Лавендър бе родена за сцената. Би могла да води собствена телевизионна програма. Клара се отдаде на мечти. Може би в някое шоу ще включат Лавендър с „Пет минути за сърцето“.

Лавендър изнесе кратка лекция за солта и навика на ирландците да ръсят ястието със солницата. Диетоложката предложи вместо сол, на масата да оставят други безвредни подправки. Извади филетата скумрия и ги показа на публиката. Посъветва ги да купуват изчистена риба или да молят магазинера да я почисти и обезкости. Лавендър смеси в чаша сок от лимон, лайм и портокал и лъжичка растителна мазнина, поля филетата и ги изпече.

Миришеха страхотно, когато им поднесе да ги опитат, докато тя слагаше още върху грила. Всички искаха да вкусят, а някои си взимаха повечко. За гарнитура предложи лесна за приготвяне салата. Обясни, че сърцата ще им благодарят топло за здравословното ястие.

Франк остана впечатлен от светлата ведра стая, от разумната Лавендър, от обнадеждените лица, които я следяха. Точно такава мисия бяха отредили на клиниката и, колкото и нетърпима да беше, Клара я изпълняваше.

След демонстрацията Клара получи съобщение да се обади на Ади.

— Съжалявам, мамо, говорехме с Линда за нещо и тя изведнъж изтърси, че отсега нататък трябва да те наричаме Клара. Така ли е, или Линда е откачила?

— Линда е откачила. Тя ще ми казва Клара. Обясних ѝ, че не ми пука, стига да разговаря смислено с мен. Знаеш ли, че определи приема ни като „разпродажба на торти“? — лицето на Клара пак почервения от гняв.

— Да, разбрала си е грешката. Просто не слуша внимателно, мамо, там е проблемът.

— Трябва да се научи.

— Съжалява. Тази вечер е решила да сготви тя, за да се реваншира. Сама ще купи продуктите. Рядко се случва, мамо, нека уважим събитието.

— Не искам Линда да ми обръща кухнята с главата надолу и да я слушам как обяснява, че организирам разпродажби на торти.

— Няма да се повтори, мамо.

— Няма да участвам. Честно, Ади, така го чувствам. Да не забравяме колко често лейди Линда прибягва до чувствата си, за да оправдае нещо сторено или не сторено.

— О, мамо, и аз нямам ден днес, а на всичкото отгоре се наложи да убеждавам и Джери да дойде.

— Е... именно... — у Клара се надигна съпричастие към мълчаливия Джери.

— Не, не бива така, мамо. Как да дадем шанс на мира, щом четирима души не могат да се съберат на една маса да опитат вечерята на Линда?

— Ще сервира нещо неподходящо за вас — възрази Клара.

— Няма. Попита ме. Ще готви зеленчуци — грах, домати, чесън и прочее.

— Страхотно.

— А за теб ще направи стек. С Джери няма да бърчим носове и да говорим за умрели животни. Договорено е.

— Не искам стек. Стига ми проклетия грах! — викна Клара и тресна телефонната слушалка.

С раздражение установи, че Франк Енис я наблюдава усмихнато от вратата.

— Съжалявам, Франк, домашни ядове — опита се да омаловажи случилото се Клара.

— Няма нищо, моля те. Радвам се, че не само аз те изкарвам от кожата — отбеляза той и си тръгна.

— Не му обръщай внимание — предупреди я Хилари. — Дразни те.

— Знам.

— Аня отиде да купи здравословен обяд.

— Не ми трябва здравословна храна. Имам нужда от чиния пържени картофи, сладолед и голям джин с тоник.

— Не забравяй къде сме, Клара. Ще хапнеш сандвич с пълнозърнест хляб, салатата и плод.

— Не че кръвното ми ще спадне. Още не са измислили лекарство, което да неутрализира Линда Кейси.

Клара купи бутилка вино за вечерята.

Линда остана много доволна. Смотолеви, че нямало нужда, но побърза да я отвори — явно нейното не беше така качествено.

Макар и неохотно, отбеляза, че Линда се е постарала. На масата беше сервирана купа задушени зеленчуци с няколко соса. Не беше използвала полуфабрикати. Имаше и препечен здравословен, твърд като камък хляб. Притеснено призна, че се страхува дали ще им хареса. Задушеното се оказа изненадващо вкусно. После стана да направи кафе и го сервира с плодовия десерт. Кардиолози и вегетарианци биха я поздравили единодушно за старанието.

Клара се нареди да разкаже нещо за Хилари от клиниката, но си спомни, че ако искат заговорът да успее, Линда и Ник не бива да узнават, че майките им са приятелки. Затова попита как върви работата в музикалния магазин и с изненада научи, че са повишили Линда. Помолили я да разшири сбирката с джаз.

На устата ѝ беше да отбележи: „Не знаех, че разбираш нещо от музика“, но се възпря и каза:

— Звучи добре. Хубаво е, че интересите ти намират приложение.

Ади я възнагради с одобрителна усмивка. Поне в тяхната кухня, макар и временно, се възцари мир.

След вечеря неочаквано се обади Алан. Клара помисли, че я търсят за приема и вдигна телефона.

— О, здравей скъпа. Сама ли си? — попита той.

— Не, Алан, вечеряме семейно.

— Семейно? — сепна се той.

— Да, Алан. Двете ти дъщери — Линда и Ади — и Джери, приятелят на Ади. Не си ги забравил, надявам се.

Чу как момичетата се разкикотиха.

— Не се дръж като кучка, Клара!

— Моля?

— Недей да остроумничиш.

— Не, не, исках да кажа „моля, Алан, има ли друго“?

— Има. Но ще го отложи за друг път. Явно не си в настроение.

— Добре, дочуване — Клара понечи да затвори слушалката.

— Клара! Моля те, умолявам те!

— За какво, Алан?

— Да излезеш да се видим някъде.

— Не тази вечер. Друг път.

— Трябва да поговорим.

— Изключено. Още сме край масата, пих вино и не мога да шофирам. Звънни ми в клиниката някоя сутрин.

— Тя ме изхвърли.

— Синта? Невъзможно!

— Напротив.

— Но бебето, нали скоро ще се роди?

— След около две седмици. Но тя реши да го даде на бездетната си сестра.

— Но, Алан, бебето е и твое.

— Мислиш ли, че има значение? Тя твърди, че не съм се развел навреме, за да се оженим преди раждането и затова нямам думата.

— Не е честно. Започна процедурата, веднага щом разбра, че е бременна.

— Да, горе-долу.

— Ще я оставиш ли да даде детето?

— Имам ли избор, Клара? Синта държи всички козове.

— Намерила си е друг?

— Не. Няма начин. Искала да учи, да бъде свободна.

— Като гръм от ясно небе ли дойде?

— За мен, да — тъжно отрони Алан.

— А за кого не?

— За приятелите ми, *нашите* приятели, всички, които я познават.

Преди няколко седмици стана недоразумение. Сметнах, че сме го разрешили. Но облаците явно не са се разсеяли. Откъде бих могъл да знам?

— Горкичкият Алан — Клара му съчувстваше искрено.

— Та се чудех...

— Не, Алан.

— Все още сме мъж и жена. Твоят дом е и мой дом.

— Глупости, Алан, подписахме споразумение, че се разделяме.

Скоро ще сме официално разведени. Имаш право да живееш тук, колкото в Белия дом.

Възцари се мълчание.

— Желая ти късмет — каза Клара.

— Няма къде да отида.

— Лека нощ, Алан.

Момичетата я гледаха любопитно. Джери тактично се бе заел да мие чиниите.

Въпросите витаеха из въздуха. Клара знаеше, че се налага някак си да им отговори. Все пак Алан им е баща; не бива да се държи насмешливо и снизходително.

— Сложно е — започна Клара. — Баща ви не иска да се промени.

— Пак ли са го хванали? — предположи Линда.

— Очевидно — отвърна Клара.

— Ще го прибереш ли, мамо? — попита Ади.

— Не, Ади, няма.

— А бебето? — поинтересува се Линда.

— Ще го получи сестрата на мацката.

— И татко няма... — Ади не вярваше на ушите си.

— Не, скъпа, няма. Вие сте друго нещо. Вас ви обича. Наистина.

По неговия си странен, налудничав начин.

— А теб обича ли те, мамо? — попита Ади.

— Обича спомена за мен. Обича образа ми отпреди двайсет и повече години. Но и това е някаква любов.

— Клара е права — намеси се Линда. — Алан е такъв, какъвто е. Колкото по-бързо го осъзнаем, толкова по-лесно ще продължим нататък.

— По-нататък ли каза? — изправи се Клара. — Предлагам тогава да пийнем ликьор. Аз черпя. Мисля, че го заслужаваме.

Клара дръпна завесите, в случай че Алан мине край къщата и надзърне вътре. Беше глупак, но не искаше да го натъжава с гледката на щастливата семейна вечеря в дома, който той напусна преди години, оставяйки зад себе си хаос и тъга.

— По-добре ли си днес? — попита я Хилари на другата сутрин.

— Много, много по-добре, благодаря. Съжалявам, че вчера се държах като усойница.

— По-скоро като разгневена лъвица. Яденето поносимо ли беше?

— Великолепно. Алан звънна да сподели, че мацката го е изхвърлила и смята да даде бебето им за осиновяване. И, колкото и да е странно, Линда положи сизифовско усилие да се държи нормално и почти успя. Прекарах добре.

— Браво! — изненада се Хилари.

— Изглежда единственият ѝ проблем, е, че не е срещнала подходящия мъж.

— Клара! Ние сме от старата школа! От млади повтаряме, че не зависим от партньорите си. Размекна ли се?

— Никак. Отнася се само до Линда. Да отидем на вечеря в италианския ресторант и да го обмислим.

— Днес?

— Хайде! И двете нямаме други планове.

— Колко специална ме караш да се чувствам! — пошегува се Хилари и двете се заловиха за работа.

Алан се обади в клиниката. Аня вдигна телефона.

— Изчакайте, господин Кейси, да видя дали е свободна. Беше в залата за консултации.

Клара поклати глава.

— Съжалявам — продължи Аня. — Още е заета. Да ѝ предам ли, че сте я търсили?

— Не си правете труда. Не ѝ пука. Иначе сама щеше да ми звънне. Довиждане — сбогува се Алан.

Аня повтори бавно думите му пред Клара.

— Извинявай, Аня, че те въвличам в детински истории, които не подобават на възрастта ни.

— О, Клара, ако знаеше колко значима се чувствам при вас. Ставам част от живота ви и... така... почакай, зная думата... така добивам самочувствие.

— Напредваш бързо с английския. У дома няма да те познаят!

— Да. Срегнах се с един човек. Учудих го много. Не предполагаше. Стана ми много приятно.

— Приятел ли ти беше? — попита Клара.

— Някога, мисля... или се лъжа. Може да съм си въобразявала. Но всичко свърши. Човек разбира кога е дошъл краят, нали? — Аня погледна въпросително Клара.

— Да, несъмнено. Важното е да не го съжаляваш.

— Не. В моя случай няма начин — сериозно отвърна Аня.

Клара ѝ завидя за убедеността. Снощи едва преодоля съжалението, което изпита към Алан. Почуди се къде ли е спал. И в какво го е уличила Синта.

— Така. Да го разгледаме като работен проблем в клиниката. Все едно планираме как да поставим Франк пред свършен факт — откри дискусиата в италианския ресторант Клара.

— Ник е мечтател; непретенциозен, твърде непретенциозен. И огън да се разгори под нозете му, трудно ще го размърда. — Хилари сложи картите на масата. — Няма амбиции. Свири в клуб, не поиска да учи в университет, прекалено скъпо било за мен, започна да дава уроци по пиано и китара на деца и всяка вечер е в онзи безнадежден клуб.

— Наистина ли е безнадежден или е място, където с теб не бихме стъпили за нищо на света? — попита Клара.

— Безнадежден е, мисля. Едва успяват да си платят наема. Посетителите са малко. Не идват търсачи на таланти, но той свири там нощ след нощ. Отговаря уклончиво, когато го питам има ли публика.

Били достатъчно и харесвали музиката. Взема процент. Май е една пета от входната такса, която е пет евро. Скромна сума. Попълва бюджета с уроци.

— А сега откровено за Линда. Макар снощи да се държа страхотно, тя е егоцентрична госпожичка. Обувки за половин заплата според нея са изгодна сделка. Изгодна! За каква се мисли? Въобразява си, че всички са ѝ длъжни. Май не бива да я натрапваме на твоето момче!

— Ник има опит с разделите. Няма да се остави да го обсебят.

— Но как да се срещнат? — почуди се Клара.

— Ако ги запознаем ние, каузата е обречена — съгласи се Хилари.

— Как тогава да се пресекат пътищата им? Дали да не дадем на Линда безплатен билет за клуба му?

— Не, няма да отиде. Ще подуши заговора. А и да отиде, не е сигурно, че ще се запознаят — възрази Хилари.

— Какво да направим тогава? — не се предаваше Клара.

— Да снабдим Ник с ваучер за музикалния магазин, в който работи Линда? — попита Хилари.

— Няма да стане. Може да попадне на друга асистентка или да улучи ден, когато Линда не е на работа. Само магистър по висша математика може да се ориентира в смените ѝ — обясни Клара, за която Линда оставаше загадка.

— Сигурно има начин. Да ги доведем в клиниката? — предложи Хилари.

— Та да видят как двете се подхилваме зад гърбовете им и да си тръгнат отвратени — рече Клара.

— Но ако не ни видят? Ако, когато дойдат, ни няма и се заговорят случайно? — настоя Хилари.

— О, и как ще ги докараме в клиниката, когато нас ни няма? Измисли начин и ще склоня.

— Ами ако ги поканим на приема... — започна Хилари.

— Не. Ще го възприемат като досадно задължение — категорична бе Клара.

— Но ако са единствените сродни души там? Ще се сближат!

— Не можем да ги запознаем — вметна Клара.

— Да, естествено, но Аня би могла.

— Ще се издаде.

— Трябва да има начин — въздъхна Хилари.

— Има. Да се напием — със светнал поглед възкликна Клара.

— Сега? — сепна се Хилари.

— Ама че си! Не сега, на приема!

— Искаш да кажеш да се напием на приема, който подготвяме трескаво дни наред? Да се *напием*? Сериозно ли говориш?

— Не наистина. Само да се престорим.

Хилари изпразни чашата си с вино.

— Добра идея, няма що, да започнем да се олюляваме в кулминационния момент. Пред Франк Енис, управителния борд на болницата, представителя на министъра на здравеопазването, колегите ти кардиолози, журналистите... Да не си полудяла, Клара?

— Никой няма да разбере — весело отвърна Клара. — За пред всички останали ще сме трезви. Само Ник и Линда ще смятат, че сме подпийнали.

Хилари помахна на сервитьора.

— Още една бутилка „Пино Гриджо“, ако обичате. Положението е критично.

Линда остана доволна от вечерното парти. Клара се държа приятно. Накрая извади бутилка „Контро“ и четири малки чаши. Справи се добре с Алан по телефона. Разказваше забавни истории.

Де да беше такава през цялото време! Вкъщи животът щеше да е по-поносим. Странно, че се интересува от музикалния магазин и джаз секцията, за която отговаряше. Изненада се искрено и настоя да научи повече. Ужасният Джери също се постара да помогне и изми чиниите — тактична постъпка, даде възможност на майка им, тоест — Клара да им обясни насаме, че баща им всъщност ги обича. Вероятно е права и Алан ги обича по собствения си налудничав начин.

— Ник, помниш ли, че в клиниката организираме голям прием?
— попита Хилари.

— Разбира се, мамо. Напоследък все за това говориш.

— Важно е. Съжалявам, задето ти надух главата.

— Няма нищо. Питам се само защо онази Клара не се заеме по-сърцато с подготовката? Нали тя води шоуто?

— О, и тя се ангажира, по свой начин.

— Харесваш ли я? Като човек?

— Не я познавам добре. Енергична е — Хилари приглуши угризението, че постъпва подлично.

— Да, като Атила — ухили се Ник.

— Предполагам.

— И какво искаше да ми кажеш за приема?

— О, нищо особено.

— Мамо! Какво има?

— Искях да ти съобщя кога е и да те помоля за дребна услуга.

— Давай.

Ник бе толкова добро момче. Жалко, че се налага да действа подмолно.

— Ами вечерта ще разговарям с мнозина, ще пийвам по глътка вино с този, с онзи... Няма как да шофирам, та си мислех дали ще имаш нещо против да ме вземеш към девет?

— Няма проблем — съгласи се с готовност Ник.

— Така ще се чувствам по-спокойна.

— Нямам нищо против, но защо не си извикаш такси?

— Бих могла, но щеше да ми е тъжно и самотно. Друго е прекрасният ми син да дойде да ме посрещне.

— Там съм, мамо.

— Нали не те притеснявам? Не ти провалям някоя уговорка?

— О, мамо, познаваш ме, трудно ще ме хване някое момиче — засмя се Ник.

— Не, наистина, всички имаме нужда от любов. Не искам да ти преча.

— Не ми пречиш, мамо. Никога не си ми пречила. Може би не успявам задълго да задържа вниманието на момичетата.

— Е, ще видим — заключи Хилари.

— Ади, да помогнем ли на Клара за приема? — попита Линда.

— Как например? — учуди се Ади.

— Ами... да демонстрираме солидарност. Много е важно за нея. Испитах го на собствен гръб.

— Прости ти за разпродажбата на торти.

— Знам. Искам да направя нещо. Дали да не предложим да сервираме? Да ѝ спестим пари?

— Ами да я попитаме — съгласи се Ади.

Предложиха, ала Клара отказа. Благодариме им, но обясни колко ще е нервна и напрегната. Няма да им се представи в най-добра светлина.

— Но ние и без това не те виждаме в такава — попрекали с честността Линда. — Искам да кажа... крещиш и се сърдиш за дреболии, но ние оцеляваме. — Нещо в изражението на майка ѝ я накара да се поправи бързо. — Не отричам, че и ти не ни виждаш в прекрасна форма. Ади се държи смахнато, а аз... аз съм доста объркана.

Буреносните облаци не се разсеяха тъй бързо, както се надяваше Линда. За нейно облекчение обаче Клара не се обиди. Всъщност изглеждаше развълнувана и изненадана от прозрението на Линда.

— Много ви благодаря, че ми протягате ръка и ако се наложи, ще ви предупредя своевременно. Но няма да липсват помощници.

Въздържа се да спомене, че без Хилари проектът отдавна щеше да е минал в архива. Линда не биваше да разбира колко добри приятелки са.

* * *

В деня на приема всички в клиниката работеха на пълни обороти. Наредиха маси за вино, безалкохолни напитки и кафе в ъгъла в стаята на Лавендър. В другия сложиха масите за храната. Покрай стените имаше столове за желаещите да поседнат. Отвориха всички врати. Придърпах настрани уредите на Джони, но плакатите с упражнения висяха на видни места по стените. Кабинките за прегледи превърнаха в съвсем прилични гардеробни за палтата на гостите. Две момичета от съседното училище щяха да поемат дрехите и да раздават цветни етикети с номера.

За тази длъжност се бе разразила истинска надпревара заради мълвата, че две поп звезди, известен актьор и няколко телевизионни водещи ще присъстват на приема.

Поканиха и някои пациенти, и членовете на борда на болницата.

— Какво ще трябва да правим? — попита подозрително госпожа Райли.

Всички знаеха какво ще направи Кити Райли. Ще разказва как сърцето ѝ се подобрява благодарение на личната намеса на еди-кой си светец и ще раздава листовки, описващи целителните сили на въпросния светец. Но няма да похвали клиниката. Не биваше обаче да я изолират. За щастие в крайна сметка Кити Райли оповести, че същата вечер има друг ангажимент.

— Светата Дева навярно е обяснила на нашия милостив Бог, че е по-добре госпожа Райли да отсъства — весело отбеляза Аня.

Клара и Хилари се спогледаха. Често обсъждаха колко модерни и либерални изглеждат ирландските католици на фона на благочестивите набожни поляци. Но сега замълчаха и само кимнаха сериозно.

От другите очакваха да чуят добри думи. Джуди Мърфи щеше да обясни колко полезна е клиниката за всички, които искат да живеят пълноценно. Ще го потвърди и Нора Дън, червенокосата жена с огнени очи, чийто съпруг Ейдън си възвърна волята за живот. Преодоляла неверието, тя стана пламенна поддръжничка и истинска реклама за клиниката. След инфаркта на обичния ѝ съпруг, Нора Дън очакваше часа на раздялата, но сега сияеше, сякаш с Ейдън ще са заедно цяла вечност.

Дори Лар, с натрапчивото желание да кара всекиго да научава по нещо ново всеки ден, щеше да се превърне в добър посланик на работата им. Лар беше заклет оптимист. Попитаха ли го как е, отговаряше, че е в блестяща форма, въпреки купищата глупости, които се говорят за сърдечните заболявания. Трябва просто да следиш състоянието си. И професионална рекламна агенция не би измислила по-добро послание.

Аня написа с едри букви табелки с имената на всички — зелени за пациентите, червени за персонала и жълти за гост лекторите.

— Ти защо нямаш? — изненада се Клара.

— О, аз не заслужавам — обясни Аня. — Не знам какво да отговоря, ако някой ме попита за клиниката.

— Знаеш повече от мнозина, Аня. Напиши си името, на секундата, или аз ще го направя.

— Много си мила, Клара.

— Джони е довел свой приятел — фотограф — да ни снима преди приема. Всички заедно с табелките с имената ни. Всеки ще получи копие. Ако ни хареса, ще закачим снимката и тук на стената — развълнувано обясни Клара.

— Ще изпратя и на мама. Ще се гордее, че дъщеря ѝ е част от екипа.

Клара преглътна. Аня събуждаше и у нея, и у другите закрилнически инстинкти и същевременно чувство за вина. Вина, че не са по-благодарни за всичко, което имат. Клара си бе купила ново сако за приема. Кремав брокат с червен кант. Стоеше ѝ добре. Отби се отново при Кики и косата ѝ изглеждаше чудесно. Преди тръгване дефилира в кухнята.

— Блестяща си. Трябва да те вози шофьор в лимузина — възхити се Ади.

— Изглеждаш на петдесет — удиви се Джери.

— Аз съм на петдесет, Джери.

— Дори на четирийсет — помръкна Джери.

— На лов ли си тръгнала, Клара? — поинтересува се Линда.

— Моля?

— Искам да кажа... набелязала ли си някого?

— Не, ще преследвам и мъже, и жени. Ще търся признание и подкрепа за начинание, което според мен си заслужава.

— Но изглеждаш много апетитно — отбеляза Линда.

— Опитвам се да спечеля за каузата преуспели хора, които няма да ми обърнат внимание, ако съм в размъкнат пуловер и с рошава коса.

Дотолкова се разминаваше с това описание, че всички избухнаха в смях.

— О, и знаеш ли какво, Линда? Ако вълнението ми дойде в повечко и прекаля с виното, ще наминеш ли да ме вземеш?

— Разбира се — отвърна Линда. — Но не се разпускай, ще развалиш впечатлението.

— Ще се постарая... да не се разпускам — обеща Клара и пое към клиниката.

— Не биваше да споменавам, че изглежда на петдесет — разкая се Джери.

— Не се притеснявай, скъпи, всичко е наред — успокой го Ади.

Линда извъртя очи и не каза нищо. Какво ли не правят хората в името на любовта. Ади беше с ума си. Навремето.

Направиха груповата снимка.

Приятелят на Джони Маут Манган се оказа мил човек. Веднага разбра колко е важен за тях моментът. По-ниските разпредели по стъпалата, а по-високите — в ниското зад тях. Целта беше всички да са на равна нога.

Маут им каза да гледат над лявото му рамо, сякаш виждат нещо много интересно, и да се усмихнат. После ги щракна бързо. После ги помоли да си придадат по-сериозен вид и пак ги снима. Готово. Разглоби триножника и извади друга камера, за да фотографира известните гости.

— Снимаш ли на сватби? — прошепна му Диклан.

— Много ме бива — довери Маут. — Всички официални фотоси са готови за осем минути.

— Официални ли? — почуди се Диклан.

— Ами да — булката, младоженците и шаферите, родителите на младоженката, неговите родители, всички родители. Лесно и бързо, стига да няма разводи, повторни бракове и първи семейства. — Маут изгледа въпросително Диклан.

— Не, няма такова нещо.

— После се смесвам с гостите и ги снимам, давам ви списък, подбирате кадрите и решавате кои да пусна в интернет. Кога е събитието? Сватбата?

— Още не сме определили дата — прозвуча тъжно гласът на Диклан.

— Е, накарай я да побърза — практично отбеляза Маут. — През следващата година и половина не са ми останали много свободни съботи.

Гостите запристигаха. Представяха им се всички от персонала. Франк Енис следеше изненадано трескавата дейност.

— Няма ли да ми сложите червена табелка? — попита той Барбара.

— По-скоро не, господин Енис. Вие сте от болницата. Не работите в клиниката — обясни Барбара.

— Нито пък сте й приятел — сладко добави Клара.

— Изглеждаш прекрасно тази вечер — похвали я Франк.

— И ти си се изтупал, Франк. Хубава вратовръзка. Жена ти ли я избра?

— За жалост, доктор Кейси, не съм благословен със съпруга.

— Значи си свободен? — в гласа й прозвуча шеговито вълнение.

— Божичко, дали необвързаните ни гостенки го знаят?

— Не съм казал, че съм свободен — на висок тон я поправи Франк.

Хилари закри уста, за да приглуши напушилия я смях.

Боби Уолш пристигна с жена си и Карл. Синът му буташе инвалидната количка. Очите на госпожа Уолш обходиха просторната клиника с известна изненада. Учуди се още повече при вида на някои познати лица. Нима това е...? А онази жена определено е телевизионна звезда. Какво прави тук? Известен бизнесмен разговаряше с актьор. Как опърничавата Клара Кейси е успяла да ги събере? Киселата шефка на клиниката изглеждаше добре тази вечер, не може да се отрече. Сигурно си е правила лифтинг. На Роузмари Уолш й се прииска да си бе подбрала по-внимателно тоалета. Не предполагаше, че приемът е толкова изискан.

Видя Аня — полската чистачка в клиниката, свали си палтото и й го подаде.

— Погрижи се да му намериш закачалка — нареди тя.

Клара забеляза жеста.

— Колко се радвам да ви видя, госпожо Уолш. Гардеробната ли търсите? В дъното на коридора е.

— Смятах...? — подхвана Роузмари Уолш.

— Да, и аз смятах, че всички ще се ориентират лесно по табелата, но явно съм сгрещила. Следващия път ще сложим по-голяма.

Хайде, Аня, искам да ме запознаеш с отец Флин.

Двете обърнаха гръб на разгневената като оса Роузмари.

Речите бяха кратки и по същество. Франк Енис, който естествено настоя да говори, се оказа добър оратор. Похвали клиниката и директора ѝ — елегантната доктор Кейси.

След като приключиха формалностите и приемът потече гладко, Клара позвъни на Линда.

— Здравей, скъпа, Клара е.

— И вече си на градус! — възкликна Линда гордо, че е проумяла незабавно положението.

— Не точно, но безнадеждните алкохолици никога не си признават. Определено не бива да шофирам обаче.

— Хубаво, да идвам ли?

— Да, ела да пийнеш чаша вино.

— Как върви приемът? — не забрави да попита Линда.

— Учудващо добре, ще видиш колко са изискани гостите.

— Не звучиш пияна — недоволно промърмори Линда.

— Знаеш как е, трябва да внимавам.

— Ей сега хващам автобуса — обеща Линда.

— Извикай такси. Не бива да си разхождаш бижутата из рейсовете. Ела с такси. За моя сметка.

— О, и аз ли трябва да се наглася?

— Е, сигурна съм, че няма да дойдеш по джинси.

Клара не посмя да настоява повече, за да не разбуди подозрения. Познаваше си добре дъщерята — несъмнено е схванала намека да се погрижи за облеклото.

Клара запозна Боби с бивш ръгбист от националния отбор на Ирландия и двамата потънаха в разговор. Забеляза, че Аня обсъжда нещо със сина на Боби, Карл. Роузмари Уолш стоеше сама, стиснала яростно устни. Заприлича ѝ на някого. После се сети. Лицето на Роузмари Уолш напомняше изражението на собствената ѝ майка. Готова да разкритикува всичко, мярнало се пред очите ѝ.

Майката на Клара не дойде. Покани я, но тя обясни, че си е уговорила партия бридж и не може да подкрепя всички вятърничави каузи на дъщеря си. Всъщност Клара прие с облекчение липсата ѝ.

Щеше да е по-спокойна и ако Роузмари Уолш си вземе палтото и си тръгне. Но животът не тече гладко.

Клара си залепи изкуствена усмивка и представи Роузмари на един банков мениджър.

— Невъзможно е да страдате от сърце! — галантно възкликна той.

Човекът налучка правилния тон и Клара реши да подсили ефекта:

— Съпругът на госпожа Уолш, който е доста по-възрастен от нея, е един от пациентите, подобрили се значително благодарение на клиниката. Не е бил нито ден в болницата, откакто идва при нас. Подкрепя ни много. Тази вечер е тук — ето го там със сина си.

Банковият мениджър остана впечатлен, а лицето на Роузмари се поотпусна.

Клара запозна благодушния отец с един милионер с предупреждение да не пренасочва всичките пари на богаташа към собствения си център.

Приемът течеше по-гладко, отколкото се бе надявала.

Ник пристигна първи. Видя го да говори с Хилари и се отдръпна, за да не се налага да се запознават. Хилари му подаде чаша вино и го запозна с неколцина колеги. Беше висок, държеше се спокойно, все едно е у дома си. Дали ще се спогоди с трескавата Линда?

Появи се и тя. Клара забеляза колко я учуди приятната атмосфера. У Клара се надигна гордост, че свръхкритичната ѝ дъщеря става свидетел на успеха ѝ. Разпродажба на торти, как не!

Клара видя как Хилари отпраща Ник към стаята за физиотерапия и се упъти натам с Линда.

— Иди да разгледаш удивителните му тренировъчни програми по стените — подкани тя. — Ще се постарая да побързам.

— Страхотно прикриваш пианството — недоволно измърмори Линда. — Очаквах да те сваря на четири крака.

Клара вдигна с трепереща ръка чашата с вино. Беше ѝ първата за тази вечер, но Линда не биваше да узнае.

— О, май съм попрехвърлила лимита. Радвам се, че не ми личи. Трябва да разговарям с още неколцина.

— Бъди спокойна, Клара — ведро я отпрати Линда.

Поне няма да ѝ се налага да влачи майка си до колата.

Добре, че си сложи черно-бялата копринена рокля. Стоеше ѝ прекрасно. Не пропусна и извънредно неудобните обувки в тон. Остави пътьом маратонките в жабката на колата. Не би могла да шофира с тези токчета. Озърна се наоколо. Разпозна няколко телевизионни журналисти и политици. Защо, за бога, изпусна репликата с разпродажбата? Почуди се кой ли е тъй омразният на майка ѝ Франк. Прииска ѝ се да се запознае и с досадния полски трудолюбив ангел, мечтата на всяка майка.

Забеляза симпатичен мъж да разглежда плакатите на отсрещната стена. Не носеше табелка с име. Явно е гост като нея. Стори ѝ се, че я поглежда възхитено. Но трябва да спре да си въобразява. Обикновено възторгът е мимолетен интерес към два дълги крака и нищо повече. Възхищението често е плод на собствената ѝ болна фантазия.

В крайна сметка ги запозна Фиона. По нареждане на Клара.

— Само ги представи един на друг, Фиона.

— Защо не го направите вие с Хилари?

— Ако ти кажа, трябва да те убия, така че по-добре върви и действай — настоя Клара.

— О, сватосване значи? Скоро ще заговорим за две сватби? — пошегува се Фиона.

— Ако споменеш нещо подобно, дори бегло, ще ти извадя сърцето и ще го трансплантирам — заплаши я Клара и Фиона отстъпи.

— Да, разбира се, схванах.

— Забрави, че сме разговаряли — предупреди я Клара.

— Разговор ли? Извинявай, Клара, имам неотложен ангажимент.

Фиона отърча в залата за физиотерапия и направи необходимото.

Дъщерята на Клара беше красавица. Едва ли се нуждаеше от помощ да си намери мъж. А и общителният Ник не приличаше на безнадежден загубеняк. Но мисията си е мисия.

— Дойдох да прибера мама, защото е пияна — обясни Линда.

— И аз. Виж ти! — засмя се Ник.

— Коя е твоята? — попита Линда.

— Хилари Хики, офис мениджърът.

— Майка ми е Клара Кейси — измърмори Линда.

— О, и началството се е алкохолизирило значи! Разбирам.

— Изглежда трезва — защити я Линда. Не искаше офисмениджърът да дочуе, че майка ѝ не си знае мярката.

— Е, добре е да сме внимателни — одобрително отбеляза Ник.

— Ти ангажиран ли си с клиниката?

— Не достатъчно — тъжно отбеляза Ник. — Не осъзнавах колко са постигнали. Впечатлен съм.

— И аз — съгласи се Линда.

Ник не спомена какво работи. Хубаво. Мразеше хора, които разпитват и те преценяват според професията. Бившият ѝ приятел Саймън твърдеше, че веднага трябва да се осведомяваш какво работят събеседниците ти, за да не си губиш времето с безперспективни смотаняци. Типично за Саймън. Не че си представяше живота с такъв като него.

Ник беше симпатичен. Сам ѝ каза с какво се занимава. Не спортувал много. Преподавал музика и свирел в тесен клуб, нямало как да се движи много.

Линда обясни, че работи в музикален магазин. Каза му къде се намира.

— Страхотен е! — сети се Ник. — Подготвят нова джаз секция.

— Аз отговарям за нея — гордо вметна Линда.

— Не може да бъде! — впечатли се Ник.

— Да, вече съм подредила колекцията с Каунт Нейси, Дюк Елингтън и Майлс Дейвис. Отпуснаха ми средства за още.

— Ще включиш ли Арти Шоу? И Бени Гудман?

— Разбира се. Не искам да пропускам и жените. Били Холидей, Елла...

— И Лена! — възкликна Ник. — Непременно наблегни на Лена Хорн.

— О, да, да. Тя ми е любимка.

Гостите се разотиваха. Клара и Хилари — двете уж пияни майки — надзъртаха през вратата.

Линда и Ник не забелязваха нищо.

Заговорничките им бяха дали само лек начален тласък. Оставаше им да наблюдават отстрани, да стискат палци и абсолютно никога, чак до края на живота си, да не обелват и дума за своя план пред потъналите в друг свят фенове на джаза.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Поканиха Фиона на вечеря на Сейнт Джарлатс Кресънт. Близнаците искаха да предложат гръцки ястия и помолиха Моли да им отстъпи временно кухнята.

— Съгласи ли се? — попита Фиона, която знаеше колко се гордее Моли Карол с кулинарните си умения, със своите сосове и печено.

— С удоволствие. Обсъжда рецепти за кюфтета и кебапчета, сякаш е отрасла на гръцки остров.

— Майка ти е ненадмината! — мило отбеляза Фиона.

— Благодарение на теб. Беше толкова трудна преди катастрофата. Страхувах се как изобщо ще ви запозная. А станяхте приятелки!

— Защо не? Нали и двете сме луди по теб?

— И кога мислиш да зарадваме мама и татко?

— Не ги ли радвам? Миналата седмица заведох Моли в зоологическата градина? Каза ми, че от години не е ходила. И аз се забавлявах.

— Знаеш какво имам предвид — натърти Диклан.

— О, сватбата! — засмя се Фиона.

— Да, скъпа, сватбата...

— Целият живот е пред нас. Срядта става ли?

— Да се оженим? — просия Диклан.

— Да вечеряме с близнаците у вас, глупчо!

Боби Уолш каза на Диклан, че със съпругата си ще празнуват рубинена сватба. Четирийсет години брачен живот. Въздъхна радостно, макар Диклан да не разбираше защо. Четирийсет години с рязката, неспокойна, припряна Роузмари! Но може би отначало не е била такава.

— Ще поканим седемдесет души вкъщи. Чудех се дали с Фиона искате да ни гостувате?

— Много мило от твоя страна, Боби — изненада се Диклан, — но няма ли да досадим на приятелите ти? Скучен лекар и медицинска сестра?

— Нищо подобно. Дълга ви всичко. Ако не бяхте вие, нямаше да празнувам. А и случилото се между Клара и Роузмари беше просто недоразумение.

— О, да!

Диклан запази спокойствие. Клара му бе разказала всичко за „недоразумението“ — по-точно разправията с Роузмари, но си помисли, че не бива да разлайва кучетата.

— На двацет и първи е, но ще ти изпратя и официална покана. Вълнувам се много. Радвам се, че ще дойдете.

„Звучи искрено развълнуван“, рече си Диклан.

— С теб ли е Роузмари днес? — поинтересува се Диклан, когато приключиха с кръвния тест и попълването на формуляра.

— Не. Говори с организаторите на партито. Карл ме доведе. Днес няма часове.

— Страхотен син имаш, сигурно се гордееш с него.

— Да, великолепно момче е и много обича работата си. Роузмари, естествено, смята, че не му е по мяра, тръби пред всички, че се готви за магистратура, но Карл ще се върне в университета на куково лято. Ще остарее в училището.

— Чудесно е да си намерил професия, която те удовлетворява — заключи Диклан и помогна на Боби да си облече палтото.

— Ако намери и прекрасна жена като моята, ще живее щастливо — каза Боби.

Диклан тайно пожела на Карл да попадне на по-добра съпруга от Роузмари.

— Десет години го чакахме. Почти бяхме изгубили надежда. И той се появи.

Боби бе толкова благодушен и ведър към всички, включително към опърничавата си жена. За щастие дългоочакваният син бе наследил характера на баща си.

— Фиона ще остане очарована — каза Диклан, докато се ръкуваха.

— А вие двамата...? — подхвана Боби.

— Не питай — прошепна Диклан. — Споменем ли датата за Големия ден, все едно говорим за Трета световна. Не искам да предизвиквам съдбата.

— Мъдър човек си, Диклан. Всичко ще се нареди, повярвай ми — обнадежди го Боби.

На Диклан му беше трудно да повярва на мъж, щастливо женен за Роузмари от четирийсет години, но все пак благодари усмихнато. Както винаги избра по-лесния път. Защо да влиза в пререкания? Понякога обаче се питаше дали не се държи глуповато.

Аня разбираше, че някаква тайна свързва Клара и Хилари, ала не знаеше каква. От време на време се кикотеха като ученички. Друг път седяха, събрали глави, и правеха списъци. Не споделяха. Аня не се притесняваше. И тя не им разказа за появата на Марек и как набързо се справи с него в ресторанта, когато се осмели да я покани да танцува гола в заведението му, за да печели пари на неин гръб.

Може да е свързано със сина на Хилари и дъщерята на Клара, които се запознаха на големия прием. Беше хубава вечер, замечта се Аня. Карл я похвали колко добре изглежда. Каза, че е направила огромен скок с английския и се засмя мило, когато тя поспря да си запише израза. Хареса ѝ — представи си как горско зайче подскача из тревата.

Карл я целуна по носа на сбогуване.

— Толкова си сладка, Аня, и толкова умна. Де да бяха като теб учениците ми!

— Не съм умна, Карл. Честно.

— Извинявай, но според мен си много умна. И всичко ти се отдава.

— Защото се налага да работя здраво. Няма как да не пробвам различни неща.

— Точно това имах предвид. Еднакво добре се справяш и с пералнята, и с клиниката...

— „Справям се“ е силно казано. Просто работя тук.

— Цяла вечер те слушах как разговаряш с гостите. Ти си чудесен посланик на Клара. Работиш и в бижутерия...

— Само чистя там!

— И в международния център. И гледаш деца. И разчистваш след партита.

— Добра идея беше. Аз я измислих — грейнаха очите на Аня. — Какво облекчение за домакинята да си легне, а на сутринта кухнята ѝ да блести от чистота!

— Кога спиш, Аня? Колко продължава денят ти?

— Недостатъчно — сериозно отвърна Аня. — Трябва да работя двойно, за да осигуря на мама живота, който заслужава.

— Може би тя просто иска да си щастлива — предположи Карл. Не би говорил така, ако не я харесва поне мъничко, нали?

Брайън Флин се задъхваше до приятеля си Джони, според когото просто се шляеха. С малкия бърз влак отпътуваха южно от Дъблин към крайбрежието на Килини, после изкатериха планина — според Брайън Флин, а според Джони — полегато възвишение — и се полюбуваха на пристанището, където пристигаха кораби от Англия и хвърляха котва множество яhti. Сетне се спуснаха от планината, или *възвишението*, към Далки и седнаха да изпият по две халби в приятна кръчма. След това щяха да се върнат с влака в Дъблин.

Брайън винаги се чувстваше като разглобен. На Джони, явно с друг тип мускули и сухожилия, не му правеше никакво впечатление.

Седяха в Далки и обсъждаха световните проблеми. Брайън се чудеше как да финансира Центъра. Наредиха му да измисли как сам да покрива разноските. Как наистина? Вече бе помолил всички приятели да помогнат за пребоядисването. Аня уши пердета и покривки за масите. Не можеше да увеличи цените — младежите пращаха почти всичко у дома и си оставяха само скромна сума, колкото да оцелеят.

Как да печели от просторната зала и няколкото по-малки стаи, където организираха събирания? Сервираха чай, кафе, супа и сандвичи. Към залата имаше пристроен малък параклис. След литургията в събота вечер или неделя сутрин Брайън посрещаше младите европейци, все още неориентирани в големия град, и се радваше да им предостави място за разговори и топло кафе. Не можеше да вдигне цените, за да покрие разноските.

— Защо не направиш нощен или денс — клуб? — предложи Джони.

— О, стига, Джони, никак не се връзва с цялостната концепция.
— Нямах предвид стриптийз бар — обиди се Джони.
— Знам, но предпочитам да не наблягаме на нощния живот.
— Трябва да има изход — не се предаваше Джони.
— Божичко, май беше по-лесно в Росмор, където хората вярваха, че е достатъчно да отидеш при извора и да поискаш съвет от Света Ана.

— Но нали дойде тук, за да се отървеш от суеверията им? — учуди се Джони.

— Точно така, но и аз почвам да се питам дали все пак няма нещо вярно? Всички се връщат от извора толкова обнадеждени.

— Тя им казва как да постъпят?

— Прояснява им положението. Но да не подхващаме темата.

— А какво мисли отец Томаш?

— А, отец Томаш! Най-прекрасният човек в лоното на Църквата. Взел е присърце извора. Света Ана е по-популярна от всякога. Хората се женят там и какво ли още не.

Брайън млъкна.

— Мили боже! — възкликна след малко.

— Какво има? — сепна се Джони.

— Ето разковничето! Можем да организираме сватби в Центъра. Ще ги венчая в параклиса. Томаш ще идва да жени поляците. После ще им сервираме празнична закуска в залата. Чудесна идея!

Клара наблюдаваше Линда със затаен дъх. Дъщеря ѝ ходи два пъти в клуба на Ник. Той се отбиваше в музикалния магазин почти всеки ден. Твърдеше, че Линда е гениална. Споменал пред шефа ѝ, че само луд не би я назначил на пълен работен ден.

Линда обмисляла предложението шест минути и приела. При две условия — добра заплата и бюджет за промоции.

— Какво ще рекламираш? — логично се осведомил собственикът.

— Магазинът ти и подкрепата, която оказваш на ирландски джаз музиканти и чуждестранни джазмени. Можем да организираме концерти в четвъртък, да работим до по-късно нощем, да каним музиканти на живо...

Шефът останал заинтригуван. Смятал я за безмозъчна дългокрака блондинка, която ще се задържи най-много три седмици. А тя крояла планове да разшири империята.

Хилари също бе затаила дъх. Ник си промени прическата. Грижеше се повече за външния си вид. Попита Хилари дали се сеца за някое помещение, което да наеме, за да организира музикални курсове. У дома било чудесно, но нямало как да се побере група от двайсетина. Някой го посъветвал, че е по-добре да преподава акордите на повече деца наведнъж. Да речем шест съботи срещу съответна такса. Някой му споменал, че приближава трийсет и е време да докаже на какво е способен. Хилари му повтаряше същото от двайсет години и ахна от изумление как този *някой* — иначе казано дъщерята на Клара — е успял да го вразуми.

Линда престана да се облича в безумно къси поли и ботуши до коленете. Ник си купи пуловер, който не беше целият на дупки и с бримки. Линда не споменаваше често Ник пред Клара. Ник не говореше за нея на майка си. Но в клиниката две жени на средна възраст ги обсъждаха през цялото време и понякога дори танцуваха около бюрото на Клара.

В сряда — денят на гръцкото угощение — близнаците се появиха рано-рано при Моли.

— Много зависи от оформлението... — подхвана Мод.

— Как сервираш ястието — добави Саймън.

— Донесохме малките керамични чинии...

— За мезето...

— После ще ги подарим на Фиона...

— И на теб и Диклан...

На Моли ѝ се зави свят. Въртеше глава наляво и надясно, сякаш следи тенис мач. Но те се държаха мило и бърбеха неспирно, сякаш е най-добрата им приятелка.

Разказваха за хора с непознати имена — Вони, Андреас, брат му Йоргис, местният лекар доктор Лерос, който извадил парче от счупена чиния от крака на Саймън, след като попрекалил с танците в ресторанта. Говореха и нареждаха по масата купи с маслини, питки,

подноси с тарам и сепия, която Моли не вярваше, че ще може да вкуси.

Приготвиха нещо като овчарски пай, но го наричаха мусака и го подправиха с наглед подозрителни зеленчуци. Гръцката салата с домати, краставици и бяло сирене чакаше на масичката за сервиране, а десертът с мед и бадеми ѝ приличаше на листове кафява хартия.

Моли въздъхна. Можеше да стотви една хубава плешка — вкусна, нормална храна, вместо всичките тези купички. Пади щеше да подбере прекрасно агнешко или говеждо от месарския щанд в супера. Но Пади много държи на чичото или дядото, или какъвто там им се пада на тези двамата Мати, а те бяха като обсебени от идеята за угощението.

Моли свикваше да се отпуска и да предоставя инициативата на другите. Не беше лесно. От години отговаряше за къщата и работеше в пералнята. Всяка сутрин гладеше по една риза за Пади и за Диклан. Вечер ги чакаше да седнат на масата. Но всичко се промени.

Диклан вече прекарваше повечето си свободно време с Фиона. Чудесно момиче! Луда по Диклан и тъкмо като за него. Моли забелязваше колко по-самоуверен е станал, Фиона развеселяваше всички. Ходеше с Мати и Пади в кръчмата, заведе Моли на разходка в зоопарка. Там заговаряше всички, дълго се радваха на екзотичните птици и избягнаха клетката на лъвовете.

И щом Фиона харесва мазна храна в малки купички, защо не? Моли няма възражения. Беше си сложила новата карирана рокля и с всички сили се опитваше да схване кой кой е в заплетения гръцки лабиринт на близнаците.

— Адонис, естествено, твърди, че нашите домати не стават за салата, но...

— Но Вони каза, че не са толкова лоши, стига да им капнеш малко мед...

— Готвенето е изкуство... — Саймън изглеждаше изненадан от идеята.

— Моли го знае. Колко години е хранила Диклан и Пади! — тактично додаде Мод.

Моли стоически ги слушаше, докато най-сетне чу превъртането на ключа. Диклан и Фиона идваха. Пътюм бяха взели Пади от кръчмата. Пиршеството можеше да започне.

Близнаците подробно обясняваха съставките на всяко ястие, сякаш сами са го измислили. Моли, Пади и Диклан слушаха като хипнотизирани разказа на младежите за кафенето, пазара на площада, тълпите, изпълващи ресторанта на Андреас, където Мод и Саймън също помагали вечер, а през деня работели в магазина на Вони. Адонис организираше автобус на всеки час да откарва хората от площада до ферибота и обратно.

— О, сега хората са много разглезени. По мое време трябваше да стигаме пеш дотам! — каза Фиона.

— Отдавна ли беше? — попита Саймън.

Фиона изчака любезно Мод да довърши мисълта му, но за всеобщо учудване тя се взираше упорито в масата.

— О, извинявай, забравих, че е забранена тема — сети се Саймън.

— Просто Вони спомена, че не е от най-добрите ти периоди — обясни Мод.

— Така е. Но мястото беше страхотно и макар тогава да бях хлътнала глупаво по един човек, завързах много приятелства. Радвам се, че и вие се запознахте с част от тях.

Е, не оплетоха съвсем непоправимо конците. Саймън бавно издиша.

— О, бяха чудесни хора. Не знаем как да ти се отблагодарим за помощта.

— Похвалиха ви, че сте трудолюбиви деца и прекрасни събеседници. Вони се е затъжила да си поговори пак с вас — каза Фиона.

— Показахме ѝ как да пише писма в интернет, но май не са ѝ стихията.

— Не, и аз не я виждам пред компютъра — съгласи се Фиона.

— Но ще дойде на сватбата ви — увери я Мод.

— Още не сме определили дата — отбеляза Диклан.

— Обяснихме, че моментът не е уточнен... — подхвана Саймън.

— ... но вероятно ще е до края на лятото... — продължи Мод.

— ... преди да се развали времето...

— ... и докато дните са дълги.

— Великолепно! — засмя се Фиона. — Изредихте всички предимства. А смятате ли, че наистина ще дойде?

— Първо се дърпаше, но ѝ припомнихме, че много държиш на приятелството ѝ...

— ... а приятелството не е еднопосочно...

— ... и тя разбра.

— Вече знае как да си резервира евтини билети по интернет...

— Отидохме в хотел „Агия Ана Бийч“ и ѝ показахме. Мениджърът обеща да ѝ помогне.

— Значи няма проблем.

— И, естествено, там разбрахме какво искаме да работим — каза Саймън.

— Вече избрахме професия — допълни Мод.

— И каква е тя? — попита Диклан.

— Ще организираме партита — обяви гордо Саймън, сякаш още тази вечер открива първия си ресторант.

Фиона разказа на Аня за гръцката кулинарна вечер, докато на другия ден подготвяха кабините за прегледи.

— Чудесни младежи! — възкликна Аня.

— По-сложно е, ако ги гледаш на живо, като на театър. Решили са да организират партита, ще посещават вечерни курсове, ще се обучават и на практика. Роднини са със собственичката на „Скарлет Федър“ и ще работят във фирмата.

— „Скарлет Федър“! Те ще доставят храната за рубинената сватба на семейство Уолш! — Аня се зарадва да предостави полезна информация.

— Е, значи ще ги видиш там. Но ако събитието е твърде отговорно, едва ли ще прибегнат до услугите на Саймън и Мод.

— О, аз не съм поканена.

— Ще те поканят. Приятелка си на Карл.

— Приятели сме, но не чак толкова близки — поправи я Аня. — Не храня големи надежди.

— Но той ти преподава английски всяка седмица. Винаги разговаряте, когато придружава баща си в клиниката. Ходите на театър, обикаляте из галериите и музеите.

— За да ме образова, нищо повече — обясни Аня.

На Фиона внезапно ѝ се прииска Диклан да не беше приемал поканата за проклетото парти. Почувства се като предателка, щом Аня няма да е там. Размина се с Карл Уолш на път за обяд. Да го попита ли дали Аня е поканена на рубинената сватба? Ами ако ѝ отговори отрицателно? Отказа се. Не е Бог. Не е нейна работа.

— Какво ще подаряват гостите за рубинената сватба на родителите ти? — попита Аня Карл.

— Червен кристал, предполагам. Организирали са се на групи. Едните са купили гарафа и шест чаши за вино. Другите — червен порцеланов сервиз за кафе. Трети — две големи купи за салата. Глупаво е, естествено — мама и татко имат чинии и чаши за цял отбор.

— Но приятелите им искат да отбележат случая — предположи Аня.

— Ти живееш в по-щастлив, по-откровен свят. Нашите ще парадират с къщата, с гледката, с компанията, която организира партито.

— Но гостите ще се забавляват? Нали?

— Ами... не знам... ти ще прекараш добре, надявам се...

— Поканена ли съм? — очите на Аня светнаха възторжено.

— Разбира се. Ти си ми толкова добра приятелка.

— И ще получа покана като другите?

— Да, ако искаш, Аня. Аз просто си мислех, че присъствието ти се подразбира. Няма да се справя без теб.

— Благодаря ти много, Карл. Страхувах се... не смятах...

— Помисли си колко нещастен ще се чувствам, ако те няма да си поговорим.

— Но ти ще си ангажиран с приятелите на родителите ти, ще подаваш питиета, ще водиш разговорите.

— Не разговорите, само разговори — Карл винаги я поправяше меко, а тя се опитваше да не повтаря грешките.

— Ще бъде чудесно — щастливо възкликна Аня. — Ще се постарая да говоря правилно, ще се облека красиво, за да не те изложам.

— Не можеш да ме изложиш — Карл дълго я гледа над сандвича с домати, докато накрая се сепна и извади учебника по английски, за да го отгърне на последния им урок.

Дните се изнизаха бързо. Аня си намери още една работа, за да покрие допълнителните разходи за роклята. Фондът на майка ѝ беше неприкосновен.

Докато разтребваше масите и събираше чашите в ресторанта, дочу как китаец предлага на едно момче да му помага четири часа седмично да се грижат за саксиите по первазите на голям блок. Момчето отказа — часовете не го устройвали — и Аня си предложи услугите. Зашемети я луксът в апартаментите с изглед към морето. Бяха близо до квартала на семейство Уолш. Всъщност всеки ден минаваше край къщата им по трилентовия крайбрежен булевард.

Работеше, надянала евтини памучни ръкавици и си мажеше ръцете с дебел слой вазелин. Радваше се на предоставения се шанс, ала не искаше да отиде на тържественото парти със загрубяла кожа и черни от пръстта нокти. Китаецът — господин Чън — беше тих, услужлив човек. Аня се учеше бързо как да разрохква почвата, да подхранва растенията и да подменя увехналите заради нехайството на стопаните. Боядисваше и саксиите с бяла боя на местата, където старата се бе олющила.

Гледаше удивено стилните мебели в апартаментите — елегантните столове и меките дивани край прозорците, където собствениците сядаха да съзерцават морето. Свят, коренно различен от нейния. От тесния прозорец в жилището си виждаше редици покриви. Нямаше цветя по первазите, нито мраморни стълби със саксии с красива папрат. Аня не изпитваше завист. Всички хора тук, или поне родителите им, сигурно са работили усърдно, за да си позволят лукса. Всеки, който не се бои от работа, може да го постигне.

После Барбара и Фиона я заведоха в любимия си магазин да си купи рокля за партито. Уверено кръстосваха щандовете и ѝ предлагаха различни варианти. Аня обаче поклащаше глава. Струваха ѝ се или твърде къси, или прекалено разголени и тесни. Напомняха дрехите, които Марек я караше да носи в кафенето на моста, за да привлича клиенти и кавалери за танци.

— Божичко, ако изглеждах като теб, нямаше да се колебая! — възкликна Барбара, вперила възторжен поглед в черна кожена рокля със сребриста лента.

— Защо не си я вземеш? — попита Аня.

— А как ще си напъхам огромните цици в нея?

— Мечтая си да имам големи гърди — призна си Аня.

— Потвърден факт е, че няма жена, доволна от размера на сутиена си — намеси се мъдро Фиона.

— А ти? Едва ли искаш твоите да са различни? — изненада се Аня.

— Искам и още как! Като всички в магазина. Но важното е да не го мислиш много-много. Какво ще кажеш за червената? Ще ти стои чудесно.

— Без ръкави е, а ръце ми са като кибритени клечки.

— Знаеш ли какво? — замисли се Барбара. — Ще намерим някой, който може да шие, да сложи дантелени ръкави и роклята ще стане неотразима.

— Аз мога да шия! — каза Аня.

Бързо намериха стара дантелена блуза. За нула време Аня щеше да пришие ръкавите ѝ към роклята.

— Свят ще ѝ се завие на онази ужасна госпожа Уолш — триумфално заяви Фиона.

— Не. Недей да говориш така. Тя постъпи мило. Покани ме — Аня не искаше да помрачава празника.

Роклята ѝ излезе евтино. Останаха ѝ пари и за прическа. Всичко вървеше по мед и масло.

Обична мамо,

Един часът след полунощ е. Пришивам дантелени ръкави на червена рокля. Де да беше тук да ме посъветваш как да оползотворя по-добре материала.

Нали се сещаш за симпатичния младеж Карл, който ми преподава английски? Често ти разказвам за него, баща му е пациент на клиниката. Та родителите на Карл празнуват четирийсет години брачен живот — рубинена сватба, и ме поканиха у тях, в голямото им бяло имение край морето. Много се вълнувам. Ще ти разкажа подробно как е минало тържеството. Помоли се да не направя нещо глупаво.

Отец Флин пребоядисва залата, за която уших пердета и покривки за масите. Мисли да организира сватбени тържества. Полски свещеник ще венчава двойките, а ние ще отговаряме за храната и обслужването. Ако някой ден се омъжа за ирландец, може да поканим гостите там. Ти, госпожа Жак и другите ще дойдете от Полша да празнувате с нас. Но ми се струва, че няма да е скоро.

Обичам те и всеки ден мисля за теб.

Твоя любяща дъщеря — Аня

Кати и Том огледаха къщата. Бе просторна и елегантна, каквато изглеждаше и отвън. Интересуваха се обаче от друго — къде да паркират на дискретно място микробусите с храната, къде ще е барът, дали да сервират напитки на балкона, коя стая ще използват като гардеробна.

Госпожа Уолш имаше лице с остри черти и леко истеричен глас.

— Колко служители ще бъдат на разположение?

Съпругът ѝ седеше в количка, подпрял бастуна до себе си; ентузиазмът и приветливостта му компенсираха донякъде резкия тон на жена му.

— Ние двамата, барман, сервитьор и двама стажанти, страхотни младежи, които ще помагат, където се отвори нужда — Кати се стараеше думите ѝ да звучат едновременно успокоително и делово, но Роузмари Уолш бе решена да търси недостатъци.

— Смятахме, че плащаме за *професионална* услуга — пискливо отбеляза тя.

— Ние сме професионалисти, госпожо Уолш. Близнаците Мичъл предимно ще наблюдават, ще стоят зад кулисите, ще поемат палтата, ще помагат на гостите да паркират. Често на домакинята ѝ трябва още помощници да разнасят таблетите, за да разчупят леда в началото на приема. Мислехме, че ще ви зарадваме с още два безплатни чифта ръце.

Роузмари усети, че ѝ възразяват, много учтиво, разбира се, но все пак се подразни.

— За последен път организирахме парти — подхвана тя.

— О, не говорете така, госпожо Уолш. Има и златна сватба, после децата ви ще се оженят, ще празнувате кръщавки. Хубави поводи винаги се намират.

— Съмнявам се, че ще дочакаме петдесетгодишнина, госпожо Федър, имаме само един син, така че сватбата му ще е в дома на младоженката, ако изобщо се появи такава. Затова да се съсредоточим върху предстоящия прием.

— Разбира се, с удоволствие ще се погрижим за толкова щастлив повод — меко отбеляза Кати Федър. За кой ли път се запита как жени като Роузмари Уолш си намират мили съпрузи, живеят в огромни къщи и разполагат със средства да организират тържества за седемдесет души. Беше в бизнеса от няколко години и не за пръв път си задаваше този въпрос.

Саймън и Мод пробваха униформите — ризи с алено перо и елегантни черни панталони. Обясниха им, че ноктите им трябва да са съвършено чисти, а косата на Мод — пристегната назад. Наблюдаваха как опаковат сандвичите в кухнята. Повтаряха отново и отново какво съдържа всеки пакет.

— Тук са ръжените канапета с аспержи и сос „Холандез“ — изрецитира Мод.

— Тук са канапетата с говеждо, хрян и сметанов сос — включи се Саймън.

— Ако някой се поинтересува какво е „Кър Ройал“? — попита Кати.

Двамата я изгледаха неразбиращо.

— Ще го посъветвам да се обърне към бармана — отговори Мод.

— Ще обясня, че съставките са тайна — измъкна се Саймън.

— По-добре научи какви са — предложи Кати. — Виж бутилките — сок от касис и евтино шампанско.

— Но няма да казваме, че е евтино, нали? — попита Мод.

— Не, естествено. Мисля, че ще се справите чудесно. С Том трябва да внимаваме да не останем без работа, когато основете компания...

Близнаците се ухилиха, доволни на комплимента.

В деня на рубинената сватба времето беше прекрасно. Топло с лек морски бриз.

— Колко добре избрахме мястото тогава, нали, Роузмари? — попита Боби, когато ѝ подаряваше рубинената огърлица.

— Наистина, Боби — в гласа на госпожа Уолш прозвуча неузнаваема топлота.

Карл щеше да дойде всеки момент да ги изведе за лек обяд в елегантен ресторант. Хората от „Скарлет Федър“ явно си разбираха от работата, макар жената да изглеждаше твърде припряна, фризьорката на Роузмари щеше да дойде у тях в три. Всичко вървеше по план.

И гостите се готвеха за партито, Фиона и Диклан дефилираха пред Моли. Диклан си беше облякъл елегантното тъмнозелено сако. Фиона изглеждаше много шик с копринената рокля в светлооранжево и червено с къс черен жакет. Аня ѝ изработи копринено цвете за жакета, който заприлича на скъпа дизайнерска дреха.

— Обувките ще ме съсипят, но си струва — отбеляза Фиона.

— Защо не си сложиш по-удобни? — предложи Диклан, ала майка му и Фиона дори не сметнаха за необходимо да го удостоят с отговор.

После таксито им пристигна. Тръгнаха да вземат Аня. Щеше да ги чака на ъгъла на улицата.

От таксито зърнаха цяла тълпа изпрацачи — Джони, свещеникът, когото познаваха бегло, приятелката на Аня Лидия и охранителят Тим.

Аня изглеждаше зашеметяващо с лъскавата си черна коса, изразителните очи и червената рокля, която ѝ стоеше като шита специално за нея. Дългите дантелени ръкави допълваха стилно тоалета. „Не подобава на талантливо момиче като нея да чисти подове“, помисли си Фиона. От цялото си сърце ѝ пожела да прекара приятно вечерта. И отвратителната Роузмари да не каже нещо непростимо.

В нощта на партито на семейство Уолш Ник и Линда щяха да участват в радио програма. Клара покани Хилари на вечеря. Младите влюбени щяха да останат дълго в студиото и двете можеха да си позволят да си поговорят, без да събудят подозрение.

Включиха радиостанцията, Клара изпече съомга и я сервира със зелен фасул.

— Лавендър трябва да се гордее с нас! — възкликна Хилари.

— Да, стига да не подуши крема с ром в хладилника — съгласи се Клара.

Пиеха кафе, когато гласовете на децата им прозвучаха в ефира. Обсъждаха великите джаз класици. Говореха спокойно и уверено. Ентусиазирано подканяха публиката да посещава джаз клубовете и музикалните магазини.

Линда оповести, че всеки четвъртък организират концерти на живо, а следващата седмица Ник ще свири евъргрийни.

— Звучи интересно — намеси се журналистът. — Така ли се запознахте?

— Нямахме как да не се запознаем — уверено отвърна Ник.

Клара и Хилари се спогледаха шокирано. Нямало как да не се запознаят? Ха!

Ала отново се зарекоха никога да не издават тайната.

Същата нощ Брайън Флин, Джони, Тим и Лидия изпратиха изискано облечената Аня на празненството. После зачакаха някой да предложи да пийнат по халба. Пръв проговори отец Флин.

— Искам да обсъдим нещо.

Последваха го охотно към „Кориганс“.

— Какъв е проблемът? — попита Тим.

— Аз съм проблемът. Както винаги — мрачно отбеляза Брайън.

— Хайде, хайде, ти си разрешението, не проблемът — успокои го Джони.

— Не и този път. Запалих се по идеята да организирам сватбени тържества в Центъра, за да го финансирам, но се натъквам на безброй спънки. За всичко трябва лицензи. Кошмарно е. От всички гишета ме връщат, преди да си отворя устата.

Стискаше халбата с изражение на ранена хрътка и бърчеше разочаровано лице.

— Не можеш ли да го отдадеш под наем на частно лице? Да заобиколиш бюрокрацията? — попита Тим.

— Не, и за това има хиляди правила. Трябва и стабилна застраховка. Иначе няма как да организираме сватби.

— Сещам се за Джеймс. Разумният ти приятел — намеси се Лидия. — Помогна много за другия проблем. Извади лист и химикалка и записа всички възможности.

— Да последваме примера му — предложи Джони.

— Не ни бива, не сме съсредоточени — отвърна Тим.

Брайън извади мобилния телефон.

— Джеймс, знам, че ще ти олекне, ако напусна църквата, но те моля да дойдеш да пийнем по халба и да осмислим един проблем.

— Поредната натрапница? — попита Джеймс.

— Не, нищо подобно, но ни липсва логичният ти подход.

— Обичайното място?

— Да, в дъното.

— След трийсет минути съм там — обеща Джеймс.

— Да вдигнем тост за Аня! — предложи Линда.

— Ще се справи — каза Джони, който не разбираше защо ѝ трябва да се гизди и да предизвиква ужасната Роузмари Уолш в собствената ѝ бърлога.

Още на прага се натъкнаха на понеслите подноси със сандвичи Саймън и Мод в блестящи от чистота униформи на „Скарлет Федър“. Мод пристъпи напред, сякаш за пръв път среща Фиона и Диклан.

— Ще си вземете ли пьдпъдъче яйце, подправено с керевиз?

— Или артишок с фондю? — предложи Саймън.

Фиона я напуши смях, но знаеше, че трябва да си изиграят добре ролите.

— Благодаря много, всичко изглежда превъзходно — отвърна тя, но все пак успя да намигне и да вдигне окуражително палци.

— Каква просторна къща! — прошепна ѝ Аня.

— Твърде голяма за трима — отсече Фиона.

— Но това е семейният им дом — защити Аня Карл.

Стискаше красиво опакования подарък — фруктиера от червен кристал. Тъкмо за случая.

Фиона се надяваше Роузмари да прояви щедрост и да ѝ благодари както подобава. Напразни надежди вероятно. Опита се да убеди Аня да остави пакета в предната стая при останалите подаръци, но тя държеше да го връчи лично.

— Пълно е със стълби тук — не пропусна да отбележи Фиона. — На Боби му трябва равни пространства, за бога.

— Някой ден може би — каза Аня.

— Лейди Роузмари да се премести другаде? Никога. Хайде, Аня, да поогледаме.

— Не искам да се натрапвам.

— Опитай пълпърците яйца. Кога ли пак ще ти се отдаде случай? После ще се порадваме на гледката от балкона.

В ъгъла Диклан разговаряше оживено за ръгби с някакъв мъж. Карл бе в отсрещния край на помещението. Помаха им, но подсказа, че няма как да се отдели от събеседника си. Фиона деликатно поведе Аня към широкия балкон, където подовото отопление смекчаваше хладния бриз откъм огромния залив под тях.

Групички добре облечени, гласовити гости на средна възраст сочеха възхитено забележителностите, разкрили се пред очите им. Там е църквата, тук — градския център. Зад ъгъла се намираше пристанището със закотвения луксозен лайнер. Красиво място! Възторгът и благородната им завист несъмнено ласкаеха Роузмари Уолш.

Домакинята се запъти към тях.

На Фиона ѝ се прииска да побегне надалеч. Да не чуе колко презрително ще се обърне към Аня. Ще се направи, че не вижда красивата ѝ рокля, ще забрави да благодари за подаръка.

— Грижа се за саксиите по прозорците на онези апартаменти. Ей там! — посочи Аня. — Последната седмица с господин Чън засадихме много нови цветя. Сякаш ги виждам и оттук. Ще му разкажа.

Всички се чудеха колко ли струва къщата на семейство Уолш и дали ще им дадат разрешително да построят блок в парцела, а Аня се радваше на градинарските си умения!

Фиона се запъти към другия край на стаята. Аня остана да погледа. Замисли се как Карл е отрасъл тук и цял живот се е

наслаждавал на този дом.

Роузмари не позна девойката в изящна дизайнерска рокля, огряна от лъчите на залязващото слънце. Сигурно е дъщеря на техни приятели. Приблужи и видя Аня. Огледа я стъписано. Полската слугиня от клиниката!

— О, госпожо Уолш, желая на вас и на Боби още много щастливи мигове! Заповядайте — подарък за рубинената ви сватба.

Роузмари се подпря на малката масичка, за да се съвземе от изненадата.

— Надявам се да ви бъде полезен — по лицето на Аня не се изписа и намек, че е похарчила четвърт от месечната си надница за кристалния поднос.

— Колко мило, че си дошла, Аня — с приглушен глас изрече Роузмари.

Аня разочаровано забеляза, че госпожа Уолш остави подаръка на масичката, без дори да го погледне, Фиона вероятно имаше право — трябваше да го остави при другите в предната стая.

— Колко красива къща имате, госпожо Уолш!

— Благодаря, така е. Наистина оценявам присъствието ти. Всички те хвалят колко си отзивчива.

— Радвам се да го чуя! — лицето на Аня порозовя от удоволствие.

— Предлагам ти да помогнеш в кухнята — продължи Роузмари Уолш.

— В кухнята? — сепна се Аня.

— Да, натам е, в дъното — побутна я Роузмари.

Аня не искаше да оставя кристалния поднос на масичката.

— А подаръкът ви, госпожо Уолш? — опита се да се пресегне към него.

— Хайде, скъпа, побързай. Наистина им трябва помощ.

— Помощ? — смути се Аня.

— За миенето на съдовете, скъпа. Хайде!

Трябва да е недоразумение. Нали получи официална покана? Защо са си помислили, че е дошла да мие чиниите? Това ли имаше предвид Карл, когато обясни, че Аня непременно ще дойде на партито. Че не може да се справи без нея? Искал е да каже, че им трябва помощ в кухнята?

Усети, че няма избор. Трябва да послуша госпожа Уолш.

В кухнята нямаше никой. Сервитьорите подготвиха бюфета. Освен няколко мръсни чаши, на масата видях само таблите от цветно стъкло, с които поднесоха сандвичите.

Аня тъжно напълни чешмата със сапунена вода и започна да мие чашите. Бършеше ги, когато в кухнята влезе висока жена.

— Здравей, аз съм Кати. А ти коя си?

— Казвам се Аня — глухо се представи тя.

— И какво правиш?

— Помагам ти.

— Не, не. Нарездаме ги в кашони и ги връщаме с микробуса. Не ги миеш тук.

— Но госпожа Уолш каза...

— Госпожа Уолш е досадно магаре! — възкликна Кати.

— Какво?

— Няма значение.

Тогава при тях влезе и строен, красив мъж. Кати ядосано се обърна към него.

— Том, това е Аня. Онази крава я изпратила тук да мие.

Аня се притесни, че им създава главоболия.

— Мислех си, че съм гостенка, но се оказа, че са ме извикали да помагам — опита се да обясни тя.

Том и Кати се спогледаха.

— Веднага ще те заведем обратно при гостите! — каза Кати.

— Не, моля ви от сърце, не безпокойте повече госпожа Уолш. Появата ми и без това я ядоса достатъчно. Синът ѝ ме покани, а аз явно съм разбрала погрешно.

— Къде е той? Ще го намеря — делово предложи Том.

— Не, моля ви, в никакъв случай — възпротиви се Аня. — Ще стане по-лошо. Нека остана тук. Ще подреждам съдовете в кашоните, ако ми покажете как. — Аня стискаше трескаво ръката на Кати.

— Но синът ѝ? Нали сте приятели? — недоумяваше тя.

— ... ще реши, че съм по-глупава, отколкото изглеждам. Ще ви помогна с радост и после си тръгвам.

Красивите ѝ дантелени ръкави бяха подгизнали от сапунената вода.

— Сбъркана работа — заключи Том.

— Така е понякога. Всичко се обърква — съгласи се Аня.

Фиона се огледа, но не видя Аня никъде. Сигурно е отишла да се освежи или е намерила Карл. Но не, той говореше с неколцина гости. Дойде да поздрави Фиона.

— Къде е Аня? — попита.

— Оставих я на балкона — отвърна Фиона и двамата се запътиха да проверят. Нямаше и следа от нея.

— Изглежда страхотно. Като модел — отбеляза Фиона.

— Много е красива.

Карл я търсеше напрегнато с поглед, Фиона забеляза малкия, неотворен пакет върху масичката.

— Тук беше, когато я оставих. Ще взема подаръка, в случай че не е успяла да го поднесе. Да намерим Диклан и да я потърсим.

Аня обаче сякаш бе потънала вдън земя.

Накрая Фиона и Диклан провериха в кухнята. Том и Кати бяха подготвили блюдото с омари и съомга и се канеха да го отнесат с количката в салона. Сервитьорът, който отговаряше за напитките, отваряше два вида вина, а сервитьорката нареждаше чиниите и приборите.

Партито беше в разгара си.

Торта и речи нямаше да има. Роузмари прочела, че са вулгарна, парвенюшка отживелица. Боби държеше да заяви пред всички колко щастливо са живели, но Роузмари надделя. По-изискано било да оставят хората сами да си направят извода колко са щастливи, вместо да им проглушават ушите с приказки.

— С какво мога да ви помогна? — попита Кати, която отначало хареса младия мъж, но сега изпитваше само неприязън.

— Търся една приятелка — отговори той.

— Аня ли?

— Да, да — бързо потвърди той. — Добре ли е?

— Мисля, че да.

— Но къде е? Огледах навсякъде.

— Прибра се — отвърна Том.

— Лошо ли й стана? Добре ли е?

— Не особено — вдигна рамене Кати. — Водата и сапунът й съсипаха роклята.

— Че какво, по дяволите, е мила? — ядосано се Карл.

— Майка ви я помолила да ни помогне. Не беше необходимо. Изпратихме я у дома с таксито, което донесе леда.

— Не, невъзможно! Майка не би я...

— О, напротив, господин Уолш — възрази Кати. — А Аня отказа да ви извикаме.

— Ще спипам Роузмари и ще я удуша! — разгневи се Фиона. — Е, Карл, майка ти е, знам, но този път прекали.

— Няма нужда. Аз ще го направя — с каменно изражение се зарече Карл.

— Карл? — разтревожи се Фиона.

— Няма да я убия. Спокойно.

— По-добре изчакай да се разотидат гостите.

— Върви си, Фиона. Вземи и Диклан. Обявете на висок глас, че е късно. Да подсетите останалите.

— Не забравяй, че баща ти...

— Няма, Фиона. А сега се прибирайте, моля те.

Фиона и Диклан застанаха в коридора и започнаха шумно да се сбогуват с всички, докато другите разбраха, че партито е приключило.

Микробусите на „Скарлет Федър“ бяха натоварени и готови да тръгнат. Мод и Саймън им помахаха възторжено от предната седалка. Таксито ги чакаше.

— Добре ли прекарахте? — попита шофьорът.

— Не, по-скоро зле — отвърна Фиона.

— Е, случва се — вдигна рамене шофьорът.

Двамата изтупани младежи се връщаха от празненство в къща за поне три милиона, но, видите ли, не успели да се позабавляват. Такъв е животът в днешна Ирландия.

Аня бе много признателна на милите хора от компанията „Скарлет Федър“, които я изпратиха през задния вход бързо и дискретно. Възникна недоразумение — семейство Уолш си мислели,

че фирмата ще достави леда, а Кати и Том — че това не е тяхна грижа. Кати разреши проблема експедитивно — поръча такси да донесе три торби лед.

Поредното недоразумение за вечерта.

Седеше на задната седалка в таксито и се чудеше на глупостта си. Карл просто е искал да я зарадва с поканата. Но всъщност са имали предвид да помага. Лицето ѝ гореше от срам.

Таксито сви на тяхната улица и Аня слезе.

— Сигурен ли сте, че не трябва да платя? — уплашено попита.

— Да, плащат ми на месец. Всичко е наред.

Аня се молеше никой да не я види. Всички в заведението знаеха, че отива на парти. Само преди няколко часа им демонстрира роклята. Успя да се вмъкне през входа и да изкачи стълбите, без да я забележат. Апартаментът беше тъмен и тих. Аня легна и заплака. Хлипа, докато я заболяха ребрата. После стана и свали новата рокля. Сложи я на закачалката. Ръкавите, разбира се, бях съсипани. Когато събере сили, ще ги разшише. Сега ще се занимае с друго.

Облече си джинсите, пуловера и анорака, извади големия найлонов портфейл изпод матрака. С невиждащи очи погледна пачките банкноти.

И последният гост си тръгна. Карл помогна на баща си да стане от креслото. Погледна дългото, извито стълбище. Истинско изпитание.

— Искаш ли да си спестиш катеренето и да спиш долу, татко?

— Знаеш, че искам, сине.

В тесния кабинет на Боби Уолш в съседство с кухнята имаше сгъваем диван. Изкусителна идея.

— Ще изтичам за халата и пижамата ти.

Роузмари Уолш обхождаше къщата и надзърташе навсякъде за забравени чаши и прибори. Внимателно огледа кухнята. „Скарлет Федър“ си бяха свършили работа — светеше от чистота. Неизядената храна беше опакована, надписана и подредена или в хладилника, или във фризера. Роузмари подскочи, когато Карл изникна зад нея.

— Мамо, ела, моля те, в предната стая. Искам да поговорим.

— Не може ли тук?

— Не, татко спи в кабинета и не искам да го безпокоя.

— Не бива да му позволяваш да се отпусна. Няма да се оправи, ако не полага усилия.

— В другата стая, мамо.

Роузмари вдигна рамене.

Карл седна на дървения стол.

— Не е много удобен.

— Не се и чувствам удобно — отвърна Карл.

— Какво има, Карл? Изморени сме. Не може ли да почака до утре? Партито мина добре, нали?

Карл не отговори.

— Искам да кажа... „Скарлет Федър“ взимат скъпо, но си вършат добре работата. И бяха любезни към гостите, макар и малко хладни към хората, които им плащат.

— Не е липсвал персонал значи?

— Да, доведоха и двама младежи, очевидно стажанти. Безплатно. И, знаеш ли, оказаха се роднини на семейство Мичъл, адвокатите.

— Не липсваха помощници?

— Да. Всичко мина гладко. Не мислиш ли?

— И наистина нямаше нужда от повече помощници?

— Не. Защо? — Роузмари не разбираше накъде бие.

— Питях се защо си казала на Аня да отиде в кухнята да мие чиниите?

— О, боже, успя ли да се оплаче? Просто я помолих да им съдейства.

— И защо?

— Защото в кухнята щеше да се чувства на място, скъпи. Карл, знам, че си застъпник на равенството, но тя е нищо и никаква полска слугиня. Ще спечели малко пари и ще се върне, откъдето е дошла. Такава е и знае, че е такава. Прие молбата ми с радост.

— Но защо не настоя и другите гости да помагат?

— Карл, моля те, дръж се разумно.

— Разумен съм. Тя ни беше гост. Мой гост. Така и не успях да я видя, понеже ти я прати в кухнята, макар току-що да призна, че не са липсвали хора.

— Виж, мястото ѝ не беше тук.

— Нищо подобно. Роклята ѝ беше прекрасна, прическата — специално за случая. Не се е скъпила да ти купи подарък...

— О, боже, вярно, даде ми някакъв пакет. Къде е? Не помня къде го оставих.

— И за благодарност я изпрати в кухнята, защото там ще се чувства по-добре?

— Хайде, Карл, исках да ѝ помогна.

— Не, майко, никога не си помагала никому. Никога не си била мила с мен и татко. Особено груба си, когато усетиш, че можеш да потискаш безнаказано някого.

— Знам, че изпитваш нежни чувства към нея, Карл. Безнадеждно е. Тя е от друг свят. Работят усърдно, вярно, но не са като нас.

— Моля те, престани! Незабавно!

— Така е. Имаш много приятели, тепърва ще срещаш други. Това момиче няма никакво значение.

— Много я харесвам. Всъщност, мисля, че съм влюбен в нея.

— Мислиш! — изсумтя Роузмари.

— Да, защото не съм сигурен. Не знам нищо за любовта. Татко те обича много. Не разбирам защо. Затова от него не мога да науча нищо за любовта. Ти обичаш само материалните неща. Не хората. Не би могла да ме научиш.

— Не е възможно да я обичаш, Карл — разтревожи се Роузмари. — Изпитваш съжаление. Запомни го. Тя само ще те дърпа назад.

— От какво?

— От нормалния социален живот. Като тази вечер. Няма да се справи, няма да свикне с нашите порядки.

— И как я въвеждаш ти в така наречените „наши порядки“? Като я гониш от партито, на което е поканена? Нямах ли задръжки?

— Просто не исках гостите ни да се почувстват неудобно. Това е — ядоса се майка му.

— Аз се чувствам неудобно, майко, както никога досега.

— Карл, губим си времето с глупости. Да си лягаме. Алкохолът ни е дошъл в повечко.

— Не съм пил нищо. Стараех се да забавлявам гостите ти. Някои още помнят как на път за Англия са ги посрещали табели „Забранено за черни. Забранено за ирландци“. Разговарях с мъж, чиято майка била прислужница в Бостън. Върнали я у дома, понеже не се държала смирено. Оженила се за banker и го насърчавала да напредва. Накрая основал собствена банка.

— Това няма нищо общо...

— Напротив, същото е, само че по-зле за нас. Сега имаме много. Страната ни е богата. Защо не посрещаме с отворени обятия тези хора? Вкопчили сме се в обществената йерархия. Дори и ние, които доскоро бяхме на дъното ѝ.

Роузмари се разгневи.

— Лесно ти е да си идеалист в такава къща! Имал си и имаш всичко!

— Вече не. Благодаря.

— О, стига, Карл. Ще се върнеш още утре. Да не започваме.

— Няма да се върна, мамо.

— И къде ще живееш? В онова училище не печелиш нищо. Как ще се издържаш, за бога?

— Получавам заплата. Една четвърт привеждам в твоята и татковата банкова сметка. Още откакто започнах работа. Вече няма да се налага, щом не живея тук. Ще се оправя.

Роузмари го погледна. Излъчваше решителност.

— В името на какво мислиш сме влагали с баща ти? — Роузмари размаха ръце. — За теб, Карл. Не бъди неблагодарен. Какво още искаш?

— Ако можех да го предвидя, щях да поискам да не изхвърляш приятелите ми от тази къща.

— Карл, моля те...

— Съжалявам те, мамо, наистина.

Карл стана и тръгна към вратата.

— Правилно. Иди да си легнеш. Всички имаме нужда от сън. На сутринта ще мислим по-ясно.

— Не знам как ще се чувстваш ти призори и не ми пука.

Карл взе ключовете на колата си от чекмеджето на масичката в коридора и хукна надолу по стълбите.

Роузмари се втренчи в мрака и поклати глава. Видя го да се качва в колата, която толкова настояваше да си купи. Карл се държеше досадно понякога, но до утре всичко ще е забравено и простено.

Аня живееше в шумен дъблински квартал и макар и късно, кафенетата и клубовете още работеха. Чуваха се разговори на

различни езици.

Карл не беше помислил какво да ѝ каже, когато я види. Няма нужда да репетира извинения за ужасната си майка. Ще обясни на Аня, че е напуснал дома си. Може би ще го приюти? Важното е да я намери, да я прегърне и да погали прекрасното ѝ лице и коса.

Знаеше къде живее. Не беше ходил в апартамента, но няколко пъти беше хапвал в ресторанта. Аня му обясни колко различни видове наденички има и настоя да му сервират от всички по малко, за да си избере.

Влезе в заведението и попита дали Аня си е у дома.

— Не, отиде на официално парти. Облече се като филмова звезда — отвърна един от братята, които стопанисваха ресторанта.

— Тръгна си. Чудех се дали...

— Ей там е Лидия. Тя ще знае.

Лидия говореше по мобилния телефон. Изглеждаше разтревожена.

— Притеснена съм, разбира се, Тим. В бележката пише само да не вдигам шум. Щяла да ми се обади. Лошото е, че си е взела паспорта.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

В осем сутринта се обадиха на Моли Карол да ѝ съобщят, че трима клиенти стоят пред затворената пералня.

— Но Аня отваря в седем — загрижи се Моли.

— Днес я няма, Моли.

Свила неодобрително устни, Моли Карол заряза закуската и се втурна към пералнята. Разчитаха на ранните птици, които оставяха чантите с дрехи призори и ги вземаха по-късно същия ден. Аня нямаше навик да закъснява.

Хилари изслушваше получените през нощта съобщения на телефонния секретар в клиниката. Всички поднасяха извинения. Пациентка с болки в сърцето позвънила на спешната линия, но се оказало дреболия. Съжеляваше, че ги е разтревожила. Мъж, явно набрал погрешен номер, се извиняваше за пропуснатата среща и обещаваще да се реваншира в най-скоро време. Аня споменаваще за някаква криза. Наистина съжелявала и щяла да обясни всичко след няколко дни. Оставила ключовете за клиниката в плик в ресторанта под апартамента ѝ. Джони можел да ги вземе.

Неколкодневна криза? Хилари се стъписа. Много нехарактерно за Аня.

Лидия и Тим не мигнаха цяла нощ. Къде ли е отишла Аня? Не беше оставила никакъв ориентир.

— Познавам всичките ѝ приятели — повтаряше Лидия. — Обадох им се. Нищо.

— Ами отец Флин?

— Нищо. Разпитва всички в Центъра, но ни вест, ни кост.

— Не може да е отишла на летището. Беше твърде късно — разсъждаваше Тим, по-скоро заради Карл Уолш, който бе извън себе си

от притеснение и твърдеше, че вината е изцяло негова, защото не я посрещнал, както подобава. Лидия не бе разбрала какво точно се е случило и се опитваше да го успокои.

— Не се измъчвай. Тя се зарадва много на поканата. Майка ти хареса ли подаръка?

— Не ми говори за подаръка! — с разкривено лице извика Карл.
— Сигурно има някой, за когото не сме се сетили!

Фиона се отби на Сейнт Джарлатс Кресънт да съобщи на Диклан новината за изчезването на Аня. Двата седнаха и си поделиха оставения от Моли грейпфрут. По-добре от пържените яйца, наденичките и препечения хляб, който иначе би настоявала да изядат.

Чуха се по телефона с Лидия, Карл, Хилари и отец Флин. Оставаше бледата надежда да се появи в клиниката, но никой не вярваше. После се притесниха от съобщението, което Аня бе оставила на телефонния секретар.

— Да се обадим ли в полицията? — попита Фиона.

— Специално е помолила Лидия да не вдига шум — напомни Диклан.

— Не е била на себе си.

— Знам, Фиона, но щом си помолил приятелите да запазят спокойствие, значи разчиташ, че ще изпълнят молбата ти, нали?

Фиона го изгледа изненадано.

— Що за лекар ще станеш, Диклан Карол?

— Лекар, който се съобразява с желанията на пациентите си.

— Докрай?

— Само времето ще покаже. Времето и увереността, че ще ме подкрепя добра и мъдра съпруга. Какво ще правиш в събота? Дали да не поогледаме пръстените? Питам се как намираш опалите?

— Не искам да те разоря, Диклан. Моля те, нямам претенции. Честно. Не ми трябва скъп пръстен, достатъчно ми е да знам, че ме обичаш.

— Но според астролозите опалът е твоят камък. Смятах, че е важно. Да вървим сега да се погрижим за болните. Дългът ни зове.

Диклан беше толкова всеотдаен, Фиона се просълзи. С какво е заслужила толкова любов?

Отец Флин откри момиче, видяло Аня да чака на автобусната спирка за летището.

— Но през нощта няма полети за Полша — каза той.

— Май спомена, че ще пътува през Лондон.

— Но и за там самолетите са чак сутринта.

Брайън Флин не можеше да повярва, че уравновесената Аня се е изпарила яко дим.

— Не знам, отче.

— Разбира се, разбира се. Просто съм притеснен.

— Ако я бяхте видели снощи, щяхте да се притесните още повече. Изглеждаше все едно е видяла привидение.

* * *

Боби Уолш отиде в кухнята да закуси.

— Блести от чистота, нали? — похвали компанията той, докато си наливаше чай и си взимаше препечена филийка.

— Да — остро отвърна Роузмари.

— Къде е Карл?

— Излезе снощи и не се е прибирал.

— Значи е отишъл направо в училището?

— Не мисля. Обадиха се оттам да го търсят.

Роузмари допи кафето.

— Но къде е тогава? — притесни се Боби.

— Където го е отвела глупостта — отсече Роузмари и излезе.

Боби чу как запали колата и потегли. Двигателят изръмжа яростно като нея.

Боби Уолш се почувства безкрайно самотен в голямата къща край морето.

Клара вдигна поглед, когато Хилари ѝ донесе чаша кафе.

— Къде е Аня?

— Никой не знае. Оставила е странно съобщение.

Обсъдиха го. Всеки друг би се обадил, ако не се чувства добре. Не и Аня. Би допълзяла на четири крака.

— Любов ли е? — почуди се Клара.

— Вчера беше на седмото небе. Канеше се да ходи на рубинената сватба на Боби. Много харесва сина му Карл.

— Дано има сили да се оправи с Роузмари.

— Всъщност беше във възторг и от нея. Изпратила ѝ покана. А Аня ѝ купила червена кристална фруктиера.

— Може би семейство Уолш знаят къде е?

— Нямам намерение да им се обаждам, Клара.

— Добре, страхливке. Аз ще позвъня.

— Здравей, Боби. Обажда се Клара Кейси от клиниката. Не, не, не става дума за тестовете ти. Всичко е наред. Изникна един проблем. Чудех се дали си виждал нашата Аня? Снощи е била на партито по случай юбилея ви. Не? Виж ти, смятах, че е била там. Не, разбира се, сред толкова гости. А дали госпожа Уолш ще си спомни? О, излязла е? Добре... Извинявай за безпокойството, Боби. До следващата седмица, както обикновено. Да, естествено, ще те държим в течение.

Хилари я погледна въпросително.

— Трябва да канонизират приживе Боби Уолш. Съжалявал много, не видял Аня снощи. Иначе с удоволствие би си поприказвал с нея. Никой не му съобщил, че е там. Помоли да го уведомим, щом се появи.

— Ако се появи — поправи я Хилари.

Фиона минаваше край бюрото, когато телефонът иззвъня. Вдигна разсеяно слушалката; в ума ѝ още се въртяха опаловият пръстен и мистериозното изчезване на Аня. Обаждаше се Роузмари Уолш.

— Клара ли е?

— Не, госпожо Уолш, Фиона е.

— Всъщност търся полякинята, Аня.

Роузмари Уолш се засмя звънливо да подчертае необичайния си жест.

— Всички я търсим.

— Какво искате да кажете? — сепна се госпожа Уолш.

— За последно са я видели във вашата кухня.

— Тъ... да. Тя е много услужливо момиче. Предложи да помогне за миенето.

— Не. Вие сте я пратили да мие. Тя мислеше, че е поканена на партито.

— О, вече уточнихме недоразумението.

— Нищо подобно. Не се появи на работа. Напуснала е апартамента си. Отец Флин я издирва. Карл се обажда през пет минути. Не смятам, че нещо е уточнено.

— Не ми дръж такъв тон, Фиона, ако обичаш.

— Тонът ми е нормален, госпожо Уолш. Остана да ви съобщя, че се обадохме в полицията. Ще дойдат всеки момент.

С огромно удоволствие Фиона чу как Роузмари ахна. Излъга я за полицаите. Но дълбоката въздишка на госпожа Уолш си струваше.

Автобусът докара Аня в родния ѝ град. Тя слезе и се отби в магазина на госпожа Жак.

— Каква изненада, Аня! Знае ли майка ти?

— Не, госпожо Жак. Може ли да се обадя набързо до Ирландия?

— Нямах ли мобилен телефон като всички момичета?

— Много са скъпи, госпожо Жак. Ще ви платя обаждането.

Госпожа Жак слушаше изумено перфектния според нея английски на Аня. Не разбираше смисъла, но разговорът течеше съвсем свободно. Малката Аня, която гледаше само в земята, преди да срещне онзи нехранимайко Марек! Гледай ти! Говори чужд език като истински професор.

— Съжалявам, че побягнах така изневиделица — обясняваше Аня на Клара. — Направих голяма грешка. Може би Фиона ти е казала?

— Да, Аня. Не само ти грешиш с Роузмари Уолш. Животът ѝ е върволица от недоразумения.

— Поставих в неудобно положение всички. Карл сигурно ме е помислил за глупачка.

— Много се тревожи за теб, Аня. Звъни през пет минути да пита има ли вест от теб. Защо не му се обадиш? Ще му олекне като разбере, че си добре.

— Не, не мога. Нека Фиона се свърже с него.

— И кога ще се върнеш?

— Току-що пристигам, Клара. Още не съм видяла мама. Не знам.

— Добре, Аня, не се притеснявай. Всички се радваме, че си на сигурно място. Приятелите ти тук са загрижени за теб.

— Благодаря, Клара. Съжалявам, че не случи на служител с мен.

— Ти си най-добрият ни служител. Работиш при нас от месеци. Винаги си добре дошла, ако решиш да се върнеш.

Две големи сълзи се стекоха по страните на Аня. Госпожа Жак я изгледа над очилата. Бременна е навярно. Защо е дошла да притеснява майка си с поредната порция лоши новини?

Вестта, че Аня се е прибрала в Полша да си почине, се разнесе бързо. Клара се обади първо на Карл. Веднага след това позвъни на Франк Енис от болничната администрация. Съобщи, че им трябва временен заместник.

— Има ли адекватно основание за екскурзията до Полша?

— Спешен случай — лаконично обясни Клара.

— Е, заместниците не никнат по дърветата. Къде да ги търся?

— Добре, ще назначим някого по свое усмотрение тогава.

— Не — Франк не искаше да изпуска юздите.

— Добре. Очакваме заместника утре.

— За колко време? — попита Франк.

— Ще те информирам.

— Не ни трябва заместничка, Клара. Ще поемем задълженията на Аня — каза Хилари.

— Нямах ли чувство за съпричастие? За себеуважение? — шокира се Клара. — Ако Франк разбере, че можем да се справяме без Аня, ще реши, че изобщо няма нужда от нея. Искам да й запазя мястото.

— Боби?

— Върна ли се, Роузмари?
— Разбира се. Всичко наред ли е?
— Цял ден ми звънят по телефона, Роузмари. Малката Аня от клиниката е изчезнала. За последно са я видели у нас.
— Положително е вярно.
— Защо не ми каза, че е била тук, Роузмари? Много ми е симпатична.
— Не само на теб.
— Какво имаш предвид?
— Синът ти също е лапнал въдицата.
— Аз не съм лапнал въдица, Роузмари.
— Не, разбира се. Съжалявам... Щях да ѝ платя, Боби.
— Какво? За какво да ѝ платиш?
— Задето помогна в кухнята.
— Смятах, че е била гостенка. Така каза Карл. И Клара. И Фиона.
— Кога успяха да говорят с теб? — сепна се Роузмари.
— По телефона. Днес.
— Нали не е направила нещо глупаво, Боби? Нещо наистина глупаво? Нали? — Роузмари изглеждаше искрено притеснена.
— Че защо?
Роузмари задиша по-леко. Не му бяха разказали цялата история.
— Нали знаеш колко са нестабилни европейците? — подхвърли тя.

* * *

Диклан се отби в библиотеката да прочете нещо за опалите. Свързваха ги с лоши поличби също като другите скъпоценни камъни. Попадна на някаква история за испанския крал Алфонсо, който подарил на любимата си опал. Тя умряла, умирали и всички, у които попаднел камъкът. Прагматичният Диклан си помисли, че тази участ е щяла да ги сполети и без камъка. По онова време хората са живеели кратко. Но реши да не споделя с Фиона откритието.

Отби се в бижутерията и съобщи с колко разполага. Собственикът обеща до събота да подготви мострите.

Заместникът, когото изпратиха, се оказа Ейми Бари, дъщерята на фармацевта Питър. Клара я погледна любопитно. Ейми срещна очите ѝ изпод дългия тъмен бретон.

— О, ти ли си шефката! — възкликна без особен ентузиазъм.

— Радвам се да те видя отново — поздрави я Клара.

— Май няма да получа работата. Искам да кажа... след като преди съм продавала в магазин за фетиши. Нямам шанс.

— Защо не? — Клара сякаш смяташе, че практиката в еротичен магазин е добра школа за обслужващ болничен персонал.

— Защо не се омъжи за татко? — полюбопитства Ейми. — Беше луд по теб.

— Твърде сме стари и закостенели. Дълго щяхме да се приспособяваме. Твоите сърдечни дела добре ли вървят?

— Да, благодаря. Знаеш, че те харесвам — упорстваше Ейми.

— И аз те харесвам — усмихна се искрено Клара.

— Но не достатъчно да ме назначиш? — Ейми се подготви за битка.

— Работата е твоя, стига да ми обясниш защо се отказа от корсетите и белезниците. И нали си наясно, че се налага да напуснеш, щом Аня се върне?

— Корсетите и белезниците фалираха. И, да, разбирам, че работата е временна — ухили се Ейми.

— Добре. Можеш да започнеш още сега.

— Страхотно. Някакви указания?

— Да. Всички до един мразим Франк Енис — обясни Клара. — Възприемай го като естествен враг на клиниката.

Карл Уолш отседна при Ейдън и Нора Дън. Бяха приятни събеседници и не го притискаха с неудобни въпроси. Не попитаха защо мъж, чиито родители притежават просторна къща край морето, предпочита да спи на дивана в тесния им апартамент. Любящата атмосфера в малкия дом се отличаваше коренно от студенината в майчиното му имение. Карл имаше чувството, че е попаднал в друг свят.

Ейдън и Нора планираха да отпразнуват рождения ден на Ейдън с неделен обяд. За кой ли път Карл се удиви с колко скромни средства разполагат и колко внимателно обмислят всяка покупка. Отврати се от показното парти, организирано от майка му. Роузмари нямаше мяра. Осъзна го едва сега. Преди си затваряше очите; въобразяваше си, че го прави, за да улесни живота на баща му. Сега разбра колко се е самозалъгвал. Отдавна трябваше да се опълчи на Роузмари Уолш.

— Ще ни правиш ли компания на обяда, Карл? — гостоприемно предложи Нора.

— Не, благодаря. Тези дни не съм за пред хора. Трябва да отида вкъщи да си взема нещата. Най-добре да не отлагам повече.

— Ще се сдобриш ли с родителите си? — за пръв път Нора споменаваше за разрива.

— Никога не съм се карал с баща си — отвърна Карл.

— Да, но жените сме по-сложни. Преиначаваме нещата. Объркваме ги...

— Ти не си такава — простичко отбеляза Карл.

— Не. Но усещам, че се тревожиш. Не ми харесва да те гледам толкова отчаян — съчувствено каза Нора.

— Отчаян съм, понеже съм глупак. Срещнах чудесно момиче и го оставих да си отиде.

— Тя харесваше ли те?

— Да, мисля, но съм такъв глупак. Бих дал всичко да върна времето.

— И къде е сега прекрасното момиче? — поинтересува се Нора.

— В родния си град в Южна Полша. Не иска да разговаря с мен.

— Кога ще се върне?

— Всички смятат, че ще остане там.

— Ще се върне, сигурна съм, Карл. Ти си добро момче. А такива не се намират лесно.

— Не съм добро момче, Нора. Аз съм глупав клоун.

— Всекиму се случва от време на време, повярвай ми. Съжалявам само, че сърцето ти не е свободно. Надявах се да ви запозная с дъщерята на Ейдън от първия му брак. Е, няма значение!

Аня се заизкачва по хълма с натезало сърце.

Не повярва на Клара, че липсва на мнозина. Важното е, че се връща у дома с пълна чанта пари за майка си. Работеше от сутрин до вечер. Но изражението на майка ѝ при вида на подаръка ще изкупи умората.

Надяваше се майка ѝ да не се разплаче. „Защото потекат ли и моите сълзи“, помисли си Аня, „никога няма да спрат.“

Сведени над мострите, Фиона и Диклан пробваха пръстен след пръстен. Този е с изящен обков. Другият си мени цветовете на светлината. Накрая избраха един с три малки опала.

— Този първи ви хареса. Добър знак е — констатира младият мъж, който по цял ден продаваше бижута и беше обигран събеседник.

— И кога е големият ден? — попита, излъсквайки опалите за стотен път.

— След много, много време — бързо отвърна Диклан.

— В края на лятото — намеси се Фиона.

— Точно така, момиче. Не му позволявай да се размотава — очаровано заключи младият бижутер.

Седнаха да обядват в „Куентинс“ и показаха пръстена на Бренда, която не спести възторга и благопожеланията и им поднесе по чаша шампанско.

После се обадиха на родителите на Фиона да им съобщят за покупката. Посрещнаха новината с въодушевление и поканиха семейство Карол на вечеря с китайска кухня. Фиона написа имейли до Том и Елза в Калифорния, до Дейвид в Англия и до Вони в Гърция.

Обясняваше колко е щастлива и с какво нетърпение очаква да ги запознае с Диклан.

— Защо си промени мнението за датата? — попита Диклан.

— Видях каква каша забъркаха Аня и Карл. Не искам и нас да ни сполети същото.

— Къде е отседнал Карл?

— Не знам. Странно колко късно осъзна що за човек е майка му.

— Гледал е да осигури спокойствие на баща си.

— Винаги ще намериш добра дума — мило отбеляза Фиона и протегна ръка да се порадва отново на пръстена.

Скъпа Фиона,

Страхотно е, че се жениш — поздравления и, разбира се, ще дойда непременно. Чудесен повод за празник.

Когато продадох бизнеса на татко, мама се притесни, но сега разбира, че е за добро. Смятам да започна да внасям керамика. Ще използвам случая да потърся хубави ирландски сувенири. Ще ме насочиш, нали?

Прекрасно е да те видя отново и да присъствам на сватбеното ти тържество. Надявам се Вони, Том и Елза също да дойдат.

С обич — Дейвид

Фиона,

Само заради теб ще понеса старите си кокали към Ирландия. Бях се зарекла кракът ми да не стъпи повече там, но от думите ти разбирам, че си струва да се запозная с Диклан. Помолих Андреас да дойде с мен, но той отказа. Ще му покажа всички снимки.

Чудесните близнаци ме поканиха да отседна при тях, в къщата на някой си Мати и съпругата му Лизи. Сериозно ли говорят? Разказаха ми, че работят в компания за организиране на тържества. Надяват се да им повериш сватбеното пиршество. Още не са ти казали — реших да те предупредя.

Вълнувам се много от предстоящото пътуване.

Благодаря ти, че не ме забравяш — добра приятелка си.

С обич — Вони

Скъпа Фиона,

Няма да успеем да дойдем. Причината е невероятна. Елза е бременна!

Очакваме бебето през същата седмица. Вече си мислех, че няма да имаме деца, но процедурите дадоха резултат и дъщеря ни ще се появи на бял свят в деня на сватбата ти. Колко жалко, че няма да сме там, но ще ви гостуваме, веднага щом малката ни принцеса порасне достатъчно и може да пътува.

Бил е очарован. Дори Шърли изпадна във възторг. Животът е прекрасен!

Това лято всички сме щастливи. Мъчно ми е, че няма да видя и Андреас, Вони и Дейвид. Направете много снимки, моля те, и ни разкажете подробно.

С обич и от двама ни — Том

Саймън и Мод установиха колко изтощителен е бизнесът с партита.

— Май ще изпушим, преди да навършим двайсет и пет — отбеляза Саймън.

— Кати и Том са оцелели — не искаше да се предава Мод.

— Да, но са се обичали безумно — измърмори Саймън.

— Е, и ние се спогаждаме.

— Но не сме влюбени — упорстваше Саймън.

— Божичко, Саймън, да не би да мислиш, че ще сме по-добре, ако си намерим влюбени партньори?

— По-лесно ще преживяваме, предполагам.

— Трябва да си спечелим клиента — твърдо отбеляза Мод.

— Например?

— Какво ще кажеш за сватбата на Диклан и Фиона? Ще им предложим няколко варианта и цени.

— Но къде ще го организираме, Мод? Нямаме помещение.

— Ще потърсим. Бивши тенис клубове? Стари училища? Все ще открием нещо, Саймън.

— И после? — безпокоеше се Саймън.

— Ще им предложим меню.

— Брайън?

— Да, Джеймс?

— И сега използваш залата като кафене, нали?

— Да, естествено.

— Какъв е проблемът тогава?

— Моля?

— Щом службите са я одобрили за кафене, значи става и за сватби.

— Ами алкохолът? — попита Брайън.

— Ти не продаваш алкохол, Брайън, нямаш лиценз.

— Точно това имам предвид.

— Ами не могат ли да си го носят?

— Не мисля, че е редно.

— Ти преценяваш кое е редно. Кой ще те обвини, ако поляците цъфнат с огнената си вода?

— Няма да стане, Джеймс.

— Съветвам те отговорно да опиташ и да демонстрираш пълно неведение, ако нещо излезе наяве.

Моли Карол сподели, че родителите на Фиона са ѝ харесали.

Морийн и Шон Райън и двете сестри на Фиона посрещнаха сърдечно Моли и Пади Карол. Бяха практични, семпли и непретенциозни хора.

На Моли ѝ се стори странно, че не гощават бъдещите си сватове с печено, но се оказа, че научили за годежа едва следобед. А и китайската храна беше много вкусна.

Договориха се единодушно да не се бъркат на децата и да ги оставят да организират сами празника. Бог знае каква церемония или сватбена закуска ще им щукне.

Саймън и Мод чуха, че отец Флин търси някой да организира кръщение за словашко семейство.

— Просто източносредиземноморска кухня — отбеляза Саймън.

— Няма страшно. Много патладжани, пълнени чушки, зехтин — съгласи се Мод.

— Алкохолът е проблем — предупреди ги отец Флин.

— О, знаем го от опит, отче — увери го Саймън.

— Майка ни беше същата — потупа го по ръката Мод.

— Не става дума за мен — сърдито я прекъсна Брайън Флин, — а за закона. Правилата за продажба на алкохол.

— Аха, разбирам — отвърна Саймън. — Сметнах, че ти имаш проблем. Значи гостите трябва да си носят пиенето?

— Да, казаха ми, че това е вратичката.

— Добре. Ще осигурим кани с плодов сок и ще си затваряме очите за другото по масите и под масите.

— Става, нали?

— Да, тилът ни е подсигурен — мъдро заключи Мод.

По пътя към къщи Саймън неочаквано възкликна:

— Ето къде ще организираме сватбата на Фиона и Диклан! Намерихме помещение.

— Знаеш, че с Фиона ще се жените тази година... — тревожно подхвана Саймън.

— Да, не съм забравил.

— Питам се просто дали ще заложите на религиозна, или гражданска церемония.

— Е, заради старците няма да пропуснем Църквата.

— Да, но каква църква? — не го оставяше на мира Саймън.

Диклан го заподозря в религиозен фанатизъм.

— Е, обикновена църква, предполагам. Католическа...

— Значи не сте избрали още?

— Не, още не, Саймън. Накъде биеш?

— Набелязали сме страхотно място.

— Нима?

— Да.

— Защо ли ме побиват тръпки?

— Спокойно. Истинска църква е, с истински свещеник и прочее.
— И къде е уловката?
— Няма уловка.
— Винаги има. Хайде, кажи ми.
— Трябва да си носите алкохола в книжни кесии.
— Контрабанда значи? — попита Диклан.
— Нищо подобно! — възмути се Саймън.
— Какво тогава?
— Чудесна зала край Лифи. Точно до църквата. Посещават я ирландци, поляци, латвийци, литовци. Смятах, че ще ти хареса.
— Може и да си прав. Нали не си я резервирал? — презастрахова се Диклан.
— Донякъде — призна Саймън.

* * *

Майката на Аня я посрещна чудесно. Повтаряше колко се радва да я види у дома, колко приятно се изненадала, когато влязла през вратата.

Не настоя обаче да остане. Аня беше забравила колко смела жена е майка ѝ. Годиците не я променяха, докато животът на Аня се бе преобърнал наопаки.

Заразпитва я за Ирландия, за симпатичния мъж Карл, който ѝ преподавал английски. Попита как е. Аня отвърна, че е добре. А как е прекарала на празника по повод рубинената сватба на родителите му? Сравнително сносно. Не чудесно, но сносно.

Аня седна до майка си и извади парите, спечелени с толкова труд. Бяха достатъчни за всички подобрения на малката къща. Щяха да я превърнат в истинско шивашко ателие. Един от зетъвете разбираше от строителството. Можеше да започне веднага.

Светлината гаснеше. Здрачи се. Майка ѝ дръпна пердетата и светна лампите. Аня седеше и се чудеше защо е заминала. Дали не е сънувала изпълнените с трескава работа дни в Дъблин? Налегна я умора. Не беше спала, откакто избяга от дома на Карл. Цяла нощ чака първия полет до Лондон и после до Полша.

Майка ѝ забеляза, че клюма и метна одеяло върху коленете ѝ. Аня заспа и сънува, че Карл ѝ е изпратил букет цветя с картичка: „Обичам те, Аня. Върни се при мен“.

Събуди се в четири сутринта и се натъжи, че е било само сън. Легна си със сълзи на очи.

— Колко сигурна беше, когато се омъжи за татко? — попита Линда майка си.

— Очевидно прекалено сигурна — отвърна Клара.

— Питам те как се чувстваше, когато реши да свържеш звездата си с неговата?

— По онова време не се изразявахме така, Линда.

— Отговори ми честно!

— Добре де. Истината е, че го обичах. Ужасно много. Когато ме попита ще се омъжа ли за него, си помислих как ще се отърва от майка си, която, както знаеш, е с доста тежък характер. И не знаех, че хората понякога казват „обичам те“, без да го чувстват. Хвърлих се безрезервно в обятията му. Е, изчерпателна ли съм?

— Не особено. С Ник се чудим дали да не си наемем апартамент. Но се двоумим. И двамата имаме прилични майки. Ще ми се да харесваше Хилари повече, между другото.

— Но аз я харесвам.

— Да, но повърхностно... Та чудехме се значи дали да не поживеем заедно, за да проверим ще издържи ли връзката ни.

— Много мъдро от ваша страна — похвали я Клара.

— Звучиш ми изнервена.

— Нищо подобно. Работният ден мина приятно. Аня се върна в Полша, понеже майката на приятеля ѝ помислила, че е дошла на партито да помага в кухнята, Франк Енис както обикновено ми усложнява живота. Откачената дъщеря на Питър Бари се появи да търси работа и аз я назначих, Фиона и Диклан са решили да се венчаят в имигрантския център край Лифи. Мечтаех си да поседна мирно и тихо над купичка супа, а ти ми се нахвърли с въпроси за смисъла на живота. Никак не съм изнервена даже!

— Не си чак толкова лоша майка, Клара — отбеляза Линда.

Страхотна похвала, няма що.

Фиона и Барбара отидоха да огледат залата в Центъра на отец Флин.

— Доста е семпла — заключи Барбара.

— Можем да я украсим и не на последно място ни е по джоба. Нали не смяташ, че ще се оженим в замък? А и не искам. Чудя се само дали няма да разочаровам всички — роднините от провинцията, Дейвид от Англия, Вони от Гърция ще бият толкова път...

— Те искат просто да споделят щастието ти, да похапнат и пийнат. Вони и Дейвид отвисоко ли ще те погледнат, ако не се омъжиш парадно? — попита Барбара.

— Не, разбира се.

— И, последно, устройва ли Диклан?

— Барбара, *познаваш* Диклан.

— Така. Остава значи да се погрижим близнаците да не ни отровят. Да вървим да зарадваме отец Флин с резервация.

Когато се прибра, Роузмари дочу гласове от кухнята. Боби говореше с някой. Сърцето ѝ подскочи — реши, че е Карл. Знаеше си, че няма да издържи дълго. Ще се отнесе благородно, ще го посрещне с отворени обятия. Ще му покаже, че стои над дребнавите ежби. Но не беше синът ѝ, а властната Клара от клиниката.

— В кухнята ли са ви поканили, доктор Кейси! — шокирано възкликна Роузмари. Погледът, който хвърли към Боби, подсказваше, че по-късно ще се разправи с него.

— Отбих се, понеже Боби пропусна редовния си преглед тази сутрин. Така или иначе минавах насам.

— О, и какво по-точно ви доведе тук?

— Загрижеността, госпожо Уолш. Боби не дойде в клиниката. Никой не вдигна и телефона.

— Ех, Боби...

— Знам. Съжалявам, скъпа, не успях да стигна до телефона, задъхах се ужасно.

— Търсех и китайския градинар, който обслужва апартаментите в съседство. Нашата Аня, от клиниката, изчезна. Питях се дали той

няма обяснение.

— И?

— Нямахте, госпожо Уолш. Каза само, че ѝ дължи пари и я чака, стига да ѝ се работи при него.

— И къде по-точно е тя?

— В Полша. Нещо я разтревожило и отлетяла. След вашето парти.

— Роузмари щеше да ѝ плати, независимо колко иска. Убеден съм — неочаквано се намеси Боби.

— Моля? — изуми се Клара.

— Млъкни, Боби — скастри го Роузмари.

— Не, не е честно да те винят — лицето на Боби поруменя от усилието да въздаде справедливост.

— Ще тръгвам — стана Клара. — Ще те доведе ли Карл утре, Боби?

— Карл не живее вече тук — отвърна Боби.

— Добре. Тогава може би ще дойдеш с такси?

— Аз ще го доведа — каза Роузмари.

— По всяко време утре сутринта, Боби. Ще те очакваме — сбогува се Клара и излетя навън.

Поспря да хвърли поглед към яхтите в морето и моравите хълмове отвъд залива. Семейство Уолш несъмнено имаха престижно имение. Но тримата му обитатели не бяха особено щастливи. Колко жалко.

* * *

Фиона пътуваше с автобуса към дома на родителите си. Надяваше се идеята да празнуват в Центъра на отец Флин да им допадне. Можеха да проведат церемонията по всяко време. Брайън Флин заяви, че ще се радва да ги венчае.

Някой беше захвърлил вечерния вестник на седалката. Фиона го прелисти небрежно — обичайните клюки: филмовите звезди, посетили Ирландия, футболни новини. После зърна кратко съобщение. Млад мъж бе открит мъртъв в общинско жилище, вероятно от свръхдоза. Не носел документи и полицията търсела някой да го разпознае. Бил на

видима възраст двацет и пет — трийсет, нисък, единствената следа открили върху часовника, гравирани с дата и думите „С обич, Фиона“.

Шейн?

Мъртъв от свръхдоза в дъблински апартамент? С омекнали колене Фиона тръгна към вратите, стиснала вестника. Имаше телефон за връзка. Но защо да се забърква? От месеци, дори от години не бе и помисляла за Шейн. Защо да се обръща назад?

Да се среща с майка му при тези обстоятелства? Но не може и да си мълчи.

Той заслужава погребение, майка му — да го изпрати. Някой трябва да го разпознае, Фиона седна на пейката до автобусната спирка да обмисли възможностите. Да позвъни в полицията и да им съобщи адреса и имената на Шейн. Да намери майка му и да я предупреди? Да не предприема нищо? Ако не беше попаднала случайно на вестника, нямаше да знае.

Ала Фиона знаеше какво трябва да стори. Набра номера от вестника.

— Мисля, че трупът е на Шейн О'Лиъри. Ако позвъните в полицейското управление в Агия Ана, Гърция, ще ви дадат телефонния номер на полицията в Атина, където го задържаха преди три години. Там разполагат с пръстовите му отпечатаци и с информация. Коя съм аз ли? Никоя. Наистина няма значение. Просто искам да помогна — на вас и на майка му, ако още е жива. Не, нямам какво да добавя.

После затвори телефона и зачака следващия автобус.

Тази нощ в леглото Фиона осъзна, че не изпитва никакви чувства към мъртвия Шейн. Почти не си спомняше времето с него, нито защо го е обичала толкова много. Беше забравила как е възможно някой да е влюбен толкова лудо и толкова несподелено. Явно дълго време не е била с ума си.

Отец Флин показваше гордо залата. Обясняваше на млада полска двойка, че в края на август ще организира тук първата сватба — младоженците са млад лекар и медицинска сестра от кардиологичната клиника. Разрешават и на тях, и на още двама бъдещи съпрузи да присъстват на тържеството, за да преценят дали ще им хареса.

— Щедри хора — изумиха се поляците.

— Добри хора. И организаторите са чудесни. Ще ви допаднат.

— Сигурно взимат скъпо.

— Не, не мисля. Подготвиха страхотно меню за кръщенето на словашко семейство. Незнайни печени зеленчуци — никой от гостите не ги беше вкусвал, но в крайна сметка всички останаха доволни.

— Дали да не украсим залата? Имаме красиви килими, но нямаме много картини.

— Една прекрасна млада полякиня, Аня, работеше в Центъра, но за съжаление се върна у дома...

— Навярно е много щастлива там — предположиха младите кандидат-младоженци.

— Навярно... — отвърна отец Флин. Джони, Диклан и Фиона го бяха запознали подробно с историята. Където и да беше Аня, едва ли се чувства много щастлива.

Аня всъщност разговаряше с Лех — един от зетъвете ѝ. Искаха да преустроят магазинчето — да направят голяма, дълга витрина и да изложат два тоалета. Приятел щеше да изработи табелата.

— Работила си и си пестила усърдно, Аня.

— Тя го заслужава. Посрамах я.

— Въобразяваш си. Не си единствената измамена от Марек. Сега е в затвора. Знаеше ли?

— Не, не знаех.

Аня се стъписа, че новината не я развълнува. Не почувства нито облекчение, нито безпокойство. Само безразличие.

Лех извади металния метър и започна да вписва цифрите в тефтера. Аня се взря навън и се помоли идеята им да даде резултат. Надяваше се жените, решили да си ушийт нещо за пролетта, да изкачат хълма и да се посъветват с майка ѝ. Тогава всичко ще си струва. Дори грешките.

По хълма се зададе някой. Мъж, праметнал чанта през рамо. Спираше от време на време да се огледа, да се ориентира. Аня присви очи.

Не се лъжеше.

Беше Карл.

Ейми твърдеше, че работата в клиниката ѝ харесва. Атмосферата била страхотна.

— Надявам се тази Аня никога да не се върне. Дано срещне някой богат поляк с дузина ресторанти. Тогава ще остана тук до края на дните си — заяви тя на Клара.

— Не бих се обзаложила, Ейми. Чух, че приятелят ѝ заминал за там. Всеки момент може да се появи.

— Какви ли не глупости правят хората в името на любовта!

— Знам. Но така трябва. Все още ли си със симпатичния балсаматор Бен?

— Да. Учудвам се, че го помниш.

— О, помня го, естествено. Допадеше ми.

— Донякъде сте в един бизнес, имате общи теми — съгласи се Ейми.

На Клара не ѝ пролича да е смутена от сравнението.

— Баща ти разбира ли се с него?

— По-скоро е като на тръни. Все се опасява Бен да не отвори дума за трупове, а той рядко го прави. Както и да е, напоследък татко е заплепен от твоята дама.

— Моята дама?

— Е, да де, госпожа Усмивка, от „Лайлак Корт“.

— Клеър Котър! Невъзможно!

— Ужасна е, нали? — усърдно закима Ейми.

— Не, чудесна е. Точно като за него.

Клара с облекчение установи, че наистина го мисли.

— Хубаво, щом казваш. Ще гледам да се държа по-добре с нея.

Боби обясняваше на Фиона, че Карл си взел неочаквано няколко дни отпуска. Надявал се момчето да е добре.

— Карл е прекрасно момче, Боби. Ще ми се да имах учител като него.

— Назрял е моментът да обмисли как ще живее занапред. Знаеш, че му е време да си има собствено семейство. Като теб, Фиона.

Боби се възхити на опаловия пръстен.

— Като мен — повтори Фиона със странно приглушен глас.

— Ще пазаруваме ли сватбени тоалети? — попита майката на Фиона в четвъртък.

— Ще ти потърся нещо, мамо.

— Но и булката трябва да е красива — напомни майка ѝ.

— Аня ще ми ушие роклята. Уредено е.

— Но тя не е ли...

— Да, но скоро се връща.

Фиона бе получила съобщение от Аня, изпратено от телефона на нейна приятелка:

С мама дълго обсъждахме модела за сватбената ти рокля. Вече знам какво ще ти отива най-много. Ще ни се довериш ли? Ще бъдеш най-прекрасната младоженка в Ирландия. Щастлива съм.

С обич — Аня.

Барбара се зарече да свали седем килограма до сватбеното тържество. Напълно реалистична перспектива според нея. Дъвчеше сандвича с яйце, масло и майонеза и повтаряше, че един килограм седмично е препоръчителната месечна загуба на тегло.

Моли Карол и Морийн Райън се уговориха да посетят магазин „Големият ден“, който предлагаше официални облекла специално за майките на младоженците.

Вече се бяха сприятелили и зарекли да не вдигат врява, да не се суетят и да не досаждат.

Съпрузите им бяха убедени, че се прегрупират, за да ги подлудят напълно.

Обсъждаха как ще си преобоядисат обувките, какви чанти ще подберат за случая и при кой професионалист ще отидат да ги гримира.

Близнаците се поболяха от вълнение. Помолиха Кати и Том за помощ.

— Защо да помагаме на конкуренцията? — пошегува се Том.

Кати знаеше, че с Мод и Саймън шега не бива.

— Ще дойдем да видим мястото, разбира се — обеща тя.

— Не сме конкуренция... — подхвана Саймън.

— Не могат да си позволят да наемат вас... — продължи Мод.

— Булката похарчи всичко за опалов пръстен... — укоризнено добави Саймън.

— Така че за партито не остана много — уточни Мод.

— Покажете ни залата и ще ви кажем как да действате — Кати не желаше да се главоболи с мъчителни разговори в стил „Саймън и Мод“. — Не забравяйте да си носите бележник, деца.

Вони резервира билет до Ирландия. Показа го на Андреас.

— Ела с мен, приятелю — помоли го тя.

— Не. Не е нашата сватба. Защо да прекосявам половината земно кълбо като придружител?

— Андреас, да не сме полудели да се женим? Нужен си ми! Страхувам се да не се пропия пак, ако не си край мен.

— Няма. В Ирландия не си лизвала алкохол. Защо да започваш сега?

— Ами ако не се сдържа?

— Спокойно. Тук ти навлякохме проблема. А и вече си го надмогнала.

— Винаги има риск.

— Е, аз не се съмнявам — потупа я Андреас по ръката.

Майката на Дейвид Файн се изненада, че ще ходи на сватба в Ирландия.

— Момичето, което беше тук, когато поставиха диагнозата на баща ти? — попита тя.

— Точно така, мамо. Фиона.

— По онова време си мислех, че помежду ви припламват искри.

— О, не, нищо подобно. Беше влюбена в един безумец, ала за щастие го преодоля — обясни Дейвид.

— Значи няма да се омъжва за безумеца?

— Не, той бягаше от венчилото като дявол от тамян.

— Католическа ли ще е сватбата?

— Да.

— Някой трябва да те ориентира кога да се изправяш, кога да сядаш или да коленичиш, Дейвид.

— О, ще гледам другите — успокой я той.

— Изискано ли ще е тържеството?

— Нямам представа. Младоженецът е лекар. Червенокос и мил човек, Фиона е много развълнувана.

— Естествено. Нали ще се жени за доктор!

— Трябва да изпратим цветя за сватбата — напомни Елза.

— Представи си! Вони отива в Ирландия специално за повода — възкликна Том.

— Де да можехме да отидем и ние! Къде да изпратим цветята?

— Фиона спомена някаква църква край Лифи. В магазина ще я знаят, предполагам.

— Или на домашния ѝ адрес?

— Радвам се, че е щастлива — каза Том. — Младоженецът изглежда по-добра партия.

— Всеки на този свят е по-добра партия от Шейн.

Боби Уолш знаеше повече за случилото се, отколкото подозираха околните. Но не се впусна да кори Роузмари. Вместо това се зае да намери апартамент под наем за сина си. Избра го по-близо до града и училището на Карл. И за Аня щеше да е по-удобно. Малко по малко Боби сглоби парчетата от пъзела. От пестеливите разкази и най-вече от премълчаното.

Най-много научи от рехабилитатора Джони. И от новото момиче Ейми със странните дрехи, което заместваше Аня. Тя му обясни как полякинята си заминала ядосана, понеже някаква стара вещица

помислила, че Аня е дошла да помага за партито, а всъщност тя имала покана.

Лицето на Боби поруменя от срам, но прецени, че не е време да спори с Роузмари.

Боби знаеше нещо, в което другите не бяха посветени. Аня и Карл си пристигаха в събота.

Вече беше съобщил на Карл за апартамента. Обясни му, че е обзаведен и двамата могат да се нанесат веднага щом се върнат. Предплатил бе за цяла година, докато решат какво ще правят по-нататък.

После щеше да им купи жилище. Ще продаде голямата къща край морето. Стълбите му идваха в повече. Брокерът му търсеше апартамент в реставрирана сграда. Още не беше споделил с Роузмари, изчакваше подходящ момент.

В петък прецени, че е време.

Роузмари се прибра с торба скумрия.

— Реших да опитаме рецептата на онази проклета жена — подхвърли тя.

— Не е проклета. Казва се Лавендър и е мила, услужлива жена, която ни учи как да се храним полезно.

— Добре де, такъв е изразът.

— Не е много уместен.

— Не ми се нахвърляй, Боби. Изморена съм.

— И аз.

— Ти си изморен? Че какво си правил? Дори не се качваш на горния етаж вече.

— Така е.

— И как тогава си изморен? — ядоса се Роузмари.

— Прегледах на лаптопа хиляди апартаменти, за да избира кой да наема за Карл. После съчиних подробно описание на къщата, за да я пусна на пазара.

— Смяташ да я продадеш?!

— Точно така.

— Без дори да ме попиташ?

— Чаках те да се прибереш, Роузмари, преди да задвижа нещата окончателно. Вече ти казах и мога да им се обадя.

— Боби, да не си полудял? Не можеш да наемеш апартамент за Карл. Дори не знаем къде е.

— Аз знам, Роузмари. В Полша е.

— Къде? — ококори се Роузмари.

— В Полша.

— Тръгнал е подир онази фуста? Не мога да повярвам! Невъзможно. С ума си ли е?

— Не е фуста. Тя му е приятелка.

— Добре де. Изплъзна ми се от устата.

Боби замълча.

— И съм готова да се извиня на Карл, щом дойде на себе си.

Никакъв отговор.

— Приключи ли най-сетне глупавият му бунт?

— Не е бунт — кротко я поправи Боби.

— Защо тогава научавам всичко последна? — ужасено го погледна Роузмари.

— Защото вече няма да се месиш.

— Но защо? — проплака Роузмари.

— Добре знаеш — тъжно отрони съпругът ѝ.

След няколко дни Фиона прочете във вестника, че младежът е разпознат от майка си, след като гражданин информирал полицията. Шейн О'Лиъри взел смъртоносна доза наркотик. Баща му бил починал преди няколко години при нещастен инцидент на строителна площадка.

Младият господин О'Лиъри пътувал из Европа. Семейството му не знаело, че се е върнал в Ирландия. Бил най-големият от четирима братя, а тялото му открили в празен апартамент в запусната сграда. Не се знаело как се е озовал там.

Фиона препрочиташе отново и отново краткото съобщение.

Не знаеше, че Шейн има по-малки братя. Не ѝ бе споменавал за смъртта на баща си. Разказваше, че старецът заминал за Англия и ги зарязал.

Какво ли си е помислила майка му, когато е видяла полицаите?

Братята му навярно са съвсем млади, дори ученици. Как им се е отразила смъртта на вечно отсъстващия брат?

Фиона се учуди, че тези въпроси не я вълнуват. Нито отговорите. Сякаш ставаше дума за непознат. Въпреки че някога тръгна да обикаля света с този мъж. И очакваше с радост да роди детето му.

Шейн я удари и тя пометна, но дори тогава вярваше, че ще се върне при нея и ще остарее един до друг. Луда ли е била?

Макар да не изпитваше никакви чувства към Шейн, много въпроси я измъчваха.

Въпроси за нея самата. Дали е способна да има нормална връзка с когото и да било? Въртеше трескаво опаловия пръстен. Всичко й изглеждаше нереално.

Надяваше се майка й и Барбара да не забележат съобщението във вестника. Не искаше нито да говори, нито дори да помисля отново за Шейн.

* * *

Отец Флин реши, че не може да се примири с мисълта гостите да внасят тайно алкохол в Центъра. Или поема изцяло отговорността за организацията на тържествата, или се отказва. Сватбата е твърде важно събитие и всичко трябва да е уредено както подобава.

Изчете новите здравни разпоредби. Налагаше се само да кандидатства за лиценз в бюро за здравна и пожарна безопасност. Получи ли го, всички въпросителни отпадат. Идеята му не срещна разбиране.

Джони каза, че алкохолът ще е на половин цена, ако се купи от супера. Джеймс заяви, че няма гаранция с кого ще се сблъскаш. Брайън може да попадне на адски бюрократичен сухар.

Отец Флин се опита да сподели с Фиона, но долови, че тя не проявява никакъв интерес. Умът й витаеше нейде надалеч, гледаше го с празен поглед и не го слушаше.

Моли и Морийн останаха доволни от покупките. Продавачките в магазина се държаха любезно; после двете седнаха на чай и сандвичи в кафенето. Искаше им се да останат цял ден. Всъщност наистина се застояха почти цял ден. Избраха разумно роклите, за да им служат и

при други поводи. Кръщене, да речем. Моли и Морийн се кикотеха щастливо.

Собственичката ги похвали колко са спокойни в сравнение с другите майки на младоженци. Щяло ѝ се всички клиентки да са като тях. Морийн и Моли пазаруваха ли пазаруваха и накрая обобщиха, че това е най-приятното им пазаруване.

Ала колкото и да опитваха, не успяваха да заинтригуват Фиона с новите покупки.

Тя сякаш витаеше из облаците.

* * *

Аня дойде в клиниката в понеделник.

Дълго наблюдава Ейми, която раздаваше чашите с кафе.

— Ти трябва да си Света Аня, полякинята — най-сетне я заговори Ейми.

— А ти си Ейми, дъщерята на Питър Бари.

— Върна се значи. Аз съм излишна. Нали?

— Не съм Света Аня. Щастлива съм, че ще ме приемат отново.

— О, хайде. Всички те обожават!

— Хареса ли ти тук?

— Да, определено.

— Наминах през болницата. Търсят хора за спешното отделение, да попълват формуляри, та сестрите спокойно да си вършат работата.

— Там ли се подвизава Франк?

— Да, но той всъщност е навсякъде.

— Но нали го третираме като кръвен враг? — попита Ейми.

— Май съм се върнала тъкмо навреме — засмя се Аня. — Иначе щеше съвсем да ме изместиш.

Аня и Карл не вярваха на очите си.

— Няма как да приемем, татко — просълзи се Карл.

— И защо съм работил цял живот, ако не мога да ти осигуря покрив над главата? — сияеше от щастие Боби.

— Прекалено е. Особено щом ще продаваш къщата и ще купуваш ново жилище. Как ще отделяш и за наема?

— Ще си го плащаме, Боби — намеси се Аня. — Просто ще си намеря още работа. Лесно е.

— Не, дете, ти ще пращаш парите на майка си. Затова си дошла.

— О, тя е толкова щастлива, Боби. Да можеше да видиш как се промени къщата й! Дори сестрите ми останаха доволни от мен. Рядко им се случва.

— С всички ли се запозна, Карл?

— Да. Държача се много топло. Поне така смятам. Не разбирах и думичка.

— О, Карл, наистина ти се радвах много.

— Роузмари съжалява много за недоразумението — прочисти гърло Боби.

Лицето на Карл се изопна, но Аня го потупа по ръката.

— Кажи й, че всичко е забравено. В много отношения тя ни помогна да сбъднем желанията си.

— Роузмари май не иска да се местим, но няма връщане. Ще свикне. Много щедро от твоя страна, Аня, че мислиш положително.

— Има защо — отвърна Аня.

— Питам се, Карл...

— Не, татко, не още. Аз нямам прекрасна добра душа като Аня.

— Можеш да се промениш — вметна Аня.

— Някой ден...

— Надявам се да е скоро, Карл, баща ти има нужда от спокойствие в тези напрегнати времена.

— Ще видим — отвърна Карл.

Не възнамеряваше обаче да разговаря с майка си.

Аня купи плата за сватбената рокля на Фиона. Избра бледожълта индийска коприна. Щеше да й отива много.

Фиона стоеше като статуя с вдигнати ръце, докато Аня й вземаше мерки и после забождаше кройката с карфици. Почти не продумваше. Не разпита Аня как е прекарала в Полша, нито за новия апартамент, нито какво й е казал Карл, когато се е появил в майчиния й дом.

Обикновено се интересуваше и от най-малките подробности.

Не обелваше нищо и за сватбата. Отговаряше едносрично на всички въпроси на Аня. Да, страхотно било, че ще ги венчае отец Флин. Да, Центърът бил прекрасно място за сватбено тържество. О, да, много приятели щели да дойдат от чужбина. И, разбира се, двете майки се забавлявали от все сърце.

Аня остави кутийката с карфици.

— Фиона, кажи ми честно. Някой друг ли искаш да ти ушие роклята?

— Не, Аня, как можа да ти хрумне?

— Какво има тогава?

Фиона я изгледа изненадано.

— Не мога да се омъжа за Диклан — неочаквано отрони тя. — Нямам добра преценка за мъжете. Не мога да го направя.

Фиона захлипа сърцераздирателно.

— А какво смята Диклан? — попита Аня.

— Той не знае.

— Трябва да му кажеш.

— Не мога.

— Налага се. Вече му шия жилетка, поръбена с плат като на твоята рокля. Кажи му, Фиона. За бога!

Карл покани приятелите си Нора и Ейдън Дън на вечеря в новия апартамент. Аня приготви съомга. Карл донесе цветя. Животът беше прекрасен.

Семейство Дън бяха толкова мили и толкова влюбени. Веднага си личеше — как изслушват историите си, как докосват ръцете си. Ейдън им беше пациент и Аня го познаваше от клиниката, но досега нямаше представа колко интересно живеят. Седеше и разговаряше щастливо, сякаш открай време е свикнала да се забавлява така. В девет някой позвъни на входа.

Аня се запъти към домофона. Кой ли е по това време? Погледна малкия екран. Беше майката на Карл.

— Извинете, че не се обадох, но знаех, че Карл няма да поиска да ме види.

— Няма проблем, госпожо Уолш, но имаме гости.

— Ще отнеме само минутка. Искам да говоря с теб, няма да безпокоя Карл.

— Моментът не е подходящ, госпожо Уолш.

Аня видя как Карл присвива устни.

— Отпрати я — прошепна ѝ той.

Аня бе твърде мила.

— Влезте, госпожо Уолш, но за малко. Надявам се да не ви обидим.

Натисна копчето на домофона и се върна при гостите.

— Ще ѝ предложим чаша вино.

— Заслужава ритник! — възнегодува Карл.

— Дълга история — усмихна се Аня на Нора и Ейдън.

— Запознати сме — кимна Нора. — Да си вървим ли?

— В никакъв случай. Ще поканя майката на Карл в другата стая да си поговорим.

— Няма нужда, Аня. Тя се държа непростимо — намеси се Карл.

— Ти беше толкова мил с моята майка, въпреки че не разбираше и думичка. Длъжна съм да проявя учтивост към твоята.

Аня покани Роузмари в спалнята, където сватбената рокля на Фиона висеше окачена на стената.

— А това е за...?

— Фиона.

— Ясно — Роузмари не си направи труда да прикрие облекчението.

— Седнете на стола — покани я Аня и се отпусна на леглото.

— Едно легло — отбеляза Роузмари Уолш.

— Точно така. Донесох ви чаша вино.

— Не, благодаря. Искам да ти кажа, че онази нощ сгреших. Не биваше да ти говоря така. Ти беше гостенка на Карл. Знаех го. Държах се много лошо.

— Сигурно сте имали причина.

— Не, не мога да си обясня защо го направих — объркано отвърна Роузмари Уолш.

— Значи всичко е наред, госпожо Уолш.

— Не, не е. Искам да кажеш на Боби да не продава къщата. Че с Карл ще дойдете да живеете при нас, а ти ще помагаш на съпруга ми да изкачва стълбите, да се къпе и прочее.

— Мисля, че трябва да обсъдите проблема с Боби и Карл, не с мен.

— Но ако обещаеш да помагаш, да се грижиш за него, те ще се съгласят.

— Не смятам. Боби е твърдо решен да се премести. Показваше ни реклами, брошури.

— Защото си мисли, че вече няма да живее с Карл — умолително настоя Роузмари.

— Според мен Карл е щастлив тук. И Боби ни се радва. Няма да се меся.

Роузмари я изгледа втренчено.

— Прави са. Ти наистина си интелигентна. Умна си. Сгрехих. И за това се извинявам. За грубостта.

— Беше недоразумение, госпожо Уолш. Да го забравим.

— Много си умна. Сега го разбирам. Твърде е късно.

— Не е.

— Напротив. Ще си вървя, Аня.

— Сигурна ли сте, че не искате да пийнете вино?

— Напълно. Благодаря.

От другата стая долетя смях.

Роузмари погледна към вратата.

— Карл никога не канеше приятели на вечеря, когато живееше с нас.

— Е, сигурно му е липсвала самостоятелност.

— Довиждане, Аня.

— Довиждане, госпожо Уолш.

Фиона поиска да поговорят. Не бе нужно да си Айнщайн, за да усетиш, че нещо я мъчи. Дори кучето Димпълс го разбираше. Лежеше тихо и си оглеждаше лапите. Бащата на Диклан бе в кръчмата с Мати и другите от компанията.

Майка му Моли обсъждаше аксесоари с Морийн.

— Диклан?

— Нещо не е наред, нали?

— И ти ли го чувстваш? — облекчено въздъхна Фиона.

— Усещам, че си притеснена.

— Не мога да се омъжа за теб.

— Влюбила си се в друг — усмихна ѝ се той окуражително.

— Знаеш, че не е така.

— Значи аз съм причината. Омръзнал съм ти?

— Как не, Диклан Карол!

— Какво има тогава, скъпа?

— Дълга история — отвърна Фиона.

— Не бързаме за никъде — успокои я Диклан, скръсти ръце и изслуша най-заплетения и непонятен монолог в живота си. Не разбра почти нищо, освен че заради неумението да преценява правилно, Фиона няма да се омъжи за никого.

Никога.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Фиона си мислеше колко ли младоженци са се венчали, за да оправдаят очакванията на другите, а не защото наистина го желаят. Разбираше го много добре. Мнозина ще останат разочаровани от решението ѝ. Не смееше дори да си представи как ще реагират родителите ѝ, родителите на Диклан, сестрите ѝ, които няма да бъдат шаферки. Няколко поколения ще предават от уста на уста историята. Ами братовчедите, чичовците и лелите от двете страни, подготвили вече официалните тоалети и дори изпратили сватбени подаръци? Всички ще се вбесят.

Ами Вони, която не беше стъпвала в Ирландия от десетилетия? Дейвид, който за пръв път щеше да ѝ гостува? Всичките ѝ колеги от клиниката, които толкова се вълнуваха и помагаха? Отец Флин, който организираше първата си сватба в Центъра, ще се почувства като глупак. Близнаците Мод и Саймън, проглушили цял Дъблин, че правят решителна стъпка към самостоятелна кариера, ще бъдат съсипани. Щастливата и усмихната Аня, която уши прекрасната ѝ рокля, няма да види творението си пред брачния олтар.

Нищо чудно, че толкова жени са предпочели да отстъпят, вместо да се опълчат на половината човечество. Но пък тях не ги е осенило прозрението на Фиона.

Благодарение на късичкото вестникарско съобщение за краткия живот и тъжната кончина на Шейн О'Лиъри осъзна, че някога е била готова да се омъжи за този човек. Очакваше дете от него. Беше отчаяна, когато го изгуби. Копнееше Шейн да ѝ поиска ръката, да ѝ предложи да се установят на Агия Ана и да отгледат детето си край морето.

Способна ли е тогава да взема решения?

Ще избяга надалеч от хората, които разочарова. Ще замине за чужбина да преоткрие себе си. Ще се отдаде на достойна кауза, вместо да се огъва пред налудничави планове, излезли от всякакъв контрол — опали, бюфети, речи...

Дали Диклан разбра, че това е краят? Че сватба няма да има? Реагира прекалено спокойно. Каза, че Фиона трябва да постъпи, както намери за добре. Ще разбие сърцето му, вярно, и той също никога няма да се ожени. Смятал, че обръщат гръб на благодатната съдба.

Но щом е решила така, ще се съобрази.

Не пожела за нищо за света да му върне пръстена. Посъветва я да си направи брошка или медальон. И поиска една седмица отсрочка, преди да съобщят на другите.

— Цяла седмица? Но те ще продължат да правят планове, Диклан. Трябва да им кажем още сега!

— Направи го заради мен. Защото аз не съм планирал да живея без теб. Дай ми само една седмица — помоли Диклан.

— Не си замислил някаква ужасна дяволия, за да ме принудиш да си променя решението, нали?

— Не — тъжно поклати глава Диклан. — Иначе досега да съм я пуснал в действие.

— Добре тогава.

— Никому не казвай.

— Но те ще продължат с приготовленията.

— Нека. Една седмица, какво толкова? После ще им съобщим. Става ли? Закълни се!

— Заклевам се.

— Ще мълчиш дори и пред Барбара?

— Дори пред Барбара — съгласи се Фиона.

— Добро момиче.

Направи ѝ впечатление, че Диклан не се опита да спори, да промени решението ѝ, да ѝ обясни, че греша. Помоли само за една седмица и Фиона да задържи пръстена с опалите. Явно е усещал, че връзката им е обречена.

Клара изненадано вдигна поглед, Франк Енис стоеше пред бюрото ѝ.

— Рядко и неочаквано удоволствие — отбеляза тя.

— Ще напишеш ли препоръка на Ейми? — без заобиколки започна той.

— Да, представи се добре. Ако имах свободно място, щях да я назнача.

— Хубаво. На мен ми се струва малко странна.

— Погрешно е да съдим за хората по външния вид — усмихна се Клара.

— Разбира се. Блудната полякия се завърна значи?

— Да, кризата е овладяна. Всички се радват, че Аня отново е при нас.

— Задава се и сватба?

Клара се зачуди как е разбрал.

— Абсолютно. Диклан и Фиона. Голям ден. Не ни липсва романтика. Аня живее със сина на наш пациент. Дъщеря ми и сина на Хилари са влюбени. Остава и аз да си намеря млад мъж и програмата ще е изпълнена.

Франк предположи, че се шегува, но не беше сигурен.

— Нали излизахте с фармацевта?

— О, Франк, информацията ти е стара. Питър е минало. Всъщност сега е с дамата, която управлява дома за възрастни „Лайлак Корт“.

— О, така ли? — изненада се Франк.

— А ти как разбра за сватбата на Диклан и Фиона? — полюбопитства Клара.

— Е, поканиха ме.

— Поканен си? — учуди се Клара. Диклан и Фиона са поканили врага на сватбата? Невъзможно.

— Така излиза. Аз съм придружител — обясни Франк. — В поканата на братовчедката на Фиона, социален работник, е отбелязано „с придружител“. И ето ме и мен.

— А, ясно — Клара нямаше думи.

Фиона и Диклан доста ще се посмеят.

— Така че ще ми запазиш един танц, Клара — помоли Франк.

— Не искам да измествам братовчедката на Фиона — измърмори дипломатично Клара.

— Не, не, няма такава опасност. Не сме любовници, нито дори близки приятели. Само познати. Просто е сметнала, че ще прекараме добре.

— Несъмнено, Франк — съгласи се Клара.

— Ще ми кажеш ли какви са ти бъдещите планове?

— Планове?

— Какво ще правиш, когато изтече едногодишният ти договор?

— поясни Франк.

Клара съвсем бе забравила, че е назначена за година. По нейно настояване.

— А, да, когато ми изтече договора... — повтори разсеяно тя.

— Убеден съм, че имаш план. За кариерата — не се предаваше Франк.

— Надали ще повярваш, но нямам — усмихна му се Клара.

Излезе права. Франк не ѝ повярва. Клара Кейси да няма план? Как не!

Клара се сбогува с Франк и се замисли. Каква необикновена година!

Мацката на Алан забременя. Алан поиска развод, после помоли да се върне при нея. Ади и Джери се втурнаха да спасяват дъждовните гори. Линда се преобрази коренно след запознанството с Ник. А тя самата изживя роман с фармацевта Питър Бари, който ѝ поиска ръката.

Странно, но клиниката засенчваше всички други житейски превратности. Бяха полезни, успяваха да задържат пациентите извън болницата. Възвръщаха увереността и вдъхваха нова надежда на хора със сърдечни заболявания, които заживяваха нормален живот.

Струваше си усилията. Не беше готова да напусне.

Аня събираше парите за сватбения подарък на Фиона и Диклан. Първо се разтревожи от излиянията на Фиона, но след това настъпи затишие. Не обявиха, че сватбата се отлага. Пригответленията продължаваха с пълна пара.

Хората не се скъпяха и охотно подписваха картичката. Въпросът бе какво да им подарят? Не бяха оставили списък в магазин. Не споменаваха какво ще им е необходимо за новия апартамент, който се надяваха да си купят. А парите се трупаха. Имаше достатъчно за хубав подарък.

Аня нехайно подхвърли темата. Как намират идеята за кристален сервиз или Диклан би предпочел стъклени чаши? Демоде ли е среброто, или младите още го харесват? Прието ли е да се подаряват картини?

Диклан прекъсна тактичния кръстосан разпит с усмивка.

— Аня, не искаме нищо. Ако все пак гостите настояват — нека е книга, ваза, диск. Моля те.

Никак не ѝ помогна.

От друга страна, реагира далеч по-добре от Фиона.

Аня я попита дали съдовете от йенско стъкло са хубав подарък. Опита се да прозвучи, сякаш се готви за съвсем друг повод.

Очите на Фиона се напълниха със сълзи.

— Отбелязваш ли си по колко ти дават, Аня? — попита неочаквано.

— Ммм... ами... — объркано заекна тя.

— За да можеш да им върнеш парите, ако случайно сватбата не се състои.

— Фиона! — възкликна Аня.

— Нищо не казвам. Нищичко. Отбележи си го. Посъветвах те само да си записваш колко ти дават.

Фиона избърса очи и я остави.

Аня разбра, че трябва да си мълчи. Не беше лесно, когато Карл я заразитва какъв костюм да облече на сватбата или докато майките на Диклан и Фиона обсъждаха с нея какви корсети ще им измайстори за случая, или когато Мод и Саймън току звъняха по телефона да я подсетят за украсата на масите. Ами Барбара, която гладуваше жестоко, за да се напъха в тясната синя рокля?

Ако Фиона и Диклан смятат да отложат сватбата, не е ли в реда на нещата да ги предупредят? Измъчваше я ужасно главоболие.

Брайън Флин дойде в кардиологичната клиника да вземе Джони за поредния маратон. Или разходчица, както се изразяваше Джони.

— Ела с нас, Диклан — предложи Джони. — Ще хванем бързия влак до Брей, ще потичаеме по хълмчетата, ще си напълним дробовете с чист, свеж морски въздух.

— Звучи здравословно — съгласи се Диклан. — Само да си сложа маратонките.

— Накрая ще си напълним корема с вкусна, свежа бира — добави Брайън.

— Страхотно!

— После ще обясниш какво се очаква от мен като шафер — помоли Джони. — Нямам представа...

— Откъде си толкова сигурен, че имаме сили да изкатерим стръмнините? — измърмори Брайън.

— Престани да се оплакваш, знаеш, че е полезно за здравето.

Диклан се зарадва, че отец Флин смени темата.

— Мислех, че си ангажиран с приготовленията — отбеляза Брайън, надявайки се да спечели съюзник, който да позабави Джони.

— Не, оставил съм ги на жените — каза Диклан.

Не бива да споделя с Джони и Брайън, че Фиона отказва да се срещат вечер.

Фиона му обясни, че спазва обещанието и по цял ден се държи, сякаш нищо не се е случило, но било безсмислено да излизат и нощем и да повтарят едно и също. Изложила позицията си и се извинила. Какво друго да каже?

Фиона помоли за разрешение да изведе Димпълс на дълга хубава разходка. Моли и Пади не възразиха — и без това беше напълнял.

Фиона и едрият лабрадор поеха към центъра на града и Тринити Колидж. Фиона си спомни как от училище ги заведеха до аптеката на Суини, спомената в „Одисей“ на Джеймс Джойс. Стогодишната аптека изглеждаше непокътната. Фиона поспря и пред хотела, в който Джеймс Джойс бе срещнал Нора Барнакъл. Ето една любовна история, опровергала съдбата.

Фиона не знаеше дали пускат кучета, но реши да не пита. Димпълс се чувстваше като у дома си навсякъде; никой нямаше да ги спре.

Съзерцаваше старите сгради от времето на Елизабет I. Забеляза дългата опашка, желаещи да видят Книгата на Келс. Представи си

монасите, изрисували почти седемстотинте ѝ страници, слепи и глухи за света. Но нали не са пречели никому?

Фиона се почуди дали няма опасност да се превърне в глупава и безинтересна жена.

Излязоха и се разходиха по Мериън Скуеър. Фиона показваше забележителностите на Димпълс. Къде е живял Оскар Уайлд, статуята на писателя с гравирания афоризъм, георгианските ветрилообразни прозорци над цветните врати, стъргалото за обувки, чукалото. Не ги виждаше за пръв път, но сега беше различно. Осъзна, че се опитва да запечата всичко в съзнанието си. Следващата седмица, когато с Диклан съобщят, че сватба няма да има, Фиона ще подаде молба за напускане, ще се опита да изглади положението, да изкупи разочарованието и да замине надалеч.

Тази вечер се сбогуваше с Дъблин.

Възрастна двойка американци поспряха да се порадват на кучето.

— Казва се Димпълс — представи го тъжно Фиона.

— Отдавна ли е с вас? — попитаха те и го погалиха.

— Не е мой, на годеника ми е — Фиона се вторачи в опаловия пръстен и прехапа устни.

— Е, все едно.

Дамата извади парче шоколад от чантата си и почерпи Димпълс, който ѝ протегна огромната си лапа в знак на благодарност.

— Не съвсем — отрони Фиона.

— Да не би да се местите в блок, където не допускат кучета?

— Не. Няма да се оженим — отвърна Фиона и цялата история се изля като водопад. Как не може да преценява мъжете и няма да е честно. Как се налага да замине надалеч, много надалеч.

Американците се спогледаха в недоумение.

— Разочаровани ли са другите? — попита най-сетне мъжът.

— Не сме им казали още — изхлипа Фиона. — Само ние знаем. Той ме накара да му обещавам да го пазя в тайна една седмица. Нелепо, нали?

— Колко дни остават? — поинтересува се жената.

— Четири и половина, но нищо не се е променило.

— Разбира се. Виж, никак не е сложно. Мислиш ли, че той те обича?

— Да, да — отвърна Фиона през сълзи.

— А ти обичаш ли го? Ако ли не, не бива да се омъжваш за него. Но ако го обичаш...

* * *

Брайън Флин не повярва на ушите си, че ще направят още няколко обиколки, преди да седнат да пийнат бира. Имаше чувството, че всеки момент ще се строполи бездиханно на земята.

— Ще те съживим — безмилостно обеща Джони.

— Добре е за теб, Брайън — додаде Диклан — истински Юда Искариотски, оказал се заклет привърженик на спортуването.

Най-сетне седнаха.

— Изглеждаш подозрително спокоен за обречен на смърт — отбеляза Джони.

— Преструвам се — искрено отвърна Диклан.

— Как е Фиона? — попита Брайън.

— О, неведомо е женското съзнание!

— Обикновено са по-последователни от нас. Особено що се отнася до сватбите.

— Разгледай апартаментите, Роузмари — помоли Боби Уолш.

— Защо? Нали каза, че така или иначе ще се местим? Какво значение има моето мнение?

— Искам да е на един етаж. Вече не мога да изкачвам стълби. А ни остават много години.

— Да се щураме из претъпкания апартамент? Не мисля.

— Важното е да сме заедно.

— Ние сме заедно тук.

— Живея като затворник, Роузмари. Не мога да се качвам горе. Избери нещо по твой вкус.

Роузмари мълчеше като сърдито дете.

— Ще се наложи аз да избирам. Споменаха ми много хубаво място. Има малка градина. В блока има тридесет апартамента. В съседство е с пазара. Ако предоставим на брокерите продажбата на

къщата, те ще ни позволят да си изберем жилище. Ъгловото на приземния етаж изглежда най-добро. От прозорците се вижда морето, а в комплекса има плувен басейн.

— Къде се намира?

Боби спомена елегантния квартал и видя как очите ѝ се разширяват. Лесно ще обясни преместването на надутите си приятели. Боби си каза, че успее ли да си изиграе козовете, всичко ще се нареди.

— Да го видим, защо не? — съгласи се Роузмари.

Хилари Хики наглеждаше двамата бояджии, дошли да се погрижат за забравените ъгли по стените на клиниката. По инициатива на Франк Енис. Ама че изненада! Още повече се учуди, че Роузмари Уолш влиза сама в клиниката. Днес Боби нямаше преглед. Надяваше се съпругата му да не създаде пак неприятности. За щастие Аня беше излязла да обядва, та поне този сблъсък беше предотвратен.

— С кого мога да се посъветвам за здравословното състояние на Боби? — подхвана Роузмари Уолш.

— Клара е в болницата.

— Някой друг?

— Диклан е тук.

— Добре.

Все още се държеше властно, но сякаш се мъчеше да си придаде по-благ вид.

— Е, доктор Диклан, приближава заветният ден!

— Да, госпожо Уолш. Надявам се с Боби да присъствате.

— Какъв подарък бихте желали? — Роузмари успя да придаде пренебрежителен оттенък на думата „подарък“.

— Достатъчно е да дойдете — усмихна се вяло Диклан. — Ако настоявате, не бихме отказали диск с хубава музика, която обичате и вие с Боби.

Роузмари го изглежда смразяващо.

— Всъщност искам да се осведомя за състоянието на Боби. Подобри ли са шансовете му, ако се преместим в едноетажно жилище?

— Разбира се, госпожо Уолш, много пъти сме го обсъждали. С Клара ви показахме резултатите от стрес тестовете му. Леки упражнения, плуване — да, но никакви стълби.

— Значи нямам избор — тежко въздъхна госпожа Уолш.

— За кое?

— Да се откажа от хубавата си къща и да се преместя в тесен апартамент. Боби вече го е набелязал.

Роузмари описа сградата.

— Мнозина биха се радвали да живеят там — отбеляза Диклан.

— Не и ако са имали дом като моя — студено възрази Роузмари. После рязко смени темата. — Не може ли Джони да идва вкъщи да го упражнява. Да го позасили?

— Не, Джони работи в болницата. Може да ви даде списък с упражнения или адрес на физиотерапевт, когото да наемете лично.

— Тоест — не би си направил труда да посещава болен човек?

— Джони работи тук. С господин Уолш спокойно можете да плащате на частен рехабилитатор. Освен това Джони ще ви напише упражненията. Защо да не ги правите с Боби?

— Аз да правя упражнения?

Нещо прещрака в главата на Диклан. Напрежението от изминалата седмица, от принудата да се преструва на спокоен, докато вътрешно се разкъсва, се стовари върху му.

— Вижте какво, госпожо Уолш. Ако можех да удължа дори само с един ден живота на Фиона с упражнения и с полезна безсолна храна, нямаше да се поколебая нито миг. Бих направил и невъзможното, за да ѝ помогна. И Нора Дън би го направила за Ейдън, и съпругата на Лар и всички роднини, които виждам всеки ден. Вие обаче сте на друго мнение. Не мога да ви променя.

— Критикувате ли ме, доктор Карол?

— Не, госпожо Уолш. Какво очаквахте да чуете от мен всъщност?

Диклан се извърна, та Роузмари да не забележи как се тресе от гняв и раздразнение.

— Моля ви, доктор Карол... — започна тя.

— Просто ми обяснете на какво се надявахте?

Роузмари толкова се стресна от тона му, че му отговори искрено.

— Надявах се да кажете, че няма значение. Че Боби няма да се подобри, независимо къде живее. За да не се налага да се местим.

— Това ли искахте да чуете? — Диклан трепереше.

— Да, щом настоявате да знаете.

— Дано си получите заслуженото, госпожо Уолш — каза Диклан и се обърна. Затвори очи и пое дълбоко дъх. — Дано си получите заслуженото.

Закрачи бързо по коридора, но трясък и викове го накараха да се обърне.

Хилари вече звънеше за линейка, когато Диклан се върна в стаята.

Роузмари се беше блъснала в стълбата на работниците и я беше съборила. Стълбата поддържаше дългото дъсчено скеле на двамата бояджии. Лежаха проснати на пода сред локви боя и трески. Върху Роузмари Уолш.

Диклан коленичи до тях. Негова ли е вината? Къде, по дяволите, е Аня? За пръв път наистина се нуждаеха от някой, който говори полски.

— Аня! — безпомощно викна Диклан.

Фиона се появи на прага и веднага схвана положението.

— Вече има мобилен телефон. Ще ѝ се обадя.

След секунди Аня дотича от кафетерията в търговския център.

— Как е Роузмари? — попита Фиона.

— В безсъзнание. Има пулс. Първо ще преместя мъжете.

Аня коленичи до тях. Диклан изстрелваше въпроси, а тя ги държеше за ръка и им превеждаше бързо. Диклан видя, че самообладанието им се възвърна, когато ги заговориха на родния език.

— Обясни им, че са добре.

— Вече го направих — докладва Аня.

Фиона предложи Аня да остане при поляците, докато пристигне линейката. После коленичи до Диклан.

— Диша — отбеляза тя.

— Слабо — уточни Диклан.

Лицето на Роузмари беше разранено, краката ѝ лежаха изкривени под странен ъгъл. Може да си е счупила гръбнака. Диклан опипа ставите.

— Счупена ръка. Счупен крак. Вратът изглежда добре, но няма да рискувам да я местя.

— А ако не идваше линейка? — попита Фиона.

— Щях да започна обдишване. Което и ще направя.

— Но...

— Дишането е слабо. Има риск да умре.

Пред Хилари, Лавендър, Аня, Фиона и двамата простенващи поляци доктор Диклан Карол започна борба за живота на Роузмари Уолш, най-неприятната персона, която познаваха.

Лекарите в линейката не пестяха похвали.

— Ако не беше младият доктор... — повтаряха и клатеха глави.

Бързо я откараха в болницата. Беше пострадала лошо, но щеше да оживее. Помолиха ги да се обадят на близките ѝ.

— Ще съобщя на Карл — пое инициативата Аня.

— А аз на Боби — додаде Диклан.

Когато Клара се върна, Хилари вече беше уведомила полицията и разказала на инспекторите, пристигнали да разследват случая, как Роузмари Уолш се блъснала право в стълбата и причинила инцидента.

— Защо не я е забелязала? — учуди се младият полицай.

— Беше разстроена — дипломатично отбеляза Хилари.

— Къде е Диклан? — попита Клара.

— Край морето, уведомява Боби.

— Защо Фиона не отиде с него? Видях, че е тук.

— Не знам, Клара. Но надушвам нещо гнило. Май новите ни рокли ще залежават, докато дойде време да си женим децата.

— Права си. Жалко. Родени са един за друг. И Фиона сигурно ще ни напусне.

— Защо? На Диклан скоро му изтича стажът.

— Фиона едва ли ще поиска да остане. Ще се премести, ако сватбата се провали.

— Какво ли е станало? — почуди се Хилари.

— Нещо маловажно. Както обикновено. Няма да узнаем — въздъхна Клара.

* * *

— Диклан Карол е, Боби.

— Колко хубаво, че се отби! Как влезе? — Боби беше в тясната всекидневна.

— Отворих си. Ще поседна до теб.

Всъщност Диклан беше взел ключовете от дамската чанта на Роузмари.

— Роузмари е оставила отключено? Абсурд! — сепна се Боби.

— Не, не — успокой го Диклан.

— Ще ти направя чай — любезно предложи Боби.

— Остави на мен. Майстор съм.

Диклан подслади щедро каната.

— Но аз не слагам захар — подхвана Боби.

— Днес е изключение. Роузмари претърпя инцидент, Боби. Вече е добре, но ще остане известно време в болницата. Аня и Карл те молят дотогава да се преместиш при тях. Ще те заведе.

Боби пребледня. Засипа Диклан с въпроси.

— Повярвай ми, ще се оправи. Ще те заведе да я видиш. Моля те, Боби, изпий си чая.

— Горкичката Роузмари. Къде стана? С колата ли?

— Не, не. Блъсна се в една стълба. Двамата бояджии, скелето и кофите с боя се стовариха на пода.

— Тежко ли е пострадала?

— Много повърхностни рани. Счупила си е крака и ръката.

— Не!

— Положението е овладяно. Утре ще я оперира страхотен млад хирург.

— Сигурно е много уплашена.

— Дали са й седативи. Спокойна е.

— Знае ли, че си дошъл да ме уведомиш?

— Казах ѝ, но може да не ме е чула. Ще ми помогнеш ли, Боби?

Ще ти събера багажа. Аня и Карл ни чакат в болницата.

— Карл ще дойде ли да я види?

— Да, разбира се.

— О, тя ще се зарадва. Възникна глупаво недоразумение, та...

— Вече е забравено — разведри го Диклан.

Добре че Боби не разбра колко дълго Аня убеждава Карл да отиде да види майка си. Той се съпротивляваше до последно.

Фиона седеше в кафенето и съзерцаваше Дъблинския залив. Прекрасна гледка!

Диклан често повтаряше какъв късмет са извадили, задето живеят в Дъблин — голям оживен град, морето е на десетина минути, а планините — на двайсет. Улови се, че мисли за Диклан в минало време. Следващата седмица наистина ще е минало. Върху масата падна сянка, Фиона вдигна очи.

— Барбара! Какво, за бога, правиш тук?

— Така ли ме посрещаш? Преди щеше да се зарадваш, да ме поканиш да поседна да пийнем заедно.

— На десет мили от Дъблин сме. Не си тук случайно.

— Права си. Не съм. Проследих те.

— Какво?

— Проследих те. Не се прибираш в апартамента. В клиниката мълчиш като риба. Не си при родителите си, нито у Каролови. Не съм ли длъжна да проверя къде е приятелката ми и какво я измъчва?

— Нищо не ме измъчва.

— Нима?

— Сериозно, Барбара, не е честно. Нима не разбираш, че искам да се усамотя?

— Не, не разбирам.

— Е, ще се наложи. Това се очаква от приятелите. Да те подкрепят и разбират. Не да те следят по влаковете.

— Разкажи ми, Фиона.

— Няма. Не мога.

— Защо? Всичко си споделяме. Казах ти как, когато за пръв път правих любов, гаджето ми се отвори от безопасните игли по бельото ми. Едва не ме изгони. И ти беше страхотна. Разбра.

— Знам. Но сега е различно.

— Каза ми за Шейн и аз разбрах. Защо да не мога сега?

— Заради Шейн е. Проклетият Шейн!

— Но той е мъртъв, Фиона. Не знаеш ли?

— Ти откъде разбра?

— От вестника.

— И нищо не ми спомена?

— Чаках ти да отвориш темата. После реших, че не ти се обсъжда.

— Никак не се развълнувах. Аз го разпознах.

— Видяла си тялото му? Божичко! — изуми се Барбара.

— Не, обадох се в полицията.

— И какво почувства?

— Нищо. Нищичко. Не ми пука дали е жив, или мъртъв.

По добродушното лице на Барбара се изписа изненада.

— Седни, Барбара. Седни и си поръчай ирландско кафе.

— От седмици не съм пила ирландско кафе. Забрави ли, че не се напъхвам в тясната синя рокля?

— Забрави проклетата рокля! Няма да има сватба.

— Тогава ще си поръчам голямо бренди.

— Майко?

— Ти ли си, Карл?

— Да, майко. Ще се оправяш.

— Съжалявам, Карл.

— За какво, майко? Беше инцидент.

— Да. Съжалявам, че не умрях, за да ви оставя да живеете спокойно.

— Ще се оправяш. И всички се радваме, че не пострада по-сериозно.

— Съжалявам за онова, което казах.

— Всички понякога казваме неща, които не мислим — потупа я Карл по ръката.

— Не исках да нараня никого.

— И аз, майко.

Роузмари затвори очи. Карл излезе от стаята.

Пред вратата стояха Аня и баща му в инвалидната количка.

— Благодаря ти, сине — просълзено отрони Боби.

— Е, татко, всички понякога говорим необмислено.

Лицето на Карл обаче остана студено. И тримата знаеха, че Роузмари бе казала точно каквото мисли.

Диклан си чистеше обувките в кухнята на Сейнт Джарлатс Кресънт.

— Да лъсна ли и твоите, мамо?

— Не, но ще те помоля за друго.

— Какво, мамо?

— Ще ми обясниш ли какво става между теб и Фиона?

— Какво имаш предвид?

— Онази вечер се върнаха с Димпълс. Беше обиколила цял Дъблин и очите ѝ бяха зачервени от плач.

— Попита ли я защо?

— Сърце не ми даде. Рекох си, че може да сте се скарали.

— Не, не сме — кратичко отвърна Диклан.

— Да беше я видял! Само остави Димпълс и си тръгна. Ходеше като превита от болка.

Диклан заряза обувките.

— До понеделник всичко ще е уточнено — обеща като автомат.

— О, Диклан, ако има нещо за уточняване, защо да го отлагаш до понеделник? — попита Моли Карол.

— Така се уговорихме.

Обикновени хора с обикновен живот се радваха на лятната вечер край морето. Разхождаха се по вълнолома. Някои се качваха на яхтите и отплаваха в залива. Други седяха в малките ресторантчета.

Само Барбара и Фиона сякаш не долавяха лятното настроение.

— Да повторим — помоли Барбара. — Нищо не изпитваш към Шейн. Обичаш Диклан, но не можеш да се омъжиш за него, защото не се доверяваш на преценката си. Така ли е?

— Да, може да се каже.

— Половин час те слушам, Фиона. Пия второто голямо бренди. Но не разбирам какво говориш. Опитах се да обобщя. Права ли съм, или греша?

— Права си.

— Значи си луда — заключи Барбара.

— Защо? Направих един несполучлив избор. Ами ако се повтаря? Какво сложно има?

— Откъде да започна? Да ти напомня, че Шейн е бил безнадежден наркоман, който те е биел и е изваждал наяве тъмната ти страна? Така... описахме Шейн. Да минем на Диклан. Той е луд по теб, забавен, добър, мил, умен. Преди да се запознаете, не съм те виждала толкова щастлива и усмихната. Всичко ти спори. Диклан ти вдъхва увереност. За бога, чувствам се като рекламен агент! Той не знае нищо, нали?

— Опитах се да му обясня, но той каза, че миналото си е минало. Не съм сигурна доколко разбра. Накара ме да обещаая, че до понеделник ще си мълча.

— Защото е нормален човек. Кой би разбрал несвързаното ти бръщолевене? — Барбара поиска сметката. — Ще поговориш с него още сега!

— Не, в понеделник. Така се уговорихме.

Барбара взе мобилния телефон на Фиона.

— Здравсти, Диклан, Барбара е. С Фиона сме край морето. Ще дойдеш ли?

Фиона изглеждаше като виновно хлапе.

Барбара продължи:

— Да не забравя да спомена, че тя нищо не ми е казала. Аз се досетих. Тя настоява да го отложим за понеделник. Понеделник! За бога, Диклан, дотогава може да сме се споминали! Ще побързаш ли? Ще гледам да я задържа.

Барбара проследи как Диклан и Фиона се вляха в потока обикновени хора, разхождащи се по залез. Беше готова да се обзаложи, че не забелязват нито морето, нито множеството лодки, подскачащи върху вълните. Не забелязваха и другите — продавача на балони, децата с големи фунии сладолед. Ала вървяха редом и разговаряха. Барбара въздъхна.

Всичко ще се нареди. Първо само се спогледаха мълком. Добър знак.

Реши да повърви пеш, за да стопи тристате излишни калории, които погълна с брендито. Синята рокля все пак ще влезе в употреба.

— Краката не ме държат — оплака се Фиона. — Да поседнем ли?

Диклан я поведе към каменна пейка. Седна и я хвана за ръката.

— Разбираш какъв е проблемът, нали? — подхвана след малко Фиона.

— Не, честно казано, не разбирам.

— Но нали ти разказах. Обяснявах ти с часове.

— Не схванах.

— Как тогава си го обясняваш?

— С нерви.

— Не съм нервна.

— Браво. Аз също. Значи ще сме отлично семейство.

— Не можем да се оженим — равно и спокойно изрече Фиона.

— И защо не?

— Защото някога направих глупав избор, влюбих се, исках да се омъжа и да обикалям света. Страхувам се, че историята се повтаря.

— Но ние няма да пътешествуваме. Ще се установим тук. Тази седмица щяхме да внасяме депозита за апартамента.

— Не, Диклан, случиха се много неща.

— След като решихме да се оженим?

— Да, донякъде. Шейн умря.

— Шейн?

— Човекът, с когото заминах за Гърция. Забрави ли, че се опитах да ти разкажа...

— А аз казах, че това е минало и не е важно.

— Но не си прав, Диклан. Миналото ни формира.

— Е, значи аз съм безформен. Защото нямам минало.

— А аз имах Шейн.

— Мъжът, в когото си била влюбена? Натъжи ли те смъртта му?

— Кълна се, че ми беше безразлично.

По честното лице на Диклан се изписа абсолютно недоумение.

— Какво общо има това с нас? Ние се разбираме. Искаме едно и също, или поне така ми се струваше. Къде е приликата?

— Може би и сега вземам налудничаво решение. След няколко години може да стана безразлична към теб. Така съм устроена. Объркана личност.

— От мен зависи да поддържам пламъка.

— Не, не е толкова просто. Аз съм смахната, увредена натура, неспособна да взема решения. По-добре да не го правя.

— Трябва да ми помогнеш, Фиона. Опитвам се да се съсредоточа, но не схващам.

— Да ти разкажа ли пак? — предложи Фиона.

— Само че бавно, моля те.

— Добре — усмихна се тя. — Спри ме, ако забързам.

Разказът се проточи дълго, а разговорът след това — още повече.

И така, всичко си дойде на мястото. Никой не разбра какво се е случило край морето, нито какво са говорили, нито колко са мълчали.

Пробата на сватбената рокля мина весело. Жилетката беше готова. Залата — украсена. Брайън Флин получи разрешителното за алкохол. Близнаците организираха дегустация у Каролови, за да преценят всички кое им харесва и кое — не. Двете майки занесоха обувките си за разширяване. Аня успя да изтръгне от Фиона, че съвсем хипотетично една кристална гарафа или купа, са чудесен сватбен подарък, и отърча да купи и двете, понеже разполагаше с достатъчно пари.

Диклан предложи Фиона да разбере къде е гробът на Шейн.

— Не заслужава — възрази Фиона.

— Обичала си го някога. Трябва да се сбогуваш.

Майката на Шейн не се сети коя е.

— Толкова много момичета имаше — обясни ѝ по телефона. — И за какво в крайна сметка?

Все пак ѝ каза къде е гробът и с Диклан го намериха. Още нямаше надгробна плоча. Само кръст и номер, Фиона остави букета цветя.

— Съжалявам, че не живя по-добре — отрони тя.

— Почивай в мир — каза Диклан.

Странно, но на тръгване от голямото градско гробище те се почувства по-леко. Някак умиротворено.

Роузмари имаше много рани, ала се възстановяваше.

Боби идваше всеки ден. Аня предложи да ѝ изпере нощниците, но Карл се възпротиви.

— Ще ѝ ставаш снаха, не болногледачка — отсече той.

— Добрите снахи се грижат за свекървите си.

— Татко ще занесе нощниците у дома. Емилия ще ги изпере и изглади или ще ги занесе в пералнята.

— Такава дреболия!

— За мен не е.

Посещаваше майка си веднъж седмично и помагаше на Боби да организира преместването.

Един ден донесе в болницата списък с вещите им в голямата къща край залива — мебели, картини, сервизи, статуетки.

— Можеш да вземеш около една пета, майко — каза ѝ.

Тя веднага започна да се жалва.

— Татко твърди, че няма претенции, но ти държиш на това. Събирала си ги години наред. Така че избери и аз ще се погрижа да ги пренесат.

— Но още не сме решили окончателно дали ще се местим.

— Татко купи апартамента, мамо. И ти не можеш да се върнеш в старата къща. Как ще изкачваш стълби?

Карл говореше, сякаш болезките ѝ изобщо не го интересуват.

— Винаги ли ще ме мразиш, Карл? — попита тя.

— Не, мамо, изобщо не те мразя — с равен тон без капчица милост изрече Карл.

Франк Енис дойде да обсъди инцидента с Клара.

— Ще съдим ли госпожа Уолш?

— Не мисля, Франк. Жената едва оцеля. Съпругът ѝ преживя сериозен инфаркт. Не бива да го товарим.

— Но тя събори скелето!

— Знам, но не нарочно.

— Няма значение. Несъмнено са застраховани.

— Ние също.

— Но ние не носим никаква отговорност. Имало е дори предупредителна табела. Проверих.

— Стига, Франк. Ще ни възмездят за щетите. И аз проверих.

— Не те бива да изстискаш нещичко отгоре — поклати глава Франк.

— Не. За щастие.

— Какво ще носиш на сватбата? — неочаквано попита Франк.

— Тъмнозелена рокля и черна шапка с тъмнозелени ленти.

— Звучи чудесно.

— Не е зле. А ти, Франк, какво си избрал?

— Ами... в поканата пишеше „небрежно-елегантно облекло“.

Ще ми се да знаех какво означава.

— Означава, че дънките са забранени — обясни Клара.

— Не съм и помислял за такъв вариант — сериозно отвърна Франк. — Чудех се дали да съм с блейзър.

— Блейзър? С месингови копчета?

— Не. С облечени копчета — гласът му прозвуча много неуверено.

Клара се трогна и реши да не го взима на подбив.

— И светли панталони? — предложи тя.

— Точно така. Светлосиви, риза и вратовръзка.

— Добре, Франк! Ще ти налитат като мухи на мед — обяви Клара.

Вони пристигна три дни преди сватбата.

На Фиона ѝ се стори поостаряла. Навярно защото я виждаше на непозната територия. Ако беше в Агия Ана сред всичките им приятели, потънала в разговори и работа, щеше да изглежда по-различно. Сега Вони се бе озовала в една коренно променена Ирландия, в столицата, където не беше идвала от години. Единствените ѝ приятели бяха Фиона, Мод и Саймън. Фиона за пръв път я виждаше объркана.

Вони отседна при Мати и съпругата му Лизи, където живееха и близнаците. Зарадваха се от все сърце, че я виждат отново и горяха от желание да ѝ покажат града. Гордееха се, че ще присъства на първата сватба, организирана лично от тях.

Мод и Саймън посрещнаха Вони на летището и не спряха да говорят по целия път към Сейнт Джарлатс Кресънт, където я представиха на Мати и Лизи, Диклан и неговите родители. Накрая я

прегърна и Фиона. Планираше да я изведе на обяд, за да си поприказват.

Отидоха в „Куентинс“ за ранното меню. Вони едва не припадна, като видя цените. В някогашна Ирландия не помнеше такава скъпотия. Дълго и радостно обсъждаха Том, Елза и бебето. Кой би могъл да го предвиди? А Дейвид, който вече се разбираше с майка си и най-сетне беше открил любимо поприще? Чудеха се, че още е сам. От него би излязъл идеален съпруг.

Стана дума за Андреас в Агия Ана, за брат му Йоргис и предприемчивия му син Адонис, който щеше да се жени за Мария, вдовицата на Манос, загинал с лодка в морето.

— Мария, дето Дейвид я научи да кара кола! — възкликна Фиона.

— Същата.

Фиона деликатно навлезе в забранени води — попита за сина на Вони. Лицето на Вони се изопна. Значи всичко е постарому.

— Не любопитствам, само исках да знам има ли нещо ново.

— Нищо особено. Не.

Смениха темата. Вони тактично се осведоми за Шейн — не по-малко деликатен въпрос.

— Връщал ли се е в Ирландия? — попита тя.

Никакъв отговор.

— Извинявай. Не биваше да го споменавам.

— Не. Няма проблем. Върна се в Ирландия. За да умре.

— Бог е милостив.

— Да.

— Не си натъжена?

— Не. Всъщност съм шокирана от безразличието си.

— Затворила си тази страница. Вече не може да те развълнува.

— Разбрах го. Диклан ме убеди.

— Разказала си му за Шейн?

— Да. Диклан е забележителен мъж.

— Щастливка си, Фиона. Той наистина е страхотен — точно както ми го описваше в писмата. Ще бъдете щастливи.

— Не го заслужавам.

— Напротив. Прояви смелост, когато трябваше. Не се подценявай. И аз страдах от това.

— По-добре ли си сега?

— Мисля, че да. Вече не се обвинявам, че сестра ми не ме харесва. Причината не е в мен.

— Няма ли да се видите?

— Не. Нямаме какво да си кажем.

— Ще те придружа утре с влака, ако искаш — предложи Фиона.

— Два дни преди сватбата? Чакат те хиляди задачи.

— Нищо подобно. Ще обядваме с нея и ще се върнем вечерта.

— Не, Фиона, честно. Да бия толкова път, за да си разменяме неодобрителни погледи? Не, ще пропуснем. Ще продължавам с коледните картички...

— А тя...?

— Вече не. Преди ми изпращаше, за да се изфука, че е видяла Ню Йорк или Рим. Сега не си прави труда.

На Вони очевидно не ѝ се обсъждаше тази тема и Фиона я смени.

— Тогава ще те заведа на туристическа обиколка из Дъблин. Има специален автобус. Ако искаш, возиш се цял ден, ако не — слизаш да разгледаш и хващаш следващия. Виждаш всички кътчета на града. Ще предложи и на Дейвид, и на близнаците. Вече са забравили какво е почивен ден.

— Фиона, колко печелите тук, та смогвате на тези цени! Виж колко струва кафето!

— Защо мислиш всички се тълпим на Агия Ана? — засмя се Фиона и потупа старата, сбръчкана ръка на Вони.

Дейвид пристигна на другия ден. Фиона го посрещна на летището и го заведе в апартамента на Барбара.

— Няма ли да ѝ преча?

— Не, това е моята стая. Но през последните седмици не се задържам много — снова между дома на Диклан и родителите ми. Ще се радва да не е сама.

Дейвид я прегърна.

— Толкова се радвам, че вече си щастлива...

— И ти изглеждаш щастлив, Дейвид. Веднага поемаме на туристическа обиколка из Дъблин. Вони ще ни чака на първата спирка. И близнаците. Само не ме питай какви са и кои са.

— Сякаш сънувам, Фиона. Слънцето свети ярко като в онзи ден, когато се сбогувахме с другите в кафене „Миднайт“ в Агия Ана — спомни си Дейвид и извади бележник и химикалка да си води записки за забележителностите на Дъблин.

Фиона беше забравила колко чудесно се разбират двамата. Прекрасно е, че Дейвид дойде на сватбата!

Двата дни преди събитието програмата на всички беше претрупана. Пади Карол и Мати Скарлет поканиха Вони в кръчмата да я запознаят с приятелите си. Тя обясни, че преди е прекалявала с алкохола, но вече не пие. Всички кимаха сериозно, сякаш са се разминали на косъм с този проблем.

Барбара заведе Дейвид на керамично изложение. Той завърза много запознанства и получи покани да посети различни краища на Ирландия.

Ади, дъщерята на Клара, замина с Джери за Южна Америка да спасява горите. Линда уреди да излъчат по телевизията концерта на Ник — щеше да свири на саксофон на специалната джаз вечер в музикалния магазин. Клара и Хилари бяха сред публиката и се пръскаха от гордост.

Питър Бари и новата му приятелка Клеър Котър изпратиха като сватбен подарък половин дузина ленени салфетки за маса и посетиха два урока по танци, за да не изглеждат сковано на дансинга.

Отец Брайън Флин покани на сватбата полския си приятел отец Томаш от Росмор с надеждата занапред да им изпраща младоженци, а и да поохлади нарастващата му страст към извора на Света Ана.

Близнаците се бяха подготвили старателно и вече, поуспокоени, не се съмняваха, че тържеството ще протече гладко.

Лавендър прегледа менюто и посъветва пациентите да се придържат към пушената съомга и салатите.

Джони им обясни, че танците са най-доброто упражнение и демонстрира на по-скованите как да се отпуснат на дансинга.

Охранителят Тим, който щеше да кавалерства на Лидия, се опасяваше, че залата е пожароопасна. За да не я изпепелят близнаците, дискретно инсталира допълнителни пожарогасители.

Аня остави сватбената рокля в родния дом на Фиона, жилетката на Диклан — у Каролови, а стенните плакети — в Центъра на отец Флин.

За Клара изработи тъмнозелено цвете, аранжира букетите на двете майки и направи цветя за бутониерите на Джони и Карл.

— А ти какво ще облечеш? — попита Карл.

— Не съм мислила.

— Ами роклята, която носеше на партито на родителите ми?

— М-м... да — колебливо заекна Аня.

— Така и не успях да я разгледам.

— Нищо особено. Но ръкавите са за смяна. Изглеждат доста жалко.

— Защо не ушиеш нови?

— Трябва ми дантела — обясни Аня.

— Да отидем да купим.

— Нова дантела от магазина? — поколеба се разумната Аня.

— Точно така — мило отвърна Карл.

Франк Енис пробва официалния си костюм. Стори му се, че прилича на откачен стар моряк. Може би блейзърът не беше добра идея. Прииска му се да е отклонил поканата с оправдание, че го чакат другаде. Щеше да се чувства и да изглежда нелепо.

Лар, Джуди и Кити Райли също се готвеха трескаво. Новата страст на Кити Райли беше росморската Света Ана. Подготвяше петиция да обявят официално мястото за светиня. Децата ѝ останаха впечатлени, че майка им е поканена на сватбата на младия лекар, ала мястото ги поразочарова — имигрантска църква в покрайнините на Дъблин и зала, където чужденците се черпят със странната си храна.

Семейство Уолш се готвеше да присъства в пълен състав. Карл щеше да бутне количката на майка си, а Аня — на Боби. Аня познаваше добре църквата и залата и щеше да ги настани на най-подходящото място.

Междувременно Боби се пренесе в новия апартамент. След няколко седмици щяха да изпишат и Роузмари от болницата. Сега я пуснаха за малко специално за сватбата.

Изглеждаше коренно променена. Благодареше за полезните съвети, вместо да ги отхвърля с пренебрежение.

Аня предложи на Боби да я попита какъв тоалет ще предпочете. Роузмари го похвали за съобразителността и избра дълга кремава пола и кафяво кадифено сако. Притесняваше се какъв подарък да изпратят, та Карл помоли Аня да попита Фиона, преди майка му да подлуди всички.

Фиона обясни, че с Диклан ще се зарадват много на кошница за пикник из планината и по крайбрежието. Роузмари се обади в луксозен магазин и поръча последния писък на модата.

Фиона и Диклан се вторачиха невярващо в придобивката. Представяха си хладилна чанта за бира, а получиха огромна кошница с кожени каишки, месингови закопчалки, пълен набор прибори, чинии, чаши и дори салфетки. С нетърпение очакваха да тръгнат на излет.

Дейвид и Барбара се сприятелиха бързо. Отидоха заедно на театър, разходиха се край река Лифи, хванаха бързия влак до крайбрежието, където Барбара му показва всички къщи на поп звезди и актьори.

Дейвид проявяваше искрен интерес към всичко, включително към Барбара.

Разказа му за роклята и колко се страхува ципът да не се разтвори.

— Мога да го пришия по-свободно — предложи Дейвид.

— Сериозно?

— Абсолютно. Така ще дишаш спокойно. Ще танцуваш.

— Да танцувам? Дейвид, ще гледам да се дотътря до мястото си и повече няма да мръдна!

— После ще си говорим. Ще танцуваш до зори — обеща Дейвид.

Двете майки се поздравяваха със заветния ден.

— Добре че поговори с Диклан — въздъхна облекчено Морийн.

— Не, по-скоро ти вразуми Фиона — похвали я в отговор Моли.

— Грешеш, Моли. Фиона винаги ни е хвърляла в ужас.

— Тя е най-сладкото, най-мило момиче на света — възрази Моли
Карол и Морийн за кой ли път се учуди колко различни лица показваме на околните.

* * *

Фиона се събуди и видя сестрите си, застанали до леглото ѝ.

— Донесохме ти бъркани яйца и препечени филийки — каза Киара.

— И пресен портокалов сок — додаде Шиниъд.

— Благодаря ви. Ще ми липсват.

— За пръв път го правим — притеснено вметна Киара.

— Не е вярно, но е много мило. В колко ще дойде Барбара?

— Долу е. Пие кафе с мама. Изглежда страхотно.

— С роклята ли е?

— Да, готова е. Каза да не бързаш. Да си вземеш спокойно душ.

После ще се качи да ти помогне.

— Още един залък и ще трябва да отпускаме роклята.

— Май това е свършил новият ѝ приятел. Дейвид. Пришил е наново ципа на Барбара. Разказваше на мама.

Фиона поклати глава. Ама че гламави сестри има! Все ще оплетат конците.

Фиона и баща ѝ пристигнаха пред църквата, където ги очакваше цяла тълпа. Отец Флин бе поканил всички да дойдат и да поднесат поздравления. Имаше дори фотографи и журналисти, които разпитваха откъде са младоженците. С разочарование установиха, че и двамата са дъблинчани. Надяваха се сватбата да е по-екзотична, звездна дори.

— Благодаря ти за всичко, татко — каза Фиона пред вратата на църквата.

— С майка ти сме безкрайно щастливи, дъще. Та ние смятахме... — гласът му замря.

— Да не мислим за миналото, татко. Не днес.

— Вече гледаме отвисоко на нещата, а? — прекъсна ги Барбара.

— А ти как се напъха в роклята? — просъска в отговор Фиона.

— Дейвид се прояви като шивач сутринта. Ненадминат е. Защо не си ми казала по-рано?

— Казах ти — обиди се Фиона. — Затова ти предложих да го приютиш.

— Момичета! — строго ги прекъсна баща ѝ. — Стига! Не чувате ли музиката? Време е да влизаме.

Слънчевите лъчи огряваха някогашната бисквитена фабрика. Лееше се музика. Дори и животът ѝ да зависеше от това, Фиона не би я разпознала, въпреки че сама я избра. Всички в църквата се изправиха. Отец Флин им кимна от олтара.

Поеха натам.

Застаналият пред олтара Диклан се обърна. Към него вървеше най-красивото момиче на света. Изглеждаше зашеметяващо в роклята от индийска коприна и с букета бели и жълти рози. Кройката беше семпла и класическа като дизайнерски модел, ала Диклан знаеше, че е дело на Аня и майка ѝ.

Църквата беше претъпкана, но Фиона не отделяше светналия си поглед от Диклан. Само след няколко мига щеше да му стане съпруга.

Диклан затвори замаяно очи.

Хилари не криеше сълзите, дори не си правеше труда да ги избърше.

Клара усети как една сълза се стича от крайчеца на окото ѝ. Изненадано пое кърпичката, която Франк Енис ѝ подаде.

Поне петдесетина гости хълцаха разчувствано, ала Диклан и Фиона не ги забелязваха.

Не откъсваха очи един от друг.

* * *

Отец Флин бе настоял само за едно — речите да са къси. Мъдър приятел го беше посъветвал да не забравя правилото — колкото по-кратко и похвално, толкова по-добре. Сподели го с бащата на Фиона; иначе той щеше да се впусне в многословия. Предупреди и Джони, който се готвеше да развесели аудиторията с язвителни шеги. Нещо в изражението на отец Флин обаче го накара да забрави първоначалния замисъл.

Фотографът Маут Манган действаше експедитивно и професионално. Не се наложи да позират до припадък. Отец Флин му

поиска визитната картичка, в случай че отново му потрябва.

Залата изглеждаше прекрасно. Големите маси с блюдата сякаш подканваха гостите да опитат, а цял легион приятели на Мод и Саймън се извяваха като стажанти — подаваха напитки и подноси.

Фиона и Диклан бяха обградени от мили, доброжелателни лица. Фиона се чувстваше толкова щастлива, че се обърна мило дори към Роузмари Уолш.

— Благодаря ви за чудесната кошница за пикник. Много сте щедри!

— Хайде, хайде. Ти ми изпрати такова хубаво писмо. Странно желание, но какво да се прави. С Боби нямахме избор, освен да се постареем да намерим най-доброто.

— Кошницата наистина е разкошна, госпожо Уолш. Да ви запозная ли с някого? С мама? С майката на Диклан?

— Не мисля, скъпа. Коя е онази жена с набръчканото лице и шарената риза? Прилича на циганка.

— Казва се Вони. Пристигна от Гърция специално за случая.

— А циганка ли е?

— Не, не. Има магазин за керамика там.

— Гъркиня ли е?

— Ирландка е.

— Божичко! Изглежда интересно.

— Ще я доведа да се запознаете — обеща Фиона и се запъти към Вони. Стисна я за ръката и прошепна. — Единствената лошотия тук иска да се запознаете. Онази, дете обиди Аня. Помниш ли?

— Води ме натам — отсече Вони, а в очите ѝ заблестяха искри.

— По-спокойно, Вони — предупреди я Фиона.

— Не се безпокой — обеща Вони.

Всички похвалиха речите — кратки и топли. Какво повече би могло да се желае?

Храната беше вкусна. Фиона вдигна три на здравици за прощъпалника на организаторите. Дойде ред на тортата и танците.

Роузмари едва не припадна от славословията на Вони за новите ирландци, пристигнали точно когато келтите са имали болезнена

нужда от тях. Роузмари за пръв път чуваше толкова неоспорим аргумент и бе принудена да се съгласи.

Линда и Ник съобщиха на майките си, че не искат да засенчат деня на Диклан и Фиона, но смятат да се венчаят в същата църква и да организират тържеството тук.

— Нима ще се жените? — възкликнаха в един глас Клара и Хилари, зяпнали от изненада и възторг.

Надяваха се и заговорничеха как да сблизят децата си, но за брак не бяха си и представяли. Дори в най-смелите си мечти.

Аня наглеждаше старците в инвалидните колички, за да помогне при нужда.

— Аня?

— Да, госпожо Уолш?

— Искам да те помоля нещо.

— Разбира се.

— Малко е странно.

— До тоалетната ли да ви заведа? Няма проблем — услужливо предложи Аня.

— Не, не. Исках да се извиня за това, което наговорих на теб и Карл.

— Но то е минало. Отдавна. Забравено и загърбено.

— Карл не е забравил. Гледа ме студено и сурово. Той ми е единичък син. Ако се ожените, ти ще си ми единствената снаха, а децата ти — единствените ми внуци. Торозя се, че съм изгубила всичко с глупавите си забележки.

— Не, повярвайте ми, госпожо Уолш, не сте права.

— Защо не ме наричаш Роузмари?

— Не мога. Вижте, на Карл му трябва време да прости. Аз вече го направих. Винаги ще ви бъда приятел. Обичам сина ви. Надявам се да е щастлив с мен, но не искам да го пришпорвам. Правилно ли се изразявам?

— Абсолютно, Аня. Умно момиче си, аз съм сляпа.

— Не сте, просто ви трябва малко торта. Ще ви донеса.

Роузмари проследи как елегантната Аня поспира да поговори с този или онзи гост. Само преди няколко седмици тя самата правеше

същото на рубинената си сватба.

А сега?!

Том и Кати пристигнаха на финала да проверят как се справят протежетата им. Явно жънеха успех. Бяха последвали и съветите им за останалата храна, която вече бе опакована и сложена във фризера.

Танците започнаха. Младоженката и младоженецът се понесоха в ритъма на „Истинска любов“.

Последваха ги родителите им. Шаферът тръгна да покани почетната шаферка, но тя вече танцуваше с Дейвид. Джони покани Киара — сестрата на Фиона. Чичото на Диклан покани Хилари. Карл и Аня също бяха на дансинга. Линда и Ник се притискаха, потънали в плановете за своята сватба. Тим танцуваше с Лидия. И те крояха плановете. Смятаха да си купят и да ремонтират къща край морето. Боби се протегна и стисна ръката на Роузмари.

— И моята любов към теб е истинска и вечна — усмихна ѝ се той.

— Благодаря ти, скъпи Боби.

Отдавна не го беше наричала „скъпи“.

Клара вдигна поглед към Франк. Изглеждаше добре в блейзъра, почти като обигран Дон Жуан.

— Обеща ми танц — леко се поклони той.

— Радвам се, че помниш.

— Ти си най-елегантната дама в залата — похвали я Франк, когато излязоха на дансинга.

Клара се изненада колко леко и ритмично танцува.

— Благодаря. И ти изглеждаш страхотно. Къде е дамата, на която кавалерстваш?

— Общува с бутилка вино — обясни Франк.

— Е, значи няма да ме мъчат угризения — усмихна му се Клара.

— Разведена ли си официално?

— Скоро ще бъда.

— Добре.

— Какво общо има това с болницата?

— Нищо. Има значение за мен. Вече няма да те виждам на работа, но искам да продължим да се срещаме.

— Защо няма да ме виждаш на работа?

— Договорът ти изтича следващия месец.

— О, глупости, Франк, няма да напускам. Много задачи ме чакат. И много битки. Знаеш го. И аз го знам.

Франк замълча. Само я прегърна по-силно. Цялата кардиологична клиника, всички роднини и приятели танцуваха в ритъма на „Хей, Джуд“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.